

**GYŐRI SZC GÁBOR LÁSZLÓ ÉPÍTŐ- ÉS
FAIPARI SZAKKÉPZŐ ISKOLA**
9024 Győr, Nádor tér 4.

SZAKMAI PROGRAM

Győr, 2020. szeptember 1.

Tartalomjegyzék

1. Bevezető.....	9
1.1. Többcélú szakképző intézmény esetében a szakképzési alapfeladatot ellátó intézmény neve, telephelye, székhelye, címe:	9
1.2. Többcélú szakképző intézmény esetében a köznevelési feladatot ellátó Intézményegység neve, telephelye címe:	9
1.3. A szakképző intézmények szakmai programjára vonatkozó jogszabályi előírások	9
1.4. Az intézmény mottója	9
1.5. Iskolánkról.....	9
1.5.1. <i>A szakképző intézmény alapadatai</i>	10
1.5.2. Alapító és fenntartó neve és székhelye.....	11
1.5.3. A szakképző intézmény alapfeladata.....	11
1.5.4. Köznevelési feladatot ellátó intézményegység.....	11
1.5.5. Az Intézményegység alapfeladata	12
I. N E V E L É S I P R O G R A M.....	13
2. A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	14
2.1. Pedagógiai alapelveink, iskolánk oktatói testületének pedagógiai hitvallása	14
2.2. Jövőkép.....	17
2.3. Az iskolában folyó nevelő és oktató munka alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	18
2.4. Az Intézményegységben folyó oktató-nevelő munka alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	24
2.4.1. <i>A nevelő-oktató munka céljai</i>	24
2.4.2. <i>A nevelő-oktató munka feladatai</i>	26
3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	28
3.1. Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink	30
3.2. Az Intézményegységben belüli személyiségfejlesztési feladatok	31
4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos oktatási-nevelési feladatok.....	32
4.1. A közösségfejlesztés célja	32
4.2. A közösségfejlesztés területei az egyén életében különös szerepet játszó közösségek.....	33
4.3. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok a szakképző intézményben és az osztályban	33
5. A Személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák.....	36
5.1. A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő projekt feladat és a tanítási óra	36
5.2. A szakképző intézményben a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi egyéb (tanítási órán kívüli) tevékenységek segítik:	38
6. Az oktatók, pedagógusok feladatai, az osztályfőnök feladatai	41
6.1. Az oktató, pedagógus kötelességei.....	41
6.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	47

7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	53
7.1. Sajátos nevelési igényű tanulók (SNI)	53
7.1.1. A Sajátos nevelési igényű (SNI-s) tanulók helyi ellátási rendje a szakképzési alapeladatot ellátó telephelyen.....	55
7.1.2. A Sajátos nevelési igényű (SNI-s) tanulók helyi ellátási rendje a köznevelési feladatot ellátó telephelyen.....	55
7.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségeket enyhítő tevékenységek.....	55
7.2.1. A Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel (BTMN-nel) küzdő tanulók helyi ellátási rendje a szakképzési alapeladatot ellátó telephelyen.....	56
7.2.2. A Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel (BTMN-nel) küzdő tanulók helyi ellátási rendje a köznevelési feladatot ellátó telephelyen	57
7.2.3. A beilleszkedési, magatartási problémák kezelése	57
7.3. A tehetség, a képességek kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik	58
7.4. A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek	58
8. Az szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok – a szülő, a tanuló, az oktató, pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái.....	59
8.1. A szakképző intézmény közösségeinek együttműködése	59
8.1.1. A vezetőség és az oktatói testület együttműködése	59
8.1.2. A szakmai munkaközösségek együttműködése.....	60
8.1.3. Az oktatók, pedagógusok és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése	61
8.2. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje.....	61
8.2.1. A diákönkormányzat (DÖK).....	61
8.3. Az oktatók, pedagógusok és a szülők kapcsolattartása és együttműködése	63
8.4. Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel	65
8.5. Az iskola kapcsolatai.....	66
9. A tanulmányok alatti vizsga szabályzata	68
10. Felvételi eljárás, tanulói jogviszony keletkezése, szüneteltetése és megszűnése	71
10.1. A tanulói jogviszony	71
10.2. A szakképző intézménybe jelentkezés	72
10.3. A beiratkozásnál be kell mutatni	73
10.4. A felvételi rendszeren kívül hozzánk jelentkező tanulók átvétele	73
10.5. A tanulói jogviszony szünetelése, megszűnése	73
11. Osztályba sorolás elvei és rendje	75
12. Rugalmas tanulási utak.....	76
II. EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM	78
1. A szakképző intézmény egészségnevelési terve: egészséges táplálkozás, elsősegélynyújtás, személyi higiénia, testi-lelki egészség, bántalmazás, iskolai erőszak megelőzése	79
1.1. A szakképző intézmény egészségfejlesztés célja	79
1.2. A szakképző intézmény egészségfejlesztés feladata	80
1.3. A szakképző intézmény egészségfejlesztés szinterei	80
1.4. Az egészségügyi team részvétele a szakképző intézményi egészségfejlesztésben	83

1.5. A szakképző intézmény egészségfejlesztéssel összefüggő feladatai.....	83
2. Az Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos szakképző intézményi terv	84
3. A szakképző intézmény környezeti nevelési elvei	86
3.1. A szakképző intézmény környezeti nevelés céljai és feladatai	86
3.2. A szakképző intézmény környezeti nevelés színterei.....	87
ÖKOISKOLAI PROGRAM	89
I. Ökoiskola cím	89
II. Ökoiskolai munkacsoport	89
III. Feladatok, tevékenységek	90
III. OKTATÁSI PROGRAM	91
A SZAKKÉPZŐ INTÉZMÉNY OKTATÁSI PROGRAMJA	92
1. SZAKKÉPZŐ ISKOLA.....	92
Kerettanterv a szakképző iskola első három évfolyama számára.....	99
Szabadon tervezhető órakeret felhasználása kifutó rendszerben az egyes évfolyamokon	100
<i>Kommunikáció magyar nyelv- és irodalom</i>	100
<i>Matematika</i>	100
<i>Informatika</i>	102
<i>Műszaki kommunikáció</i>	105
<i>Műszaki matematika</i>	105
Kerettantervek a képzés érettségi vizsgára felkészítő (12–13.) évfolyamai számára.....	108
Kerettanterv a szakközépiskolák érettségi vizsgára felkészítő (12–13.) évfolyamai számára	109
Szabadon tervezhető órakeret felhasználása az egyes évfolyamokon:.....	110
<i>Történelmi, társadalmi és állampolgári ismeretek</i>	110
Választható tárgyra való felkészülés	113
<i>Informatika</i>	113
A középszintű érettségi vizsga témakörei	113
<i>Középszintű érettségi vizsgára felkészítés</i>	122
A választott kerettanterv ajánlott óraszám feletti óraszámok felhasználása.....	122
A szakképző iskola 3 éves közismereti képzése esetén (9-11. évfolyamon).....	122
<i>Kommunikáció - magyar nyelv és irodalom (KOMA)</i>	122
<i>Idegen nyelv</i>	122
<i>Matematika</i>	122
<i>Történelem és társadalomismeret</i>	123
<i>Természetismeret</i>	123
<i>Testnevelés</i>	123
<i>Osztályközösség-építés</i>	123
<i>Digitális kultúra</i>	123
A szakképző iskola 3 éves közismereti képzése esetén (9-11. évfolyamon) kifutó rendszerben.....	124
<i>Kommunikáció - magyar nyelv és irodalom (KOMA)</i>	124
<i>Idegen nyelv</i>	124
<i>Matematika</i>	124
<i>Társadalomismeret</i>	125
<i>Testnevelés és sport</i>	125

<i>Osztályközösség-építés</i>	125
<i>Informatika</i>	125
A szakképző iskola 2 éves érettségire felkészítő képzés esetén (12-13. évfolyamon).....	126
<i>Magyar nyelv- és irodalom</i>	126
<i>Idegen nyelv</i>	126
<i>Matematika</i>	126
<i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek</i>	127
<i>Természetismeret</i>	127
<i>Testnevelés és sport</i>	127
<i>Osztályközösség-építés</i>	127
<i>Informatika</i>	128
A Szakképzési HÍD program esetén.....	128
<i>Kommunikáció és anyanyelv</i>	128
<i>Idegen nyelv</i>	128
<i>Matematika</i>	128
<i>Társadalom és jelenkor-ismeret</i>	129
<i>Természetismeret</i>	129
<i>Alapvető munkavállalói és életpálya-építési modulok</i>	129
<i>Osztályfőnöki (osztályközösség-építő program)</i>	129
<i>Testnevelés</i>	129
A „Szabadon tervezhető órakeret felhasználása” alatt található	129
A Szakképzési Hídprogram közismereti kerettanterve kifutó képzésként	130
A Szakképzési Hídprogram program óraszámai	135
A Szakképzési Hídprogram közismereti óraszámai	135
Szabadon tervezhető órakeret felhasználása	136
<i>Testnevelés és sport</i>	136
2. SZAKISKOLA	137
Kerettantervek a szakiskolák számára.....	137
Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó szakiskola kötelező 9/E előkészítő évfolyamának kerettanterve	140
Szabadon tervezhető órakeret felhasználása	149
<i>A kerettanterv által ajánlott óraszámok feletti óraszámok felhasználása</i>	149
<i>Szakmai alapozó ismeretek</i>	149
Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó szakiskola OKJ szerinti részsakképesítés oktatásához alkalmazandó 9–10. évfolyamos közismereti kerettanterve kifutó rendszerben	152
Szabadon tervezhető órakeret felhasználása	161
<i>A kerettanterv által ajánlott óraszámok feletti óraszámok felhasználása</i>	161
<i>Informatika</i>	161
<i>Családi életre nevelés</i>	167
<i>Gazdasági és pénzügyi kultúra I.</i>	176
<i>Munkapiac</i>	191
<i>Tanulásmódszertan</i>	197
<i>Általános ismeretek gyakorlata</i>	202

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó szakiskola OKJ szerinti szakképesítés oktatásához alkalmazandó 9-12. évfolyamos közismereti kerettanterve kifutó rendszerben.....	207
Szabadon tervezhető órakeret felhasználása	214
<i>A kerettanterv által ajánlott óraszámok feletti óraszámok felhasználása</i>	<i>214</i>
<i>Idegen nyelv</i>	<i>214</i>
<i>Matematika</i>	<i>220</i>
<i>Informatika</i>	<i>224</i>
<i>Családi életre nevelés.....</i>	<i>229</i>
<i>Gazdasági és pénzügyi kultúra I.</i>	<i>238</i>
<i>Tanulásmódszertan.....</i>	<i>252</i>
<i>Általános ismeretek gyakorlata</i>	<i>259</i>
3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	263
4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	264
Az iskolai nevelő-oktató munka tartalmi szabályozása és szabályozási szintjei. A NAT, a kerettantervek és a helyi szintű szabályozás viszonya:	264
5. Mindennapos testnevelés.....	264
6. Választható tantárgyak, foglalkozások szabályai	265
7. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elve.....	266
Csoportba sorolás elvei és rendje	266
A közismereti tantárgyakat kiegészítő és az érettségi vizsgára felkészítő, nem kötelező tanórai foglalkozások besorolási szempontjai.....	266
Az ágazati oktatást, a szakmai oktatást, a szakiskolai oktatást kiegészítő nem tanórai, választható foglalkozások besorolási elvei	267
8. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	267
Az egyenlő bánásmód követelménye	267
Az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértése	267
Az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt indítható eljárások	268
Az esélyegyenlőség biztosítása	269
A felvételi, beiratkozás	269
Oktató munka	269
A tanulók egyéni fejlesztése	270
Értékelés	270
Tanulói előmenetel	271
Fegyelmezés, büntetés.....	271
Tananyag kiválasztás.....	271
Továbbtanulás	271
Humán erőforrás – fejlesztés, oktató-pedagógus továbbképzés	272
Partnerkapcsolatok	272
9. Az intézményi minőségirányítási rendszer	273
Ellenőrzés	273
Mérés.....	273

Értékelés	274
A szakképző intézményben az írásbeli beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	275
10. A magasabb évfolyamba lépés feltételei	276
Továbbhaladás, magasabb évfolyamba lépés feltételei	276
Az átjárhatóság	276
11. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása	278
12. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei	279
Magatartás	279
Szorgalom	279
Jutalmazási elvek	279
Jutalmazás formái	280
Fegyelmezési elvek	280
Fegyelmezés formái	280
13. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek	281
IV. KÉPZÉSI PROGRAM	282
1. Az iskola képzési rendje	283
1.1. Képzési irányok	283
1.2. Előzetes tanulmányok beszámítása	287
1.3. Hiányzás az oktatásról	288
2. Képzési szükségletek/igények felmérése	289
3. Képzési követelmények	289
4. Tanulási területek	290
4.1. Ágazati alapoktatás	290
4.1.1 Építőipar ágazat alapoktatás szakképző iskolai képzés esetén:	290
4.1.2 Építőipari ágazat alapoktatás felnőttképzés esetén:	295
4.1.3 Fa- és bútortipar ágazat alapoktatás szakképző iskolai képzés esetén:	296
4.1.4 Alapoktatás technikus képzés esetén:	301
4.1.5 Fa- és bútortipar ágazat alapoktatás felnőttképzés esetén:	305
5. Szakirányú oktatás	306
5.1. Építőipari ágazat	306
5.1.1. Ács	306
5.1.2. Bádogos	306
5.1.3. Burkoló	306
5.1.4. Épületszobrász és műköves	306
5.1.5. Festő, mázoló, tapétázó	306
5.1.6. Kőfaragó	306
5.1.7. Kőműves	306
5.1.8. Szárazépítő	306
5.1.9. Szerkezetépítő és –szerelő	306
5.1.10. Szigetelő	307
5.1.11. Tetőfedő	307
5.1.12. Útépítő és útfenntartó	307
5.1.15. Útépítő, vasútépítő és –fenntartó technikus	307

5.2. Fa- és bútoringázati ágazat	307
5.2.1. Asztalos	307
5.2.2. Kárpitos	307
5.2.3 Faipari technikus.....	307
5.3. Műhelyiskola.....	307
5.4. SNI adaptált képzések	307
5.4.4. SNI adaptált részsakképesítések	311
6. Oktatás szervezés	319
7. Értékelés	320
7.1. Évközi értékelés	320
7.2. Akkreditált vizsgaközpont.....	320
7.3. Ágazati alapvizsga.....	320
7.3.1 Ágazati alapvizsga vizsgatevékenységek	320
7.4. Szakmai vizsga	321
8. Tantárgyszerkezet és óratervezet a kifutó szakképző évfolyamokon	322
8.1. Szakképző iskolai képzések	322
8.1.1. Építészet szakmacsoport (Szakmacsoport száma: 9.)	322
8.1.3. Faipari szakmacsoport (Szakmacsoport száma: 11.).....	338
8.1.7. Szakképzési Hidrogram	346
Mellékletek.....	349
Építőipari ágazati projektek.....	349
Fa- és bútoringázati ágazati projektek	399
A szakmai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések	415

1. Bevezető

1.1. Többcélú szakképző intézmény esetében a szakképzési alapfeladatot ellátó intézmény neve, telephelye, székhelye, címe:

**Győri SZC Gábor László
Építő- és Faipari Szakképző Iskola
9024 Győr, Nádor tér 4.**

1.2. Többcélú szakképző intézmény esetében a köznevelési feladatot ellátó Intézményegység neve, telephelye címe:

**Győri SZC Gábor László
Építő- és Faipari Szakképző Iskola
Szabóky Adolf Szakiskolai Intézményegység
9023 Győr, Szabolcska Mihály u. 26.**

1.3. A szakképző intézmények szakmai programjára vonatkozó jogszabályi előírások

- A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény
- A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II.7.) Kormányrendelet
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet,
- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról és bevezetéséről szóló 5/2020 (I.31.) Kormányrendelet

1.4. Az intézmény mottója

„Non scolae sed vitae discimus. – Nem az iskolának, hanem az életnek tanulunk”

1.5. Iskolánkról

Hosszú évtizedek szakították meg azt a szakmatörténeti folyamatot, melyben kialakultak az építőmesterségek. Neves művelőiről egy-egy faluban vagy városban mives épületek homlokzatai, belső terei, értékes bútorok és a mesterségről szóló emlékezet történetei maradtak ránk.

A mesterségek, a régvolt építőmesterek előtt tiszteleg az utókor és büszkén említi a paloták és templomok falait rakó kőműves, a tornyot emelő ács, a tetőfedő, a kőfaragó és az asztalos nevét.

A mesterségek a tömeges termeléssel, az egyéni kvalitások társadalmi értékének gyengülésével átalakuló szakmákban oldódtak fel. A közvélemény általánosított, és egyre alacsonyabbra helyezte a szakmunkások társadalmi értékét.

Az 1995-ben alapított Gábor László Építőipari Műhelyiskola legfontosabb célja és feladata az, hogy új utat nyisson az egyéni képességek kibontakoztatásának az építőipari és faipari szakmákban. A társadalmi, gazdasági környezet már nyitott arra, hogy vállalkozási alkalmazásban minden tanítványunknak biztos munkahelyet, önálló vállalkozásban pedig a kiemelkedő képességűeknek érvényesülési lehetőséget, elismert társadalmi szerepkört kínáljon.

Az iskola önállóan, a szülői együttműködés és gazdasági partnerei nélkül nem lehet képes arra, hogy a fiatalok érdeklődési körébe vonja az építő és faipar értékes szakmáit.

A Győri SZC Gábor László Építő- és Faipari Szakképző Iskola nyitott minden fiatal előtt, aki esélyt keres a képességei szerinti szakma megtalálására.

Meggyőződésünk, hogy a gyermek érzékeny életkorban átélt kudarcai – nem csak a szakmai pályáját érintő – életére kihatnak. Ezért nagyon fontos a szülők, a pedagógus figyelme minden jelzésértékű mozdulatra, melyben a gyermek örömet leli fiatalabb éveiben is. Gyakorlati képességeinek korai üzenetét is őrizték meg értéként, biztatásként a sikeres pályaválasztáshoz.

1.5.1. A szakképző intézmény alapadatai

Költségvetési szerv megnevezése: Győri Szakképzési Centrum

Rövidített neve: Győri SZC

Székhelye: 9024 Győr, Nádor tér 4.

Szakképző intézmény neve: Győri SZC Gábor László Építő- és Faipari Szakképző Iskola

Feladatellátási helye:

Székhely- és szakképzési alapfeladatot ellátó telephely címe: 9024 Győr, Nádor tér 4.

Telefonszám: 96/430-055; 96/ 430-045

E-mail cím: gaborla@t-online.hu,
titkarsag@gaborsuli-gyor.sulinet.hu

Honlap: www.muhelyiskola.hu

Facebook: www.facebook.com/muhelyiskola

Instagram: gaboriskola_gyor

Youtube csatorna:

Gábor László Iskola Győr

1.5.2. Alapító és fenntartó neve és székhelye

Alapító okirat szerint

Alapító: Innovációs és Technológiai Minisztérium

Fenntartó: Innovációs és Technológiai Minisztérium 1011 Budapest, Fő u. 44-50.

Típusa: Többcélú szakképző intézmény (szakképző iskola és szakiskola)

OM azonosító: 203037/013

1.5.3. A szakképző intézmény alapfeladata

Alapító okirat szerint:

- Szakképző iskolai nevelés-oktatás,
- Technikumi nevelés-oktatás,
- Szakiskolai nevelés-oktatás,
- Felnőttek szakmai oktatása,
- Dobbantó program szerinti nevelés-oktatás,
- Műhelyiskola szerinti részsakképesítésre felkészítő nevelés-oktatás,
- Többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók iskolai nevelése-oktatása

1.5.4. Köznevelési feladatot ellátó intézményegység

Az intézményegység neve: Győri SZC Gábor László Építő-és Faipari Szakképző Iskola Szabóky Adolf Szakiskolai Intézményegysége

Székhelye: 9023 Győr, Szabolcska Mihály utca 26.

Telefonszáma: 96/418-930

E-mail címe: szaboky@gaborsuli-gyor.sulinet.hu
szabokytitkarsag@gaborsuli-gyor.sulinet.hu

Az intézmény honlapja: www.szaboky.sulinet.hu

1.5.5. Az Intézményegység alapfeladata

Intézményegységünkben sajátos nevelési igényű tanulók szakiskolai nevelését, oktatását végezzük. Nevelési-fejlesztési tevékenységünk célja, hogy tanulóinkat képessé tegyük a munkaerőpiacon, az életben való helytállásra. Azon szakmák oktatását vállaljuk, amelyeket a hozzánk jelentkezők is el tudnak sajátítani, képesek abban munkát találni, végezni. Olyan képzést biztosítunk, amely az egész személyiség fejlesztésére irányul, nemcsak rehabilitáció, hanem rehabilitáció is. A mentális problémák és a felzárkóztatás érdekében a rehabilitációs foglalkozásokat egyéni korrekciós jelleggel végezzük

A 9/E évfolyamon az általános műveltséget megalapozó nevelés-oktatás, pályaorientáció valamint a szakiskolában oktatott szakmák és részsakmák előkészítése és megalapozása.

A szakképzési évfolyamokon – a szakmajegyzékben meghatározott szakmákban és részsakmákban– a képzési és kimeneti követelmények alapján szakmai vizsgára való felkészítés történik.

Ezt szolgálja a csökkentett osztálylétszám, a differenciált csoportmunka, valamint az egyénre szabott rehabilitációs, habilitációs órák, foglalkozások sora, annak érdekében, hogy az iskolai követelmények megszüntével önálló életvezetésre, illetve a társadalomba való – lehetőség szerinti – teljes integrációra képesek legyenek.

I. NEVELÉSI PROGRAM

2. A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.1. Pedagógiai alapelveink, iskolánk oktatói testületének pedagógiai hitvallása

A Győri SZC Gábor László Építő- és Faipari Szakképző Iskolában tanító oktatók, pedagógusok mindennapi oktató- és nevelő munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni.

1. A szakképző intézményünkben olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat.

Ennek keretében:

- a tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk,
- a gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe,
- a tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük,
- diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük,
- minden gyermek számíthat az oktatók, pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban,
- a szakképző intézmény életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk:
 - tanuló és tanuló,
 - tanuló és oktató, pedagógus,
 - szülő és oktató, pedagógus,
 - oktató, pedagógus és oktató, pedagógus között.

2. A szakképző intézményünkben a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a legfontosabb pedagógiai feladat. Oktatóink, pedagógusaink szellemileg, erkölcsileg és testileg egészséges nemzedéket kívánnak nevelni a ránk bízott gyermekekből.

Ennek érdekében:

- a tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapképességeit fejleszti, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, tovább építhető alpműveltséget nyújt,

- szakképző intézményünk olyan – az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó – ismereteket közöl, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben,
 - a szakképző intézmény oktató tevékenységének célját a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztésében látjuk,
 - fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit,
 - szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen,
 - törekszünk a humánusra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre,
 - segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót - megelőzni, felismerni a rosszat,
 - törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására,
 - szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk diákjainkban a haza, a szülőföld iránti szeretetet.
3. Szakképző intézményünk – elsősorban a szülőkkel ápoltságok révén – folyamatosan részt kíván venni lakóhelyünk életében. Ennek érdekében:
- rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal,
 - igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint városunk érdeklődő polgárai,
 - ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat a városunkban található iskolákkal és közművelődési intézményekkel,
 - oktatóink, pedagógusaink fontos feladatnak tartják, hogy iskolánk – eddigi hagyományaihoz híven – továbbra is képviseltesse magát a különféle városi rendezvényeken, illetve a tanulók számára szervezett városi szintű megmozdulások szervezésében és lebonyolításában maga is részt vegyen.
4. Szakképző intézményünk minden tanuló számára biztosítani kívánja az esélyegyenlőséget.

Ennek érdekében

- biztosítjuk a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára a képesség-kibontakoztató foglalkozásokat, melyek lehetővé teszik számukra a sikeres integrációt, illetve azt, hogy képesek legyenek megfelelni a sikeres társadalmi beilleszkedés követelményeinek.
5. Eszményeinkben olyan tanuló képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:
- humánus,
 - erkölcsös,
 - fegyelmezett,
 - művelt,
 - kötelességtudó,
 - érdeklődő, nyitott,
 - kreatív, alkotó,
 - becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát,
 - képes a problémák érzékelésére és megoldására,
 - gyakorlatias,
 - képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében,
 - jó eredmények elérésére törekszik (játékban, munkában, tanulásban),
 - van elképzelése a jövőjét illetően,
 - becsüli a tudást,
 - öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban,
 - ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit,
 - képes tudását tovább fejleszteni és önállóan ismereteket szerezni,
 - tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti,
 - képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban,
 - a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik,
 - ismeri, tiszteli, óvja, ápolja:

- nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket,
 - a természet, a környezet értékeit,
 - más népek értékeit, hagyományait,
 - az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit,
- a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben,
 - ismeri és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat,
 - ismeri és betartja a különféle közösségek (család, iskola, társadalom) együttélését biztosító szabályokat,
 - ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit,
 - viselkedése udvarias,
 - beszéde kulturált,
 - társaival együttműködik,
 - szüleit, nevelőit, társait szereti és tiszteli,
 - képes szeretetet adni és kapni,
 - szereti hazáját,
 - megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket,
 - szellemileg és testileg egészséges, edzett,
 - egészségesen él,
 - szeret sportolni, mozogni,
 - megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolat, gondozott.

Tudjuk, hogy ezen tulajdonságok mindegyikét nem vagyunk képesek kialakítani minden egyes hozzánk járó tanuló személyiségében.

Nevelőink mindennapi nevelő és oktató munkája azonban arra irányul, hogy a lehető legtöbb diákunk rendelkezzen végzős korára minél több itt felsorolt személyiségjeggyel.

2.2. Jövőkép

- Felvállaltuk és a jövőben is fel kívánjuk vállalni a kétkézi munka szeretetére való nevelést, visszaadva a szakmunkás és a szakmunkásképzés rangját.

- Ennek érdekében az oktató-nevelő munkánkat tanulóközpontúan – teret adva a tanulók képességeinek kibontakoztatására - a munkaerőpiac igényeihez rugalmasan alkalmazkodva, az oktatás változásaira nyitottan kívánjuk megvalósítani.
- Felvállaljuk a technikai képzést a faipar és az építőipar egyes területein, biztosítva ezzel a munkaerőpiac széles igényét.
- Felvállaljuk a törvényi változásoknak megfelelően az érettségi vizsgára való felkészítést és az érettségi vizsgáztatást.
- Felvállaljuk a Dobbantó programban az oktatást.
- Felvállaljuk a Műhelyiskola programban az oktatást.
- Felvállaljuk a felnőttek szakmai oktatásában való aktív részvételt.
- Intézményünk nyitott az iskolarendszeren kívüli szakképzések (felnőttképzés) megvalósítására.

2.3. Az iskolában folyó nevelő és oktató munka alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Az alapfunkció természetes részeként törekszünk a sokoldalú személyiségfejlesztést szolgáló tanórai és tanórán kívüli lehetőségek kihasználására is. A szakmai–vizsgára felkészítő technikai és szakképző iskolai nevelés és oktatás céljainak az alábbiakat tekintjük:

- Szakképző intézményünk alapvető feladata az általános műveltséget megalapozó érettségi vizsgára és szakmajegyzék szerinti szakmai- és részszerkesztési végzettség megszerzésére felkészítő nevelés és oktatás biztosítása, a munkába álláshoz, az önálló életvezetéshez és a sikeres életvezetéshez szükséges ismeretek nyújtása, kompetenciák kialakítása.
- Szakképző intézményünk feladata az érettségi vizsga, az ágazati alapvizsga, a szakmai vizsga megszervezése mind a technikai, a szakképző iskolai, a szakiskolai valamint a műhelyiskolai program részszerkesztésében. Feladatunk továbbá a dobbantó programban az alapképességek fejlesztése.
- Legfőbb célunk, hogy a nálunk végzett fiatalok bármely élethelyzetben érvényesülni tudjanak. Feladataink megvalósításának biztosítója a tanítói testület elkötelezettsége, tudatos pedagógiai oktató-nevelő munkája és a közös értékek vállalása.
- Az tanítói testület felkészültségének folyamatos fejlesztésével, a partnerek elvárásaihoz igazodó magas szintű minőségi szolgáltatást kívánunk nyújtani.

- Kiemelten kezeljük a szabadidő hasznos és kulturált eltöltésének módjaival való megismerkedést; a felhasználói szintű informatikai ismeretek elsajátítását; a tehetséges tanulók tudatos fejlesztését; a nemzeti értékek, hagyományok, az anyanyelv megbecsülését és tiszteletét.
- Elfogadjuk és szükségesnek tartjuk azon egzakt méréseket, amelyek törekvéseink sikerességét igazolják vagy sem, de értékelési eszköz lehet az oktatói testület, a szülő, a diákönkormányzat, a diákok véleményének, értékelésének meghallgatása és elemzése is. A külső mérések eredményeinek és külső szakértők véleményének fontossága mellett meghatározó érvek szólnak a belső értékelésünk mind szélesebb körűvé tétele mellett is.
- Pedagógiai alapelveink a szakképző intézmény oktatói testületének pedagógiai hitvallásán alapulnak. Meggyőződésünk, hogy a sokoldalú és harmonikus személyiségfejlesztés egyik alapfeltétele az olyan intézményi légkör megteremtése, amelyben a tanulók a szakképző intézményt magukénak tekintik, és otthon érezhetik magukat benne. Ezen alaptörekvésünk kiegészül azzal, hogy a szülővel, társintézményekkel, a város társadalmával karöltve folyamatosan részt kívánunk venni lakóhelyünk életében. Eszményeinkben olyan diák képe él, aki a közös családi és intézményi nevelés eredményeképpen lelkiileg, szellemileg, testileg megerősödve lép ki a szakképző intézményből, amely egyszerre a diákok, a szülők és nevelők iskolája. Minden oktatónak és pedagógusnak tisztán látnia kell, hogy ezen törekvésünk csakis hiteles példa felmutatása mellett valósulhat meg.
- Teljesítendő célkitűzésnek tekintjük továbbá, hogy diákjaink a nemzeti alaptanterv és a szakmai- és érettségi vizsga követelményeit minél magasabb szinten teljesítsék. Elsődleges cél, hogy a tanulók többsége a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg szakképző intézményünk oktatási programjában megfogalmazott követelményeknek.
- Alapvető nevelési célkitűzéseink egyike a hagyományos értékek, a kulturális örökség átadása a következő nemzedékeknek.
- Szakmai programunk középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlesztése áll, figyelembe véve, hogy az oktatás-nevelés színtere nemcsak a szakképző intézmény, hanem a társadalmi élet és tevékenység, számos más egyéb fórum.
- Határozottabb formát kaphat a közös, együttes nevelési tevékenységből a családi, szülői felelősség és szerepkör a tanulók napirendjének szervezésében, életritmusuk alakításában, kulturális szokásaik formálásában, szabadidejük ellenőrzésében.

- Törekszünk rá, hogy oktató-nevelő munkánkban a humánus, a megértő, elfogadó magatartás érvényesüljön, anélkül azonban, hogy a követelményszintből engednénk. Itt kaphat nagyobb szerepet a differenciált bánásmód, a képességekhez mért követelmény és értékelés. Ezeket az elveket érvényesítjük a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók oktatásában, nevelésében is.
- Fontosnak tartjuk olyan intézményi légkör kialakítását, amely teljesítményre ösztönző, amelyben a tanuló folyamatos, egyénre szóló visszajelzést és értékelést kap, s amelyben megtalálhatja a diáklét, diák-életforma cselekvési tereit, lehetőségeit, amit magának, otthonosnak érezhet. (Szakkör, hobby-kör, társas összejövetelek, alkalmak, az osztályok dekorációjától a tárgyak, eszközök megbecsülésén, állaguk óvásán, rendeltetésszerű használatán át.)
- Ha elégedettebb és emberségesebb társadalmat szeretnénk, akkor erősíteniünk kell a tanulóknak az olyan tulajdonságokat, képességeket, mint az önbecsülés és önismeret, a konfliktuskezelés, tolerancia, empátia, kooperativitás, kreativitás, a felelősség önmagáért, társas környezetéért. Alkalmasnak kell lenniük az önálló információszerzésre és feldolgozásra. Szükségük van a társadalomban való eligazodás képességére, a kudarc tűrésére, kellő intelligenciára a változásokhoz.
- Fontosnak tartjuk a szakképző intézmény Győr városban betöltött helyét, szerepét. Az együttműködést társintézményekkel, a rendszeres és aktív részvételt a város közeleti, kulturális és sportrendezvényein. Fontosnak tartjuk az egészséges életmódra nevelést, a felkészítést a családi életre, veszélyesnek ítéljük a dohányzás, alkohol, kábítószeres terjedését a tágabb környezetben, igyekszünk saját eszközeinkkel, lehetőségeinkkel a megelőzésre fektetni a hangsúlyt. Ebbéli munkánkat az ifjúsági védőnő, a iskolai szociális segítő és a bűnmegelőzési tanácsadó program szerűen segíti.
- Alapelvünk, hogy a szakképző intézményben a tudás, képességek és készségek mellett értékeket kell közvetíteni. Alapvető célunk: műveltséget adni, ágazati-, szakmai- és érettségi vizsgára felkészíteni, formálni a diák személyiségét. Nevelő-oktató munkánk során, döntéseinknél a gyermek, tanuló mindenek felett álló érdekét és az egyenlő bánásmód követelményét vesszük alapul. Az általános emberi értékek kialakításában kiemeljük a humanizmust, nyitottságot, toleranciát, hazafiasságot, egymás segítségét.
- Követelményrendszerünkben az egységesség és következetesség a legfontosabb tényezők. Ebből adódó feladataink:
 - az oktatók és pedagógusok példamutatása;
 - az iskolai hagyományok ápolása;

- a pedagógiai munkánk színvonalának emelése (önképzés, továbbképzés biztosítása, a tapasztalatok, jó módszerek közkinccsé tétele);
 - a szakmai- és osztályfőnöki munkaközösségek tervező, elemző, értékelő funkcióinak erősítése;
 - az intézményi követelményrendszer normáinak betartatása, az elvárások összehangolása a családi nevelési célokkal, követelményekkel;
 - a tanulók neveltségi állapotának időszakos, rendszeres felmérése, a problémák, eredmények számbavétele;
 - kapcsolattartás és együttműködés a társintézményekkel, kulturális intézményekkel.
- Feladatunk az optimális működéshez szükséges feltételek biztosítása, a negatív jelenségek (igazolatlan hiányzás, fegyelmezetlenség, igénytelenség) visszaszorítása.
- Olyan embereket kívánunk formálni, akik számára fontos saját testi, lelki, erkölcsi fejlődésük. Olyan személyiségeket, akik megjelenésükben, megnyilvánulásaikban képesek megjeleníteni korosztályuk értékeit, s akiknek a társadalommal szemben megfogalmazott elvárásai mögött a megszerzett tudás, ismeret és az életkornak megfelelő teljesítményszint áll. Aki nemcsak tisztességesen tanul, hanem tud a diákszerepen kívül fiatal is lenni, tartalmas, a jövőt megalapozó életet élve.
- A szakképző intézményünkben folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi és a nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg. Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselte váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.
1. Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt.
 2. Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása; a balesetek megelőzése).
 3. Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás,

szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.

4. Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.
 5. A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.
 6. Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
 7. A világ megismerésének igénye. Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására.
 8. A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.
 9. A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség- és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.
 10. Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.
- Az intézményünkben folyó oktató-nevelő munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő projekt oktatási, tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.
- Nevelési céljaink megvalósítását segítik a szakképző intézmény oktatói, pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.
- Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak:
1. Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
 2. Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Szakképző intézményünk oktatói és pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek	- követelés - gyakoroltatás - segítségadás - ellenőrzés - ösztönzés	- a tanulói közösség tevékenységének megszervezése - közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása - hagyományok kialakítása - követelés - ellenőrzés - ösztönzés
2. magatartási modellek bemutatása, közvetítése	- elbeszélés - tények és jelenségek bemutatása - az oktató, pedagógus személyes példamutatása	- az oktató, pedagógus részvétele a tanulói közösség tevékenységében - a követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből
3. tudatosítás (meggyőződés kialakítása)	- magyarázat, beszélgetés - a tanulók önálló elemző munkája	- felvilágosítás a betartandó magatartási normákról - vita

➤ Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha intézményünk végzős diákjainak legalább a kilencven százaléka az utolsó évfolyam végén:

- tanulóink legalább 90%-a sikeres ágazati alapvizsgát tesz.
- sikeres szakmai vizsgát tesz. (Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége - vagyis több mint ötven százaléka - a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.)
- az érettségi vizsgára jelentkező tanulóink sikeres érettségi vizsgát tesznek.

- rendelkezzenek olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy sikeres ágazati-, szakmai-, érettségi vizsgát tegyen és a szakmai pályán és a magánéletben is megállja a helyét.
- ismerje a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat,
- határozott elképzeléssel bírjon saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.

2.4. Az Intézményegységben folyó oktató-nevelő munka alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

- Tanulóink a pedagógiai szakszolgálat szakértői határozata alapján sajátos nevelési igényű fiatalok. Ezek a tanulók jellemzően nem felkészültek a pályaválasztásra, megfelelő előkészítés, motiválás nélkül eredményes szakmai oktatásuk esélye viszonylag alacsony.
- 9/E előkészítő osztályainkban a közismereti felzárkóztatás mellett – melynek célja a szakmai képzés előkészítése, megalapozása – szakképzés előtti pályairányítási, pálya előkészítési ismereteket is nyújtunk.
- Célunk, hogy konkrét gyakorlati tapasztalatok felhasználásával a képességeiknek, készségeiknek, egészségi állapotuknak leginkább megfelelő szakmára, részsakképesítésre tudjuk irányítani őket.
- Igyekszünk olyan képzést biztosítani, amely az egész személyiség fejlesztésére irányul, célunk nemcsak habilitáció, hanem rehabilitáció is.
- A mentális problémák és a felzárkóztatás érdekében a rehabilitációs foglalkozásokat egyéni korrekciós jelleggel végezzük.
- Az előző évek tapasztalatai alapján olyan szakképesítések és részsakképesítések oktatását vállaljuk, amelyet a hozzánk jelentkezők is el tudnak sajátítani, képesek abban munkát találni és végezni.

2.4.1. A nevelő-oktató munka céljai

Intézményegységünk célja a tanulók teljes személyiségének fejlesztése. Ennek megfelelően határozzuk meg nevelési, oktatási és képzési céljainkat.

Alapvető jelentőséggel bír a kulcskompetenciák fejlesztése, az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumok és tanulási képességek kialakítása.

A kulcskompetenciákhoz szükséges ismeretek, képességek, attitűdök elsajátítása és fejlesztése tantárgyi keretek között, valamint tanórán kívüli és szabadidős tevékenységen keresztül történik.

A fejlesztendő kompetenciák:

- anyanyelvi kommunikáció
- idegen nyelvi kommunikáció
- matematikai kompetencia
- természettudományos kompetencia
- digitális kompetencia
- életen át tartó tanulás
- szociális és állampolgári kompetencia
- kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia
- esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Kiemelt célunk a gondolkodási funkciók fejlesztése, a gyenge képességű tanulók felzárkóztatása, fejlesztése, az egyéni korrekció.

Célkitűzéseink között kiemelt, fontos helyet foglal el a diákjaink nevelése, oktatása, általános műveltségük megalapozása, szinten tartása, tanulási képességeik fejlesztése életkoruknak és egyéni képességeiknek, lehetőségeiknek megfelelően.

- Fiataljaink az intézményegységben eltöltött előkészítő, alapozó valamint a szakképző évfolyamokon jussanak el saját fejlődési lehetőségeik maximumára - alapfokú végzettség, illetve szakmai végzettség megszerzésére.
- Korlátaikat figyelembe véve legyenek képesek harmonikus, értékes, egészséges, kulturált, önálló életre.
- Majdani munkavállalóként eséllyel fejezzék be szakiskolai tanulmányaikat.
- A jól működő képességek tudatos fejlesztése, az önbecsülés erősítése, reális énkép kialakítása.
- Az állóképesség, az erőnlét fokozása, a kitartás, az akarat fejlesztése.
- Kompenzáló megoldások elsajátítása és azok kitartó végzése a társadalmi beilleszkedés érdekében.

- A másság felismerése, elfogadása, törekvés a fejlődésre.
- Kulturált érintkezési formák birtoklása, írott és íratlan szabályok betartása, illemszabályok elsajátítása, önuralom, konfliktuskezelő technikák megismerése.
- Reális önismeret, önelfogadás, biztos tájékozódás a környezetben, a környezet értékeinek felismerése, óvása.
- Szokások, hagyományok elfogadása, más értékek tisztelete, önzetlenség, szeretet, segítőkészség, szorgalom és rend cselekedetekben történő megmutatkozása.
- Ismeretnyújtás a környező világban való eligazodásban, az élet zavartalan működéséhez alapvető készségek, képességek, attitűdök fejlesztése.
- Mások hátrányos helyzetével való visszaélés elkerülése.
- Az önálló tanulás képességének fejlesztése, egyénre szabott tanulási módszerek és technikák kiépítése.
- Eredményes, sikeres ismeretelsajátítás önmaga képességeihez mérten.
- Továbbfejleszthető, továbbépíthető tudás az egyéni adottságokhoz, sérülésekhez viszonyítottan.
- Az önálló életvitel, a társadalmi beilleszkedés módjainak, lehetőségeinek megismerése, gyakorlása.
- A cselekvőképesség, a tartós munkavégzés, az erőfeszítés és kitartás kedvező feltételeinek megteremtése.
- Pályaorientációs és szakmai előkészítő foglalkozásokon a szakma bemutatása, szakmai előkészítés, alapozás.
- A szakképző évfolyamokon a Szakmajegyzék adaptált előírásainak megfelelően a speciális szakmai ismeretek elsajátíttatása, szakmai vizsga letétele.

2.4.2. A nevelő-oktató munka feladatai

- Pedagógiai tevékenységünket át kell hatnia a tudatosságnak, a tervszerűségnek, a gyermekszeretnek a tanulók hosszú távú érdekeinek figyelembe vételével.
- Intézményegységünk fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákra épülnek.
- Kiemelt fejlesztési feladataink:
 - reális énkép, önismeret fejlesztése
 - felkészítés a felnőtt lét szerepeire
 - testi és lelki egészség megóvására való nevelés

- a pénzzel való gazdálkodásra nevelés
 - környezettudatosságra nevelés
 - aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés
 - nemzeti kultúránk a hon- és népismeret tükrében
 - betekintés az európai kultúrákba.
- Az oktatási program készítése a NAT és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelveinek (továbbiakban: irányelvek) megfelelően által előírt kulcskompetenciák fejlesztésének figyelembe vételével történik.
 - A 9/E osztályban a gyógypedagógiai 8. osztály anyagára építve – a NAT és a gyógypedagógiai irányelveknek megfelelően – fejleszteni tanulóink személyiségét, kulcskompetenciáit, közismereti tudását, képességétől függően korrigálni a hátrányokat.
 - Pályaorientációs képzéssel felkészíteni a meggondoltabb pályaválasztásra, a szakképzésben való eredményesebb részvételre.
 - Fejleszteni a tanulók képességeit, korszerű ismereteket nyújtva gyakoroltatni és gazdagítani az általános műveltség elemeit, megerősíteni az ehhez tartozó ismereteket és szakmai tudást, elősegíteni az önálló tanulás és a megismerés módszereit.
 - Szakképző évfolyamainkon felkészíteni a tanulót a képességeinek megfelelő legmagasabb szakképesítés illetve részszerzés megszerzésére.
 - Intézményegységünk feladata, hogy minden évfolyamon gondoskodjon a fiatal teljes személyiségének fejlesztéséről, rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozások tartásával a fogyatékosságból eredő hátrányok enyhítéséről, azok kompenzációjáról, korrekciójáról.
 - A sajátos nevelési igény és az életkori sajátosságok figyelembevételével fejleszteni a jól működő képességeket, ugyanakkor fokozottan törekedni a sérült funkciók fejlesztésére is. Tanulóinkat hozzásegíteni a társadalmi, magánélet szerepvállalásra, továbbá a konfliktusok kezelésére.
 - A belső- és külső képzőhelyeken végzett szakmai gyakorlaton felkészíteni a tanulókat szakmai vizsga letételére, a munkavégzéssel összefüggő viselkedéskultúra befogadására és adekvát alkalmazására.
 - Gyakoroltatni a balesetmentes munkavégzés szabályait.

- Fejleszteni a tanulók tudását, neveltségi szintjét, erkölcsét, munkaerkölcsét, esztétikai érzékét.
- Fokozni a tanulók munkavégző képességét, munkabírást, erejét és állóképességét, fejleszteni testi edzettségüket, fizikai és pszichikai teljesítő képességüket.
- A személyiség érzelmi, akarati oldalának stabilizálásával felkészíteni őket a megterhelések elviselésére.
- A nevelő-oktató munka elengedhetetlen része a pedagógusok folyamatos továbbképzése, önképzése. A kötelezően előírt hétévenkénti továbbtanulás - a továbbképzési terv szerint- szakmai fejlődésük érdekében szükséges.

3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A célkitűzésekben, alapelvekben megfogalmazottak alapján a következő személyiségjegyek fejlesztését emeljük ki:

- önismeret, önbecsülés
- mások megbecsülése
- alkalmazkodóképesség
- felelősségérzet
- kudarcátűrés
- konstruktivitás
- kreativitás, fantázia
- empátia
- tolerancia
- beszédképesség
- nyitottság

A szakképző intézményben folyó személyiségformálás, oktatás-nevelés színtereit, szervezeti kereteit a projektek, a tanórák, a tanórán kívüli foglalkozások, rendezvények, versenyek, szabadidős programok, a diákönkormányzat szervezései adják.

A Nemzeti alaptanterv és a kerettanterv alapján készült oktatási program javarészt meghatározza azokat az eszközöket és eljárásokat, amelyek nevelési céljaink elérését, a komplex személyiségfejlesztést segítik a projektoktatásban, a tanórákon. Ezeket csak néhány általános megállapítással egészítjük ki:

- a) Lehetőséget adunk órákon az önálló és csoportos munkára: információgyűjtésre, -feldolgozásra, feladatmegoldásra. Ösztönözzük az önálló véleménynyilvánítást. Előtérbe helyezzük az olyan tanítási – tanulási formákat, melyek a diákok (minél intenzívebb) aktivitását igénylik, melyek színesebbé teszik a tanulást. A játékos tanulási formák különösen eredményesek lehetnek nevelési céljaink eléréséhez.
- b) Differenciált fejlesztéssel segítjük az egyéni előrehaladást. Követelményrendszerünknek és a hozzá kapcsolódó értékelési rendszernek motiválnia kell a diákokat az önfejlesztésre. Éppen ezért fontos, hogy az értékelés ne rombolja a gyerekek önbecsülését, és személyre szóló legyen.
- c) Megköveteljük tanítványainktól a szép és kifejező beszédet. Törekszünk a különböző projektek, tantárgyak kapcsolódási pontjainak bemutatására.
- d) Az osztályközösség építési órák tág lehetőséget adnak fontos nevelési feladatok megvalósításához.
- e) Ösztönözzük a gyerekeket a véleménynyilvánításra – ez kitűnő lehetőség arra is, hogy megtanulják meghallgatni egymást. Az értékek formálásához különösen fontos hogy kialakítsuk az osztályban az „ítéletmentes légkör”- t, ahol a gyerekek szabadon (társaik vagy az oktató, pedagógus „megítélésének” veszélye nélkül) elmondhatják gondolataikat, érzéseiket, hogy ily módon lehető leghatékonyabban formálódhassanak értékítéleteik, gondolkodásuk.
- f) A dráma-játékok, a csoportos együttműködést segítő játékok, az ötletbörzék, olyan új és hatékony lehetőségek a személyiségfejlesztésben, értékformálásban, kreativitásfejlesztésben, melyet érdemes alkalmazni az osztályban.
- g) Fontosnak tartjuk a következő viselkedésformák kialakítását és gyakorlását az osztályban:
- odafigyelés másokra – a másik meghallgatása;
 - agresszív viselkedésformák tudatos kerülése;
 - együttműködés csoportban;
 - konstruktív konfliktuskezelés;
 - asszertív magatartás (önérvényesítés – mások igényeinek figyelembevételével és tiszteletben tartásával).
- h) A szabadidős tevékenységek és a tanórán kívüli elfoglaltságok teret adnak az egyéni képességek kibontakoztatására, illetve a szabadidő kulturált eltöltésére. Fontos, hogy a diákok is cselekvő résztvevői, alakítói legyenek ezeknek a folyamatoknak. Kapjanak

lehetőséget és felelősséget életük irányításában. Feladatunk, hogy – mint eddig is – sokoldalú, változatos lehetőségeket biztosítsunk ezen a téren.

A felgyorsult változásokra csak úgy tudunk reagálni, ha józan kritikával, de nyitottan készen állunk új pedagógiai eszközök és eljárások elsajátítására, bevezetésére. Pedagógiai munkák állandó fejlesztésével szeretnénk elérni, hogy oktatási-nevelési tevékenységünk minél eredményesebbé váljon.

Intézményünk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle intézményi tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

3.1. Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink

1. A tanulók erkölcsi nevelése.

Feladata: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

2. A tanulók értelmi nevelése.

Feladata: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.

3. A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése.

Feladata: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

4. A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése.

Feladata: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

5. A tanulók akarat nevelése.

Feladata: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

6. A tanulók nemzeti nevelése.

Feladata: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.

7. A tanulók állampolgári nevelése.

Feladata: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

8. A tanulók munkára nevelése.

Feladata: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

9. A tanulók egészséges életmódra történő nevelése.

Feladata: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

3.2. Az Intézményegységen belüli személyiségfejlesztési feladatok

- Személyiségfejlesztő program beépítésével lehet megoldani a tanulók sérülés specifikumából fakadó képességbeli hiányosságok, személyiség-fejlettségi gyengeségeket és egyéb egészségügyi, szociális problémák kezelését.
- A fejlesztésnek egyénre szabottnak, személyiségközpontúnak kell lennie.
- A kellő önismeret és szükséges változtatások felmérését követően meg kell próbálni leépíteni a helytelen szokásokat, viselkedésformákat.
- Tudatosan kell segíteni tanulóinkat a stresszhelyzetek elviselésére. Sikerélmények biztosításával, pozitív személyiségjegyek tudatosításával, önálló feladatok fokozatos alkalmazásával, az egymásra való odafigyelés fontosságának elfogadtatásával sokat tehetnek a nevelők a kívánt személyiségformálás érdekében, a munkavállalóvá válás elősegítésére. Feladatuk továbbá, hogy a szakmai tudásuk elmélyítésével, a szükséges tájékozottság és viselkedéskultúra birtokában képessé tegyék a tanulóikat a munkaerőpiacon való érvényesülésre.
- Intézményegységünkben sajátos nevelési igényű, tanulásban akadályozott fiataljaink állapota és helyzete szabja meg a fejlesztés kialakítását, tervezését.
- A szakképző intézménnyel szembeni társadalmi elvárások kibővülésével a szakképző intézménynek meg kell oldani a családok szocializációs kiegyenlítését, hibáinak

korrigálását a fiatalok személyiségfejlődésében már meglévő zavarok helyrehozását, terápiáját, mentálhigiénés nevelését.

- A személyiségfejlesztés feladata azoknak a pontoknak a megtalálása, ahol a neveltetésben, életvitelben a legnagyobb gondok adódnak.

Feladataink:

- Megfelelő önismeret és önfejlesztés formálása
- Elsődlegesen azt a nevelési többletet jelenti, amellyel a személyiség belső pszichikus világát fejlesztjük, önkibontakozásra és önfejlesztésre való egyedi készségeit próbáljuk elősegíteni.
- Felkészítést kell, hogy kapjanak a tanulók arra, hogy eligazodjanak:
 - az emberi kapcsolatok és a kommunikáció világában
 - a lelki egészség kialakításában és fenntartásában
 - az emberi értékek világában
 - önmaga megvédésének lehetőségében és felelősségében

4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos oktatási-nevelési feladatok

4.1. A közösségfejlesztés célja

- a) Képessé tenni az egyént arra, hogy a körülötte lévő társadalmi és természeti környezettel olyan kontaktust alakítson ki, mely lehetővé teszi képességeinek kibontakozását, személyiségének kiteljesedését úgy, hogy közben azonosul azzal.
- b) A szakképző intézménybe érkező gyermekekből mesterségesen (valamilyen szempont szerint verbuválódott csoportokból) a szakképző intézményi oktató-nevelőmunka hatására öntevékeny, önszerveződésre képes közösségek alakuljanak ki.
- c) A tanulók osztályközösség építés órákon, diákönkormányzat ülésein készüljenek fel a közszereplésre. Tudjanak megnyilatkozni, érvelni, cáfolni, kulturáltan vitázni.
- d) Legyenek képesek figyelni társaikra, lássák meg és érezzék át mások problémáit, legyenek toleránsak a másság iránt, segítőkészek az arra rászorulóknak esetében.

4.2. A közösségfejlesztés területei az egyén életében különös szerepet játszó közösségek

- a család,
- a szakképző intézmény,
- az osztály (szakkör, diákkör, sportkör, stb.),
- a település,
- a lakóhely,
- a haza és a nép.

A közösségfejlesztés tudatos irányítói pedagógiai felkészültségüknel fogva erre hivatott személyek: az osztályfőnökök, az oktatók, pedagógusok, szakkörök és diákkörök vezetői.

4.3. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok a szakképző intézményben és az osztályban

A szakképző intézmény követelményrendszerével és szokásrendjével hat a tanulóra, biztosítja számára a kibontakozást, az érvényesülést, képességének és szorgalmának megfelelő sikerélményt. Az intézmény hagyományaival, egész múltjával, tekintélyével biztonságérzetet is ad, mely lehetővé teszi a nyugodt felkészülést, magabiztos fellépést.

Az osztály a szakképző intézmény hagyományos, máig is a legfontosabb szerveződése. Szelleme, hangulata életre szóló élményt jelent. E közösség előtt születik a legtöbb siker, illetve sikertelenség. E közösségen múlik, hogy ezeket az élményeket hogyan éli meg az egyén, hiszen az élmények hathatnak ösztönzőleg és gátlóan. Az osztályközösség szervezése, fejlesztése állandó, folyamatosságot igénylő feladat. Az osztályfőnök nevelési programja a helyi adottságok, szükségletek, igények ismeretében alakítható ki.

Az osztályfőnök irányító tevékenységének területei

- Az osztályközösség szervezése. Felelősi rendszer kialakítása, folyamatos ellenőrzése, értékelése.
- A szakképző intézményi munkából az osztályközösségre háruló feladatok megoldása: rendezvények, ünnepélyek, stb.
- Osztályközösség építés és osztályfőnöki órák: irodalmi művek (közösségről, családról, szerelemről, barátságról) ismertetése, elemzése, film, video megtekintése.
- A közösség megjelenése a szakképző intézményen kívül: osztálykirándulás, színházlátogatás, túrák, a város rendezvényein való részvétel.

- Önismeret és önértékelés: magatartás, szorgalom önértékelése (Hányast adnál magadnak?), önértékelés a rábízott feladatok teljesítéséről, stb. Fel kell ismerni a hibákat, a félresiklásokat és tudni a korrigálásuk módját. Ura vagy-e önmagadnak? Önismeret- empátia- tolerancia, figyelem a másik iránt.

A haza és a nép ismerete úgy épül be nevelő-oktató munkánkba, hogy ez az ismeret párosuljon hazaszeretettel és hazafisággal, váljék képessé minden ifjú a haza védelmére és szeretetére. Szaktárgyi ismereteken túl, azt kiegészítve és felhasználva legyen személyes élményük szűkebb és tágabb környezetükről: túrák, kirándulások, irodalmi, képzőművészeti alkotások, népi értékek. Az ott látottak, hallottak, tapasztaltak felhasználhatók az osztályközösség programjainak lebonyolításában. Az ünnepélyek, emléknapi előkészítése, megjelenés, viselkedés – fontos színtér! Osztályközösség építés és osztályfőnöki órán lehetőséget kell biztosítani az aktív részvételre (gyűjtés, szereplés, a cikkírás, faliújság).

Fontosnak tartjuk, hogy hazafiságunk párosuljon más népek tiszteletével, kultúrájuk és hagyományuk iránti érdeklődéssel.

A közösség minden szintjén (osztály, iskola, lakóhely, haza) szembesül az egyén azzal a ténnyel, hogy léteznek más felfogások, szokások, népek, kultúrák. Olyan légkörben kell felnőni az ifjúnak, hogy képes legyen ezeket tolerálni, elfogadni, tisztelni. Az iskolában a többi gyermekkel, tanulóval integráltan oktatunk sajátos nevelési igényű tanulókat is, ez a munka a tolerancia kialakításának fontos színtere.

A Diákönkormányzat

A tanulók a tanulóközösségek és a diákok érdekeinek képviselésére diákönkormányzatot hoznak létre a szakképző intézmény telephelyén és a köznevelési intézményegység telephelyén is. A két diákönkormányzat döntéseiben együttműködik. A két diákönkormányzat a szakképző intézményi diákélet szervezésében önállóan, és együttműködve is végzi a tevékenységét. A diákönkormányzat munkáját az e feladatra kijelölt oktatók/pedagógusok segítik, akiket a diákönkormányzatok javaslatára az igazgató bíz meg.

A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. A diákönkormányzat működését, feladatait, jogkörét a hatályos jogszabályok és a diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzata tartalmazza.

A diákönkormányzat saját szabályzata alapján működik. A szabályzat elkészítésekor, módosításakor az oktatói testület a szakképző intézmény szervezeti és működési szabályzatában meghatározott rend szerint nyilvánít véleményt.

Az iskola biztosítja a diákönkormányzat működéséhez szükséges feltételéket. Anyagi támogatást az intézményi szintű programok megszervezéséhez és helyiséget a diákönkormányzat tevékenységéhez.

Évente egy igazgató által elrendelt tanítás nélküli munkanap programjáról a diákönkormányzat egyetértését ki kell kérni, melyről az oktatói testület az éves munkaterv elfogadásakor nyilvánít véleményt.

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása intézményünk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink

- A különféle intézményi tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.

Feladata: Az intézményi élet egyes területeihez (projektfeladatok, tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

- A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.

Feladata: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a gyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

- Az önkormányzás képességének kialakítása.

Feladata: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

- A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Feladata: A tanulói közösségeket irányító oktatók, pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

- A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

Feladata: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

5. A Személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák

5.1. A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő projekt feladat és a tanítási óra

A szakképző intézmény oktatói, pedagógusai a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

- A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartjuk.
- A projektfeladatoknál és a tanítási órák tervezésénél és szervezésénél előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják. A projektfeladatokban elengedhetetlen az egyes oktatók együttműködése. A projektoktatás folyamán az elméleti és gyakorlati tudás átadás mindig együtt valósul meg. A tanuló az adott projektfeladathoz kapcsolódó ismereteket a projektfeladat során sajátítja el.
- A projektfeladatok megvalósítása lehet:
 - projekt nap (kisebb egységek megvalósítása a tanulási folyamatban),
 - projekt hét (hosszabb, gyakorló, vizsgamunkára, vagy portfólió készítésre felhasználható időszak).
- A szakképző intézményi tanulási folyamat során fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy az oktatók, pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes projektekben, tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes projektfeladatokban, vagy szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

Az egységes alapokra épülő differenciálás

Intézményünk pedagógiai tevékenysége teret enged a színes, sokoldalú intézményi életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának; fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési képességét, akaratát; hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, értékekkel való azonosulásuk fokozatos kialakításához, megalapozásához.

A kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének egyik feltétele a fejlesztési céloknak megfelelő tanítási folyamat, tanulási tevékenység.

A tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése.

A differenciált tanulásszervezés terén különösen a következő szempontokra kell figyelemmel lenni:

- Olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- A tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának kibontakoztatása.
- Az oktatási folyamat megszervezése segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseinek korrigálására és tudásának átrendeződésére.
- Az oktatási folyamat alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit.
- A szakképző intézményi tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (a projektfeladatokban, az osztálymunkában, a csoportmunkában, a tanulók páros és egyéni oktatásában) a tanulók tevékenységét, önállóságát, kezdeményezését, problémamegoldását, alkotóképességét kell előtérbe állítani.
- A tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhoz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben.
- A feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikák, alkalmazása nélkülözhetetlen a hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében.

5.2. A szakképző intézményben a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi egyéb (tanítási órán kívüli) tevékenységek segítik:

➤ Hagyományőrző tevékenységek

- Fontos feladat az iskola névadójának, dr. Gábor László emlékének és az intézményegység névadójának Szabóky Adolf emlékének ápolása. Ennek értelmében a tanév rendjében meghatározott napon a szakképzési alapfeladatellátási telephely és a köznevelési feladatot ellátó intézményegységi dolgozói emlékeznek meg névadóikról.
- Minden tanév folyamán intézményi és intézményegységi ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor: 1956. október 23-a, 1848. március 15-e évfordulóján, karácsonykor, illetve szalagavatókor és ballagáskor, a tanévnyitón és a tanévzárón.
- Minden tanév folyamán az osztályok megemlékezést tartanak október 6-án, a magyar kultúra napján, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapján, a költészet napján, a holokauszt áldozatainak emléknapján, és a Nemzeti Összetartozás Napján.

➤ Diákönkormányzat

- A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőit, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját az osztályokban megválasztott küldöttekből álló diák-önkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott oktatók, pedagógusok segítik.

➤ Diákétkeztetés

- A tanulók számára – igény esetén – ebédet (menzát) biztosít Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata. Az étkezési térítési díjakat az Önkormányzat szervezete által meghatározott módon kell befizetni.

➤ Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások

- Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

- Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és a szakképző intézmény lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején a szakképző intézmény oktatói testülete dönt.
- Intézményi sportkör
 - A szakképző intézményi sportkör foglalkozásain részt vehet a szakképző intézmény minden tanulója. A szakképző intézményi sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az intézményi és intézményen kívüli sportversenyekre.
- Szakkörök
 - A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és a szakképző intézmény lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején a szakképző intézmény oktatói testülete dönt. Szakkör vezetését – az igazgató beleegyezésével – olyan felnőtt is elláthatja, aki nem a szakképző intézmény dolgozója.
 - A szakkörök önköltségesen is szervezhetők a szakképző intézményben a Győri Szakképzési Centrum önköltségszámítása alapján.
- Versenyek, vetélkedők, bemutatók
 - A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket a szakképző intézményben évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat a szakképző intézményen kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre az oktatók, nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik. A különböző versenyek intézményi fordulóinak feladatlapját természetesen helyben írják diákjaink, felkérés esetén azonban a szervezőkkel egyeztetve helyet adunk és biztosítjuk az ügyeletet is egyes tanulmányi versenyek olyan fordulójának, ahol más iskolák diákjai is részt vesznek.
- Témahetek, témanapok (projekthetek, projektnapok)
 - A szakképző intézmény alapvető oktatásszervezési formája. A programtantervi és kerettantervi, valamint a képzési és kimeneti követelmények eredményesebb teljesülése, az oktató-nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára

projektoktatást (projektnapok, projekthetek, témahetek, témanapok) szervezhetnek. A projektoktatás egy iskolai napon legalább három órát meghaladó foglalkozás vagy több iskolai órán, tanítási napon át zajló tanítási-tanulási folyamat. Ennek során – elsősorban – a tantárgyi rendszerbe nehezen beilleszthető ismeretek feldolgozása történik egy-egy témakör köré csoportosítva a gyerekek aktív részvételével zajló közös, sokféle tevékenységre építve. A hosszabb (több napos, egy, vagy több hetes) projekthetet a tanulócsoporthoz – ismereteket összegző – bemutatója zárja. A szakképző intézményben évente ismétlődhetnek azok a téma napok, amelyek a katasztrófavédelemmel, az egészségvédelemmel, az elsősegélynyújtással, a természet- és környezetvédelemmel, iskolánk névadójával, illetve a honismerettel kapcsolatos ismereteket dolgozzák fel.

➤ Tanulmányi kirándulások

- A szakképző intézmény oktatói, pedagógusai a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára tanulmányi kirándulásokat szerveznek a lakóhely és környékének természeti, történelmi, kulturális értékeinek megismerése céljából. Tanulmányi kirándulásokat szervezünk a szakmai oktatás elmélyítése érdekében támogató szakmai partnereinkhez (üzemlátogatás, gyárlátogatás), továbbá folyamatosan biztosítjuk az új technológiák, anyagok, eszközök megismerését a szakképző intézményben rendezett bemutató foglalkozásokon, szakmai előadásokon.

➤ Osztálykirándulások

- A szakképző intézmény oktatói, pedagógusai a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal osztálykirándulást szerveznek. Az osztálykiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. A szakképző intézmény nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

➤ Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás

- Egy-egy (főleg közismereti) tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. A szakképző intézmény nevelői a

pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

➤ Pályázatokon való részvétel biztosítása

- Biztosítjuk tanulóinknak a szakmai képzéshez kapcsolódó hazai és külföldi testvériskolákkal, partnerszervezetekkel való kapcsolatot, a hazai és külföldi kultúra megismerését, ennek érdekében részt veszünk az ERASMUS + pályázatokon, valamint a Határtalanul pályázatokon.

➤ Szabadidős foglalkozások

- A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja az oktatói testület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. A szakképző intézmény nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

➤ A szakképző intézmény létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata

- A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy a szakképző intézmény létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – oktatói, pedagógusi felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

6. Az oktatók, pedagógusok feladatai, az osztályfőnök feladatai

6.1. Az oktató, pedagógus kötelességei

- Az oktató, pedagógus alapvető feladata a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szakmai oktatása, illetve szakmai képzése, a képzési és kimeneti követelményekben és a programkövetelményben meghatározott törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló, illetve képzésben részt vevő kiskorú személy esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével.

➤ Az oktató, pedagógus kötelessége, hogy

- a tanulók, illetve a képzésben részt vevő személyek fejlődését figyelemmel kísérje és elősegítse,
- a tanulókat, a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét, illetve a képzésben részt vevő személyeket az őket érintő kérdésekről rendszeresen tájékoztassa, a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét figyelmeztesse, ha a kiskorú tanuló jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek,
- a tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, illetve a képzésben részt vevő személy javaslataira,
- a szakmai oktatás, illetve a szakmai képzés során a tájékoztatást és az ismereteket tárgyilagosan és többoldalúan nyújtja,
- a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy emberi méltóságát és jogait tartsa tiszteletben,
- jogszabályban meghatározott egyéb kötelességeit teljesítse.
- szakmai oktató, pedagógus munkája során gondoskodik a tanuló személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról,
- ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a tanuló egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,
- a különleges bánásmódot igénylő tanulóval egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön a fejlesztő pedagógussal, gyógypedagógussal, konduktorral, iskolapszichológussal, vagy más szakemberrel, a hátrányos helyzetű tanuló felzárkózását elősegítse,
- segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, nyilvántartsa a tehetséges tanulókat, előmozdítsa a tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartatására,
- egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a tanulókat,
- érdemjegyekkel vagy szövegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját,
- a tanulók pályaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa.
- a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét rendszeresen tájékoztassa a tanuló szakképző intézményben nyújtott teljesítményéről, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, a szakképző intézmény döntéseiről, a tanuló tanulmányait érintő lehetőségekről,

- a tanuló testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést;
- felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával,
- kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselője – és szükség esetén más szakemberek – bevonásával.
- az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktatómunkáját éves és foglalkozás szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét.
- a tanulók, a kiskorú tanulók törvényes képviselői, valamint a szakképző intézmény alkalmazottainak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon.
- részt vegyen a számára előírt továbbképzéseken,
- folyamatosan képezze magát,
- a szakképző intézmény szakmai programjában és szervezeti és működési szabályzatában előírt valamennyi feladatait maradéktalanul teljesítse,
- pontosan és aktívan részt vegyen az oktatói testület értekezletein, a fogadóórákon, a szakképző intézmény ünnepségein és rendezvényein,
- megőrizze a hivatali titkot,
- hivatásához méltó magatartást tanúsítson,
- a tanuló érdekében együttműködjön a szakképző intézmény más alkalmazottaival és más intézményekkel.

A projektfoglalkozás, a tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás

- Projektfoglalkozások, tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.
- A projektfoglalkozások, a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, éves programok).
- Előzetes felkészülés a projektfeladatokra, tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra.
- A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a projektoktatásban, a tanítási órákon.
- Változatos szervezeti formák alkalmazása a projektoktatásban, a tanítási órákon.
- A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a projektoktatásban, a tanítási órákon.

- A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a projektfeladatokban, a tanítási órákon és a különféle szakképző intézmény által szervezett foglalkozásokon.
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a projektoktatásban, a tanítási órákon.
- Az oktatási program követelményeinek elsajátítása az oktató, pedagógus által tanított tanulók körében.

A tehetséges tanulók gondozása

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.
- A szakképző intézményi tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
- Részvétel a szakképző intézményi tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle szakképző intézményen belüli versenyekre, vetélkedőkre stb.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle szakképző intézményen kívüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére.
- A gyermekvédelmi feladatok ellátása a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók körében.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók korrepetálása, segítése, mentorálása.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára.

A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása

- Szabadidős programok szervezése szakképző intézményen kívül (pl. színház-, múzeumlátogatás, kirándulás).
- Szabadidős programok szervezése szakképző intézményen belül (pl.: karácsonyi ünnepség, stb.).
- Szakképző intézményi rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.
- Az oktatók, pedagógusok, gyerekek és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok.

A diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel

- A diákönkormányzati munka egy-egy részterületének irányítása, segítése.
- A diákönkormányzat programjainak önálló szervezése, segítség a programok szervezésében, részvétel a programokon.

Munkafegyelem, a munkához való viszony

- A munkaköri köteleességek teljesítése.
- Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az óráközi szünetekben.
- Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.
- Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.
- A KRÉTA elektronikus napló folyamatos, pontos, naprakész vezetése.
- Pontos munkakezdés, a tanév rendjében meghatározott rendezvényeken való kötelező részvétel.

Folyamatos, aktív részvétel az oktatói testület és a szakmai munkaközösség tevékenységében

- Feladatvállalás a munkaközösség, az oktatói testület aktuális feladataiban.
- Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult oktatási-nevelési munkacsoportokban.
- Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
- Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés

- Továbbképzéseken való részvétel (4 évente 60 pont összegyűjtése a jogszabály szerint előírtaknak megfelelően).

- A továbbképzéseken tanultak átadása az oktatói testület tagjainak.

A szakképző intézményi munka feltételeinek javítása

- Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
- Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
- A szakképző intézményi munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása (innováció).
- Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.
- A szakképző intézmény épületeinek, helyiségeinek dekorálása.

Részvétel az oktatói testület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában

- Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.
- Részvétel az oktatói testület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
- Önkéntes feladatok vállalása az oktatói testületi feladatok megoldásában.

Aktív részvétel az oktatói testület életében

- A pályakezdő vagy a szakképző intézménybe újonnan került oktatók, pedagógusok munkájának, beilleszkedésének segítése.
- Önkéntes feladatvállalások az oktatói testület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
- Részvétel az oktatói testület közösségi életében, rendezvényeiken.

A szakképző intézmény képviselte

- Bekapcsolódás a szakképző intézményen kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.
- A település rendezvényein, eseményein való részvétel.
- Aktív részvétel, tisztségek vállalása a település társadalmi, kulturális, sport, stb. életében, civil szervezeteiben.

A vezetői feladatok ellátása

- Vezetői feladatok vállalása az oktatói testület szervezeti életében.
- Az egyes vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.
- A vezetőre bízott közösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása.

Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és az oktatókkal, pedagógusokkal

- A tanulók, a szülők és az oktató, pedagógus személyiségének tiszteletben tartása.
- Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangneme és viselkedés a tanulók, a szülők és az oktató, pedagógus felé.
- Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
- Kellő figyelem érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (az oktató, pedagógus segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).

6.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnök feladatai

- Megfelelő magaviseletű; a szakképző intézményi diákönkormányzati munkában és a szakképző intézményi rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.
- Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az intézményi elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítását és elfogadását.
- Tanórákon kívüli – szükség esetén – szakképző intézményen kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez.
- Az osztályszintű és a szakképző intézményi rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- Rendszeres kapcsolatot tart együttműködik az osztályban tanító oktatókkal, pedagógusokkal.
- Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és az E-Kréta naplón belül rendszeresen felhívja a szülők figyelmét a tanulók nyomon követésére.
- A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és az év vége előtt legalább egy hónappal az e-Kréta naplón keresztül, valamint telefonon vagy emailben értesíti.

- Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló tovább haladásának feltételeiről.
- Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket szervez.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- Az osztály tanulóinál ellátja az ifjúságvédelmi feladatokat, együttműködik az ifjúságvédelmi feladatok koordinálásával megbízott oktatóval, pedagógussal, szükség esetén az iskolai szociális segítővel, gyógypedagógussal, iskolapszichológussal, védőnővel, iskolaorvossal.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók intézményi munkáját.
- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- Tájékozódik a tanulók szakképző intézményen kívüli tevékenységeiről.
- Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító oktatókat, pedagógusokat (pl. tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz az oktatói testületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérrettel történő elismerésére.
- A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intőben vagy rovóban részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni egyéb fegyelmező eljárás megindítására.
- Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, vezeti az e-Kréta naplót. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- A tanév elején elkészített osztályközösség építés, vagy osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályközösség építés, illetve osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.
- Segíti és ösztönzi a tanulók továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.

- Elkészíti az osztályfőnöki munka éves tervezetét (osztályközösség építés, osztályfőnöki tanmenet).
- Elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- Elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.
- Betartja és betartatja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és az oktatókkal, pedagógusokkal szemben.
- Kitölti és vezeti az e-Kréta naplót, ellenőrzi a szükséges beírásokat, és szükség esetén gondoskodik azok pótlásáról.
- Vezeti a tanulói E-törzslapokat és bizonyítványokat.
- Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.

Az osztályfőnöki munka tervezése

- Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki munkaterv alapján végzi.
- Az osztályfőnöki munkaterv felépítése
 - a) A tanév elején összeállított munkaterv
 - Az előző tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
 - Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról.
 - Osztályközösség építés tanmenet (az osztályközösség építés és osztályfőnöki órák éves terve).
 - Tervezett tanórán kívüli programok az adott tanévre havi bontásban.
 - Tervezett fogadó órák és szülői értekezletek az adott tanévre. Az egyes szülői értekezletek tervezett témái.
 - Az osztály diákönkormányzati tagjai.
 - b) Az osztályfőnöki munkatervhez csatolt dokumentumok a tanév folyamán
 - Első félévi és tanév végi osztálystatisztika.
 - Első félévi és tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
 - Jelenléti ívek és feljegyzések a szülői értekezletekről.

Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról

- Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról
 - Tanulók száma, ebből leány
 - Állami nevelt (gondozott)
 - Hátrányos helyzetű, ebből halmozottan hátrányos helyzetű tanuló
 - Tanulási, magatartási, beilleszkedési zavarral küzdő tanuló
 - Sajátos nevelési igényű tanuló
 - Az iskolába járás alól felmentett tanuló (magántanuló)
 - Egyes tantárgyakból az értékelés alól felmentett tanulók
 - Más településről bejáró tanuló
 - Nem magyar állampolgár
 - Évfolyamismétlő
- Statisztikai adatok az első félév és a tanév végén az osztályról
 - Tanulók száma
 - Osztályozott, értékelt tanulók száma
 - Az egyes projektekben, tantárgyakban elért osztályzatok, értékelések száma és a projektfeladatok, tantárgyak osztályátlaga
 - Az osztály tanulmányi átlaga
 - Kitűnő tanulók száma és aránya
 - Szaktárgyi dicsérek száma tantárgyanként a tanév végén
 - Példamutató magatartásért adott dicsérek száma a tanév végén
 - Példamutató szorgalomért adott dicsérek száma a tanév végén
 - Osztályozó vizsgára utasított tanulók száma és aránya
 - Nem osztályozó vizsgázható tanulók száma és aránya
 - Egy tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
 - Két tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
 - Három tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
 - Háromnál több tantárgyból évfolyamismétlésre bukott tanulók száma és aránya

- A bukások száma tantárgyanként
 - A tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyek eredményei
 - Szakképző intézményen belüli versenyek eredményei (intézményi versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
 - Szakképző intézményen kívüli versenyek eredményei (intézményen kívüli versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
 - Iskolai közösségi szolgálat teljesítését (érettségiző osztályok esetén)
 - Végzős évfolyamon:
 - elhelyezkedési mutató,
 - továbbtanulási mutató
- A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai az első félév és a tanév végén
- Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (nyitó és záró létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók).
- Az osztály összetétele (hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók, gyermek- és ifjúságvédelmi munka).
- A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei).
- Az osztályközösség társas szerkezete, a közösség rétegződése, struktúrája.
- Neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók).
- A közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények felsorolása, egyéb (tanórán kívüli) foglalkozásokon való részvétel).
- A szülői házzal való kapcsolat (szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata a szakképző intézményben).
- Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:
- Milyen változások történtek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
 - Milyen új problémák jelentkeztek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
 - A problémák megoldásának érdekében milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

Az osztályközösség építés órák témái

a) Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák a tanév legelső osztályközösség építés, vagy osztályfőnöki óráin

- A házirend szabályainak megbeszélése.
- Az osztályközösség belső szabályainak megbeszélése, rögzítése.
- Balesetvédelmi, tűzvédelmi szabályok ismertetése, visszakérdezése.
- Az osztályközösség diákönkormányzati tagjainak megválasztása.
- A szakképző intézmény éves munkatervéből az osztályt érintő feladatok ismertetése.
- A szakképző intézmény környékére vonatkozó közlekedési ismeretek és veszélyhelyzetek megbeszélése.
- A kerékpáros közlekedés szabályai.

b) Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák

- Évente egy alkalommal egészségvédelmi téma (helyes táplálkozás; az alkohol- és kábítószer fogyasztás, a dohányzás káros hatásai a szervezetre; a személyes higiénia; a szexuális fejlődés) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vételével.
- Elsősegély-nyújtási alapismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás balesetknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja.
- Évente egy alkalommal az elsősegély-nyújtás alapismereteinek gyakorlati elsajátítása céljából az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele.
- Az osztály félévi munkájának és magatartásának értékelése az első és a második félév végén.
- Megemlékezés nemzeti ünnepeinkről október 23-án és március 15-én.
- Megemlékezés a magyar kultúra napjáról, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapjáról, a költészet napjáról, a holokauszt áldozatainak emléknapjáról, és a Nemzeti Összetartozás Napjáról.
- Megemlékezés az iskola névadójáról.
- Osztálykirándulás előkészítése.

7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Intézményi nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Intézményünk vállalja, hogy e tanulók számára a szakképzési törvényben megfogalmazott módon többlettámogatást nyújt, kedvezményeket biztosít.

Szakképző intézményünk a teljes körű befogadásra, integrációra törekszik, ezért a tanulókat – a szakképzési alapfeladatot ellátó telephelyen - nem elkülönített osztályokban, hanem a többi tanulóval együtt neveli-oktatja. A különleges bánásmódot igénylő gyermekek, tanulók valamennyi tanórát együtt töltik / együtt tanulnak az osztálytársaikkal. Külön foglalkozást – egyéni vagy csoportos foglalkozást csak a rehabilitációs, vagy fejlesztőfoglalkozások, illetve a kiemelten tehetséges tanulók felkészítése alkalmával szervezünk a számukra.

Munkánk során kiemelten kezeljük

- a sajátos nevelési igényű;
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
- a kiemelten tehetséges;
- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni fejlesztését.

7.1. Sajátos nevelési igényű tanulók (SNI)

- A szakképző intézményben a szakképzési alapfeladatot ellátó telephelyen a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.
- A szakképző intézmény köznevelési feladatát ellátó telephelyen a sajátos nevelési igényű tanulók különféle szakképesítéseket, részsakképesítéseket tanulnak. A megemelt képzési idő, a kis létszámú osztály és szakmai csoport, a rehabilitációs foglalkozások, a pedagógusok, szakmai oktatók segítő keze mind hozzájárulnak, hogy választott szakmájukat a lehető legjobban elsajátítsák.
- A 2019. évi LXXX. törvény értelmében, az intézmény a szakképzés teljes folyamatában érvényesíti az egyenlő bánásmód elvét, segíti a tanulók ágazati alapvizsgára, szakmai vizsgára, érettségi vizsgára való felkészítésén kívül az életben való sikeres boldogulásra történő felkészítést.

- A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. sz. mellékleteként kiadott sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg.
- A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével – habilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.
- A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez biztosított feltételek, támogatások:
 - gyógypedagógus végzettségű oktató alkalmazása,
 - a tanulók képességének megfelelő differenciált foglalkoztatás,
 - a fogyatékos tanulók részére kidolgozott értékelési formák alkalmazása,
 - képességfejlesztő játékok, eszközök,
 - számítógépek fejlesztő programokkal,
 - egyéni haladási tempó biztosítása,
 - kevesebb és differenciált feladat adása,
 - hosszabb felkészülési idő biztosítása,
 - segédeszközök használata,
 - mentesítés egyes tantárgyak / tananyagrészek értékelése és minősítése alól,
 - felmentés egyes beszámolási formák alól, pl. írásbeli felelet helyett szóbeli számonkérés,
 - felzárkóztatás,
 - kompetencia alapú oktatás,
 - társas kapcsolatok kialakításának bátorítása, az osztályközösségen belüli helyzetük, beilleszkedésük figyelemmel kísérése,
 - legalább a minimális követelményszint teljesítése mellett méltányos elbírálásban részesítés, ha kell, és a fejlődés és teljesítmény önmagához viszonyítása.

7.1.1. A Sajátos nevelési igényű (SNI-s) tanulók helyi ellátási rendje a szakképzési alapeladatot ellátó telephelyen

1. Az SNI-s tanuló szülője a szakképző intézményhez eljuttatja az érvényben lévő szakértői véleményt.
2. A szakképző intézmény a tanuló részére fejlesztő foglalkozást szervez, biztosít, melyen kötelező a részvétel, arról való hiányzást igazolni kell.
3. A fejlesztő foglalkozások igénylését, ill. a szakértői véleményben szereplő pozitív diszkriminációs jogok érvényesítéséről szóló szülői kérvényt a gondviselő minden tanév szept. 20-ig eljuttatja intézményünkbe. Az erről szóló határozatot megkapja a szülő, ill. a tanulót tanító oktató. A határozatban foglaltakat a oktatóknak figyelembe kell venni.
4. A tanulót a szakvéleményben szereplő pozitív diszkriminációs jogok az érettségi vizsgán, az ágazati alapvizsgán, szakmai vizsgán is megilletik.
5. A szakvizsgálati kontrollt a szakképző intézmény intézi. A szülő bejegyző aláírásával igazolja annak jogosultságát.

7.1.2. A Sajátos nevelési igényű (SNI-s) tanulók helyi ellátási rendje a köznevelési feladatot ellátó telephelyen

1. Az SNI-s tanuló szülője a szakképző intézményhez eljuttatja az érvényben lévő szakértői véleményt.
2. A szakképző intézmény a tanuló részére fejlesztő foglalkozást szervez, biztosít, melyen kötelező a részvétel, arról való hiányzást igazolni kell.
3. A fejlesztő foglalkozások igénylését, ill. a szakértői véleményben szereplő pozitív diszkriminációs jogok érvényesítéséről szóló szülői kérvényt a gondviselő minden tanév szept. 20-ig eljuttatja intézményünkbe. Az erről szóló határozatot megkapja a szülő, ill. a tanulót tanító oktató. A határozatban foglaltakat a oktatóknak figyelembe kell venni.
4. A tanulót a szakvéleményben szereplő pozitív diszkriminációs jogok az érettségi vizsgán, az ágazati alapvizsgán, szakmai vizsgán is megilletik.
5. A szakvizsgálati kontrollt a szakképző intézmény intézi. A szülő bejegyző aláírásával igazolja annak jogosultságát.

7.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek

- szoros kapcsolat a helyi intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal;
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;

- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés;
- oktatók és pedagógusok és a tanulók személyes kapcsolatai;
- a szakképző intézmény létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- szakképző intézményi sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás);
- a szülőkkel való együttműködés;
- szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

7.2.1. A Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel (BTMN-nel) küzdő tanulók helyi ellátási rendje a szakképzési alapfeladatot ellátó telephelyen

1. Az BTMN-es tanuló szülője a szakképző intézményhez eljuttatja az érvényben lévő szakértői véleményt.
2. A szakképző intézmény a tanuló részére fejlesztő foglalkozást, korrepetálást szervez, melyen kötelező a részvétel, arról való hiányzást igazolni kell.
3. Ezen foglalkozások igénylését, ill. a szakértői véleményben szereplő pozitív diszkriminációs jogok érvényesítéséről szóló szülői kérvényt, a gondviselő minden tanév szept. 20-ig eljuttatja intézményünkbe. Az erről szóló határozatot megkapja a szülő, ill. a tanulót tanító oktató. A határozatban foglaltakat az oktatóknak figyelembe kell venni.
4. A tanulót a szakvéleményben szereplő pozitív diszkriminációs jogok az érettségi vizsgán, az ágazati alapvizsgán, a szakmai vizsgán is megilletik.
5. A szakvizsgálati kontrollt a szakképző intézmény intézi. A szülő bejegyző aláírásával igazolja annak jogosultságát.

Amennyiben az SNI és a BTMN tanulók esetében komoly lelki-magatartásbeli problémák merülnek fel, úgy a tanulóval a gyógypedagógus is foglalkozik, szükség esetén a Pedagógiai Szakszolgálattól pszichológiai gondozást igényel az iskola a tanulók részére.

Azoknál a tanulóknál, akiknél tanulási zavarra, nehézségre utaló jelek felmerülnek:

1. Az iskola fejlesztő pedagógusa helyi szűrőeljárást követően, a gyanú megalapozottságát alátámasztandóan a Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Győri Tagintézményébe küldi a tanulót szakvizsgálatra. A vizsgálati beleegyező nyilatkozatot a szülő aláírásával igazolja.
2. Szükség esetén a tanuló a szakvélemény elkészültéig a fejlesztő foglalkozásokra bevehető, a már meglévő csoportba beintegrálható.
3. A szakvélemény elkészülése után a tanulóra vonatkozó eljárási rend a fenti pontokban összegezve.

7.2.2. A Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel (BTMN-nel) küzdő tanulók helyi ellátási rendje a köznevelési feladatot ellátó telephelyen

1. Az BTMN-es tanuló szülője a szakképző intézményhez eljuttatja az érvényben lévő szakértői véleményt.
2. A szakképző intézmény a tanuló részére fejlesztő foglalkozást, korrepetálást szervez, melyen kötelező a részvétel, arról való hiányzást igazolni kell.
3. Ezen foglalkozások igénylését, ill. a szakértői véleményben szereplő pozitív diszkriminációs jogok érvényesítéséről szóló szülői kérvényt, a gondviselő minden tanév szept. 20-ig eljuttatja intézményünkbe. Az erről szóló határozatot megkapja a szülő, ill. a tanulót tanító oktató. A határozatban foglaltakat az oktatóknak figyelembe kell venni.
4. A tanulót a szakvéleményben szereplő pozitív diszkriminációs jogok az érettségi vizsgán, az ágazati alapvizsgán, a szakmai vizsgán is megilletik.
5. A szakvizsgálati kontrollt a szakképző intézmény intézi. A szülő beleegyező aláírásával igazolja annak jogosultságát.

7.2.3. A beilleszkedési, magatartási problémák kezelése

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók problémáinak megoldásában az osztályfőnökökön, oktatón, szaktanárokon, ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott oktató, pedagógus és a fejlesztő pedagóguson kívül az általános igazgatóhelyettes, az intézményegység vezető és az igazgató is tevékenyen részt vesz.

A szülő-tanuló bevonásával a probléma feltárása után azok megszüntetésére a szakképző intézmény intézkedéseket hoz. Az osztályfőnökök és az iskolai szociális segítő folyamatos kapcsolatot tartanak a problémás tanulóinkkal, ha az ő kompetenciájuk kevés, akkor igénybe veszik a gyermekjóléti, családsegítő és a pedagógiai szakszolgálati központ szakmai támogatását.

7.3. A tehetség, a képességek kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik

- az egyéni képességekhez igazodó tanulás megszervezése;
- a tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés;
- intézményi és intézményen kívüli versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.);
- a szakképző intézmény létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- szakképző intézményi sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások).

7.4. A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek

- képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés;
- szoros kapcsolat a helyi intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal;
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- oktatók, pedagógusok és a tanulók személyes kapcsolata;
- a szakképző intézmény létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;

- szakképző intézményi sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás);
- a szülőkkel való együttműködés;
- szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

8. Az szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok – a szülő, a tanuló, az oktató, pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

8.1. A szakképző intézmény közösségeinek együttműködése

A pedagógiai-szakmai együttműködés színtere a projektoktatás, a tanóra és a gyakorlati foglalkozás. Az oktatók, pedagógusok megfelelő motiválással készítetik a tanulókat együttműködésre. Az oktatók, pedagógusok a tanulók jogos igényeit figyelembe veszik módszereik megválasztásakor.

8.1.1. A vezetőség és az oktatói testület együttműködése

- Az oktatói testület különböző közösségeinek együttműködése az igazgató segítségével a megbízott oktatók, illetve a választott képviselők útján valósul meg.
- Az együttműködés fórumai:
 - vezetői értekezletek,
 - oktatói testületi értekezletek,
 - alkalmazotti értekezletek,
 - megbeszélések,
 - stb.
- Ezen fórumok időpontját a szakképző intézmény éves munkaterve határozza meg.

- Az intézményvezetés az aktuális feladatokról az oktatói helyiségben elhelyezett hirdetőtáblán, valamint írásbeli tájékoztatókon, és/vagy emailen keresztül értesíti a pedagógusokat és a szakképző intézmény egyéb jogviszonyú dolgozóit.
- Az iskolavezetőség tagjai kötelesek:
 - a vezetői értekezletek után tájékoztatni az irányításuk alá tartozó oktatókat, pedagógusokat az ülés döntéseiről, határozatairól,
 - az irányításuk alá tartozó oktatók, pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni az iskolavezetőség felé.
- Az oktatók, pedagógusok kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy munkaköri vezetőjük, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével.

8.1.2. A szakmai munkaközösségek együttműködése

- A szakmai intézményben tevékenykedő szakmai munkaközösségek folyamatos együttműködéséért és kapcsolattartásáért a szakmai munkaközösségek vezetői felelősek.
- A szakmai munkaközösségek vezetői a szakmai munkaközösség éves munkatervének összeállítása előtt, valamint a munkaközösségi beszámoló elkészítése előtt közös megbeszélésen egyeztetik az adott tanévre tervezett és elvégzett feladataikat különös tekintettel a szakmai munka alábbi területeire:
 - az adott feladat ellátására létrehozott szakmai munkaközösségben az elvégzendő feladatok tervezését, ütemezését,
 - a szakmai munkaközösségen belül tervezett ellenőrzések és értékelések,
 - tantárgyi munkaközösség esetén az intézményen belül szervezett bemutató órák, továbbképzések,
 - tantárgyi munkaközösség esetén az intézményen kívüli továbbképzések,
 - a tanulók számára szervezett pályázatok tanulmányi, kulturális és sportversenyek.
- A szakmai munkaközösségek vezetői a vezetőségi értekezleten tájékoztatják egymást a munkaközösségek tevékenységéről, aktuális feladatairól, a munkaközösségeken belüli ellenőrzések, értékelések eredményeiről.

8.1.3. Az oktatók, pedagógusok és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:
 - az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákönkormányzat ülésén, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
 - a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,
 - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályközösség építés órákon.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve az elektronikus naplón keresztül, írásban) tájékoztatják.
- A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselők, tisztségviselők útján – az iskola igazgatóságához, az osztályfőnökhöz, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz fordulhatnak.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselők, tisztségviselők útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

8.2. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

8.2.1. A diákönkormányzat (DÖK)

- A tanulók érdekeinek képviseletére a szakképző intézmény telephelyein diákönkormányzat működik.
- A telephelyen működő diákönkormányzatok döntéseikben együttműködnek.
- A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.
- A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
- A diákönkormányzat a tanulói érdekképviseleten túl részt vesz az intézményi élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:
 - a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);

- sportélet;
 - túrák, kirándulások szervezése;
 - kulturális, szabadidős programok szervezése;
 - a tanulók tájékoztatása (közösségi médiában, iskolarádió, intézményi honlap).
- Ezekben a kérdésekben
- az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük;
 - a diákönkormányzat iskolai vezetőségének véleményét a szakképző intézmény éves munkatervének összeállítása előtt az igazgatónak ki kell kérnie.
- Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat telephelyi vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, az oktatói testület és az igazgató felé.
- A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:
- a szakképző intézmény szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
 - a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
 - a házirend elfogadása előtt.
- A diákönkormányzatot a szakképző intézmény vezetőségével, az oktatói testülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzat telephelyi vezetőségének diákvezetője (elnöke) és a diákönkormányzatot segítő nagykorú személy képviseli.
- A diákönkormányzat minden évben szeptember 15-ig elkészíti éves munkatervét, amely a szakképző intézmény éves munkatervének része.
- A diákönkormányzat legkésőbb a tanév végi oktatói testületi ülésre elkészíti éves beszámolóját, amely a szakképző intézmény éves beszámolójának része.

Diákönkormányzat választása, működése

- Minden év szeptemberében az osztályokban megválasztják az osztály diákbizottság tagjait (ODB tagok)
- Az osztályok osztálydiákbizottság titkárai és helyettesei a telephelyi diákönkormányzat tagjai

- A telephelyi diákönkormányzatok együttes ülésén szeptemberben megválasztja tagjai közül az diákönkormányzat elnökét.
- A diákönkormányzat üléseit a tanév rendje szerint tartja
- A diákönkormányzat munkáját segítő oktatót, pedagógust szeptemberben az intézmény igazgatója bízta meg.

8.3. Az oktatók, pedagógusok és a szülők kapcsolattartása és együttműködése

- A szülőkkel való együttműködés szoros formáját az osztályfőnökök biztosítják, amelynek alapja az évenként két alkalommal szervezett osztályszintű szülői értekezletek és fogadóórák.
- A kilencedik évfolyamos tanulóink szüleit a tanév kezdésekor összevont értekezletre hívjuk, ahol ismertetjük céljainkat, elvárásainkat, az együttműködés kereteit, formáit.
- A végzős tanulók szüleit a tanév 2. félévének kezdetén összevont szülői értekezleten tájékoztatjuk a továbbtanulás lehetőségeiről.
- A beiskolázás időszakában a leendő tanulóink szüleit pályaválasztási szülői értekezletek keretében, a Nyitott Kapuk rendezvény keretében és más pályaaorientációs rendezvényeken folyamatosan tájékoztatjuk. Ezeken a rendezvényeken tájékoztatást, felvilágosítást és segítséget adunk tanulóknak és szülőknek az általuk felvetett kérdésekben, problémák megoldásában.
- A szülőket a szakképző intézmény egészének életéről, az intézményi éves munkatervről, az aktuális feladatokról a szakképző intézmény igazgatója, intézményegység vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:
- A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

a) Egyéni megbeszélések

Feladata a szülők tájékoztatása gyermekük szakképző intézményi életéről, magaviseletéről, tanulmányi eredményeiről; segítségnyújtás a szülőknek a gyermek neveléséhez; valamint az együttes, összehangolt pedagógiai tevékenység kialakítása a szülő és a pedagógus között.

b) Szülői értekezlet.

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása

- a szakképző intézmény céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
- az országos és a helyi szakképzés-politika alakulásáról, változásairól,
- az oktatási- és képzési program követelményeiről,
- a szakképző intézmény és az oktatók, pedagógusok értékelő munkájáról,
- saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, intézményi magatartásáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- a szakképző intézmény és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása a szakképző intézmény vezetősége felé.

c) fogadó óra

Feladata:

- a szülők és az oktatók, pedagógusok közötti időszakos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása
 - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, intézményi magatartásáról,
 - a gyermek tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
 - a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az osztályfőnök és az intézményvezetés felé.

d) Írásbeli tájékoztató.

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

- A szülői értekezletek, időpontját a szakképző intézmény évesmunkaterv határozza meg.
- A szülők a tanulók és a saját – a jogszabályokban, valamint a szakképző intézmény belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül a szakképző intézmény igazgatójához, intézményegység vezetőjéhez, az intézmény vezetéshez, az adott ügyben érintett gyermek

osztályfőnökéhez, a szakképző intézmény oktatóihoz, pedagógusaihoz, a diákönkormányzathoz fordulhatnak.

- A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg közölhetik az iskola igazgatójával, intézményegység vezetőjével, az intézmény vezetésével, az oktatói testületével.
- A szülők és más érdeklődők az iskola szakmai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, illetve házirendjéről a szakképző intézmény igazgatójától, intézményegység vezetőjétől, valamint oktatóitól, pedagógusaitól a szakképző intézmény éves munkatervben meghatározott fogadóórákon kérhetnek tájékoztatást.
- A szakképző intézmény szakmai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint a szakképző intézmény alkalmazottainak) joga van megismernie.
- A szakmai program, a szervezeti és működési szabályzat, illetve a házirend egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
 - a szakképző intézmény és intézményegysége honlapján;
 - a szakképző intézmény igazgatójánál és intézményegység vezetőjénél
 - a szakképző intézmény telephelyeinek titkárságán.

8.4. Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel

- Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az iskolavezetésnek állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:
 - Az intézmény fenntartójával és működtetőjével
 - A Szakképzési Centrummal
 - A területileg illetékes önkormányzati képviselőtestülettel és polgármesteri hivatallal
 - Az Oktatási Hivatallal
 - A helyi oktatási intézmények vezetőivel és tantestületeivel
 - A pedagógiai szakmai szolgáltató intézményekkel, szakszolgálatokkal
 - A helyi Kereskedelmi és Iparkamarával és szakmai érdekképviselőkkel
 - A külső gyakorlati képzőhelyekkel
 - Helyi és megyei rendőrfőkapitánysággal

- Kulturális intézményekkel
- A munkakapcsolat megszervezéséért, irányításáért az igazgató a felelős.
- A tanulók egészségi állapotának megóvásáért az iskola igazgatósága rendszeres kapcsolatot tart fenn az egészségügyi intézmények dolgozóival, és segítségükkel megszervezi a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát.
- A tanulók veszélyeztetettségének megelőzése, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok eredményesebb ellátása érdekében az iskola osztályfőnökei rendszeres kapcsolatot tartanak fenn a család- és gyermekjóléti szakszolgálattal, Kormányhivatal Gyámügyi osztályával. A munkakapcsolat felügyeletéért az igazgató felelős.
- A nevelők szakmai, pedagógiai munkájának segítésének, fejlesztésének céljából az iskolában működő szakmai munkaközösségek bekapcsolódnak a területi (iskolaközi) szakmai munkaközösségek munkájába

8.5. Az iskola kapcsolatai

Kapcsolattartás formája a partnerekkel

Partner megnevezése:	Kapcsolattartás formája:
a) Belső partnerek	
- tanulók	- e-Kréta - tanulói elégedettségmérés kérdőív - személyes kapcsolattartás
- szülők	- e-Kréta - szülői elégedettségmérés kérdőív - személyes kapcsolattartás - szülői értekezletek
- oktatók, pedagógusok	- e-Kréta - oktató/pedagógus elégedettségmérés kérdőív - személyes kapcsolattartás - értekezletek

- iskolai védőnő	- személyes kapcsolattartás - osztályfőnöki óra látogatás
b) Külső partnerek	
- fenntartó	- elektronikus levelezés - kérdőívek
- egyéb köznevelési intézmények	- közös programok szervezése, részvétel - versenyek
- kamara és más érdekképviselői szervek	- fókuszcsoporthoz interjú - programokon, versenyeken való részvétel - személyes kapcsolattartás
- külső gyakorlati képzőhelyek	- fókuszcsoporthoz interjú - programokon, versenyeken való részvétel - személyes kapcsolattartás
- gyerekjóléti szolgálat	- levelezés - telefon - előadásokon való részvétel - személyes kapcsolattartás
- szakszolgálatok	- programokon való részvétel
- rendőrség	- levelezés, adatszolgáltatás - telefon - előadásokon való részvétel - személyes kapcsolattartás - bűnmegelőzési tanácsadó részvétele - iskolaőr az intézményben
- iskolai szociális segítő	- levelezés, adatszolgáltatás - telefon - előadásokon való részvétel - személyes kapcsolattartás, fogadóóra

- kulturális intézmények	- programokon való részvétel

9. A tanulmányok alatti vizsga szabályzata

- Intézményünkben az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:
 - javítóvizsga,
 - osztályozó vizsga,
 - különbözeti vizsga,
 - pótló vizsga,
 - ágazati alapvizsga,
 - negyedéves vizsga (felnőttek szakmai oktatásában)
- A javítóvizsga:
 - Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott, vagy,
 - ha az osztályozó vizsgáról, illetve a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkesik, távol marad vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.
 - Javítóvizsga letételére az augusztus tizenötödikétől augusztus hónap utolsó napjáig terjedő időszakban az igazgató által meghatározott időpontban van lehetőség.
 - A számonkérés formája minden tantárgy esetében írásbeli és/vagy szóbeli vagy gyakorlati, kivéve a testnevelést, amelyből csak gyakorlati vizsga van.
 - A vizsgákat az intézményegység vezető és az általános igazgatóhelyettes koordinálja, aki a tanuló osztályfőnökét megbízhatja a vizsga (vizsgák) előkészítésével.
 - Írásbeli vizsga: A szabályok szerint: egy nap maximum 3 írásbeli vizsga tehető, közben pihenőidőt biztosítva a vizsgázó részére. Az írásbeli vizsga időtartama vizsgatárgyanként maximum 45 perc.
 - Szóbeli vizsga: A szóbeli vizsgákat a tanuló háromtagú bizottság előtt teszi. A bizottság tagjai: a kérdező tanár, a tanulót tanító oktatói testület egy tagja (lehetőleg a tantárgynak megfelelő szakos) és a vizsgaelnök (igazgató, igazgatóhelyettes, osztályfőnök, oktató, pedagógus). A szóbeli vizsga időtartama vizsgatárgyanként 10 perc, amely előtt 30 perc gondolkodási idő biztosítása kötelező.

- A javítóvizsgáról jegyzőkönyv készül, amely mellé csatolni szükséges az írásbeli dolgozatokat.

➤ Az osztályozóvizsga:

- Az osztályozó vizsga tanév közbeni vizsga!
- Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha
 - felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
 - engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- A szakképzési törvényben és végrehajtási rendeletében meghatározott időnél többet mulasztott elméletből, érdemjegye nincs, vagy nem elégséges az osztályozáshoz, nem osztályozható és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.
- Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.
- Osztályozó vizsgának számít a szakképző iskolában – a szakképzésre vonatkozó rendelkezések szerint – szervezett beszámoltató vizsga is.
- Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha az osztályozó vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.
- Az osztályozó vizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményeit az iskola szakmai programja, valamint oktatási programja tartalmazza, illetve az oktató, pedagógus előre kiadott követelményrendszere alapján.
- Az osztályozó vizsgára a tanuló az osztályfőnökénél írásban jelentkezhet. Kiskorú esetén a szülő kérelmezheti az osztályozó vizsgát.
- Az osztályozó vizsgákra jelentkezés határidejét az iskola éves munkaterve tartalmazza, ettől eltérni csak indokolt esetben, az igazgató engedélyével lehet.
- Az osztályozó vizsgák tervezett ideje:
 - A tanév rendjében meghatározott vizsgaidőszakokon belül az egyes képzések vizsga-napjai a szorgalmi időszak végén kerülnek kihirdetésre.
 - Félévi vizsgák: január, az első félév lezárásáig.

- Év végi vizsgák: a tanév lezárásáig.
- Az osztályozó vizsga letételét az oktatói testület megtagadhatja, ha a tanuló hiányzása meghaladja a megengedhető hiányzás mértékét, az igazolatlan órák száma több mint az igazolt órák száma, de legalább 21 óra, valamint az osztályfőnök a mulasztásokról három alkalommal írásban értesítette a szülőt.

➤ A különbözeti vizsga:

- Különbözeti vizsgát a tanuló abban a szakképző intézményben tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.
- Az osztályzatok megállapításához kötelező különbözeti vizsgát tennie, másik iskolából való átvétel esetén, ha az iskola igazgatója előírja,
- A magasabb évfolyamba lépéshez az előzetes tudás beszámítása céljából,
- Az különbözeti vizsgát a megelőző tanév tantervi anyagából mindig a tanév megkezdését megelőzően kell letenni,
- A különbözeti vizsgák tantárgyankénti és évfolyamonkénti követelményeit a munkaközösségek határozzák meg.
- A különbözeti vizsgáról jegyzőkönyv készül, amely mellé csatolni szükséges az írásbeli dolgozatokat.

➤ A pótló vizsga:

- A vizsgázó pótlóvizsgát tehet az igazgató által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.
- A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.
- Az igazgató engedélyezheti, hogy a vizsgázó a pótló vizsgát az adott vizsganapon tegye le, ha ennek a feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

➤ Az ágazati alapvizsga:

- Az ágazati alapvizsga állami vizsga, amely a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő személynek az adott ágazatban történő munkavégzéshez szükséges szakmai

alaptudását és kompetenciáit országosan egységes eljárás keretében méri. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az ágazati alapoktatás elvégzését követően tehet ágazati alapvizsgát.

- Az ágazati alapvizsga az adott ágazatba tartozó valamennyi szakma tekintetében azonos szakmai tartalmát a képzési és kimeneti követelmények határozzák meg.
- A szakképző intézmény által szervezett ágazati alapvizsgát a szakképző intézmény oktatóiból és az elnökből álló vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét a szakképző intézmény székhelye szerint illetékes területi gazdasági kamara delegálja.
- Az ágazati alapvizsga teljesítését az év végén adott bizonyítványba kell bejegyezni. Az ágazati alapvizsga bizonyítványba bejegyzett teljesítése a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott munkakör betöltésére való alkalmasságot igazol.

➤ A negyedéves vizsga:

- Felnőttek szakmai oktatásában, minden félévben kétszer kerül rá sor, a félév közepén és a félév lezárása előtt, két héttel előre bejelentve.

10. Felvételi eljárás, tanulói jogviszony keletkezése, szüneteltetése és megszűnése

10.1. A tanulói jogviszony

- A tanulói jogviszony
 - felvétellel vagy
 - átvétellel keletkezik.
- A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől és az átvételtől az igazgató dönt. A tanuló az általános iskolai tanulmányinak befejezésével, a központi felvételi eljárás keretében jelentkezhet a szakképző intézmény meghirdetett ágazatára. A felnőttek szakmai oktatására jelentkező a meghirdetett szakmai oktatás bemeneti feltételeinek teljesülése esetén szintén ágazatra jelentkeznek.
- A tanulói jogviszony, illetve felnőttképzési jogviszony a beíratás napján jön létre, a tanulót a tanulói jogviszonyon, a felnőttet a felnőttképzési jogviszonyon alapuló jogok és köteleességek ettől az időponttól kezdve illetik meg és terhelik.
- A szakképző intézmény a jogviszony létesítéséhez további feltételeket is meghatározhat, amelyeket a felvételi tájékoztatóban hoz nyilvánosságra. A feltételek

teljesítéséhez kapcsolódó előkészítő tanfolyam szervezéséért térítési díjat a szakképző intézmény nem kér.

10.2. A szakképző intézménybe jelentkezés

- szakképző iskolában és szakiskolai szakmákra, részsakmákra az általános iskolai tanulók esetében az általános iskola 5., 6., 7. év végi és 8. félévi valamennyi tantárgyára kapott érdemjegyekből képzett átlag alapján állít fel rangsort. Azon tanulók, akik 8. félévkor elégtelen osztályzatot kapnak, azok az elégtelen tantárgyainak száma alapján a rangsor végére kerülnek. Azonos tanulmányi eredmény esetén a rangsorban az kerül előbbre, akinek a 8. osztályos félévi tanulmányi eredménye jobb.
- a tanuló részsakma megszerzésére nem iskolázható be, kivéve, ha
 - ha a felkészítés a kizárólag részsakma megszerzésére irányul vagy
 - a tanuló sajátos nevelési igényének jellege kizárólag a részsakma megszerzését teszi lehetővé.
 - szakiskolai szakmai és részsakmai oktatásra jelentkezéskor a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakértői véleményének bemutatása is kötelező!
- technikumban az általános iskola 5., 6., 7. év végi és 8. félévi valamennyi tantárgyára kapott érdemjegyek, valamint a központi felvételi írásbeli vizsgán elért eredmény alapján összeállított rangsort állít fel.
- a pontszámítás menete: az általános iskolából hozott érdemjegyekből képzett tanulmányi átlag x 10, max. 50 pont és a felvételi írásbeli vizsgán elért eredmény max. 50 pont összegéből képzett pontszám max 100 pont ragsorolva.
- a szakképző intézmény a felvételi eljárásban szóbeli felvételi vizsgát nem tart. A szakiskolai intézményegységbe történő jelentkezés esetén gyógypedagógiai elbeszélgetést szervez.
- Kollégiumi igényt a jelentkezőknek a jelentkezés során meg kell jelölniük, melyet a szakképző intézmény közvetlenül juttat el a kijelölt kollégiumnak.
- A tanuló osztályba vagy csoportba való beosztásáról a szakmai munkaközösség javaslatára az igazgató, vagy az intézményegység vezető dönt.
- Az ágazati és a szakmai oktatásra csak egészségügyi és/vagy pályaalkalmassági alkalmaság esetén iskolázható be a tanuló.

10.3. A beiratkozásnál be kell mutatni

- az addig elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt,
- sajátos nevelési igény és beilleszkedési tanulási és magatartási zavar megállapításáról a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakértői véleményét,
- hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet határozatát,
- védelemben vétel határozatát,

10.4. A felvételi rendszeren kívül hozzánk jelentkező tanulók átvétele

- A szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve iskolai előéletének, szakértői véleményének, szakorvosi javaslatának valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével a szakképző intézmény igazgatója dönt.
- Sikeres azonos ágazathoz tartozó alapvizsgálóval rendelkező tanuló a következő tanévben szakmai oktatásra különbözeti vizsga nélkül felvételre kerül.

10.5. A tanulói jogviszony szünetelése, megszűnése

- Szünetel a tanulói jogviszonya
 - annak, akinek engedélyezték, hogy tanulmányait megszakítsa,
 - a tanuló kérelmére a szakképző intézmény igazgatója engedélyezi a tanulói jogviszony legfeljebb két tanév időtartamra történő szünetelését, ha a tanuló méltányolható okból nem tud eleget tenni a tanulói jogviszonnyal összefüggő kötelezettségeinek,
 - a tanulói jogviszony szünetelése alatt a tanulót megillető juttatások nem illetik meg a tanulót,
- Megszűnik a tanulói jogviszony:
 - ha a tanulót másik szakképző intézmény vagy köznevelési intézmény átvette, az átvétel napján,
 - az utolsó évfolyam elvégzését igazoló bizonyítvány kiállítása napján, kivéve, ha a tanuló az utolsó évfolyamot követő első szakmai vizsgaidőszakban szakmai vizsgát tesz, akkor a szakmai vizsgaidőszak utolsó napján,
 - ha a tanuló tanulmányainak folytatására egészségileg alkalmatlanná vált és
 - a tanuló a tanulmányait nem kívánja a szakképző intézményben tovább folytatni, a bejelentés tudomásulvételének napján,

- a szakképző intézményben nem folyik másik megfelelő szakképzés vagy a továbbtanuláshoz szükséges feltételek a szakképző intézményben nem adóttak, az erről szóló határozat véglegessé válásának napján,
- a tankötelezettség megszűnése után, ha a tanuló – kiskorú tanuló a törvényes képviselője egyetértésével – írásban bejelenti, hogy kimarad, a bejelentés tudomásulvételének napján,
- ha a jogviszonyt – a tanköteles tanuló és a hátrányos helyzetű tanuló kivételével – fizetési hátralék miatt az igazgató a tanuló – kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselőjének – eredménytelen felszólítása és a tanuló szociális helyzetének vizsgálata után megszünteti, a megszüntetésről szóló határozat véglegessé válásának napján,
- ha a tanuló – a tanköteles tanuló kivételével – a szakképző intézmény kötelező foglalkozásairól a jogszabályban meghatározott időnél igazolatlanul többet mulasztott, az erről szóló határozat véglegessé válásának napján,
- ha a tanulóval szemben kizárás a szakképző intézményből fegyelmi határozatot hoztak, az erről szóló határozat véglegessé válásának napján,
- ha a nem magyar állampolgárságú tanuló külföldre távozik, a bejelentés tudomásulvételének napján.
- a tanköteles tanuló kivételével megszűnik a tanulói jogviszonya annak, aki egy tanítási éven belül igazolatlanul harminc foglalkozásnál többet mulaszt, feltéve, hogy a szakképző intézmény a tanulót, kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét legalább két alkalommal írásban figyelmeztette az igazolatlan mulasztás következményeire.
- a tanköteles tanuló tanulói jogviszonya nem szüntethető meg, ha a többcélú szakképző intézmény más intézményegységében a tanuló tanulmányainak folytatására lehetőség van.
- a tanköteles tanuló esetén tanulóviszonyt megszüntetni csak a szülő írásos kérelmére, az osztályfőnökkel és az iskola igazgatójával egyeztetve lehet személyesen, az átvevő intézmény befogadó nyilatkozatának bemutatása, leadása után.
- a 18 év alatti tanuló személyi anyagát kiiratkozás esetén csak a szülő vagy gondviselő veheti át.
- nem tanköteles tanuló esetén a tanuló saját jogán kérheti tanulói jogviszonyának meg-szüntetését. Amennyiben még nem töltötte be a 18. életévét, a szülő/gondviselő hozzájárulásával.

11. Osztályba sorolás elvei és rendje

A szakmai képzés évfolyamainak esetében jellemző és várhatóan továbbra is jellemző adat, hogy az egyes szakmák iránti kereslet akár egy-két év távlatában is komoly mértékben változik. Ehhez hozzájárul a gazdaság szereplőinek igényeiből származó prioritások gyors változtatási kényszere is.

Így a szakképző intézmény az osztályba sorolás elveit csak a legjellemzőbb esetekre határozhatja meg:

- azonos szakma tanulóit lehetőség szerint egy osztályba kell sorolni
- ha azonos szakma tanulói nem sorolhatók egy osztályba, lehetőség szerint úgy kell több osztályba sorolni őket, hogy legalább egy gyakorlati csoportnak megfelelő (8-12) fő legyen egy osztályban. Ilyen esetben - a gyakorlati képzés szervezése érdekében - törekedni kell arra, hogy az osztályok eltérő elméleti és gyakorlati hetekre legyenek besorolva
- több szakma tanulóiból összeállított osztály esetében törekedni kell az azonos ágazatba tartozó szakmát tanulók egy osztályba sorolására (ha a létszámadatok ezt kívánják meg), különösen akkor, ha ezzel több szakmai tantárgy, projektfeladat közös tanulása válik lehetővé
- technikumi esetében az azonos szintű képzésre felvételt nyert tanulók egy osztályba kerülnek (akár különböző ágazat esetén is), amennyiben nincs meg az osztály indításához szükséges elegendő számú felvett jelentkező valamely szakma esetében
- törekedni kell arra, hogy a több szakma tanulóiból összeállított osztály közös foglalkozásai egy-egy teljes oktatási napra legyenek beosztva az órarendben
- ugyanazon egyéni gyakorlati képzési helyen lévő tanulók - ha erre lehetőség van - olyan osztályokba legyenek beosztva, melyek eltérő heti váltásban járnak iskolába. Erre évfolyamok átlagában is figyelni kell
- ugyanazon csoportos gyakorlati képzési hely tanulói - lehetőség szerint - csoportonként egy osztályba legyenek beosztva. Több csoport esetén - azonos szakmában - az eltérő hetekre történő besorolás kedvezőbb

12. Rugalmas tanulási utak

A szakképzésen belül rugalmas tanulási útvonalak megvalósítását a 2019. évi LXXX. számú törvény a szakképzésről tette lehetővé. Ezek a rendszert alkotó programok a Dobbantó, az Orientáció és a Műhelyiskola.

Intézményünk a Dobbantó és a Műhelyiskola programban fogad tanulókat.

A Dobbantó program azoknak a tankötelezettségi korukon túli fiataloknak kínál tanulási lehetőséget, akiknek erre az időszakra még nem sikerült megszerezniük az általános iskola vég bizonyítványt. Beiskolázhatók ide azok, akik közvetlenül az általános iskolából érkeznek, de olyanok is, akik az oktatási rendszerből már korábban úgy maradtak ki, hogy nem is fejezték be az általános iskolát. A Dobbantóban a fiatalok nem az általános iskolai tanulmányaikat fejezik be, így nem is a hagyományos iskolai tantárgyakat tanulják. A program célja – a törvény szerint – az érintettek azon kompetenciáinak fejlesztése, amelyek szükségesek és elégségesek egy általuk választott résszakma tanulásának megkezdéséhez.

A programban tehát a kompetenciák fejlesztése mellett különböző ágazatokat ismernek meg, hogy lehetőségük nyíljon megtalálni azt az irányt, amelyen megindulva megkezdhetik a Műhelyiskolában egy résszakma tanulását.

A Dobbantó programba – csakúgy, mint a Műhelyiskola programba – tanév közben is be lehet lépni, akár az oktatási rendszerből érkezve, akár azon kívülről. A kilépés, a Műhelyiskolába való átlépés időpontja sem kötött a tanév rendjéhez.

A Dobbantó program a további fejlődéshez, a sikeres szakmatanuláshoz és a munkavállaláshoz szükséges kompetenciák fejlesztését tűzi célul.

Ezek a következők:

- Kommunikációs kompetenciák
- Tanulási kompetenciák
- Szociális kompetenciák
- Életpálya-építéssel és munkavállalói léttel kapcsolatos kompetenciák
- A munkavégzéshez kapcsolódó kompetenciák
- Az iskola saját (a résszakma tanulásának megkezdéséhez szükséges) szakmai kompetenciái.

Ezen programok közös a pedagógiai alapokon nyugszanak: a diákok egyéni, személyenkénti fejlődését szem előtt tartva a diákot az adott program céljának megfelelő szintre tudja eljuttatni.

A szakképzés rugalmas tanulási útvonalait biztosító programjai nem teszik felelőssé, hanem elfogadják, hogy vannak olyan fiatalok, akiknek alapkészségeik hiányosak és nem tudták időben megszerezni az alapfokú végzettséget; vagy különböző okok miatt még nem készek a szakmatanulás megkezdésére; vagy nem tudnak teljes értékű szakképesítést szerezni.

Ez a szemléletmód a személyközpontú pedagógia elvein nyugszik, a diáktámogató pedagógia gyakorlatát valósítja meg. A megváltozott szemléletmóddal nemcsak új alapokon álló programok kerülnek be a szakképző iskolákba, hanem az ezekben alkalmazott pedagógiai gyakorlattal – és annak a szakképző intézményben való későbbi elterjedésével – magát a szakképzést is humánusabbá tehetik.

A tanulói kompetenciafejlesztés projektoktatásba ágyazottan történik. A projektekbe ágyazottan a szakmai kompetenciák fejlesztése mellett a különböző kompetenciák fejlesztésére gyógypedagógusok, fejlesztőpedagógusok, iskolapszichológus, szakmai oktató együttműködésére van szükség.

A program eredményességének kulcsa a megfelelő oktatói testület meghatározása, kiválasztása, a mentorok képzése.

II. EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM

A teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen az oktatók a szakképző intézményben végzett tevékenységet és a tanuló, kiskorú tanuló törvényes képviselője részvételét a szakképző intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

A szakképző intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a tanuló egészséghez, biztonságához való joga alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

- a) az egészséges táplálkozás,
- b) a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- c) a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- d) a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- e) a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- f) a személyi higiéné területére terjednek ki.

A szakképző intézményben folyó teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beilleszthető a szakképző intézményben megvalósuló átfogó prevenciós programokba.

A szakképző intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni a szakképző intézmény szakmai programjának részét képező egészségfejlesztési program keretében. Az egészségfejlesztési programot az oktatói testület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készíti el.

1. A szakképző intézmény egészségnevelési terve: egészséges táplálkozás, elsősegélynyújtás, személyi higiénia, testi-lelki egészség, bántalmazás, iskolai erőszak megelőzése

1.1. A szakképző intézmény egészségfejlesztés célja

- Az egészségnevelésért, fejlesztésért kiemelt felelősséggel tartozik a szakképző intézmény.
- A szakképző intézmény speciális, kulcsfontosságú színtere az egészséges életmódra nevelésnek, amelyben olyan személyi és tárgyi környezetet kell teremteni, amely segíti a pozitív beállítódások, magatartások és szokások kialakulását.

- Olyan értékek tisztelésére kell nevelni, amelyek a harmonikus élet és életvitel alapjai lehetnek. Meg kell ismertetni a fiatalokat az egészséget, a testi lelki épiséget veszélyeztető tényezőkkel és ezek elkerülési módjaival.
- Akkor tudunk helyesen dönteni, ha elegendő információ van a birtokunkban (tudás) az egészséggel illetve az egészségkárosító tényezőkkel kapcsolatban, ha rendelkezünk a szükséges attitűddel, továbbá és ez a legfontosabb a megfelelő készségeket is elsajátítottuk a viselkedés kivitelezéséhez.
- A szakképző intézmény egészségfejlesztésnek célja kell, hogy legyen a fiatalok tudását olyan szintre emelni, amely lehetővé teszi, hogy mindazokat a lehetőségeket igénybe vegyék, és használni tudják, amelyek számukra biztosítottak. Készségeket kell kialakítani, ezáltal képessé tenni őket arra, hogy a kapott információk alapján egészségi állapotukat illetően maguk tudjanak hatékony döntéseket hozni, a mindennapi élet alternatívái közül az egészségesebbet tudják választani.

1.2. A szakképző intézmény egészségfejlesztés feladata

- nevelési-oktatási tevékenység: testi-lelki-szociális személyiségvédelem, egészségvédelem és egészségfejlesztés
- támogató (szupportív) tevékenység: a tanuló illetve kapcsolati, közösségi problémáinak feldolgozása
- személyiségkorrekciós tevékenység: a tartóssá váló, alkalmilag tüneti viselkedés, magatartásproblémák, teljesítményzavarok kezelése, szakemberhez irányítás. A problémák-zavarok korai felfedezésének kedvező adottságai vannak az iskolában (a gyermekkel hosszú időn keresztül, nap, mint nap találkoznak a nevelők) és lehetőség van a veszélyeztetett gyermekek stigmatizálás nélküli kezelésére.
- Mérés feladata a NETFIT rendszeren belül, a tapasztalatok, eredmények alapján egységes intézményi egészségfejlesztési terv készítése

1.3. A szakképző intézmény egészségfejlesztés színterei

A szakképző intézmény egészségfejlesztés színterei lehetnek a projekteken, a tanórákon és a tanórákon kívüli tevékenységek.

A projektoktatásban

- Az egyes projektfeladatokban az egészséges és biztonságos munkakörnyezet kialakítása kiemelten fontos feladat a szakképző intézményben és a duális képzőhelyen egyaránt.

- Törekedni kell arra, hogy a tanulók, képzésben részt vevők az adott projektfeladatokon keresztül a fenntarthatósággal, a természet és környezetvédelemmel és ezzel együtt az egészségre ártalmas tevékenységek és egészséget károsító anyagok használatát kerüljék.

A tanórákon

- társadalomismeret komplex műveltségterület: társadalmi és állampolgári ismeretek című részében
- természetismeret komplex műveltségterület: biológia, természetföldrajz című részében
- kommunikáció – magyar nyelv és irodalom komplex műveltségterület: művészetek, médiaismeret-kommunikáció című részében
- osztályközösség-építés komplex műveltségterület: életvitel, etika-egészségtudatosság, fenntartható fejlődés című részében
- testnevelés komplex műveltségterületen

A tanórákon kívül

- Egyéni módszerek
 - tanácsadás, támogatás: gyógypedagógus, iskolapszichológus, védőnő
- Csoportos módszerek
 - kulturális-, sport-, diákrendezvények: Gábor László-nap, Szabóky-nap, Egészségpiac, vetélkedők, versenyek, stb.
 - túrák, kirándulások
- Egyéb módszerek
 - a lehető legegészségesebb, egészségmegőrző szakképző intézményi környezet biztosítása: a rendelkezésre álló épületek, tantermek, szobák, sportpálya, tornaterem, orvosi rendelő, büfé
 - az egészséggel kapcsolatos reális és vonzó alternatívákat kínálni a gyermekek és az oktatók, nevelők számára, bátorítani az egészséges életmódot (pl.: egészséges táplálkozás, szabadidős tevékenységek, sport területén)
 - az egészséges életmódra nevelés megvalósításához szükséges az oktatók, pedagógusok, a szakemberek és a tanulók által is használható módszertani bázis (pl.: audiovizuális eszközök)
 - a szakképző intézményi egészségfejlesztő programoknak része a támogató környezet kialakítása, a lehető legjobb kapcsolat kialakítása az iskola és a helyi

önkormányzat, a helyi politikai és gazdasági élet képviselőivel, a helyi közösségi erőforrások alkalmazása

- nagy hangsúlyt kell fektetni a szülők/gondviselők bevonására. Sokszor ugyanis a szülők/gondviselők nem tudják, hogyan is kellene nevelniük gyerekeiket, különösen a kritikus időszakokban (pl. a serdülőkorban). Nem tudják, hogy a gyerek mit tanul az iskolában, mit hall vagy mit hallhat kortársaitól, hol is jár a fejlődésben, mit lehet neki elmondani. Ez a szülők helyzetét is megkönnyítheti. Szülői értekezletek, szülői levelek, egyéni tanácsadások formájában.
- az oktatók, pedagógusok lelki és testi egészsége, modellnyújtása, konfliktuskezelő képessége, kommunikációs készsége központi jelentőségű. A szakképző intézményi egészségfejlesztés sikeréhez az oktatók, pedagógusok újszerű felkészülése és munkamódja szükséges, hiszen saját személyisége még inkább munkaeszköz, mint általában az iskolai nevelésben, személyiségének igénybevétele, terhelése nagyobb, ami komoly stresszforrás lehet, jobban fenyegeti a „kiégés”, a burnout szindróma.

➤ A segítség, a megelőzés módjai

- egészséges pedagógiai munkarendszer kialakítása, a szakképző intézmény rendszerjellegű részvétele, támogató vezetés, segítő kollektíva
- az oktatók, pedagógusok felkészítő tréningen vesznek részt, és később is biztosítva van számukra a szakmai továbbképzés, az új módszerek megismerésének lehetősége, illetve a folyamatos konzultáció, esetmegbeszélés, szupervízió szakemberekkel
- speciálisan képzett szakemberek: gyógypedagógus, védőnő, egészségfejlesztő - mentálhigiénikus szakember, iskolapszichológus tervezési és gyakorlati munkába való bevonásuk

1.4. Az egészségügyi team részvétele a szakképző intézményi egészségfejlesztésben

A szakképző intézmény egészségügyi team tagjai:

- iskolaorvos: iskola és ifjúság-egészségügyi szakvizsgával rendelkező főállású orvos, hetente egy-két alkalommal tartózkodik a szakképző intézményben, illetve az intézményegységben.
- védőnő: főállású ifjúsági védőnő, egészségfejlesztő - mentálhigiénikus szakember hetente egy-két alkalommal tartózkodik a szakképző intézményben, illetve az intézményegységben.

1.5. A szakképző intézmény egészségfejlesztéssel összefüggő feladatai

Egészségnevelési napok a szakképző intézményben

Félévente szervezünk egészségnevelési napot, október és március hónapokban. Az Egészségnevelési Napok szervezését az általános igazgatóhelyettes, az intézményegység vezető, a védőnő, az iskolai szociális segítő és az iskolapszichológus együttesen végzi, a megvalósításban a kijelölt kollégák és osztályok részt vesznek. A kijelölésnél szempont, a projektfeladatok ütemezése, a gyakorlati képzés figyelembe vétele, illetve, hogy minden tanuló részesüljön az Egészségnevelési nap programjában.

Programjaink elsősorban a prevenció és a sport jegyében kerülnek megrendezésre.

Állandó programok:

- Asztalitenisz, footsal, egyéb sport házi bajnokságok.
- Osztályfőnöki órák keretében az iskola védőnője, az iskolai szociális segítő és az iskolapszichológus tartanak ismeretterjesztő előadást és foglalkozást: alkoholról, dohányzásról és drogokról, valamint párkapcsolat témakörben.
- A hét folyamán minden osztály megtekint egy témához kapcsolódó filmet, amit az osztályfőnökükkel megbeszélnek, szintén a témához kapcsolódóan szervezhető vetélkedő is.
- A színvonalas programokhoz szükséges a külső szakmai előadók meghívása (szakorvos, terapeuta, természetgyógyász, egészségügyi szakember stb.)

Külső szakemberek előadásai osztályfőnöki órákon

Szakképző intézményi szinten tanévenként 5 alkalommal osztályfőnöki órák keretében lehetőséget biztosítunk tanulóink számára külső szakemberekkel való interaktív találkozásokra,

amelyek az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek megvalósításában nyújtanak segítséget.

Területei:

- Egészséges életvitel
- Betegségek elkerülése. Egészségmegóvás
- Lelki egészség megóvása, krízis-prevenció
- Egészségkárosító szokások megelőzése
- Egészséges táplálkozás
- Elsősegélynyújtás
- Családi életre, szülővé nevelés
- Szabadidő kulturált eltöltése

A szakképző intézmény az oktató és az iskola-egészségügyi szolgálatot ellátó szakemberen kívül csak olyan szakembert vagy szervezet programját megvalósító személyt vonhat be kötelező foglalkozás, egyéb foglalkozás vagy egyéb egészségfejlesztési és prevenciós tevékenység megszervezésébe, aki vagy amely rendelkezik az egészségügyért felelős miniszter által kijelölt intézmény szakmai ajánlásával.

Az igazgató az egészségfejlesztési és prevenciós programok kiválasztásánál beszerzi

- a) az iskolapszichológus,
- b) az iskola-egészségügyi szolgálat, továbbá
- c) ha működik, a helyi vagy megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum véleményét

2. Az Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos szakképző intézményi terv

1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;

- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.
2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:
- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
 - a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
 - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.
 - magabiztosan tudjanak újra élesztetni keringés és légzés összeomlott beteget.
3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében
- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
 - tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
 - támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.
4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
- az oktatási programban szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
Természetismeret – biológia	- rovarcsípések
Munkavédelem	- légúti akadály
	- artériás és ütőeres vérzés
	- komplex újjáélesztés
Természetismeret – fizika	- égési sérülések
Munkavédelem	- forrázás

Testnevelés	- magasból esés
Munkavédelem	

- az osztályközösség építési órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás balesetknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele évente egy alkalommal egy-egy osztályközösség építés óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

5. Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- szakkörök (elsősegély-nyújtó);
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése a tanulók számára.

3. A szakképző intézmény környezeti nevelési elvei

3.1. A szakképző intézmény környezeti nevelés céljai és feladatai

- Rendszerszemléletre nevelés. A tanulókat képessé kell tenni arra, hogy a projektoktatás, vagy a tanórán szerzett ismereteiket össze tudják kapcsolni az élet valós ügyeivel, hogy önmaguk lássák meg a problémákat, azok összefüggéseit, önmaguk keressék meg az arra adható válaszokat és képesek legyenek megérteni a fejlődés és környezet kérdéseinek összefüggő rendszerét.
- Alternatív problémamegoldó gondolkodás elsajátíttatása. Nem elegendő az egyes problémák, sőt a problémák összefüggéseinek felfedeztetése sem, ha nem alakul ki az a képesség, hogy a problémákra válaszokat is keressenek a tanulók, több alternatívát is igényeljenek és ezek értékelése és ellenőrzése után képesek legyenek a helyes válasz kiválasztására.
- Globális összefüggések megértetése. A létező környezeti problémák mögött gazdasági, társadalmi problémák állnak, amelyek globális problémákká szövődnek össze. A tanulók ne csak egyenként lássák ezeket a gondokat, hanem azok gazdasági, társadalmi okait is megértsék, azonosítsák az okokat saját környezetükben és tanuljanak meg ezek szem előtt tartásával cselekedni.
- A létminőség választásához szükséges értékek megmutatása. Környezetünk minősége, gazdagsága létminőségünk egyik alapvető meghatározója, gondolkodásunkban még

sem tükröződik vissza ez automatikusan. Nehéz megérteni a létminőséghez szükséges nem anyagi jellegű dolgok szerepét az életünkben.

- A létminőséghez tartozó viselkedési normák és formák kialakítása. A személeti alapok megteremtése után szükség van arra is, hogy közösen fedezzük fel, hogy mit is tehetünk egyéni életünkben.
- A természet, az élet, a biológiai sokféleség jelentőségének megértése. Fel kell fedeztetni, hogy a biológiai sokféleség nélkül nincs emberi létezés sem.
- A szerves (organikus) kultúra fontosságának megismertetése a fenntartható fejlődésben. Az ember történelme során nem csak szembefordult környezetével, hanem számos esetben tudott azzal harmóniában is élni. E harmonikus együttélés eredményeként alakult ki a szerves (organikus) kultúra.

3.2. A szakképző intézmény környezeti nevelés színterei

Projektoktatásban

- Az egyes projektfeladatokban az egészséges és biztonságos munkakörnyezet kialakítása kiemelten fontos feladat a szakképző intézményben és a duális képzőhelyen egyaránt.
- Törekedni kell arra, hogy a tanulók, képzésben részt vevők az adott projektfeladatokon keresztül a fenntarthatósággal, a természet és környezetvédelemmel és ezzel együtt az egészségre ártalmas tevékenységek és egészséget károsító anyagok használatát kerüljék.

Tanórákon

- társadalomismeret komplex műveltségterület: társadalmi és állampolgári ismeretek című részében
- természetismeret komplex műveltségterület: biológia, természetföldrajz című részében
- kommunikáció – magyar nyelv és irodalom komplex műveltségterület: művészetek, médiaismeret-kommunikáció című részében
- osztályközösség-építés komplex műveltségterület: etika-egészségtudatosság, fenntartható fejlődés című részében

Tanórákon kívül

- múzeumlátogatás
- tanulmányi kirándulások
- környezetszépítés

- szelektív hulladékgyűjtés
- veszélyes hulladékgyűjtés

ÖKOISKOLAI PROGRAM

Intézmény: Győri SZC Gábor László Építő- és Faipari Szakképző Iskola Szabóky Adolf
Szakiskolai Intézményegysége - Ökoiskola

9023 Győr, Szabolcska Mihály utca 26.

Tel./fax: (96) 418-930 , (96) 518-455

E-mail: szaboky@gaborsuli-gyor.sulinet.hu

I. Ökoiskola cím

Az Intézményegység az Ökoiskola címet pályázat útján nyerte el. A pályázatot az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet hirdette meg, 3 éves időtartamra. Intézményegységünk második alkalommal nyerte el a címet, ezúttal 2015. január 1-től 2017. december 31-ig. Intézményegységünk azóta megpályázta és elnyerte az Örökös Ökoiskola címet.

Az Ökoiskola célkitűzése, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének a kialakulását. Intézményegységünk nagy hangsúlyt fektet arra, hogy az iskolás korosztály sajátos, korcsoportjának megfelelő élményekre és tapasztalatokra építő, azaz tevékenységorientált környezeti és fenntarthatóságra nevelésben részesüljön. A diákjaink életmódjában a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljék meghatározóvá. A tanulók az iskolai élet során kapcsolódjanak be a közvetlen környezetük hagyományainak, értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Az ökoiskolai nevelés során elsajátított nézetüket a szakmájuk gyakorlásakor is alkalmazni tudják.

Az ökoiskolai szemléletmódnak az Intézményegység összes területét érintenie kell:

- a nevelő-oktató munkát,
- az Intézményegység működtetését,
- a helyi közösséggel való kapcsolattartást és
- az Intézményegység arculatának kialakítását.

II. Ökoiskolai munkacsoport

Az ökoiskolai feladatok megtervezésére, szervezésére, végrehajtására munkacsoport alakul minden tanév elején. A munkacsoport tagja lehet bárki az Intézményegység oktatói testületéből, és az Intézményegység egyéb jogállású alkalmazottaiból, aki vállalja, hogy meghatározott ökoiskolai feladatot (feladatokat) elvégez.

III. Feladatok, tevékenységek

Az ökoiskolai feladatok rendszerezésére évente, szeptemberben munkaterv készül, melyet az oktatói testület elfogad. Az éves munkaterv tartalmaz hagyománnyá alakult, rendszeresen, évről-évre ismétlődő programokat, és új projekteket is.

Hagyományos programjaink:

- Őszi szüret: Alma vagy szőlőszüreten veszünk részt szeptemberben.
- Egészség hét, sport nap
- Téli túra
- Papírgyűjtés
- Víz Világnapja: Víztorony látogatás
- Föld Napja: kiállítás, vetélkedő
- Tavaszi kerékpáros túra

Folyamatosan végzett tevékenységek:

- szelektív hulladékgyűjtés, kupakgyűjtés
- madáretetők, madárkeltetők kihelyezése, karbantartása, madáretetés
- az udvarban létrehozott gyógynövénykert gondozása
- tanulóink környezetvédelmi, egészségvédelmi témájú munkáinak kiállítása az iskolában
- a környezetvédelmi, egészséggel kapcsolatos témák –minden tanórához- tanmenetbe való beemelése
- az érkező tanulók fenntartható fejlődéssel kapcsolatos ismereteinek mérése, és a végzős tanulók ugyanilyen mérése, a kapott eredmények összehasonlítása.
- öko pályázatokba, öko programokba való bekapcsolódás, lehetőségeinkhez mérten (pl.: Te-Szedd akció)

III. OKTATÁSI PROGRAM

A SZAKKÉPZŐ INTÉZMÉNY OKTATÁSI PROGRAMJA

1. SZAKKÉPZŐ ISKOLA

**Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló
az 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet
módosításáról**

Közismereti kerettanterv a szakképző iskolák számára

A szakképző intézményünk a Nemzeti alaptanterv módosításával megjelenő szakképző iskolai kerettantervet adaptálva alkotta meg oktatási programját.

Célok, feladatok

A szakképző iskolai képzés különös hangsúlyt helyez arra, hogy a tanítási-tanulási folyamat megalapozza és továbbfejlessze a tanulók képességeit, motivációit az egész életen át tartó tanuláshoz; beépítse a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott tudásértelmezést, és ennek megfelelően az egész tanítási-tanulási folyamatot a szakmatanuláshoz nélkülözhetetlen kompetenciák fejlesztésének szolgálatába állítsa.

A szakképző iskola további célja, hogy az egyes integrált tartalmakat hordozó műveltségi területek segítségével érvényesítse a közismereti és szakmai tananyagok interdiszciplináris és problémaközpontú szemléletét és szervezését; valamint a tartalmak feldolgozása, elsajátítása során a köznevelési törvényben előírtaknak megfelelően érvényesüljön a Nemzeti alaptantervnek a tanulásról és a tanulásszervezésről kialakított felfogása.

Az egyes műveltségi területek témakörei, témái a valóság problémáit és az azok felismeréséhez, megértéséhez, kezeléséhez szükséges tudásokat, képességeket is a mindennapi élet kontextusába helyezik, kiemelve ezzel a társadalmilag releváns, alkalmazható tudás fontosságát.

Fejlesztési területek – nevelési célok

A helyi tanterv kialakításakor törekedni kell arra, hogy az iskolatípus céljainak megvalósítása érdekében a tanulók közismereti tudása a szakmai ismeretek elsajátításához is hozzájáruljon. Továbbá a hároméves nevelési-oktatási-képzési folyamat után a tanuló számára a további tanulási utak is elérhetővé váljanak, azaz az egész életen át tartó tanulás megalapozása is fontos fejlesztési feladat.

Az erkölcsi nevelés

A tanulóban kialakul a kötelességtudat, érti egyéni és közösségi (társadalmi) felelősségének jelentőségét. Felismeri, hogy az egyes törvények és társadalmi egyezségek általában azért érvényesek, mert saját magunk által választott etikai elvek követésén alapszanak. Megérti és belátja a normakövetés társadalmi jelentőségét és a normaszegés következményeit. Ismer közösségi egyezségeket és normákat, képes egy-egy közösség etikai elveinek felismerésére és

a különböző kultúrák etikai elveinek összevetésére. Képes bizonyos értékkonfliktusok felismerésére, ismer eseteket, példákat ezek kezelésére.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Megnevez és felismer magyar történelmi személyiségeket, feltalálókat, tudósokat, művészeket, sportolókat, tudatosul benne munkásságuk jelentősége. Ismer a szakmája fejlődésével kapcsolatos fontosabb magyar találmányokat, szakmájában ismert kiemelkedő magyar személyiségeket. Tisztában van nemzeti ünnepeink jelentőségével, hagyományaival. Ismeri lakóhelye és iskolája környékének természeti és kulturális örökségét. Ismeri a nemzeti kultúrák jelentőségét, tiszteli a különböző népek és kultúrák hagyományait.

A családi életre nevelés

A tanuló jártas a munkaeszközök célszerű, gazdaságos használatában, kialakítja egyéni, eredményes munkamódszereit. Megismeri a háztartásban, közvetlen környezetében alkalmazott, felhasznált anyagokat (különös tekintettel az egészségkárosító anyagokra). Képes önálló életvitelét, önmaga ellátását megszervezni. Képes szükségletei tudatos rendszerezésére, rangsorolására, megismeri a takarékoskodás alapvető technikáit. Készül az örömteli, felelősségteljes párkapcsolatra, a családi életre. Ismeri a családtervezési módszerek alkalmazásának módját, ezek előnyeit és kockázatait, tud ezzel kapcsolatban információkat keresni és azokat döntéseiben felhasználni. Tud információkat szerezni a szexuális problémákkal kapcsolatban, ugyanakkor képes felismerni egyes információforrások veszélyeit. Tudja, hová fordulhat krízishelyzetekben. Képes tájékozódni a gyermekszülést és az örökbefogadást érintő kérdésekről. Érti a családnak a társadalomban betöltött szerepét. Érti a családtagok felelősségét a család egységének megtartásában, belátja a szerepek és feladatok megosztásának módjait, jelentőségét. A tanuló értelmezi a szülői és gyermeki felelősség fogalmát, tiszteli a különböző generációk tagjait.

A testi és lelki egészségre nevelés

A tanuló tudja, hogy környezetünk is hatással van testi és lelki egészségünkre, ezért igényévé válik környezetének tisztán tartása, szépítése és a személyes higiéné. Tájékozott az e témakörben meglévő elemi lakossági szolgáltatásokról, azok használatáról. Ismeri a kultúra szerepét a lelki egészség megőrzésében. Tudatában van annak, hogy életvitelét számos minta alapján, saját döntéseinek sorozataként alakítja ki, és hogy ez a folyamat hatással van testi és lelki egészségére. Ismeri az egészségre káros, szenvedélybetegségek kialakulásához vezető élvezeti szerek használatának kockázatait, tudatosan tartózkodik ezektől. Képes értelmezni a gyógyszerekhez tartozó betegtájékoztatót. Ismeri az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés módját, képes tájékozódni a betegjogokról és az orvosválasztás lehetőségeiről. Tisztában van a védőoltások szerepével, tud példákat sorolni védőoltásokra.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A tanuló érti az egyén felelősségét a közösség fenntartásában és a normakövetésben. Ismeri alapvető állampolgári jogait és kötelességeit. Ismeri a normaszegések társadalmi jelentőségét. Gyakorolja jogait és kötelességeit környezetében, ismeri és tiszteli szűkebb közösségei tagjait, törekszik a helyi közösségekkel való jó együttműködésre. Ismeri a civil szervezetek működési formáit és lehetőségeit.

Önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése

A tanulóban tudatosul, hogy számos olyan mindennapi élethelyzet van, ahol az ember személyisége alapvető befolyással bír céljai elérésére, a társas kapcsolatai alakítására, feladatai elvégzésére. Tisztában van a társas kapcsolatok építésének lényegével és az emberi

együttműködés lehetőségeivel. Tud különbséget tenni az ideális és a reális énkép között, és tisztában van azzal, hogyan befolyásolhatja a társas környezet az önmagukról alkotott képet. Felismeri a normakövetés szerepét, fontosságát.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A tanuló felismeri, ha szűkebb vagy tágabb környezetében egyes emberek vagy csoportok segítségre szorulnak. Az adott helyzethez és lehetőségeihez mérten kötelességének érzi a segítségnyújtást és próbálja ebbe társait is bevonni. Egyes helyzetekben képes felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért helyt is áll. Felismeri, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben kötelessége segíteni. Tisztában van az önkéntesség értékével, jelentőségével, formáival.

A tanulás tanítása

A tanuló megismer olyan alapvető tanulást segítő technikákat, amelyek segítségével hatékonyabbá teszi az önálló felkészülését, pl. a tanuláshoz szükséges külső (rend, fény, csend) és belső (munkakedv, jutalom, kíváncsiság, elérendő cél) feltételeket. Tud a tanult témák kapcsán tájékozódni a könyvtárban (pl. egyszerűbb kézikönyvekben) és a világhálón. Ismer tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. Képes gondolatait, megállapításait kifejezni, nyelviileg szabatosan indokolni. Megismeri saját tanulási stílusát, ezzel hatékonyabb információfeldolgozásra képes, tudatában van, mely területeket kell fejlesztenie. Elegendő önismerettel, önértékeléssel, önbizalommal rendelkezik ahhoz, hogy megfelelő teljesítményt nyújtson, de tisztában van vele, hogy ehhez megfelelő fizikai állapotban kell lennie. Ismer olyan módszereket, amelyekkel ezt megteremtheti.

Pályaorientáció

A tanuló tisztában van azzal, milyen személyes tulajdonságokkal, ismeretekkel, gyakorlatokkal és képességekkel rendelkezik. Érti, hogy ezek közül melyek piacképesek és melyek állnak kapcsolatban az általa kitűzött céllal, illetve, hogy a munkáltató érdeklődését melyek keltik fel igazán. Megfelelő ismeretekkel rendelkezik tervezett szakmájával kapcsolatban, munkaerőpiaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről. Rendelkezik ismeretekkel, és tapasztalatot szerez a felkészült álláskeresőkhöz. Képes önéletrajzot készíteni, vagyis képes írásban összegezni céljait, képességeit, végzettségét, felkészültségét és mindazt, amit a munkaadónak egy konkrét állással kapcsolatban nyújtani tud.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanuló törekszik arra, hogy a fejlődési, megélhetési, biztonsági, önérvényesítési, társas szükségleteit minél magasabb szinten, tartalmasabb életvitelben elégítse ki. Érzékeli az anyagi és a kapcsolati tőke értékét és szerepét a társadalomban. Képes információkat keresni és értelmezni különböző egyéni pénzügyi döntésekkel (pl. befektetések, hitelek) kapcsolatban. Kellő ismerettel rendelkezik ahhoz, hogy számlát nyisson, és azt használja.

Médiatudatosságra nevelés

A tanuló tudatosan választ a tanulását, művelődését és szórakozását segítő médiumok között. Képes a média által alkalmazott figyelemfelkeltő eszközöket, képi és hangzó kifejezőeszközöket értelmezni, médiatartalmakat használni. Megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezik a nem kívánatos tartalmak elhárítására.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanuló érti a fenntartható fejlődés jelentőségét. Belátja, hogyan vezetett az emberiség tevékenysége környezeti problémák kialakulásához, érti ezek kockázatát és látja ezzel

kapcsolatos felelősségét. Ismer egyes globális problémák és a lokális cselekvések, valamint az egyéni életvitel közötti összefüggéseket. A tanuló saját életvitelével tekintettel van a fenntarthatóság kritériumaira. Képes a fenntarthatósággal kapcsolatban információkat keresni és értelmezni. Érti a nemzetközi összefogás jelentőségét a fenntarthatósággal kapcsolatban.

Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés

Az Európai Unió által ajánlott, a Nat-ban meghatározott kulcskompetenciák, az ezeket célzó kompetenciafejlesztés a szakképző iskolák helyi tanterveinek kialakításakor is mérvadó.

A tanulás kompetenciái

A tanuló a 9-10. évfolyam végére képes figyelmét összpontosítva kitartóan, önállóan tanulni, saját tanulását megszervezni. A tanuláshoz való hozzáállása pozitív. Képes motivációja folyamatos fenntartására, felismeri képességeinek, készségeinek erős és gyenge pontjait, munkáját tárgyilagosan értékeli. Képes arra, hogy szükség esetén tanácsot, támogatást kérjen. A tanuló megtanulja saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Ismeri és érti saját tanulási stratégiáit, felismeri szükségleteit és lehetőségeit. Képes arra, hogy szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)

A tanuló hétköznapi kommunikációs helyzetekben alkalmazza a különféle beszédműfajok kommunikációs technikáit. Beszélgetés, vita során képes mások álláspontjának értelmezésére, saját véleménye megosztására, megvédésére vagy korrekciójára. Önállóan olvas és megért nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő szövegeket. Szabatosan használja a választott szakmacsoport tanult szakszókincsét. Mérlegelő módon vesz részt az infokommunikációs társadalom műfajainak megfelelő információszerzésben és információátadásban. Képes szövegalkotásra a társadalmi (közösségi) élet legfontosabb területein a papíralapú és az elektronikus műfajokban. Törekszik a normakövető helyesíráásra, képes az önálló kézikönyvhasználatra. Képes egyes nem verbális természetű információk verbális leírására, értelmezésére.

Valós élethelyzetekben is tudja használni a tanult idegen nyelvet a produktív készségek (írás és beszéd) alkalmazásával is. Megérti a fontosabb információkat a világos, mindennapi szövegekben. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni ismert vagy az érdeklődési körébe tartozó témában. Megérti és használja a gyakoribb mindennapi kifejezéseket és a nagyon alapvető fordulatokat, amelyek célja a mindennapi szükségletek konkrét kielégítése. Képes egyszerű interakcióra, ha a másik személy lassan, világosan beszél és segítőkész.

A digitális kompetenciák

A tanuló egyre motiváltabbá válik az IKT-eszközök használatában. A tanuló képes a számítógép használatára, lehetőségeinek önálló alkalmazására a tanulásban és a mindennapi életben. Nyitott és motivált az IKT nyújtotta lehetőségek kihasználásában. Gyakorlattan kapcsolódik be az információmegosztásba, képes részt venni az érdeklődési körének, választott szakterületének megfelelő együttműködő hálózatokban. Felismeri és ki is használja az IKT nyújtotta lehetőségeket a feladatok, problémák megoldásában saját szakterületén. A tanulóban kialakul az IKT alkalmazásának adekvát magatartása, elfogadja a kommunikáció és az információfelhasználás etikai elveit. Felismeri az IKT interaktív használatából adódó esélyeket, tudatosan törekszik ezek mérséklésére.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák

A tanuló képes matematikai problémák megoldása során és mindennapi helyzetekben egyszerű modellek alkotására, illetve használatára. Felismer egyszerű ok-okozati összefüggéseket, logikai kapcsolatokat, és törekszik ezek pontos megfogalmazására. Gyakorlott a mindennapi életben is használt mennyiségek becslésében, a mennyiségek összehasonlításában. Képes következtetésre épülő problémamegoldás során egyszerű algoritmusok kialakítására, követésére. Kialakul az absztrakciós, analízáló és szintetizáló képessége. A tanuló mérlegelő gondolkodásának fejlesztése többek között a feladatok megoldása során kapott eredmények elemzésén és értékelésén keresztül történik.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A tanuló képes együttműködni társaival az iskolai és az iskolán kívüli életben egyaránt. Önként vállal feladatokat különböző, általa választott közösségekben. Képes társai számára segítséget nyújtani ismert élethelyzetekhez kapcsolódó problémák megoldásában. Megérti és elfogadja, hogy a közösség tagjai felelősek egymásért. Képes megfogalmazni véleményét a közösséget érintő kérdésekben, meghallgatja és képes elfogadni mások érvelését. A magyar és az európai kultúra, illetve hagyományok megismerésével kialakul a tanulóban az országhoz, a nemzethez és Európához való tartozás tudata.

A tanulmányok végére képes helyes döntéseket hozni, illetve segítséget elfogadni konfliktushelyzetekben. Képes a stressz és a frusztráció megfelelő kezelésére. Törekszik a személyes előítéletek leküzdésére, képes a kompromisszumra.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

A tanuló képes korának megfelelő, különböző művészeti (zenei, irodalmi, dramatikus, képzőművészeti, fotó- és film-) élmények több szempontú befogadására, élvezetére. Képes szabad asszociációs játékokra, gondolatok, érzelmek, hangulatok kifejezésére különböző művészeti területeken alkalmazott kifejezőeszközök, módszerek, technikák alkalmazásával.

Felismeri, hogy a művészetek érzelmi, gondolati, erkölcsi, esztétikai élmények, a tapasztalatszerzés forrásai. Tudatosul benne a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség jelentősége. Nyitott műalkotások befogadására, életkorának megfelelő szintű értelmezésére.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A tanuló ismert élethelyzetekben egyre inkább képes mérlegelni, önálló döntéseket hozni és felmérni döntései következményeit. Terveket készít céljai megvalósításához és – esetenként segítséggel – meg tudja ítélni ezek realitását. Csoportos feladathelyzetekben részt tud venni a végrehajtás megszervezésében, a feladatok megosztásában. A tanuló felismeri, hogy a munkavégzés az egyén, a család és a társadalom létfenntartását biztosítja; belátja, hogy a munka sokszor küzdelmekkel jár, ugyanakkor személyiségépítő, társadalmi összetartozást is erősítő tevékenység. Tudatosan készül a munka világához kapcsolódó döntéshelyzetek megismerésére. A tanuló képes csoportos munkavégzésben részt venni, a közös feladatok, az iskolai élethez kapcsolódó problémák megoldása során képes a munka megtervezésére és irányítására, társai vezetésére. Együttműködik társaival, képes a feladatmegoldást segítő információk megosztására. Vannak elképzelései az egyén társadalmi-gazdasági feladataival, boldogulásával kapcsolatban. Nyitott a gazdaság működéséhez, az egyén gazdasági szerepéhez (pl. vállalkozás) kapcsolódó témák iránt, egyre realisabb elképzelései vannak saját jövőjét illetően. Nyitott és érdeklődő a mindennapi életét érintő pénzügyi és jogi kérdések iránt.

Egységesség és differenciálás

A nevelési-oktatási folyamat egyszerre egységes és differenciált: megvalósítja az egyéni sajátosságokra tekintettel levő differenciálást és az egyéni sajátosságok ismeretében az egységes oktatást.

Az egyéni különbségek figyelembevételének fontos területe a tehetséggondozás, amelynek feladata, hogy felismerje a kiemelkedő közismereti vagy szakmai teljesítményre képes tanulókat; segítse őket, hogy képességeiknek megfelelő szintű eredményeket érjenek el szakmájuk gyakorlása közben, és alkotó egyénekké váljanak. A tanuló csak akkor képes erre, ha lehetőséget és bátorítást kap. A megfelelő oktatási módszerek, munka- és tanulásszervezési formák serkenthetik az egyéni különbségek kibontakozását. Az egyéni fejlesztési programok, a differenciálás különböző lehetőségei során a közismereti és szakmai tárgyakat tanító pedagógusok megfelelő feladatokkal fejlesztik a tehetséges tanulókat, figyelik fejlődésüket és az adott szakasznak megfelelő kihívások elé állítják őket.

A differenciált – egyéni és csoportos – eljárások biztosítják az egyes területeken alulteljesítő tanulók felzárkóztatását, a lemaradás egyéni okok felderítésén alapuló csökkentését, megszüntetését.

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal lehetőség szerint együtt történő – integrált – oktatásuk. Esetükben a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok összhangja ugyanolyan fontos, mint más gyermekeknél. Iskolai nevelés-oktatásuknak alapvető célja a felnőtt élet sikerességét megalapozó kulcskompetenciák fejlesztése, az egész életen át tartó tanulásra és a munkába állásra való felkészítés.

A szakképző iskola heti óraszámai

Az Innovatív Képzéstámogató Központ óratervi ajánlását figyelembe véve az új Nemzeti alaptanterv bevezetésével módosított közismereti kerettanterv adaptálásával az alábbi óraelosztást alkalmazzuk a szakképző intézmény szakmai alapfeladat ellátási telephelyén a szakképzésben.

A közismereti és szakmai tantárgyak óraszámai

	Területek	9. évfolyam
Közismereti oktatás	Összes közismereti óraszám	17 óra
Ágazati alapoktatás	Összes ágazati alapoktatás	16 óra
Szakirányú oktatás	Összes szakirányú oktatás	0 óra
Szabad órakeret	Összes szabad órakeret	1 óra
Heti összes óraszám		34 óra
Tanítási hetek száma		36 hét

A közismereti tantárgyak óraelosztása

*Tantárgyak	9. évfolyam
Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2 óra
Idegen nyelv	2 óra
Matematika	2 óra
Történelem és társadalomismeret	3 óra
Természetismeret	3 óra
Testnevelés*	4 óra
Osztályközösség-építő Program	1 óra
Pénzügyi és munkavállalói ismeretek	-
Összesen:	14 óra

* A nemzeti köznevelési törvény értelmében az iskoláknak az adott osztályokban csak azokon a tanítási napokon kell megszervezniük a mindennapos oktatást (legalább napi egy testnevelés óra keretében), amelyeken közismereti vagy szakmai elméleti oktatás is folyik. Ha ennek eredményeként a heti öt testnevelés óra nem teljesíthető, a fennmaradó órák a szabad órakeret részévé válnak, így annak felhasználásáról az intézmények dönthetnek.

** A szabadon tervezhető órakeret felhasználásáról az iskola dönt, így például a digitális kultúra oktatását is beemelheti a helyi tantervébe (ehhez a kerettanterv külön digitális kultúra tantárgyi kerettantervet is ajánl).

*** A szakképző iskola 11. évfolyamán a középfok számára készült testnevelés kerettanterv 11-12. évfolyamának tartalmából lehet választani, a rendelkezésre álló óraszámoknak megfelelően. (Ez nem érvényes a három órára tervezett testnevelés és sport kerettantervre, amely már csak három évfolyamra [9–11.] készült.)

A közismereti és szakmai tantárgyak óraszámai kifutó rendszerben

	Területek	10. évfolyam	11. évfolyam
Közismereti tantárgyak	Kötött órák	9 óra	6 óra
	Szabadon tervezhető órakeret	2 óra	3,5 óra
	<i>Összesen</i>	<i>11 óra</i>	<i>9,5 óra</i>
Szakmai tantárgyak	Kötött órák	23 óra	23 óra
	Szabadon tervezhető órakeret	2 óra	2,5 óra
	<i>Összesen</i>	<i>25 óra</i>	<i>25,5 óra</i>
Heti összes óraszám		36 óra	35 óra

A közismereti tantárgyak óraelosztása kifutó rendszerben

Tantárgyak	10. évfolyam	11. évfolyam
Magyar – Kommunikáció	1 óra	–
Idegen nyelv	2 óra	2 óra
Matematika	1 óra	–
Társadalomismeret	1 óra	–
Természetismeret	–	–
Testnevelés*	5 óra	5 óra***
Osztályközösség-építő Program	1 óra	1 óra
<i>Szabadon tervezhető órakeret**</i>	<i>0 óra</i>	<i>1,5 óra</i>
Összesen:	11 óra	9,5 óra

* A nemzeti köznevelési törvény értelmében az iskoláknak az adott osztályokban csak azokon a tanítási napokon kell megszervezniük a mindennapos oktatást (legalább napi egy testnevelés óra keretében), amelyeken közismereti vagy szakmai elméleti oktatás is folyik. Ha ennek eredményeként a heti öt testnevelés óra nem teljesíthető, a fennmaradó órák a szabad órakeret részévé válnak, így annak felhasználásáról az intézmények dönthetnek.

** A szabadon tervezhető órakeret felhasználásáról az iskola dönt, így például a digitális kultúra oktatását is beemelheti a helyi tantervébe (ehhez a kerettanterv külön digitális kultúra tantárgyi kerettantervet is ajánl).

*** A szakképző iskola 11. évfolyamán a középfok számára készült testnevelés kerettanterv 11-12. évfolyamának tartalmából lehet választani, a rendelkezésre álló óraszámoknak megfelelően. (Ez nem érvényes a három órásra tervezett testnevelés és sport kerettantervre, amely már csak három évfolyamra [9–11.] készült.)

Kerettanterv a szakképző iskola első három évfolyama számára

Kerettanterv ajánlások:

- Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom
- Idegen nyelv
- Matematika
- Történelem és társadalomismeret
- Természetismeret
- Testnevelés
- Osztályközösség-építés
- Digitális kultúra

Szabadon tervezhető órakeret felhasználása kifutó rendszerben az egyes évfolyamokon

Kommunikáció magyar nyelv- és irodalom

11. évfolyam

(Szabad sávból 0,5 óra/hét)

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Helyesírási ismeretek	Órakeret 12 óra
Előzetes tudás	Helyesírási alapelvek felismerése, használata, írásjelek adekvát használata, helyesírási szótárak ismerete és használata a gyakorlatban.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A nyelvi normaérzék, a normakövető írás fejlesztése. A helyesírás rendszerszerűségének megismertetése. A hibajavítási képesség és az önkorrekciónak fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A helyesírás alapelvei, megismert főbb szabályszerűségei. A szöveg központosításának szabályai, használata, az írásjelek funkciója. Szövegelemzési gyakorlatok a központosítás szerepének tanulmányozására. Helyesírási gyakorlatok az egybe- és különírás, a gyakoribb tulajdonnevek írására stb. Idegen szavak helyesírása, a latin betűs szavak átírása. Helyesírási szótárak, elektronikus helyesírás-ellenőrző programok szerkezetének és működésének megismerése, használatuk az iskolai és a mindennapi szövegalkotásban. Az internetes szövegek eltérő helyesírásának, jelhasználatának funkciója. A normától való eltérés stilisztikai hatásának felismerése, értelmezése.		Minden tantárgy: helyesírás. Informatika: helyesírás-ellenőrző programok ismerete, használata.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Helyesírási alapelv, nyelvi norma.	

Matematika

11. évfolyam

(Szabad sávból 0,5 óra/hét)

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Geometria	Órakeret 12 óra
Előzetes tudás	Tételek, illeszkedés. Sokszögek, háromszögek alaptulajdonságai, négyszögek csoportosítása; speciális háromszögek és négyszögek elnevezése, felismerése, alaptulajdonságaik. Alapszerkesztések, háromszög szerkesztése alapadatokból. Háromszög köré írt kör és beírt kör szerkesztése. Háromszögek egybevágósága. Kör és gömb, hasábok, hengerek és gúla felismerése, alaptulajdonságaik. A Pitagorasz-tétel ismerete.	

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Tájékozódás a térben. Számítások síkban és térben. A geometriai transzformációk alkalmazása problémamegoldásban. A szimmetria szerepének felismerése a matematikában, a valóságban. A szükséges és az elégséges feltétel felismerése. Tájékozódás valóságos viszonyokról térkép és egyéb vázlatok alapján. Összetett számítási probléma lebontása, számítási terv készítése (megfelelő részlet kiválasztása, a részletszámítások logikus sorrendbe illesztése). Valós probléma geometriai modelljének megalkotása, számítások a modell alapján, az eredmények összevetése a valósággal; a valóságos tárgyak formájának és a tanult formáknak az összevetése, gyakorlati számítások (henger, hasáb, kúp, gúla, gömb). Korábbi ismeretek mozgósítása. Számológép, számítógép használata.

Ismeretek	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Egyszerű szerkesztési feladatok.	Szerkesztési eljárások gyakorlása. Szerkesztési terv készítése, ellenőrzés. Megosztott figyelem; két, illetve több szempont egyidejű követése. Pontos, esztétikus munkára nevelés.	Informatika: tantárgyi szimulációs programok használata (geometriai szerkesztőprogram).
Arányos osztás.	A megmaradó és a változó tulajdonságok tudatosítása.	Informatika: tantárgyi szimulációs programok használata (geometriai szerkesztőprogram).
Szerkesztések: A háromszög nevezetes vonalai, körei. Oldalfelező merőlegesek, belső szögfelezők, magasságvonalak, középvonalak tulajdonságai. Körülírt kör, beírt kör.	A definíciók és tételek pontos ismerete, alkalmazása.	Informatika: tantárgyi szimulációs programok használata (geometriai szerkesztőprogram).
Síkidomok kerületének és területének számítása.	Ismeretek alkalmazása.	Természetismeret- természetföldrajz: felszínszámítás.
A tanult testek felszínének, térfogatának kiszámítása. Gyakorlati feladatok.	A valós problémákhoz modell alkotása: geometriai modell. Ismeretek megfelelő csoportosítása.	Informatika: tantárgyi szimulációs programok használata (térgometriai szimulációs program).

Informatika

11. évfolyam (Szabad sávból heti 0,5 óra)

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. Az információs társadalom	Órakeret 6 óra
	4.1. Az információkezelés jogi és etikai vonatkozásai	
Előzetes tudás	Informatikai biztonsággal kapcsolatos tapasztalatok. A számítógép vagy a programok használata során tapasztalt esetleges meghibásodások. A problémák megoldása érdekében alkalmazott eljárások. Infokommunikációs eszközök használata során tanúsított viselkedési módok megfigyelése, véleményezése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Adatvédelmi fogalmak ismerete. Az információforrások hitelességének értékelése. Szerzői joggal kapcsolatos alapfogalmak megismerése. Az infokommunikációs publikálási szabályok megismerése. Az informatikai fejlesztések gazdasági, környezeti, kulturális hatásainak felismerése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Az adatvédelmi alapfogalmakkal és az információhitelesség megőrzési technikáival való megismerkedés Adatvédelmi fogalmak ismerete. Az információforrások hitelességének értékelése. Informatikai eszközök etikus használata.		Technika, életvitel és gyakorlat: részvétel a társadalmi felelősségvállalásban.
Szerzői jogi alapfogalmak. Az infokommunikációs publikálási szabályok megismerése Szerzői joggal kapcsolatos alapfogalmak megismerése. Az infokommunikációs publikálási szabályok megismerése.		Technika, életvitel és gyakorlat: a célnak megfelelő információforrások, eszközök, módszerek kiválasztása. Magyar nyelv és irodalom: a források megjelölése, az idézés formai és etikai szabályai, jegyzetek készítése, netikett. A forráskritika technikái.
Az információ és az informatika gazdaságra, környezetre, kultúrára, személyiségre, egészségre gyakorolt hatásának megismerése A globális információs társadalom jellemzői. Az informatikai kultúra jellemzői. Az informatikai fejlesztések gazdasági, környezeti, kulturális hatásainak felismerése. Az informatikai eszközök használatának következményei a személyiségre és az egészségre vonatkozóan.		Technika, életvitel és gyakorlat: a fenntarthatóság értékének és érdekének elfogadása, tudatos és cselekvő részvétel az emberi környezet állapotának

	megőrzésében, javításában. Fizika; biológia-egészségtan; kémia: a számítógéppel segített tanulás módszereinek alkalmazása a mérés, információkeresés, bemutatók és a kommunikáció segítésére. Információs- és kommunikációs rendszerek felépítése, jelentőségük. Magyar nyelv és irodalom: az információs kommunikációs társadalom műfajainak megfelelő olvasási szokások gyakorlása, az ezekhez kapcsolódó tipikus hibák és veszélyek felismerése, kiküszöbölése. Matematika: matematikai modellek (pl. nyitott mondatok, gráfok, sorozatok, függvények, függvényábrázolás, számítógépes programok, statisztikai elemzések), alkalmazásuk módja, korlátai (pontosság, értelmezhetőség).
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Információs társadalom, informatikai biztonság, informatikai kultúra, információkezelés, adatvédelem, netikett, szerzői jog, szerzői alkotás, plágium, közkinccs, szabad felhasználás.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4.2. Az e-szolgáltatások szerepe és használata	6 óra
Előzetes tudás	Elektronikus szolgáltatásokkal kapcsolatos személyes tapasztalatok, vélemények gyűjtése, tapasztalatok cseréje.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az elektronikus szolgáltatások szerepének felismerése, a szolgáltatások kritikus használata. A fogyasztói viselkedést meghatározó módszerek felismerése a médiában.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Az e-szolgáltatások előnyeinek és veszélyeinek, biztonsági vonatkozásainak feltérképezése Az elektronikus szolgáltatások hétköznapi életben betöltött szerepének felismerése. Elektronikus szolgáltatások megismerése, kritikus használata, értékelése. Az elektronikus szolgáltatások előnyeinek és veszélyeinek felismerése.		Technika, életvitel és gyakorlat: A mindennapi tevékenységekben és a fogyasztói szokásokban megnyilvánuló egészség- és környezettudatosság. Összetett technológiai, társadalmi és ökológiai rendszerek elemzése.
A fogyasztói viselkedést befolyásoló technikák felismerése a médiában Fogyasztói szükségletek azonosítása. A fogyasztói viselkedést befolyásoló módszerek megfigyelése és azonosítása. Tudatos vásárlókép kialakítása.		Technika, életvitel és gyakorlat: a környezetre és az emberi egészségre gyakorolt hatások. Tudatos vásárlás, fogyasztói szokások. Magyar nyelv és irodalom: a manipulációs szándék, a hibás következtetések és a megalapozatlan ítéletek felismerése.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Információs társadalom, média, elektronikus szolgáltatás, regisztráció, leiratkozás, azonosító, jelszó, kritikus használat.	

Műszaki kommunikáció

10. évfolyam (Szabad sávból heti 0,5 óra)

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Szövegértés, szövegalkotás	Órakeret 18 óra
Előzetes tudás	Különböző szövegek folyamatos olvasása. Az olvasottak lényegének felismerése. Kérdések megfogalmazása az olvasott szöveggel kapcsolatban. Törekvés a gondolatok célhoz illeszkedő kifejezésére, írásban. Egy adott szöveg önálló megértése, feldolgozása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Irodalmi és szakmai szövegek értelmezése, feldolgozása és befogadása. Információk keresése a szövegben és azok alkalmazása. Önálló szövegalkotás képességének fejlesztése. Szakmai munkafolyamatok bemutatása szóban és írásban.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A szöveg jellemzői, tartalmi és formai elemei. Különböző célok – különböző szövegműfajok (típusok, jellemzők) – olvasástechnika, olvasás és szövegértés, hangos és néma olvasás utáni értés. Az írásbeli és a szóbeli szövegalkotás eltérései, az eltérések okai, típusai. Szókincs bővítése, szótárak, kézikönyvek használata. Internetes szótárak, helyesírás-ellenőrző programok, szótárprogramok használata, internetes keresés, források ellenőrzésének kérdései. Rövid szóbeli szövegek leírása – írott szöveggé alakítása. Műszaki leírás készítése.		<i>Társadalomismeret, idegen nyelv, természetismeret, matematika és adott szakmához kapcsolódó ismeretek:</i> szövegértést, szövegalkotást fejlesztő feladatok, hangos és néma olvasás gyakorlása.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Szöveg, szövegalkotási szándék és cél, szövegrész, kapcsolóelem, szótár, szó szerinti jelentés, üzenet, szakmai szóhasználat, műszaki leírás.	

Műszaki matematika

10. évfolyam (Szabad sávból heti 1 óra)

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Geometria	Órakeret 18 óra
Előzetes tudás	Alapfokú tájékozódás a térben, egyszerű alakzatok és testek felismerése, elemi mérés (vonalzó, szögmérő, mérőszalag), vázlatos rajzolás, derékszögű koordináta-rendszer ismerete és tájékozódás benne, képletgyűjtemény használata.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló képes legyen használni elemi geometriai fogalmakat és mértékegységeket, elvégezni egyszerű méréseket, átváltásokat.	

	Képes legyen felismerni alapvető síkidomokat a hétköznapi életben és az építőiparban. Egyszerű testek fajtái, tulajdonságainak megállapítása. Alapadatokból felszín és térfogat becslése, majd képletgyűjtemény segítségével kiszámítása.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Építőiparban használt mennyiségek és mértékegységek. Alapvető síkidomok kerülete és területe. Pitagorasz-tétel ismerete és alkalmazása. Összetett alakzatok kerülete és területe. Egyszerűtestek felszíne és térfogata.	Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom. Osztályközösség-építés. Természetismeret. Társadalomismeret. Tanulási technikák. Térbeli relációk, szabályosságok.
Kulcsfogalmak/fogalmak	Sík, tér, szög, síkidom, test, mérés, kerület, terület, térfogat, felszín, szimmetria, nevezetes alakzatok.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Kombinatorika, valószínűség, halmazelmélet, arányosság, százalékszámítás	Órakeret 9 óra
Előzetes tudás	Elemi szinten a halmaz, grafikon, szöveges feladat, valószínűség fogalmának felismerése. Alapfokú számolási készség, egyszerű, rövid szövegek értő olvasása. Tájékozódás a számegyenesen (racionális számkör).	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Egyes gyakorlati összefüggések matematikai modelljének megalkotása (arányosságok, táblázat, képlet, függvény). A mindennapi életből (pl. építőipar) származó adatok megfigyelése, értelmezése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok	
Kompetencián alapuló feladatok: kombinatorikai példák, logikai feladatok. Táblázatok és grafikonok olvasása, értelmezése. Halmazokkal kapcsolatos műveletek. Egyenes és fordított arányosság szöveges feladatokban. Arányos osztás, méretarány. Százalékszámítás a szakmákban és a mindennapi életben.	Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom. Osztályközösség-építés. Természetismeret. Társadalomismeret. Tanulási technikák. Térbeli relációk, szabályosságok.	
Kulcsfogalmak/fogalmak	Halmaz, számegyenes, pontosság, nagyságrend, koordináta-rendszer, grafikon, diagram, logikai művelet, statisztika, valószínűség.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Geometriai transzformációk	Órakeret 9 óra
Előzetes tudás	Alapfokú tájékozódás a térben, egyszerű alakzatok és testek felismerése, elemi mérés (vonalzó, szögmérő, mérőszalag), vázlatos rajzolás, képletgyűjtemény használata.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló képes legyen felismerni szimmetriát, hasonlóságot, egybevágóságot, elvégezni geometriai számításokat. A geometriai és a gyakorlati élet közötti összefüggések felismerése, és az elméleti képletek gyakorlati alkalmazása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Szimmetriák értelmezése és felismerése. Alaprajzok értelmezése, adatok olvasása. Kerület –és területszámítás. Pitagorasz-tétel alkalmazása. Hasábok, henger felszíne és térfogata az építő –és faiparban.		Kommunikáció- magyar nyelv és irodalom. Osztályközösség- építés. Természetismeret. Társadalomismeret. Tanulási technikák. Térbeli relációk, szabályosságok.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tengelyes szimmetria, középpontos szimmetria, szimmetriatengely, tükrözéppont, eltolás, kicsinyítés, nagyítás, hasonlóság, kerület, terület, felszín, térfogat.	

Kerettantervek a képzés érettségi vizsgára felkészítő (12–13.) évfolyamai számára

Célok és feladatok

A szakközépiskolások érettségi vizsgára felkészítő képzése a szakközépiskola első három évfolyamát (vagy korábban szakiskolát / szakmunkásképző intézetet) végzett tanulók számára biztosítja az érettségi vizsgára történő felkészítést.

Az érettségi vizsgára felkészítő képzés 2 évfolyamból áll (12., illetve 13.), amelynek programja a 3 éves szakközépiskolai közismereti programra épül. A képzés célja az, hogy olyan ismereteket nyújtson, illetve olyan készségeket, képességeket fejlesszen, amelyek átfogják az általános műveltség középiskolai körét. Ugyanakkor tekintetbe kell venni azt, hogy a szakközépiskola első hároméves szakasza során az alacsony közismereti óraszámok miatt nem nyílt lehetőség arra, hogy a tanulók az elvégzett évfolyamokon maradéktalanul elsajátítsák a Natban előírt követelményeket, ezért itt a hiányok pótlására különösen nagy hangsúlyt kell helyezni.

Különösen az idősebb hallgatók esetében lehetőség nyílik az élet- és munkatapasztalatokra, valamint a korábbi (általános iskolai, illetve megszakított középiskolai) tanulmányok során megszerzett előzetes ismeretekre történő építkezésre.

Az érettségi vizsgára felkészítő képzés megteremti az érettségi, a középfokra alapozott szakképzés, a felsőfokú továbbtanulás, a munkaerőpiacon történő előnyösebb elhelyezkedés, illetve a szakmai végzettség megszerzésének lehetőségét. A tananyag tantárgyi és tantárgyközi tartalmi, tevékenységformái közvetítik és továbbfejlesztik a kommunikációs és a tanulási képességeket az élethosszig tartó tanulás igényeinek és az erre való képességek kifejlődésének érdekében. Alkalmat adnak a tanulók életvitelének, társadalmi létformáiknak és a világban való tájékozottságuknak a továbbfejlesztésére. Rehabilitációs lehetőséget biztosítanak korábbi iskolai kudarcaik kompenzálására. Módot nyújtanak a tanulók személyiségének minél átfogóbb fejlesztésére, szocializálására.

A kerettanterv hangsúlyt helyez arra, hogy a középfokú tananyag nemcsak ismeretek rendszere, hanem ezzel együtt bevált megismerési-tanulási és cselekvési módszerek elsajátítási eszköze is, az ismeretsajátítástól elválaszthatatlan gondolkodási és cselekvési műveletek kifejlesztője. Ily módon törekszik a műveltség elvontabb elméleti és konkrétabb, gyakorlati szintjeinek egyensúlyára, az elméleti és a gyakorlati gondolkodás közti átmenetek létrehozására – különös tekintettel az érettségire, illetve a felsőfokú továbbtanulás lehetőségeinek biztosítására. Hangsúly került a reprodukív gondolkodás továbbfejlesztési lehetőségeinek biztosítására, a problémamegoldó és a kreatív működés irányába.

Az érettségi vizsgára felkészítő képzés kerettantervét nappali, esti és levelező munkarend mellett bármely más munkarendben is lehet alkalmazni, azokban, amelyeknek a feltételei rendelkezésre állnak, illetve amelyet a köznevelési törvény lehetővé tesz.

Tantárgyak és óraszámok

Évfolyam/ Tantárgyak	12. Nappali tagozat	13. Nappali tagozat	12. Esti tagozat	13. Esti tagozat
Magyar nyelv és irodalom	6	6	3	3
Idegen nyelv	6	6	3	3
Matematika	6	6	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	4	5	3	3
Természetismeret	2	–	1	–
Informatika	2	2	1	1
Testnevelés és sport	5	5	–	–
Osztályközösség-építő program	1	1	–	–
Szabadon tervezhető órakeret	3	5	4	5
Ebből: Történelem, társadalmi ismeretek	2	1	-	-
Választható tárgyra való felkészülés	1	4	4	5
Összesen (közműveltségi óraszámok)	35	36	18	18

Kerettanterv a szakközépiskolák érettségi vizsgára felkészítő (12–13.) évfolyamai számára

Kerettantervek:

- Magyar nyelv és irodalom
- Idegen nyelv
- angol
- német
- Matematika
- Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek
- Természetismeret
- Informatika
- Testnevelés és sport
- Osztályközösség-építés

Ismeretek/fejlesztési követelmények
A tanuló – ismerje fel a tanulást támogató módszertani megoldások fontosságát; – legyen képes saját tanulásának megszervezésére, a tanulási környezet kialakítására; – legyen képes különféle információ-források használatára az eredményes tanulás érdekében; – legyen tisztában a normakövető és normaszegő magatartási mintákkal; – ismerje fel a tudatos fogyasztás és vásárlás társadalmi szintű hasznosságát; – legyen képes reális családi költségvetés megtervezésére; – ismerje fel a társadalmi kohézió erősítésének szükségességét, és az ehhez szükséges eszközöket; – rendelkezzen reális elképzelésekkel a családtervezésről; – legyen tisztában a műveltség összetevőivel és azok fontosságával.

Szabadon tervezhető órakeret felhasználása az egyes évfolyamokon:

Történelmi, társadalmi és állampolgári ismeretek

12 évf. heti 2 óra

Összesen: 72 óra

	A nemzetállamok és az imperializmus kora, a dualizmus Magyarországa. Az I. világháború és következményei	Órakeret 36 óra
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
– Gazdasági és társadalmi változások, a második ipari forradalom. – Az egységes Olaszország és Németország kialakulása. – Polgárháború az Amerikai Egyesült Államokban. – A „keleti kérdés” és a Balkán. – Az orosz reformkísérletek. – Gyarmatosítás: a brit gyarmatbirodalom. – Hatalmi viszonyok, katonai-politikai szövetségek a századfordulón. – A munkásság politikai erővé szerveződése. – A megtorlás, a Bach-rendszer. – A kiegyezés. – Gazdasági és társadalmi fejlődés a dualizmus korában. – Társadalmi csoportok életformái, népesség, nemzetiség. – A városiasodás. A tudományos és művészeti élet fejlődése. – A kiegyezés rendszerének belső ellentmondásai. – Az első világháború kirobbanása, jellege, története. – Az oroszországi politikai változások, bolsevik hatalomátvétel, a bolsevik ideológia és propaganda, a Szovjetunió létrejötte. – A Párizs környéki békék, a versailles-i békerendszer fontosabb pontjai. – A gazdaság és a társadalom új jelenségei (pl. a női emancipáció, motorizáció). – Magyarország részvétele az első világháborúban. – Az őszirozsás forradalom. Kísérlet a kommunista diktatúra megteremtésére: a Tanácsköztársaság. – A trianoni béke, hatása a gazdaságra, társadalomra, az etnikai viszonyokra. – A határon túli magyarság sorsa.		

– A Horthy-rendszer kialakulása és konszolidációja. A Horthy-rendszer társadalma és a revíziós külpolitika. – A művelődési viszonyok. Az életmód változásai.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	<i>Évszámok:</i> 1853–56, 1861, 1861–65, 1866, 1870, 1871, 1882, 1904, 1905, 1907. 1849. október 6., 1867, 1868, 1875–90, 1896, 1914–18, 1917, 1919, 1922, 1925. 1914. július 2., 1918. október 31., 1918. november 3., 1919. március 21., 1920. március 1., június 4., 1921–31, 1927. <i>Személyek:</i> III. Napóleon, I. Miklós, Cavour, Garibaldi, Bismarck, Viktória királynő, II. Vilmos, Lenin, Lincoln, Ferenc József, Haynau, Bach, Deák Ferenc, Löw Emánuel, Andrássy Gyula, Tisza Kálmán, Baross Gábor, Tisza István, Jászi Oszkár, Herzl Tivadar, Ferenc Ferdinánd, Sztálin, Trockij, Wilson, Clemenceau, Lloyd George, Stresemann, Mussolini, gróf Károlyi Mihály, Kun Béla, Horthy Miklós, gróf Teleki Pál, gróf Bethlen István, Klebelsberg Kunó, Nagyatádi Szabó István, Peyer Károly. <i>Topográfia:</i> Krim-félsziget, Piemont, Német Császárság, Szezei-csatorna, Panama-csatorna, Elzász-Lotaringia, Románia, Szerbia, Bulgária, Bosznia-Hercegovina, Budapest, Osztrák–Magyar Monarchia, Szarajevó, Marne, Somme, Szentpétervár, Szerb-Horvát-Szlovén Királyság, Doberdó, Isonzó, trianoni Magyarország, Piave, Csehszlovákia, Lengyelország, balti államok, Curzon-vonal. <i>Fogalmak:</i> Internacionálé, keresztényszocializmus, szociáldemokrácia, centrum, periféria, részvénytársaság, monopólium, középosztály, politikai antiszemitizmus, dualizmus, villámháború – állóháború, ultimátum, egyházellenesség, vallásellenesség, központi hatalmak, pacifizmus, szovjet, fasizmus, korporatív állam, egypártrendszer, kommunizmus, kollektivizálás, GULAG, kisantant, kisebbségvédelem, őszirózsás forradalom, etnikai és történeti elv, proletárdiktatúra, Tanácsköztársaság, vörös- és fehérterror, numerus clausus, antiszemitizmus, irredentizmus, revízió, társadalombiztosítás, konszolidáció.

Tematikai egység	Az érettségi témaköreihez kapcsolódó írásbeli gyakorló feladatok A szóbeli felelet gyakorlása az érettségi követelményeinek megfelelően	Órakeret 36 óra
Felhasznált feladatgyűjtemények	Kaposi József, Szabó Márta, Száray Miklós: Feladatgyűjtemény az új történelem érettségihez. Írásbeli, 9-10. évfolyam	
	Kaposi József, Száray Miklós: Feladatgyűjtemény az új történelem érettségihez. Szóbeli, 9 -12. évfolyam	
	Kaposi József, Szabó Márta, Száray Miklós: Feladatgyűjtemény az új történelem érettségihez. Írásbeli, 10-11. évfolyam	
	Farkas Judit: Érettségi mintatételek történelemből - 70 középszintű tétel - A 2017-től érvényes érettségi követelményrendszer alapján	

13. évf. heti 1 óra

Összesen: 32 óra

Tematikai egység	Az érettségi témaköreihez kapcsolódó írásbeli gyakorló feladatok A szóbeli felelet gyakorlása az érettségi követelményeinek megfelelően	Órakeret 36 óra
Felhasznált feladatgyűjtemények	Kaposi József, Szabó Márta, Száray Miklós: Feladatgyűjtemény az új történelem érettségihez. Írásbeli, 9-10. évfolyam	
	Kaposi József, Száray Miklós: Feladatgyűjtemény az új történelem érettségihez. Szóbeli, 9 -12. évfolyam	
	Kaposi József, Szabó Márta, Száray Miklós: Feladatgyűjtemény az új történelem érettségihez. Írásbeli, 10-11. évfolyam	
	Farkas Judit: Érettségi mintatételek történelemből - 70 középszintű tétel - A 2017-től érvényes érettségi követelményrendszer alapján	

Választható tárgyra való felkészülés

Informatika

13. évf. heti 4 óra

Összesen: 128 óra

Tematikai egység	A középszintű informatika érettségi témaköreihez kapcsolódó írásbeli gyakorló feladatok A szóbeli felelet gyakorlása az érettségi követelményeinek megfelelően	Órakeret 128 óra
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
– Információs társadalom – Informatikai alapok hardver – Informatikai alapok szoftver – Szövegszerkesztés – Táblázatkezelés – Adatbázis-kezelés – Információs hálózati szolgáltatások – Prezentáció és grafika – Könyvtárhasználat – Algoritmizálás, adatmodellezés – A programozás eszközei		

A középszintű érettségi vizsga témakörei

Magyar nyelv

1. Kommunikáció

A nyelv mint kommunikáció

Nyelvi és vizuális kommunikáció

A kommunikáció működése

Személyközi kommunikáció

A tömegkommunikáció

2. A magyar nyelv története

A magyar nyelv rokonsága

Nyelvtörténeti korszakok

A magyar nyelv szókészletének alakulása

Nyelvművelés

3. Ember és nyelvhasználat

A nyelv, mint jelrendszer

Nyelvváltozatok

Kisebbségi nyelvhasználat és határon túli magyar nyelvűség

Nyelv és társadalom

4. A nyelvi szintek

Hangtan

Alaktan és szótan

A mondat szintagmatikus szerkezete

Mondattan

Helyesírás

5. A szöveg

A szöveg és a kommunikáció

A szöveg szerkezete és jelentése

Szövegértelmezés

A szöveg szóban és írásban

Az intertextualitás

A szövegtípusok

Az elektronikus írásbeliség

6. A retorika alapjai

A nyilvános beszéd

Érvelés, megvitátás, vita

A szövegszerkesztés eljárásai

7. Stílus és jelentés

Szóhasználat és stílus

A szójelentés

Stílusesszözözök

Stílusrétegek, stílusváltozat

Irodalom

1. Művek a magyar irodalomból I. Kötelező szerzők (6 tétel)

Petőfi Sándor, Arany János, Ady Endre, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, József Attila

2. Művek a magyar irodalomból II. Választható szerzők (6 tétel)

Balassi Bálint, Zrínyi Miklós, Csokonai Vitéz Mihály, Berzsenyi Dániel, Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály, Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Móricz Zsigmond, Szabó Lőrinc, Radnóti Miklós, Weöres Sándor, Ottlik Géza, Márai Sándor, Pilinszky János, Kassák Lajos, Kertész Imre, Krúdy Gyula, Illyés Gyula, Karinthy Frigyes, Márai Sándor, Nagy László, Nemes Nagy Ágnes, Németh László, Szilágyi Domokos

3. Művek a magyar irodalomból III. Kortárs szerzők (1 tétel)

Legalább egy szerző 2-3 lírai és/vagy 1-2 epikai művének értelmezése az utolsó 30 évből

4. Művek a világirodalomból (3 tétel)

Választható korok és művek: antikvitas és a Biblia, a romantika, realizmus, a századfordulás modernség a szimbolizmustól az avantgardig

5. Színház- és dráma (2 tétel)

A világlátás és a kifejezésmód sajátosságainak bemutatása a dráma lényegre törő értelmezésével: Szophoklész, Shakespeare, Molière 1-1 műve, Katona József: Bánk bán, Madách Imre: Az ember tragédiája, Ibsen, Csehov, Örkény István, 20. századi dráma

6. Az irodalom határterületei (1 tétel)

Az irodalom kulturális határterületei: népköltészet, szórakoztató irodalom, gyermek-és ifjúsági irodalom. Az irodalom filmen, televízióban, dalszövegben, a virtuális valóságban.

7. Regionális kultúra és a határon túli irodalom (1 tétel)

A tájhoz, a régióhoz kötődő szerzők/műalkotások vagy határon túli magyar szerzők/alkotások

Történelem

1. Az ókor és kultúrája:

- Poliszok az ókori Hellaszban
- Társadalmi és politikai küzdelmek az ókori Rómában
- Az európai kultúra alapjai

2. A középkor Nyugat-Európa a kora középkorban:

- A középkori egyház. Az érett középkor Nyugat- és Közép Európában

- Az iszlám vallás és az Oszmán Birodalom
 - A középkor kultúrája
3. A középkori magyar állam megteremtése és virágkora:
- A magyar nép története az államalapításig
 - Az államalapítás és az Árpád-házi uralkodók kora
 - Az Anjouk és Luxemburgi Zsigmond kora
 - A Hunyadiak
4. Szellemi, társadalmi és politikai változások a kora újkorban (1492–1789):
- A földrajzi felfedezések és következményei. Reformáció és katolikus megújulás
 - Alkotmányosság és abszolutizmus a 17–18. században
 - A felvilágosodás kora
5. Magyarország a kora újkorban (1490–1790):
- Az ország három részre szakadása és az országrészek berendezkedése
 - Az Erdélyi Fejedelemség virágkora
 - A török kiűzése és a Rákóczi-szabadságharc
 - Magyarország a 18. századi Habsburg Birodalomban
6. A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora (1789–1914):
- A francia forradalom eszméi és a napóleoni háborúk
 - A 19. század eszméi és a nemzetállami törekvések Európában
 - Gyarmati függés és harc a világ újrafelosztásáért
 - Az ipari forradalom hullámai és hatásai
7. A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon (1790–1914):
- A reformkor
 - Forradalom és szabadságharc
 - A kiegyezés és a dualizmus
 - Társadalmi és gazdasági változások a dualizmus korában
8. A világháborúk kora (1914–1945):
- Az első világháború és következményei
 - A fasizmus és a nemzetiszocializmus
 - A kommunista diktatúra
 - A második világháború
9. Magyarország a világháborúk korában (1914–1945):
- Az első világháború és következményei Magyarországon
 - A Horthy-korszak

- Művelődési viszonyok és társadalom
- Magyarország a második világháborúban

10. A jelenkor (1945-től napjainkig):

- A kétpólusú világ kialakulása
- A kétpólusú világrend megszűnése
- Az európai integráció
- A globális világ sajátosságai

11. Magyarország 1945-től a rendszerváltozásig:

- A kommunista diktatúra kiépítése és a Rákosi-korszak
- Az 1956-os forradalom és szabadságharc
- A Kádár- korszak
- A rendszerváltozás és a piacgazdaságra való áttérés
- Demográfiai folyamatok és a határon túli magyarság

12. Társadalmi, állampolgári, pénzügyi és munkavállalói ismeretek:

- A társadalom tagozódása és a társadalmi felelősségvállalás
- Az aktív és felelős állampolgárság – ismérvek, fogalmak, eszközök
- Az alapvető pénzügyi és gazdasági fogalmak, a tudatos és felelős állampolgári gazdálkodás elvei, folyamata, a munkavállalói jogok és kötelességek

Idegen nyelvből (angol és német)

1. Személyes vonatkozások, család (a vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai; családi élet, családi kapcsolatok; a családi élet mindennapjai, otthoni teendők; személyes tervek)
2. Ember és társadalom (a másik ember külső és belső jellemzése; baráti kör; a tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel; női és férfi szerepek; ünnepek, családi ünnepek; öltözködés, divat; vásárlás, szolgáltatások (posta); hasonlóságok és különbségek az emberek között)
3. Környezetünk (az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása); a lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek; a városi és vidéki élet összehasonlítása; növények és állatok a környezetünkben; környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?; időjárás)
4. Az iskola (saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat); tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka; a nyelvtanulás, a nyelvtudás, szerepe, fontossága; az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok)
5. A munka világa (diákmunka, nyári munkavállalás; pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás)
6. Életmód (napirend, időbeosztás; az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás); étkezési szokások a családban; ételek, kedvenc ételek; étkezés iskolai menzán, éttermekben,

gyorséttermekben; gyakori betegségek, sérülések, baleset; gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak))

7. Szabadidő, művelődés, szórakozás (szabadidős elfoglaltságok, hobbik; színház, mozi, koncert, kiállítás stb.; sportolás, kedvenc sport, iskolai sport; olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet; kulturális események)
8. Utazás, turizmus (a közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés; nyaralás itthon, illetve külföldön; utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése; az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai)
9. Tudomány és technika (népszerű tudományok, ismeretterjesztés; a technikai eszközök szerepe a mindennapi életben)
10. Gazdaság (Családi gazdálkodás, a pénz szerepe a mindennapokban, vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank))

Kommunikációs helyzetek

Helyzet	Szerep
Áruházban, üzletben, piacon	vevő
Családban, családnál, baráti körben	vendéglátó, vendég
Étteremben, kávéházban, vendéglőben	vendég, egy társaság tagja
Hivatalokban, rendőrségen	ügyfél, állampolgár
Ifjúsági szálláson, campingben, panzióban, szállodában	vendég
Iskolában	tanuló, iskolatárs
Kulturális intézményben, sportlétesítményben, klubban	vendég, látogató, egy társaság tagja
Országhatáron	turista
Orvosnál	beteg, kísérő
Szolgáltatóegységekben (fodrász, utazási iroda, jegyiroda, benzinkút, bank, posta, cipész, gyógyszertár stb.)	ügyfél
Szünidei munkahelyen	munkavállaló
Tájékozódás az utcán, útközben	helyi lakos, turista
Telefonbeszélgetés	hívó és hívott fél
Tömegközlekedési eszközökön (vasúton, buszon, villamoson, taxiban, repülőn, hajón)	utas, útitárs

Matematika tantárgyból

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok

1.1 Halmazok

1.1.1 Halmazműveletek

1.1.2 Számosság, részhalmazok

1.2 Matematikai logika

1.2.1 Fogalmak, tételek és bizonyítások a matematikában

1.3 Kombinatorika

1.4 Gráfok

2. Számelmélet, algebra

2.1 Alapműveletek

2.2 A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek

2.2.1 Oszthatóság

2.2.2 Számrendszerek

2.3 Racionális és irracionális számok

2.4 Valós számok

2.5 Hatvány, gyök, logaritmus

2.6 Betűkifejezések

2.6.1 Nevezetes azonosságok

2.7 Arányosság

2.7.1 Százalékszámítás

2.8 Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség-rendszerek

2.8.1 Algebrai egyenletek, egyenletrendszerek

2.8.2 Nem algebrai egyenletek

2.8.3 Egyenlőtlenségek, egyenlőtlenségrendszerek

2.9 Középértékek, egyenlőtlenségek

3. Függvények, az analízis elemei

3.1 A függvény

3.2 Egyváltozós valós függvények

3.2.1 A függvények grafikonja, függvénytranszformációk

3.2.2 A függvények jellemzése

3.3 Sorozatok

3.3.1 Számtani és mértani sorozatok

3.3.2 Kamatos kamat, járadékszámítás

4. Geometria, koordinátageometria, trigonometria

4.1 Elemi geometria

4.1.1 Térelemek

4.1.2 A távolságfogalom segítségével definiált ponthalmazok

4.2 Geometriai transzformációk

4.2.1 Egybevágósági transzformációk

4.2.2 Hasonlósági transzformációk

4.3 Síkbeli és térbeli alakzatok

4.3.1 Síkbeli alakzatok

4.3.2 Térbeli alakzatok

4.4 Vektorok síkban és térben

4.5 Trigonometria

4.6 Koordinátageometria

4.6.1 Pontok, vektorok

4.6.2 Egyenes

4.6.3 Kör

4.7 Kerület, terület

4.8 Felszín, térfogat

5. Valószínűségszámítás, statisztika

5.1 Leíró statisztika

5.1.1 Statisztikai adatok gyűjtése, rendszerezése, különböző ábrázolásai

5.1.2 Nagy adathalmazok jellemzői, statisztikai mutatók

5.2 A valószínűségszámítás elemei

Fizika tantárgyból

1. Mechanika

1.1. Newton törvényei

1.1.1. Newton I. törvénye

1.1.2. Newton II. törvénye

1.1.3. Newton III. törvénye

1.2. Pontszerű és merev test egyensúlya

1.3. Mozgásfajták

1.3.1. Egyenes vonalú egyenletes mozgás

1.3.2. Egyenes vonalú egyenletesen változó mozgás

1.3.3. Összetett mozgások

1.3.4. Periodikus mozgások

1.3.4.1. Az egyenletes körmozgás

1.3.4.2. Mechanikai rezgések

1.3.4.3. Mechanikai hullámok

1.4. Munka, energia

1.5. Folyadékok és gázok mechanikája

2. Hőtan, termodinamika

2.1. Állapotjelzők, termodinamikai egyensúly

2.2. Hőtágulás

2.3. Állapotegyenletek (összefüggés a gázok állapotjelzői között)

2.4. Az ideális gáz kinetikus modellje

2.5. Energiamegmaradás hőtani folyamatokban

2.5.1. Termikus, mechanikai kölcsönhatás

2.5.2. A termodinamika I. főtétele zárt rendszer

2.6. Kalorimetria

2.7. Halmazállapot-változások

2.7.1. Olvadás, fagyás

2.7.2. Párolgás, lecsapódás

2.7.3. Jég, víz, gőz

2.8. A termodinamika II. főtétele

2.8.1. Hő folyamatok iránya

2.8.2. Hőerőgépek

2.9. A hőterjedés formái

3. Elektromágnesség

3.1. Elektromos mező

3.1.1. Elektrosztatikai alapjelenségek

3.1.2. Az elektromos mező jellemzése

3.1.3. Töltés, télerősség, *potenciál* a vezetőkön

3.1.4. Kondenzátorok

3.2. Egyenáram

3.2.1. Elektromos áram, áramerősség

3.2.2. Ohm törvénye

3.2.3. Félvezetők

3.2.4. Az egyenáram

3.3. Az időben állandó mágneses mező

3.3.1. Mágneses alapjelenségek

3.3.2. A mágneses mező jellemzése

3.3.3. Az áram mágneses mezeje

3.3.4. Mágneses erőhatások

3.4. Az időben változó mágneses mező

3.4.1. Az indukció alapjelensége

3.4.2. A váltakozó áram

3.4.3. A váltakozó áram teljesítménye és munkája

3.5. Elektromágneses hullámok

3.5.1. Az elektromágneses hullám fogalma

4. Optika

4.1. A fény, mint elektromágneses hullám

4.1.1. Terjedési tulajdonságok

4.1.2. Hullámjelenségek

4.1.3. A geometriai fénytani leképezés

4.1.4. A szem és a látás

5. Atomfizika, magfizika

5.1. Az anyag szerkezete

5.2. Az atom szerkezete

5.2.1. A kvantumfizika eleme

5.2.2. Részecske- és hullámtermészet

5.2.3. Az elektronburok szerkezete

5.3. Az atommagban lejátszódó jelenségek

5.3.1. Az atommag összetétele

5.3.2. Radioaktivitás

5.3.3. Maghasadás

5.3.4. Magfúzió

5.4. Sugárvédelem

5.5. Elemi részek

6. Gravitáció, csillagászat

6.1. A gravitációs mező

6.2. Csillagászat

7. Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek

7.1. A fizikatörténet fontosabb személyiségei

7.2. Felfedezések, találmányok, elméletek

Informatika tantárgyból

A szóbeli vizsga témakörei

1. Információs társadalom

1.1. A kommunikáció

1.2. Információ és társadalom

2. Informatikai alapismeretek – hardver

2.1. Jelátalakítás és kódolás

2.2. A számítógép felépítése

3. Informatikai alapismeretek – szoftver

3.1. Az operációs rendszer és főbb feladatai

7. Információs hálózati szolgáltatások

7.1. Kommunikáció az Interneten

9. Könyvtárhasználat

9.1. Könyvtárak

9.2. Információ-keresés

9.3. Forráshasználat

A gyakorlati vizsga témakörei

3. Informatikai alapismeretek – szoftver

3.1. Az operációs rendszer és főbb feladatai

4. Szövegszerkesztés

4.1. A szövegszerkesztő használata

4.2. Szövegszerkesztési alapok

4.3. Szövegjavítási funkciók

4.4. Táblázatok és objektumok a szövegben

5. Táblázatkezelés

5.1. A táblázatkezelő használata

5.2. A táblázat szerkezete

5.3. Adatok a táblázatokban

5.4. Táblázatformázás

5.5. Diagramok és egyéb objektumok

6. Adatbázis-kezelés

6.1 Az adatbázis-kezelés alapfogalmai

6.2. Az adatbázis szerkezete és kialakítása

6.3. Alapvető adatbázis-kezelési műveletek

6.4. Képernyő és nyomtatási formátumok

7. Információs hálózati szolgáltatások

7.2. Weblap készítés

8. Prezentáció és grafika

8.1. Prezentáció (bemutató)

8.2. Grafika

Testnevelés tantárgyból

Elméleti ismeretek

1. A magyar sportsikerek

2. A harmonikus testi fejlődés

3. Az egészséges életmód

4. Testi képességek

5. Gimnasztika

6. Atlétika

7. Torna

8. Ritmikus gimnasztika

9. Küzdősportok, önvédelem

10. Úszás

11. Testnevelési- és sportjátékok

12. Természetben űzhető sportok

Gyakorlati ismeretek

1. Gimnasztika

2. Atlétika

2.1. Futások

2.2. Ugrások

2.3. Dobások

3. Torna

3.1. Talajtorna

3.2. Szekrényugrás

3.3. Felemáskorlát

3.4. Gerenda

3.5. Ritmikus gimnasztika

3.6. Gyűrű

3.7. Nyújtó

3.8. Korlát

4. Küzdősportok, önvédelem

5. Úszás

Középszintű érettségi vizsgára felkészítés

A szakképző intézmény középszintű érettségi vizsgára felkészítést a következő tárgyakból végez:

magyar nyelv- és irodalom,
történelem,
matematika,
idegen nyelv (angol és német)

Választható tárgyként:

informatika,

A választott kerettanterv ajánlott óraszám feletti óraszámok felhasználása

A szakképző iskola 3 éves közismereti képzése esetén (9-11. évfolyamon)

Kommunikáció - magyar nyelv és irodalom (KOMA)

Évfolyam:	Kötelező óraszám a kerettantervben (éves)	Kötelező óraszám felüli óraszám (éves)	Tartalom
9. évfolyam	64 óra	8 óra	- projekt feladat, - gyakorlás, - ismétlés, - számonkérés

Idegen nyelv

Évfolyam:	Kötelező óraszám a kerettantervben (éves)	Kötelező óraszám felüli óraszám (éves)	Tartalom
9. évfolyam	22	50	- projekt feladat, - gyakorlás, - ismétlés, - számonkérés

Matematika

Évfolyam:	Kötelező óraszám a kerettantervben (éves)	Kötelező óraszám felüli óraszám (éves)	Tartalom
9. évfolyam	64 óra	8 óra	- projekt feladat, - gyakorlás, - ismétlés, - számonkérés

Történelem és társadalomismeret

Évfolyam:	Kötelező óraszám a kerettantervben (éves)	Kötelező óraszám felüli óraszám (éves)	Tartalom
9. évfolyam	96 óra	12 óra	- projekt feladat, - gyakorlás, - ismétlés, - számonkérés

Természetismeret

Évfolyam:	Kötelező óraszám a kerettantervben (éves)	Kötelező óraszám felüli óraszám (éves)	Tartalom
9. évfolyam	97 óra	11 óra	- projekt feladat, - gyakorlás, - ismétlés, - számonkérés

Testnevelés

Évfolyam:	Kötelező óraszám a kerettantervben (éves)	Kötelező óraszám felüli óraszám (éves)	Tartalom
9. évfolyam	144 óra	18 óra	- gyakorlás, - számonkérés

Osztályközösség-építés

Évfolyam:	Kötelező óraszám a kerettantervben (éves)	Kötelező óraszám felüli óraszám (éves)	Tartalom
9. évfolyam	32 óra	4 óra	- projekt feladat, - játék, - közösségépítés

Digitális kultúra

Évfolyam:	Kötelező óraszám a kerettantervben (éves)	Kötelező óraszám felüli óraszám (éves)	Tartalom
9. évfolyam	36 óra	-	- digitális kultúra kerettanterve - gyakorlás, - számonkérés

A szakképző iskola 3 éves közismereti képzése esetén (9-11. évfolyamon) kifutó rendszerben

Kommunikáció - magyar nyelv és irodalom (KOMA)

Évfolyam:	Kötelező óraszám a kerettantervben (éves)	Kötelező óraszám felüli óraszám (éves)	Tartalom
10. évfolyam	32 óra	4 óra	- projekt feladat, - gyakorlás, - ismétlés, - számonkérés
11. évfolyam	0 óra	szabad sávból (0,5 óra/hét) 16 óra	oktatási programban részletezett tantervi tartalom a szakképző iskola kerettantervéből, - gyakorlás, számonkérés

Idegen nyelv

Évfolyam:	Kötelező óraszám a kerettantervben (éves)	Kötelező óraszám felüli óraszám (éves)	Tartalom
10. évfolyam	22	50	- projekt feladat, - gyakorlás, - ismétlés, - számonkérés
11. évfolyam	19	45	- projekt feladat, - gyakorlás, - ismétlés, - számonkérés

Matematika

Évfolyam:	Kötelező óraszám a kerettantervben (éves)	Kötelező óraszám felüli óraszám (éves)	Tartalom
10. évfolyam	32 óra	4 óra	- projekt feladat, - gyakorlás, - ismétlés, - számonkérés
11. évfolyam	0 óra	szabad sávból (0,5 óra/hét) 16 óra	- oktatási programban részletezett

			tantervi tartalom a szakképző iskola kerettantervéből, - gyakorlás, számonkérés

Társadalomismeret

Évfolyam:	Kötelező óraszám a kerettantervben (éves)	Kötelező óraszám felüli óraszám (éves)	Tartalom
10. évfolyam	32 óra	4 óra	- projekt feladat, - gyakorlás, - ismétlés, - számonkérés

Testnevelés és sport

Évfolyam:	Kötelező óraszám a kerettantervben (éves)	Kötelező óraszám felüli óraszám (éves)	Tartalom
10. évfolyam	162 óra	18 óra	- gyakorlás, - számonkérés
11. évfolyam	160 óra	0 óra	- gyakorlás, - számonkérés

Osztályközösség-építés

Évfolyam:	Kötelező óraszám a kerettantervben (éves)	Kötelező óraszám felüli óraszám (éves)	Tartalom
10. évfolyam	32 óra	4 óra	- projekt feladat
11. évfolyam	30 óra	2 óra	- projekt feladat

Informatika

Évfolyam:	Kötelező óraszám a kerettantervben (éves)	Kötelező óraszám felüli óraszám (éves)	Tartalom
11. évfolyam	-	szabad sávból (0,5 óra/hét) 16 óra	- oktatási programban részletezett tantervi tartalom a szakképző iskola kerettantervéből, - gyakorlás, számonkérés

A szakképző iskola 2 éves érettségire felkészítő képzés esetén (12-13. évfolyamon)

Magyar nyelv- és irodalom

Évfolyam:	Kötelező óraszám a kerettantervben (éves)	Kötelező óraszám felüli óraszám (éves)	Tartalom
12. évfolyam	197	19	- tételekre felkészülés - gyakorlás - számonkérés
13. évfolyam	168	24	- tételekre felkészülés - gyakorlás - számonkérés

Idegen nyelv

Évfolyam:	Kötelező óraszám a kerettantervben (éves)	Kötelező óraszám felüli óraszám (éves)	Tartalom
12. évfolyam	193	23	- tételekre felkészülés - gyakorlás - számonkérés - szóbeli kommunikáció fejlesztése témakörökhöz rendelve - írásbeliség fejlesztése témakörökhöz rendelve
13. évfolyam	167	25	- tételekre felkészülés - gyakorlás - számonkérés

Matematika

Évfolyam:	Kötelező óraszám a kerettantervben (éves)	Kötelező óraszám felüli óraszám (éves)	Tartalom
12. évfolyam	216	-	-
13. évfolyam	186	6	- szóbeli tételekre gyakorlás

Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek

Évfolyam:	Kötelező óraszám a kerettantervben (éves)	Kötelező óraszámokon felüli óraszám (éves)	Tartalom
12. évfolyam	144	72	<i>A „Szabadon tervezhető órakeret felhasználása” alatt található</i>
13. évfolyam	159	32	<i>A „Szabadon tervezhető órakeret felhasználása” alatt található</i>

Természetismeret

Évfolyam:	Kötelező óraszám a kerettantervben (éves)	Kötelező óraszámokon felüli óraszám (éves)	Tartalom
12. évfolyam	64	6	- természeti jelenségek megfigyelése

Testnevelés és sport

Évfolyam:	Kötelező óraszám a kerettantervben (éves)	Kötelező óraszámokon felüli óraszám (éves)	Tartalom
12. évfolyam	180	-	-
13. évfolyam	155	5	- játék

Osztályközösség-építés

Évfolyam:	Kötelező óraszám a kerettantervben (éves)	Kötelező óraszámokon felüli óraszám (éves)	Tartalom
12. évfolyam	30	9	- projekt feladat
13. évfolyam	28	4	- projekt feladat

Informatika

Évfolyam:	Kötelező óraszám a kerettantervben (éves)	Kötelező órászámon felüli óraszám (éves)	Tartalom
12. évfolyam	72	36	<i>A „Szabadon tervezhető órakeret felhasználása” alatt található</i>
13. évfolyam	62	-	-

A Szakképzési HÍD program esetén

Kommunikáció és anyanyelv

Évfolyam:	Kötelező óraszám a kerettantervben (éves)	Kötelező órászámon felüli óraszám (éves)	Tartalom
SZH/2 évfolyam	63	7	- gyakorlás, - számonkérés - szövegértési kompetenciák fejlesztése

Idegen nyelv

Évfolyam:	Kötelező óraszám a kerettantervben (éves)	Kötelező órászámon felüli óraszám (éves)	Tartalom
SZH/2 évfolyam	63	7	- gyakorlás, - számonkérés - szóbeli kifejezőképesség fejlesztése

Matematika

Évfolyam:	Kötelező óraszám a kerettantervben (éves)	Kötelező órászámon felüli óraszám (éves)	Tartalom
SZH/2 évfolyam	63	7	- gyakorlás, - számonkérés

Társadalom és jelenkor-ismeret

Évfolyam:	Kötelező óraszám a kerettantervben (éves)	Kötelező óraszám felüli óraszám (éves)	Tartalom
SZH/2 évfolyam	31	4	szóbeli kifejezőkészség fejlesztése

Természetismeret

Évfolyam:	Kötelező óraszám a kerettantervben (éves)	Kötelező óraszám felüli óraszám (éves)	Tartalom
SZH/2 évfolyam	32	3	- gyakorlás, - számonkérés

Alapvető munkavállalói és életpálya-építési modulok

Évfolyam:	Kötelező óraszám a kerettantervben (éves)	Kötelező óraszám felüli óraszám (éves)	Tartalom
SZH/2 évfolyam	16	1	Gyakorlás

Osztályfőnöki (osztályközösség-építő program)

Évfolyam:	Kötelező óraszám a kerettantervben (éves)	Kötelező óraszám felüli óraszám (éves)	Tartalom
SZH/2 évfolyam	35	0	-

Testnevelés

Évfolyam:	Kötelező óraszám a kerettantervben (éves)	Kötelező óraszám felüli óraszám (éves)	Tartalom
SZH/2 évfolyam	-	szabad sávból (1 óra/hét) 35	A „Szabadon tervezhető órakeret felhasználása” alatt található

A Szakképzési Hídprogram közismereti kerettanterve kifutó képzésként

A Szakképzési Hídprogram kerettantervének kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet 9. melléklete szerint

A választott kerettanterv megnevezése

Intézményünk a kerettanterv B variációja szerint szervezi meg a képzést

Célok, feladatok

Az EU 2020 szerinti irányelveknek megfelelően a korai iskolaelhagyás arányát sikeresen mérsékelő oktatási formaként jelenik meg a közoktatásban a Hídprogramok szerinti képzés.

A Szakképzési Hídprogramban a szakképző intézmények a lemorzsolódott vagy az iskolai kudarcok miatt lassabban haladó, de tanköteles korú vagy idősebb - általános iskolai végzettség nélküli - fiatalokat képeznek. Elsődleges cél a későbbi foglalkoztathatóság érdekében a szakképzésbe történő bekapcsolódás biztosítása, de legalább a munkavállalásra felkészítés a rész- szakképesítés megszerzésének lehetőségének biztosításával.

A Szakképzési Hídprogramban a képzés különös hangsúlyt helyez arra, hogy a tanítási-tanulási folyamat megalapozza és továbbfejlessze a tanulók képességeit, motivációit az egész életen át tartó tanuláshoz; és ennek megfelelően az egész tanítási-tanulási folyamatot a szakmatanuláshoz nélkülözhetetlen kompetenciák fejlesztésének szolgálatába állítsa. Emellett a közismereti program törekszik a NAT-ban megfogalmazott célok lehetőség szerinti teljesítésre.

A Szakképzési Hídprogram további célja, hogy az integrált vagy hagyományos tartalmakat hordozó műveltségterületek segítségével érvényesítse a közismereti és szakmai tananyagok interdiszciplináris és problémaközpontú szemléletét és szervezését; valamint a tartalmak feldolgozását.

Az egyes műveltségterületek témakörei, témái a valóság problémáit és az azok felismeréséhez, megértéséhez, kezeléséhez szükséges tudásokat, képességeket is a mindennapi élet kontextusába helyezik, kiemelve ezzel a társadalmilag releváns, alkalmazható tudás fontosságát.

Fejlesztési területek - nevelési célok

Az erkölcsi nevelés

A tanulóban kialakul a kötelességtudat, érti egyéni és közösségi (társadalmi) felelősségének jelentőségét. Felismeri, hogy az egyes törvények és társadalmi egyezségek általában azért érvényesek, mert saját magunk által választott etikai elvek követésén alapszanak. Megérti és belátja a normakövetés társadalmi jelentőségét és a normaszegés következményeit. Ismer közösségi egyezségeket és normákat, képes egy-egy közösség etikai elveinek felismerésére és a különböző kultúrák etikai elveinek összevetésére. Képes bizonyos értékkonfliktusok felismerésére, ismer eseteket, példákat ezek kezelésére.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Megnevez és felismer magyar történelmi személyiségeket, feltalálókat, tudósokat, művészeket, sportolókat, tudatosan benne munkásságuk jelentősége. Tisztában van nemzeti ünnepeink jelentőségével, hagyományaival. Ismeri lakóhelye és iskolája környékének természeti és kulturális örökségét. Ismeri a nemzeti kultúrák jelentőségét, tiszteli a különböző népek és kultúrák hagyományait.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A tanuló érti az egyén felelősségét a közösség fenntartásában és a normakövetésben. Ismeri alapvető állampolgári jogait és kötelességeit. Ismeri a normaszegések társadalmi jelentőségét, belátja az antidemokratikus eljárások, a korrupció és a hatalmi visszaélések veszélyét. Gyakorolja jogait és kötelességeit környezetében, ismeri és tiszteli szűkebb közösségei tagjait, törekszik a helyi közösségekkel való jó együttműködésre.

Önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése

A tanulóban tudatosan, hogy számos olyan mindennapi élethelyzet van, ahol az ember személyisége alapvető befolyással bír céljai elérésére, a társas kapcsolatai alakítására, feladatai elvégzésére. Tisztában van a társas kapcsolatok építésének lényegével, és az emberi együttműködés lehetőségeivel. Tud különbséget tenni az ideális és a reális énkép között, és tisztában van azzal, hogyan befolyásolhatja a társas környezet az önmagukról alkotott képet. Felismeri a normakövetés szerepét, fontosságát.

A családi életre nevelés

A tanuló jártas a munkaeszközök célszerű, gazdaságos használatában, kialakítja egyéni, eredményes munkamódszereit. Megismeri a háztartásban, közvetlen környezetében alkalmazott, felhasznált anyagokat (különös tekintettel az egészségkárosító anyagokra). Képes önálló életvitelét, önmaga ellátását megszervezni. Képes szükségletei tudatos rendszerezésére, rangsorolására, megismeri a takarékoskodás alapvető technikáit. Készül az örömteli, felelősségteljes párkapcsolatra, a családi életre. Ismeri a családtervezési módszerek alkalmazásának módját, ezek előnyeit és kockázatait, tud ezzel kapcsolatban információkat keresni és azokat döntéseiben felhasználni. Tud információkat szerezni a szexuális problémákkal kapcsolatban, ugyanakkor képes felismerni egyes információforrások veszélyeit. Tudja, hová fordulhat krízishelyzetekben. Képes tájékozódni a gyermekszülést és az örökbefogadást érintő kérdésekről. Érti a családnak a társadalomban betöltött szerepét. Érti a családtagok felelősségét a család egységének megtartásában, belátja a szerepek és feladatok megosztásának módjait, jelentőségét. A tanuló értelmezi a szülői és gyermeki felelősség fogalmát, tiszteli a különböző generációk tagjait.

A testi és lelki egészségre nevelés

A tanuló tudja, hogy környezetünk is hatással van testi és lelki egészségünkre, ezért igényévé válik környezetének tisztán tartása, szépítése és a személyes higiéné. Tájékozott az e témakörben meglévő elemi lakossági szolgáltatásokról, azok használatáról. Ismeri a kultúra szerepét a lelki egészség megőrzésében. Tudatában van annak, hogy életvitelét számos minta alapján, saját döntéseinek sorozataként alakítja ki, és hogy ez a folyamat hatással van testi és lelki egészségére. Ismeri az egészségre káros, szenvedélybetegségek kialakulásához vezető élvezeti szerek használatának kockázatait, tudatosan tartózkodik ezektől. Ismeri a rizikófaktor fogalmát, képes értelmezni erre vonatkozó információkat. Tudja, milyen szakemberek segítenek testi és lelki egészségünk megőrzésében és helyreállításában. Tud a gyász szakaszairól és az ilyenkor alkalmazható segítő technikákról, ismeri a hospice-szolgáltatás

fogalmát. Képes értelmezni a gyógyszerekhez tartozó betegtájékoztatót. Ismeri az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés módját, képes tájékozódni a betegjogokról és az orvosválasztás lehetőségeiről. Tisztában van a védőoltások szerepével, tud példákat sorolni védőoltásokra.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A tanuló felismeri, ha szűkebb vagy tágabb környezetében egyes emberek vagy csoportok segítségre szorulnak. Az adott helyzethez és lehetőségeihez mért kötelességének érzi a segítségnyújtást, és próbálja ebbe társait is bevonni. Egyes helyzetekben képes felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért helyt is áll. Felismeri, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben kötelessége segíteni. Tisztában van az önkéntesség értékével, jelentőségével, formáival.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanuló érti a fenntartható fejlődés jelentőségét. Belátja, hogyan vezetett az emberiség tevékenysége környezeti problémák kialakulásához, érti ezek kockázatát, és látja ezzel kapcsolatos felelősségét. Ismer egyes globális problémák és a lokális cselekvések, valamint az egyéni életvitel közötti összefüggéseket. A tanulóban felelősség ébred abban, hogy saját életvitelével legyen tekintettel a fenntarthatóság kritériumaira. Képes a fenntarthatósággal kapcsolatban információkat keresni és értelmezni. Érti a nemzetközi összefogás jelentőségét a fenntarthatósággal kapcsolatban.

Pályaorientáció

A tanuló tisztában van azzal, milyen személyes tulajdonságokkal, ismeretekkel, gyakorlatokkal és képességekkel rendelkezik. Érti, hogy ezek közül melyek piacképesek, és melyek állnak kapcsolatban az általa kitűzött céllal, illetve, hogy a munkáltató érdeklődését melyek keltik fel igazán. Megfelelő ismeretekkel rendelkezik tervezett szakmájával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről. Rendelkezik ismeretekkel, és tapasztalatot szerez a felkészült álláskeresőkhöz. Képes önéletrajzot készíteni, vagyis képes írásban összegezni céljait, képességeit, végzettségét, felkészültségét és mindazt, amit az alkalmazónak egy konkrét állással kapcsolatban nyújtani tud.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanuló törekszik arra, hogy a fejlődési, megélhetési, biztonsági, önérvényesítési, társas szükségleteit minél magasabb szinten, tartalmasabb életvitelben elégítse ki. Érzékeli az anyagi és a kapcsolati tőke értékét és szerepét a társadalomban. Képes információkat keresni és értelmezni különböző egyéni pénzügyi döntésekkel (pl. befektetések, hitelek) kapcsolatban. Kellő ismerettel rendelkezik ahhoz, hogy számlát nyisson, és azt használja.

Médiatudatosságra nevelés

A tanuló tudatosan választ a tanulását, művelődését és szórakozását segítő médiumok között. Képes a média által alkalmazott figyelemfelkeltő eszközöket, képi és hangzó kifejező-eszközöket értelmezni, médiatartalmakat használni, megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezik a nem kívánatos tartalmak elhárítására.

A tanulás tanítása

A tanuló megismer olyan alapvető tanulást segítő technikákat, amelyek segítségével hatékonyabbá teszi az önálló felkészülését, pl. a tanuláshoz szükséges külső (rend, fény, csend) és belső (munkakedv, jutalom, kíváncsiság, elérendő cél) feltételeket. Tud a tanult témák kapcsán tájékozódni a könyvtárban (pl. egyszerűbb kézikönyvekben) és a világhálón. Ismer tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. Képes gondolatait, megállapításait kifejezni,

nyelvileg szabatosan indokolni. Megismeri saját tanulási stílusát, ezzel hatékonyabb információfeldolgozásra képes, tudatában van, mely területeket kell fejlesztenie. Elegendő önismerettel, önértékeléssel, önbizalommal rendelkezik ahhoz, hogy megfelelő teljesítményt nyújtson, de tisztában van vele, hogy ehhez megfelelő fizikai állapotban kell lennie. Ismer olyan módszereket, amelyekkel ezt megteremtheti.

Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés

Anyanyelvi kommunikáció

A tanuló hétköznapi kommunikációs helyzetekben alkalmazza a különféle beszédműfajok kommunikációs technikáit. Beszélgetés, vita során képes mások álláspontjának értelmezésére, saját véleménye megosztására, megvédésére vagy korrekciójára. Önállóan olvas és megért nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő szövegeket.

Képes elemi szintű szövegalkotásra a társadalmi (közösségi) élet legfontosabb területein a papíralapú és az elektronikus műfajokban. Törekszik a normakövető helyesíráásra. Képes egyes nem verbális természetű információk verbális leírására, értelmezésére.

Idegen nyelvi kommunikáció

Megérti és használja a gyakoribb mindennapi kifejezéseket és a nagyon alapvető fordulatokat, amelyek célja a mindennapi szükségletek konkrét kielégítése. Képes egyszerű interakcióra, ha a másik személy lassan, világosan beszél és segítőkész.

Matematikai kompetencia

A tanuló képes matematikai problémák megoldása során és mindennapi helyzetekben egyszerű modellek alkotására, illetve használatára. Felismer egyszerű ok-okozati összefüggéseket, logikai kapcsolatokat, és törekszik ezek pontos megfogalmazására. Gyakorlott a mindennapi életben is használt mennyiségek becslésében, a mennyiségek összehasonlításában. Képes következtetésre épülő problémamegoldás során egyszerű algoritmusok kialakítására, követésére.

Természettudományos és technikai kompetencia

A tanuló ismereteinek segítségével, a megfelelő módszerek felhasználásával képes leírni és magyarázni a természet egyszerűbb jelenségeit és folyamatait. A technikai fejlődés fontosságának felismerése mellett belátja az alkalmazott technikák és technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait. Belátja a fenntarthatóságot középpontba állító környezeti szemlélet fontosságát, képes és akar cselekedni ennek megvalósulása érdekében.

Digitális kompetencia

A tanuló képes a számítógép nyújtotta lehetőségek önálló alkalmazására a tanulásban és a mindennapi életben. A tanulóban kialakul az IKT alkalmazásához kapcsolódó helyes magatartás, elfogadja a kommunikáció és az információ-felhasználás etikai elveit. Felismeri az IKT interaktív használatához kapcsolódó veszélyeket, tudatosan törekszik ezek mérséklésére.

Szociális és állampolgári kompetencia

A tanuló nyitott más kultúrák, más népek hagyományainak, szokásainak megismerésére, megérti és elfogadja a kulturális sokszínűséget. Ismeri és helyesen használja az állampolgársághoz kapcsolódó alapvető fogalmakat. Képes együttműködni a társaival az iskolai és az iskolán kívüli életben egyaránt, vállal feladatokat különböző, általa választott közösségekben. Képes társai számára segítséget nyújtani ismert élethelyzetekhez kapcsolódó problémák

megoldásában. Megérti és elfogadja, hogy a közösség tagjai felelősek egymásért, ennek figyelmen kívül hagyása pedig akár súlyos következményekkel is járhat. Képes megfogalmazni véleményét a közösséget érintő kérdésekben, meghallgatja és képes elfogadni mások érvelését.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A tanuló képes csoportos munkavégzésben részt venni, továbbá a közös feladatok, az iskolai élethez kapcsolódó problémák megoldása során a munka megtervezésére. Képes együttműködni társaival, igényli és képes a feladatmegoldást segítő információk megosztására. Vannak elképzelései az egyén társadalmi gazdasági feladataival, boldogulásával kapcsolatban. Nyitott a gazdaság működéséhez, az egyén gazdasági szerepéhez (pl. vállalkozás) kapcsolódó témák iránt, egyre realitásos elképzelései vannak saját jövőjét illetően

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

A tanuló felismeri, hogy a művészetek érzelmi, gondolati, erkölcsi, esztétikai élmények, a tapasztalatszerzés forrásai. Nyitott műalkotások befogadására.

A hatékony, önálló tanulás

A tanuló rendelkezik a hatékony tanuláshoz szükséges alapvető készségekkel, azaz tud írni, olvasni, számolni, továbbá nem idegenek számára az IKT-eszközök. A tanuló képes kitartóan tanulni, a figyelmét összpontosítani, törekszik arra, hogy saját tanulását megszervezze. A tanulás iránti attitűdje pozitív. Képes arra, hogy szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

Egységesség és differenciálás

A nevelési-oktatási folyamat egyszerre egységes és differenciált: megvalósítja az egyéni sajátosságokra tekintettel levő differenciálást és az egyéni sajátosságok ismeretében az egységes oktatást.

Az egyéni különbségek figyelembevételének fontos területe a felzárkóztatás és a tehetség gondozás, amelyeknek feladatai, hogy felismerjék a kiemelkedő közismereti vagy szakmai teljesítményre képes tanulókat, és ellenkezőleg, azokat, akik a jelzett területen támogatásra szorulnak. A program célja, hogy segítse őket a képességeiknek megfelelő szintű eredmények elérésében. A tanuló csak akkor képes erre, ha lehetőséget és bátorítást kap. A megfelelő oktatási módszerek, munka- és tanulásszervezési formák serkenthetik az egyéni különbségek kibontakozását. Az egyéni fejlesztési programok, a differenciálás különböző lehetőségei során a közismereti és szakmai tárgyakat tanító pedagógusok megfelelő feladatokkal fejlesztik a tehetséges tanulókat, figyelik fejlődésüket, és az adott szakaszuknak megfelelő kihívások elé állítják őket.

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal lehetőség szerint együtt történő - integrált - oktatásuk. Esetükben a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok összhangja ugyanolyan fontos, mint más gyermekeknél. Iskolai nevelés-oktatásuknak alapvető célja a felnőtt élet sikerességét megalapozó kulcskompetenciák fejlesztése, az egész életen át tartó tanulásra és a munkába állásra való felkészítés.

A sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő pedagógus megközelítése az elfogadás, tolerancia, empátia és az együttneveléshez szükséges kompetenciák megléte. A pedagógus a differenciálás során figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak - egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző - módosulásait. Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. A

differentiált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz; egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres. Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba. A sajátos nevelési igényű tanulók számára szükséges többlétszolgáltatásokhoz tartozik a speciális tankönyvekhez és tanulási segédletekhez, továbbá a speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő eszközökhöz való hozzáférés.

A Szakképzési Hídprogram program óraszámai

B) Szakképzési Hídprogram óraterv hosszabb képzési idejű rész-szakképesítés oktatásához:

	SZH/2. évfolyam heti óraszám (35 hét)
Közismeret	10 óra
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	21,5 óra
Összesen	31,5 óra
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	1 óra
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	2,5 óra
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	heti 35 óra

(A rész-szakképesítés oktatására fordítható idő összesen: 1521 óra nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabad sávval együtt)

A Szakképzési Hídprogram közismereti óraszámai

(Az alábbi táblázatban foglalt óraszámok a Szakképzési Hídprogram közismereti programjának az óraszámait tartalmazzák a B variáció számára.)

Évfolyam/ Tantárgyak	SZH/2. heti 10 közismereti óra B 2 éves 2. év
Kommunikáció és anyanyelv	2 óra
Élő idegen nyelv (angol, német)	2 óra
Matematika	2 óra
Társadalom és jelenkor-ismeret	1 óra
Természetismeret	1 óra
Alapvető munkavállalói és életpálya-építési modulok	1 óra
Testnevelés és sport*	-
Osztályfőnöki (osztályközösség- építő program)	1 óra
Szabadon tervezhető órakeret:	1 óra
Ebből: Kommunikáció és anyanyelv	-
Ebből: Matematika	-
Ebből: Természetismeret	-

Ebből: Informatika	-
Ebből: Alapvető munkavállalói és életpályaépítési modulok	-
Ebből: Testnevelés és sport	1 óra
Összesen	11 óra

A Szakképzési Hídprogram kerettanterve

Kerettantervek:

- Kommunikáció és anyanyelv B változat
- Idegen nyelv
 - Német nyelv B változat
- Matematika B változat
- Társadalom és jelenkor-ismeret B változat
- Természetismeret B változat
- Alapvető munkavállalói és életpálya-építési modulok B változat
- Osztályfőnöki (osztályközösség-építő program) B változat

Szabadon tervezhető órakeret felhasználása

Testnevelés és sport

Szabad sávból 1 óra/hét

Tematikai egység, Fejlesztési cél	Floorball és Röplabda	Órakeret 35 óra
Előzetes tudás	Az eddig tanult mozgásformák, a csapat és egyéni labdajátékokra jellemző kitámasztások, irányváltások, helyezkedés a labdához	
A tematikai egységek nevelési fejlesztési céljai	A labdajátékokban előforduló koordinációs minták, téri tájékozódó képesség, kinesztézis fejlődése, a játékszabályok elsajátítása. Legyenek képesek önálló játékokra.	
Ismeretek fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Szabályismeret, legyenek tisztában az alapvető játékszabályokkal. <i>A sportágakban előforduló technikai elemek alapvető megismerése, használata. A sportágakra jellemző koordinációs minták megismerése, használata. A tanult mozgásformák gyakrabban előforduló elemeinek mozgásba épülése, dinamikus sztereotipiként történő alkalmazása.</i>		A többi labdajátékban tanult mozgások
Kulcsfogalmak	Akaraterő, kitartás, becsületesség, szabályok betartása és betartatása	

2. SZAKISKOLA

Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló az 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról

Kerettantervek a szakiskolák számára

I. Alapfogalmak

A szakiskolai oktatás, képzés tekintetében:

Szakma: A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX törvény (a továbbiakban: Szkt.) alapján kiadott szakmajegyzéken szereplő képzés.

Részsakma: Az Szkt. alapján kiadott szakmajegyzéken szereplő képzés önálló tematikai eleme.

Szakképesítés: Az Szkt. alapján kiadott szakmajegyzéken nem, de az emberi erőforrások minisztere által kiadott szakiskolai jegyzéken szereplő 4 vagy 2 éves képzés.

II. Rövidítések

- Enyhe értelmi fogyatékoság: EF
- Hallási fogyatékoság: HF
- Látási fogyatékoság: LF
- Mozgásszervi fogyatékoság: MF

III. A szakiskolában oktatható képzések fő szabályai

A sajátos nevelési igényű tanulók (kivéve a közép súlyos értelmi fogyatékos tanulók) középfokú iskolai nevelése-oktatása céljából a szakiskola a többi tanulóval sajátos nevelési igénye miatt együtt haladni nem tudó tanulók felkészítését végzi (a közép súlyos értelmi fogyatékos tanulók középfokú nevelése-oktatása a készségfejlesztő iskolában történik).

A szakiskolában a sajátos nevelési igény jellegéhez igazodó közismereti oktatás és szakmai oktatás, szakmai képzés folyik. A szakiskolában a szakmai oktatás, szakmai képzés - a képzési és kimeneti követelmények vagy a képzési és kimeneti követelmények alapján készített speciális kerettanterv szerint, illetve - a programkövetelmény alapján készített speciális kerettanterv szerint folyhat.

A szakiskolában az emberi erőforrások minisztere által közzétett szakiskolai képzési jegyzékszereplő két illetve négy éves képzések oktathatóak.

A szakiskolában oktatható képzések jellegüktől függően képzési és kimeneti követelménnyel, programtantervvel és speciális kerettantervvel vagy programkövetelménnyel és speciális kerettantervvel rendelkeznek.

Ha az adott 4 éves képzés az emberi erőforrások minisztere által kiadott szakiskolai képzési jegyzéken kívül az Szkt. alapján kiadott szakmajegyzéken is szerepel, úgy képzési és kimeneti követelménnyel, programtantervvel és speciális kerettantervvel is rendelkezik.

Ha az adott 4 éves képzés az emberi erőforrások minisztere által kiadott szakiskolai képzési jegyzéken igen, de az Szkt. alapján kiadott szakmajegyzéken nem szerepel, úgy programkövetelménnyel és speciális kerettantervvvel is rendelkezik.

Ha az adott 2 éves képzés az emberi erőforrások minisztere által kiadott szakiskolai képzési jegyzéken szerepel és egyben valamely, az Szkt. szerint kiadott szakmajegyzéken szereplő szakma részsakmája, úgy speciális kerettantervvvel, valamint az Szkt. szerint kiadott szakmajegyzéken szereplő szakma tekintetében képzési és követelménnyel és programtervvvel is rendelkezik.

Ha az adott 2 éves képzés az emberi erőforrások minisztere által kiadott szakiskolai képzési jegyzéken szerepel, de egyetlen, az Szkt. szerint kiadott szakmajegyzéken szereplő szakmának sem részsakmája, úgy programkövetelménnyel és speciális kerettantervvvel rendelkezik.

A jelzett dokumentumokat a képzések során együttesen kell alkalmazni. Az adott képzésekhez készült képzési és kimeneti követelmények és programkövetelmények által meghatározott követelményeket a speciális kerettantervekben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni és számon kérni.

A szakiskolában az évfolyamok száma a szakmajegyzékben vagy a képzési és kimeneti követelmények, illetve a programkövetelmény alapján készített speciális kerettantervben meghatározott.

IV. Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók szakiskolai oktatásának, képzésének szerkezete

A szakiskolai nevelés-oktatás két évfolyamos (9-10. évfolyam) szakmai oktatást, képzést, vagy négy évfolyamos (9-12. évfolyamos) szakmai oktatást, képzést célul kitűző szakaszból áll, mely az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében egy kötelező 9/E jelű előkészítő évfolyammal egészül ki

A) A két évfolyamos szakmai oktatás, képzés szerkezet

	előkészítő 9/E évfolyam heti óraszám (36 hét)	9. évfolyam heti óraszám (36 hét)	Összefüggő (nyári) gyakorlat (2 hét)	10. évfolyam heti óraszám (35 hét)
Közismeret				
Kötött órák	31	10	-	10
Szabadon felhasználható órakeret	3	1	-	1
Összesen	34	11	-	11
Szakmai elmélet és gyakorlat				
Kötött órák	-	21	70	21
Szabadon felhasználható órakeret	-	2	-	2
Összesen	-	23	70	23
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	heti: 34	heti: 34	70	heti: 34

(Az oktatásra, képzésre fordítható szakmai órák száma összesen: 1703 óra nyári összefüggő szakmai gyakorlattal és a szakmai szabad sávval együtt)

B) A négy évfolyamos szakmai oktatás, képzés szerkezete

	9/E évf. (36 hét)	9. évf. (36 hét)	gyak.* (2 hét)	10. évf. (36 hét)	gyak.* (3 hét)	11. évf. (36 hét)	gyak.* (3 hét)	12. évf. (32 hét)
Közismeret								
Kötött órák	31	10	-	10	-	10	-	10
Szabadon felhasználható órakeret	3	1,5	-	1	-	1	-	1
Összesen	34	11,5	-	11	-	11	-	11
Szakmai elmélet és gyakorlat								
Kötött órák	-	21	70	21	105	21	105	21
Szabadon felhasználható órakeret	-	1,5	-	2	-	2	-	2
Összesen	-	22,5	70	23	105	23	105	23
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	heti: 34	heti: 34	70	heti: 34	105	heti: 34	105	heti: 34

*Összefüggő nyári gyakorlat

(Az oktatásra, képzésre fordítható idő összesen: 3482 óra nyári összefüggő szakmai gyakorlattal és a szakmai szabad sávval együtt)

Az oktatáshoz, képzéshez kapcsolódó közismereti kerettantervek két éves bontásban készültek. Az azokban közölt óraszámokat a helyi tantervben, a fent bemutatott módon (a kötött órák óraszámához igazítottan) kell szétbontani.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó szakiskola kötelező 9/E előkészítő évfolyamának kerettanterve

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára készült kerettanterv céljaiban, feladataiban és az ezekre épülő további tartalmakban is figyelembe veszi a jövőben várható társadalmi, gazdasági változásokat, valamint az ezzel összefüggésben megjelenő, a köznevelés egészére vonatkozó célokat és feladatokat. A kerettantervi rendszer az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében is prioritásként értelmezi azokat a személyiség-, készség- és képességfejlesztési tartalmakat, amelyek az egyén és a társadalom számára egyaránt nélkülözhetetlenek.

A célok és feladatok meghatározása a Nemzeti alaptanterven (Nat) és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvén alapul. A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a Nat-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaikhoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell megszervezni:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavakat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van;
- igény szerint sajátos, a fogyatékossgal összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesíteni;
- szükség esetén a tanuló számára legmegfelelőbb alternatív kommunikációs módszerek és eszközök, siket tanulóknál a magyar jelnyelv elsajátításának, alkalmazásának beépítése a nevelés, oktatás folyamatába;
- az iskolák segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogatassák a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve; az egyes fogyatékkal élő tanulókkal összefüggő feladatokról a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve és a vizsgaszabályzatok adnak eligazítást.

A hatályos jogszabályok alapján az iskola pedagógiai programjának részeként, a miniszter által kiadott kerettanterveket kiegészítve helyi tantervet készít. A helyi tanterv elkészítésekor különös figyelmet kell fordítani a Nat jelzett elvei közül arra, hogy a helyi tanterv a fogyatékossgal, sajátos nevelési igénnyel összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket jelenítsen meg, ennek érdekében a kerettanterv tartalmi elemei az igényeknek megfelelően adaptálhatóak, illetve ugyanazon célokat szolgáló elemekkel behelyettesíthetőek.

Témakörök

A Nat témakörei a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő módon adaptálva, horizontálisan érvényesülnek a kerettantervben. A témakörök egy adott tantárgyon belül a Nat-tól esetenként eltérő megnevezéssel és más belső elrendezéssel jelennek meg, hogy igazodjanak a sajátos nevelési igényű tanulók speciális tanulási igényeihez, de összességükben lefedik a Nat által az adott tantárgyra meghatározott témakörök tartalmi egészét.

Célok és feladatok

Ebben a szakaszban – az enyhe értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó szakiskola kötelező előkészítő évfolyamán – az előzetes tudások megerősítése és tovább építése, alkalmazása, az önálló életvezetési technikák tudatos gyakorlása kerül a középpontba. Megvalósul a tanítás-tanulás folyamatában megmutatkozó gyengébb vagy sérült funkciók korrigálása, kompenzálása, a szakmatanuláshoz, munkába álláshoz szükséges motiváció

megteremtése.

A pedagógus feladata biztosítani az enyhe értelmi fogyatékos, alapfokú iskolai tanulmányaikat befejezett tanulók általános tudásának elmélyítését, illetve szinten tartását, a közismereti órákon a szociális kompetenciák fejlesztését, a személyes jártasságnak, a problémákkal való megbirkózás képességének erősítését célzó tanulási környezetet, a tevékenységközpontú tanulásszervezést.

A képzés feladata elmélyíteni, kiegészíteni az alapfokú iskolában megszerzett általános műveltséget, feltárni és segíteni az épen maradt részképességeket, támogatni az érdeklődés és tehetség alapján kialakuló tanulói tevékenységeket.

A tantárgyi struktúra igazodik az értelmi fogyatékoságból adódó nevelhetőség, oktathatóság, képezhetőség sajátosságaihoz. Ennek lényeges eleme, hogy integrált természetismeret tantárgyat tartalmaz; a kompetenciák fejlesztésében megkülönböztetett figyelmet fordít a személyes, a szociális, a kommunikációs és az életvezetési kompetenciákra; és minden tananyagtartalmat a gyakorlati életben előforduló problémák, helyzetek megoldásához kapcsol.

Fejlesztési területek – nevelési célok

Az *erkölcsi nevelés* területén kialakul a szabálykövető magatartás érvényesítése; a mindennapi gyakorlatban az érzelem, az értelem és a cselekvés összefüggésének tudatosításával, az erkölcsi meggyőződés és az erkölcsi cselekvés kívánatos összhangjának felismertetésével valósul meg. A folyamat végén az enyhe értelmi fogyatékos tanuló képes lesz cselekedetei következményeinek belátására, a mások iránti felelősség és felelősségvállalás érzékelésére. Kibontakozik a közösségi élettel kapcsolatos igazságérzete, társaival és az őt körülvevő személyekkel szembeni elfogadása, segítőkészsége. Magatartásában fejlődik az önfegyelem, a másokat megillető tisztelet megadása és tevékenységeiben a kívánatos mértéktartás. Feladatai és munkatevékenységei során megerősödik kötelességtudata.

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés. A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme

minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Az állampolgárságra, demokráciára nevelés terén felkészül a társadalmi elvárásoknak megfelelő kötelezettségek és jogok gyakorlására, megismeri és szükség szerint igénybe veszi az önérvényesítés intézményes lehetőségeit.

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Önismeret és társas kultúra fejlesztése területén az enyhe értelmi fogyatékos tanulóban kialakul a felnőtt életéhez kötődő reális énképe, megismeri és kontrollálni tudja a viselkedését. A társas kapcsolatok tudatosan megfigyelt visszajelzései alapján továbbfejlődik önértékelése, önbizalma. Kialakul a társakkal, ismerős és ismeretlen környezettel szembeni bizalom és bizalmatlanság megfelelő egyensúlya.

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi életéhez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés. A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés támogatja a tanuló tudatos törekvését az egészséges életmódra, a testi és lelki egyensúly megőrzésére. Igénnyé válik a testi épség megóvása és a sérülések elkerülése. A mindennapos testedzés megalapozza a munkavégzéshez elengedhetetlen fizikai állóképesség megszerzését és megőrzését. A pedagógus lehetőséget ad a tanulónak felismerni és elkerülni a káros szenvedélyeket, a testi, szellemi és lelki érettség elérésével megerősödik sikeres társadalmi beilleszkedésének lehetősége. A pedagógus feladata felhívni a tanuló figyelmét a rendszeres és bőséges táplálkozás fontosságára, a táplálék összetevőinek, minőségének megfigyelésére, megteremteni az egészségvédelem és a szociális gondoskodás gyakorlatát az iskolában, felhívni a figyelmet a rendszeres mozgás, a megjelenés, a küllem, az ápoltság összefüggéseire. A hétköznapi élethelyzetek megbeszélése, gyakorlása segíti a párkapcsolatok megismerését, felelős párkapcsolat kialakítását, az együttlét, a szakítás felelősségét, kultúráját.

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

A felelősségvállalás másokért és önkéntesség területén a tanuló tapasztalatai bővülnek a társadalom tagjainak különbözőségéről, megerősödik benne az elfogadás érzése, a másság elfogadása, a betegség, a sérült és a fogyatékos emberek iránti együtt érző, segítő magatartás kialakítása. A pedagógus feladata lehetőséget teremteni arra, hogy fejlődjön a tanulóban az önkéntes segítségnyújtás igénye, amelyben megismeri és megéli a saját személyének fontosságát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, az egymásra utaltságot.

A Nat ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.

A fenntarthatóságot és környezettudatosságot segíti, ha a pedagógiai helyzetekben cselekedeteit, azok hatását személyesen is megtapasztalja, belátja a környezeti ártalmak és az emberi élet szükségleteit, összefüggéseit. A környezeti ártalmak számbavétele, a védekezés lehetőségeinek kipróbálása, a takarékoságnak, a szükségletekhez igazított szokásrendnek a megismerése teszi lehetővé a mindennapi alkalmazást, azt, hogy fejlődjön az önálló étellel kapcsolatosan az egészséges és esztétikus környezet és élettér kialakításának és megóvásának igénye.

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képesséjükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a

környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció. Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

A gazdasági és pénzügyi nevelés folyamatában kiemelt szerepet kap a figyelem ráirányítása a tanuló saját felelősségére a javakkal való ésszerű gazdálkodásban, a pénz világában és a fogyasztás területén.

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

Médiatudatosságra nevelés. Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, mérlegelő beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelt megismerésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint a különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása. A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítani, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás

tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

Kulcskompetenciák

A Nat kulcskompetenciái nem tantárgyakhoz kötöttek, hanem tantárgyakon átívelve, horizontálisan jelennek meg a kerettantervben a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő adaptált formában. A Nat kulcskompetenciái az alábbi specifikumokat hordozzák az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében:

A tanulás kompetenciái

A hatékony, önálló tanuláshoz alapvető készségekkel, képességekkel kell rendelkezni, amit az alapkompentenciák biztosítanak. A tanulót támogatni kell abban, hogy megtalálja saját érdeklődési körét, hogy minél több tanulási technikát megismerjen, és ezek alapján képessé váljon majd saját tanulási stratégia kialakítására. Segíteni kell a tanulót abban, hogy lehetősége legyen a metakogníció (gondolkodásról való gondolkodás) gyakorlására, tudatos alkalmazására, a tanuláshoz való pozitív viszony kialakítására.

A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi kompetenciák)

Az anyanyelv elsajátításának folyamatában az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében a közlés és befogadás szóbeli ágát javasolt a középpontba állítani. Az anyanyelv elsajátítása során – a tanulók egyéni sajátosságaihoz való igazodás mellett – alapelv, hogy esetükben a nyelvelsajátítás lényegi módja nem az elszigetelt nyelvi jelenségek oktatása, hanem az a folyamat, amelyben az ember nyelvi fogalmazza meg a valóságra vonatkozó ítéleteit. Az anyanyelv tanításában csak az a fejlesztő tevékenység hozhatja meg a kívánt eredményt, amely (az egyén képességének és beszédállapotának figyelembevételével) a beszédnek mint összetett folyamatnak a fejlesztésére irányul, s a „nyelvet” funkcióinak (kifejező, informáló, felhívó) megfelelően, elemi formáiban (közlés, megbeszélés, rábeszélés) és alaptípusaiban (élőbeszéd, írott beszéd) gyakoroltatja és alkalmaztatja. Az idegen nyelvi kommunikáció mint kiemelt kompetenciaterület az enyhe értelmi fogyatékos tanulók nevelésében egyénileg differenciált tananyagstruktúrát igényel. A hallási észlelés, a figyelem, az emlékezet fokozott fejlesztése mellett a célokat a tanulók szükségletei határozzák meg. A sikeres kommunikáció érdekében szükség van a nagyobb időkeretre, a folyamatos gyakorlásra, a játékos helyzetekben történő megvalósításra, a helyzetgyakorlatokra. Törekedni kell a digitális technológia kínálta eszközök, lehetőségek kommunikációs célú alkalmazására.

A digitális kompetenciák

A digitális kompetenciák elsajátítása, felhasználói szintű alkalmazása az esélyegyenlőség megteremtése és a minél önállóbb életvitel támogatása szempontjából is kiemelkedő jelentőségű. Az online zaklatás gyakori megjelenése miatt a tanulóknak ismerniük kell a biztonságos eszközhasználatot, valamint a digitális tartalmak létrehozásával kapcsolatos etikai szabályokat is. A munka, a szabadidő és a tanulás egész életen át ívelő folyamatai során a digitális eszközök használata, az így megszerzett információk feldolgozása és alkalmazása is a digitális kompetenciákat igényli. A tanulók számára fontos a megbízható információk, az online biztonság, a digitális eszközök társadalmilag elfogadott formáinak alkalmazása a kommunikáció során, illetve azok alapvető szabályainak ismerete a társadalomban való részvétel érdekében.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák

A matematikai kompetencia fejlesztése során lehetőség nyílik a problémamegoldó gondolkodás, valamint a kognitív képességek fejlesztésére. A matematikai kompetencia fejlesztésével az enyhe értelmi fogyatékos tanuló képessé válik a környező világ mennyiségi és térbeli viszonyainak felfedezésére, valamint a tapasztalatok útján megszerzett tudás praktikus felhasználására a mindennapi élet különböző területein. Ez úgy érhető el, hogy a tanulás-tanítás folyamatában döntően a mindennapok során létrejött helyzetekben ismertetjük meg a matematikai tartalmakat. Kiemelten fontos a konkrét cselekvéssel összekapcsolt, a konkrét élethelyzetekhez kötött tapasztalatszerzés és matematikai tevékenység, a szabálytudat és a stratégiahasználat kialakítása, valamint a mindennapokban használható tudás biztosítása.

A természettudományos kompetencia fejlesztése során az enyhe értelmi fogyatékos tanulóknál a gyakorlati jellegű természettudományi műveltség kialakítása, a mindennapi életben előforduló természettudományos jelenségek körében a felhasználói tájékozottság elérése, az egységes természettudományos világkép kialakítása a feladat. Fontos a mindennapi életet érintő, konkrét tényeken, tapasztalatokon alapuló egyszerű következtetések levonásának és az erre alapozott döntéshozatalnak a tanítása.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A tanulókat támogatni kell a társas kapcsolatok kialakításában és fenntartásában, ehhez elengedhetetlen a pozitív énkép és az emberi kapcsolatokban való eligazodás képessége. Az eltérő képességeknek megfelelően fel kell készíteni a tanulókat a változó társadalmi-gazdasági helyzet adta kihívásokra (változó egyéni szerepkör, érdekérvényesítés, tulajdonviszonyok). A tanulóknak ismereteket kell szereznük a célszerű gazdálkodás, a pénzhasználat és a fogyasztás, valamint – az egyéni képességeket figyelembe véve – a rövidebb és hosszabb távú élethelyzetek tervezése kapcsán. Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók felkészülnek a közügyekben való aktív részvételre. A társadalmi részvétel és felelősségvállalás kompetenciái fejlesztése során – a tanulók gyógypedagógiai-pszichológiai jellemzőit figyelembe véve – a tartalmakat sajátélményű tevékenységek formájában gyakoroltatva kell biztosítani. Az önismeret, a kapcsolatteremtés, kapcsolattartás képességének fejlesztése elősegíti a harmonikus közösségi beilleszkedést, a felelős társadalmi részvételt.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

Az eredetiség és ötletgazdagság, a divergens gondolkodás, a kíváncsiság és az alkotókedv nem csak az intellektuális tényezők függvénye, ezen a területen nagy szerepe van a motivációnak és az érzelmeknek is. Fontos a sok érzékszervi, megfigyelési, manipulatív tevékenységre épülő tapasztalatszerzés, a nyitottság, az értékítélet kialakítása.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A munkavállalói és innovációs kompetenciákhoz szükséges ismeretek, képességek és attitűdök alakítása, formálása a tanulók egyéni sajátosságait figyelembe véve lehetséges. A tanulási-tanítási folyamatban az enyhe értelmi fogyatékos tanuló minden esetben saját cselekedeteinek tükrében ismerje fel lehetőségeit, próbálja elérni céljait. A munkavégzésre való szocializálás, a munkavállalói magatartás kialakítása, a tanulók élettervezésének elősegítése, az önálló életvezetés megalapozása a társadalmi beilleszkedés fontos eleme.

Egységesség és differenciálás

Az egységesség és a differenciálás érvényesítésének megvalósítását a pedagógiai gyakorlatban az adaptív oktatás jellemzőinek ismerete és annak alkalmazása teszi lehetővé. Az oktatási folyamat akkor adaptív, ha a megvalósítása során a differenciálás és az egységesség elve

egyenként érvényesül. Az adaptív oktatás gondolata, a megvalósítás gyakorlata az egymástól különböző tanulók egyszerre történő, eredményes tanításának ellentmondását oldja fel. Olyan tanári gondolat- és tevékenységrendszer kínál, amely a tanulók egyéni sajátosságainak figyelembevételére épülve egyszerre biztosítja a differenciálás egyéni fejlesztő hatását és a pedagógiai gyakorlatban megjelenő egységességet.

Az adaptív oktatás feltételei között egyenrangúan szerepelnek a *tanulói sajátosságok* – a tanuló tudása, az aktivitásra való készenléte, fejlettsége az önálló munkavégzés és az együttműködés terén, helyzete a társas kapcsolatrendszerben – és a *tanulók számára leginkább kedvező tanulásszervezési formák*: a frontális munka, a csoportmunka, a párban folyó tanulás, az egyéni munka, az individualizált munka.

A pedagógiai differenciálás hátterében az a törekvés húzódik meg, hogy az egységes tartalmi szabályozás keretei között minden tanuló a neki megfelelő nevelésben és oktatásban részesülhessen optimális fejlődése, egyéni teljesítőképességének teljes kibontakoztatása érdekében. A differenciálásnak nélkülözhetetlen és sok variációban alkalmazott eszköze együttesként kell megjelennie.

A sajátos nevelési igényű tanulók hatékony oktatása, nevelése érdekében többszintű és változatos differenciálást kell megvalósítani – mind a gyógypedagógiai intézményi, mind az integrált nevelés szervezeti formák esetén – a csoportba sorolás, a célok, a tartalom, a követelmények, a szervezési módok és eszközök vonatkozásában egyaránt.

A megfelelő oktatási módszerek, munka- és tanulásszervezési formák serkenthetik az egyéni lehetőségek kibontakozását. Az egyéni fejlesztési programok, a differenciálás különböző lehetőségei során a pedagógusok megfelelő feladatokkal fejlesztik a tehetséges tanulókat, figyelik fejlődésüket, és az adott szakasznak megfelelő kihívások elé állítják őket. A differenciált – egyéni és csoportos – eljárások biztosítják ugyanakkor az egyes területeken alulteljesítő tanulók felzárkóztatását, a lemaradás egyéni okainak felderítésén alapuló csökkentését, megszüntetését.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében, oktatásában (az együttnevelésre vonatkozóan is), a fejlesztésében részt vevő pedagógus megközelítése az elfogadás, tolerancia, empátia, továbbá az együttneveléshez szükséges kompetenciák megléte. A pedagógus a differenciálás során figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait. Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. A differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz; egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres. Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba. A sajátos nevelési igényű tanulók számára szükséges többlétszolgáltatásokhoz tartozik a speciális tankönyvekhez és tanulási segédletekhez, továbbá a speciális gyógyászati, valamint tanulás, életvitelt segítő eszközökhöz való hozzáférés.

Az adaptív oktatás gyakorlati megvalósításának két kulcsmozzanata van. Az *egyik* a bemeneti jellemzők köre, melyek alapjaiban kijelölik az egyéni utat, illetve az annak bejárásához vezető stratégia megvalósítandó pedagógiai mozzanatait. A *másik* a kimeneti elvárások köre, melyek a prognosztizálható fejlesztés/fejlődés kritériumainak, a kimeneti követelmények meghatározásához nyújtanak segítséget.

A bemenetnél, az iskolai, oktatási folyamat kezdetén a sajátos nevelési igény pontos, egyénre szabott feltárása szükséges, a képességstruktúra, a lényegi személyiségvonások, a szocializációs funkciók területeinek feltérképezésével. A feltárás a gyógypedagógia, a pszichológia módszereivel történik. A funkcionális képességek (az észlelés, az emlékezet, a figyelem, a gondolkodás), a tanult képességek (a kommunikációs, a kognitív, a cselekvés, a szocializációs képességek), a család legjellemzőbb mutatói, a családi szocializáció színterei, a kommunikációs, célracionális, dramaturgiai tevékenységrendszer, az interakciók és struktúrák rendszere együtt jelenthetik a gyermeki szükségletek megfogalmazásának alapjait. Erre lehet építeni az egyéni út meghatározását, a pedagógiai diagnózist, a stratégiát és terápiát.

A kimeneti elvárások – a pedagógiai folyamatban a tanulók egyéni jellemzőit, fejleszthetőségi sajátosságait mindvégig figyelembe véve – a társadalmi szükségletből vezethetők le. A társadalmi szükséglet meghatározásához a kiindulópontot a társadalom leírása jelenti, a jelen és a belátható jövő társadalma sajátosságainak számbavétele. Ez azt jelenti, hogy a klasszikus tudásközlés mellett az információrobbanás korszakának jellemzőjeként az integratív, interpretatív szerepet is figyelembe véve lehet az iskola helyi nevelési rendszerét a társadalom szocializációs közegének modelljeként tekinteni.

Így a fejlesztési, nevelési, oktatási, képzési rendszerben érvényesíthetők a következő jellemzők: (a) a nevelés mint kapcsolat, az értékek, a tudás, a cselekvési minták közvetlen cseréje; (b) az identitás és önismeret mint szocializációs cél; (c) párbeszéd, megoldáskeresés, értékelés, válogatás, mérlegelés, közvetlen megfigyelés, kipróbálás mint tipikus tevékenységek és (d) a kíváncsiság mint motiváció.

A mindennapi pedagógiai gyakorlat kialakításához, amely a bemeneti feltárás és kimeneti elvárás közötti fejlesztésre fókuszál, az egyéni és társadalmi szükségletek által meghatározott, az egységesség és a differenciálás megvalósítását biztosító adaptív oktatás megvalósításához konkrét útmutatást adnak a Módszertani segédlet, az Értékelési elvek és eljárások részek.

Tantárgyak és óraszámok

Műveltségterület	Tantárgy	Heti óraszám	Éves óraszám
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	5	180
Idegen nyelv	Idegen nyelv	2	72
Matematika	Matematika	5	180
Történelem és állampolgári ismeretek	Állampolgári ismeretek	1	36
Természettudomány és földrajz	Természettudomány	3	108
Művészetek	Vizuális kultúra	2	72
Technológia	Digitális kultúra	2	72
Egyéb	Pályaorientáció	1	36
	Szakmai alapozó ismeretek	4	144
Testnevelés	Testnevelés	5	180
	Osztályfőnöki (Közösségi nevelés)	1	36
Összesen		31	1116
Szabadon tervezhető		3	108
Mindösszesen		34	1224

A kerettantervek által előírt tartalmakra jelzett javasolt óraszámok az adott tantárgyon belül a tanulók egyéni képességeinek megfelelően átcsoportosíthatóak.

Szabadon tervezhető órakeret felhasználása

A kerettanterv által ajánlott óraszámok feletti óraszámok felhasználása

Szakmai alapozó ismeretek

9/E évfolyam
(Szabad sávból heti 3 óra)

Témakör	1. Általános munkahelyi tűz- és balesetvédelem	Óraszám: 7,5 óra
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	A munkahelyek és műhelyek használata rendjének és szabályainak megismerése, az ön maga és társai érdekében szükséges védő-, óvó előírások megismerése, fontosságuk felismertetése.	
Fejlesztési ismeretek és tevékenységek		
Fejlesztési tevékenységek		
– Tűz- és balesetvédelmi előírások, műhelyhasználat rendjének megismerése. – Alapvető óvatosság kialakulása. – Műhelyben elvárt viselkedés szabályozása. – Tűz és baleset esetén szükséges teendők, mentések, értesítendők körének megismerése.		
Fejlesztési ismeretek		
– Veszélyes gépek, eszközök, tevékenységek. – Veszélyes alapanyagok, energiaforrások. – Munkaruha, védőruha, munkacipő, védő és óvó eszközök. – Elsősegélynyújtási alapismeretek, elsősegélyláda helye a műhelyben, tartalma. – Egészségvédelem a műhelyben, munkahelyen.		
Tanulói tevékenység		
Beszélgetés a tűz veszélyeiről, a munkagépek és munkaeszközök balesetet, sérülést okozó lehetőségeiről.		
Baleseti sérülés ellátásának szimulálása, elsősegélyláda tartalmának összeválogatása, alkalmazásának gyakorlása.		
Tűzvédelmi gyakorlat.		
Segélyhívások, segítségkérés helye, szimulálása, mentők, tűzoltók, rendőrség, segélyvonal.		
Különböző típusú munkavégzéshez alkalmas és nem alkalmas munkaruha, védőruha válogatása.		
Munkatevékenységekhez védő és óvó felszerelések kiválasztása.		
Védőfelszerelés helyes használatának bemutatása, kipróbálása.		
Munkaeszközök helyes megfogásának, átadásának gyakorlása.		
Hangsúlyosan fejlesztendő képességek, területek		
– megfigyelőképesség, – óvatosság, – kooperációs készség.		

Fogalmak	Baleset, veszély, elsősegély, mentőláda, műhelyben használt eszközök, anyagok neve.

Témakör	2. Közlekedési ismeretek	Óraszám: 7,5 óra
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	A műhelyek és munkahelyek tömegközlekedéssel történő megközelítése lehetőségeinek megismerése.	
Fejlesztési ismeretek és tevékenységek		
<i>Fejlesztési tevékenységek</i> – A munkahely és lakóhely közötti önálló közlekedés biztonságosan és célszerűen. – Tömegközlekedési eszközök biztonságos és célszerű igénybevétele. – Menetrend alapján menetidő, átszállások ismerete. – Közlekedéshez szükséges menetidő és útvonal tartása.		
<i>Fejlesztési ismeretek</i> – Menetrend. – Átszállási lehetőségek. – Tömegközlekedési eszközök útvonala. – Lakóhely közlekedése. – Lakcím és munkahely, műhely címének pontos ismerete. – Bérletek, jegyek időbeli és térbeli hatályosságának ismerete.		
<i>Tanulói tevékenység</i> Útvonalak tervezése, baleset esetén kerülőutak tervezése. Közlekedési igazolványok, bérletek és jegyek szükség szerinti beszerzése. Menetidő kipróbálása, pontos érkezés a munkahelyre.		
<i>Hangsúlyosan fejlesztendő képességek, területek</i> – figyelem, – önállóság, – együttműködési készség, – pontosság, – óvatosság.		
Fogalmak	Közlekedési eszközök neve, menetrend, menetidő, átszállás, jegyek, bérletek elnevezése, útvonal.	

Témakör	3. Műhelygyakorlatok	Óraszám: 93 óra
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	Munkahelyen, műhelyben végezhető segítő feladatok, részmunkák végzése.	

Fejlesztési ismeretek és tevékenységek	
<i>Fejlesztési tevékenységek</i> – Munkahelyi műhelyben helyes viselkedési szabályok kialakítása. – Egy szakmacsoport közös szakmai gyakorlati ismereteinek, készségeinek, képességeinek fejlesztése. – A szükséges általános elméleti elemekkel való összekapcsolás. – A műhelyben szokásos és elvárt higiénés szokások elsajátítása. – A képzés céljától függően felkészítés az Országos Képzési Jegyzékben szereplő konkrét szakképesítés, rész-szakképesítés vagy munkába állást, életkezdést segítő ismeretek elsajátítására. <i>Fejlesztési ismeretek</i> – A műhely helységeinek, eszközeinek, rendjének, tisztántartásának megismerése, megnevezése. – A munkahely és műhely elvárt higiénés rendjének megismerése. – Jellemző technológiák, a felhasznált anyagok megismerése, megnevezése. – Munkafolyamat menetének megismerése. – A társadalmi, munkahelyi beilleszkedéshez szükséges viselkedésformák elsajátítása. <i>Tanulói tevékenység</i> A műhely elvárt és szükséges higiénés rendjének betartása. Az egyszerűbb kéziszerszámok, eszközök helyes fogási, használati módjának gyakorlása. Szükséges munkaruha, védőruha, munkacipő helyes viselésének gyakorlása, gondoskodás a tisztántartásról. A munkaműveletek kipróbálása, a helyes munkavégzési szokások kialakulásának megalapozása. Szerszámok tisztántartásának, szerszámok, anyagok tárolási szokásainak betartása. Munkavégzés közben a szükséges pihenőidő betartása. Helyes testtartás és fogások gyakorlása. <i>Hangsúlyosan fejlesztendő képességek, területek</i> – praktikus készség, – kooperációs készség, – pontosság, precizitás, – irányított figyelem, óvatosság, – önállóság, önismeret.	
Fogalmak	Műhelyben használt helyiségek, eszközök, anyagok nevei.
Összegzett tanulási eredmények az évfolyam végén	A tanuló az intézmény szakmai képzésének megfelelő területen jártas lesz a gyakorlati műhelyekben és munkahelyeken, elsajátítja a képzés során használatos alapvető segítő munkák és részfeladatok elemeit. Tájékozott lesz a munkavégzés során elvárt teljesítménnyel és saját képességeivel kapcsolatban.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó szakiskola OKJ szerinti részsakképesítés oktatásához alkalmazandó 9–10. évfolyamos közismereti kerettanterve kifutó rendszerben

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára, az OKJ szerinti részsakképesítés oktatásához készült közismereti kerettanterv céljaiban, feladataiban és az ezekre épülő további tartalmakban figyelembe veszi a jövőben várható társadalmi, gazdasági változásokat, valamint az ezzel összefüggésben megjelenő, a köznevelés egészére vonatkozó célokat és feladatokat. A kerettantervi rendszer az enyhén értelmi fogyatékos tanulók esetében is prioritásként értelmezi azokat a személyiség-, készség- és képességfejlesztési tartalmakat, amelyek az egyén és a társadalom számára egyaránt nélkülözhetetlenek. (A tantárgyi kerettantervek összeállítása során a teljes rendelkezésre álló órakeret felosztásra került a tematikai egységek között. A nevelőtestületnek azonban jogszabályban biztosított lehetősége van a tematikai egységek óraszámának 10%-os csökkentésére, és ennek felhasználásával az esetleges helyi sajátosságok érvényesítésére.)

A célok és feladatok meghatározása a Nemzeti Alaptanterven és a Sajátos nevelési igényű tanulók oktatására vonatkozó irányelveken alapul.

Célok és feladatok

A szakiskolai iskolai oktatás felkészíti a tanulókat az egész életen át tartó tanulásra, a munkaerőpiacon való eredményes részvételre, a sikeres munkaerő-piaci és társadalmi integrációra.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók közismereti oktatásának a szakiskolai képzésben kiemelt célja *támogatni* a szakmai elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítását és a sikeres szakmai vizsgára való felkészülést, *gyakorlási-kipróbálási lehetőséget adni* a társadalmi beilleszkedés, az önálló életvezetési technikák, a társadalmi cselekvőképesség, a személyiségstruktúra megszilárdítására.

A szakiskolai képzés gyakorlási-kipróbálási lehetőséget teremt a társadalmi normáknak megfelelő életmód, életvitel szervezéséhez, vezetéséhez. Támogatja a személyiség komplex, harmonikus fejlődését, az önismeret, az önbizalom és a megfelelő önértékelés megerősödését, segíti a kognitív funkciók, az érzékelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás további fejlődését, teret enged a helyes és kíváncsi társas kapcsolatok, viselkedési normák, szociális interakciók gyakorlásának.

Fejlesztési területek – nevelési célok

Erkölcsei nevelés terén a tanulók erkölcsi érzékének továbbfejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése zajlik.

A szabálykövető magatartás érvényesítése a mindennapi gyakorlatban, az érzelem, az értelem és a cselekvés összefüggésének tudatosításával, az erkölcsi meggyőződés és az erkölcsi cselekvés kíváncsi összhangjának felismertetésével valósul meg. Segíti az érzelem, az értelem és a cselekvés összefüggésének tudatosítását a nemzedékek közötti és a kortársi kapcsolatok megerősítésével, az állampolgári ismeretek gyakorlati értelmezésével, a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus tudás nyújtásával.

A folyamat végén az enyhén értelmi fogyatékos tanuló képes lesz cselekedetei

következményeinek belátására, a mások iránti felelősség és felelősségvállalás érzékelésére. Kibontakozik a közösségi élettel kapcsolatos igazságérzete, társaival és az őt körülvevő személyekkel szembeni elfogadása, segítőkészsége. Magatartásában fejlődik az önfegyelem, a másokat megillető tisztelet megadása és tevékenységeiben a kíváncsi mértéktartás. Feladatai és munkatevékenységei során megerősödik kötelességtudata.

A nemzeti azonosságtudat és hazafias nevelés segíti a magyar történelemre és hagyományokra, hazájára való büszkeség kialakulását, a más népek, azok kultúrája iránti érdeklődés és tisztelet megnyilvánulását azzal, hogy támogatja a tanuló aktív részvételét szűkebb környezetének megemlékezéseiben, a történelmi múlthoz kapcsolódó ünnepeken. A társadalom, a társadalmi jelenségek megítélése fókuszba kerül, a tanulót a pályaválasztási és önálló életkezdési ismeretei, motivációja segíti abban, hogy reális képet kapjon a társadalomban elfoglalt-elfoglalható helyéről.

Az állampolgárságra, demokráciára nevelés terén felkészül a társadalmi elvárásoknak megfelelő kötelezettségek és jogok gyakorlására, megismeri és szükség szerint igénybe veszi az önérvényesítés intézményes lehetőségeit. Iskolai keretekben gyakorolja a demokratikus jogokat és megismeri a demokrácia szabályait. Az iskola az egyéni adottságokhoz és lehetőségekhez mértén biztosítja a tanuló részvételét a helyi civil társadalom életében, azért, hogy fogékony legyen a társadalom jelenségei, problémái iránt.

Az önismeret és társas kultúra fejlesztése területén az enyhén értelmi fogyatékos tanulóban kialakul a felnőtt életéhez kötődő reális énképe, megismeri és kontrollálni tudja a viselkedését. A társas kapcsolatok tudatosan megfigyelt visszajelzései alapján továbbfejlődik önértékelése, önbizalma. Kialakul a társakkal, ismerős és ismeretlen környezettel szembeni bizalom és bizalmatlanság megfelelő egyensúlya. A serdülőkorban, mint a személyiség kialakulásának döntő szakaszában, az életkorból adódó problémák kezelése érdekében kiemelt szerepet kapnak a feszültségek, a szorongás, a stressz, a fáradtság oldásának technikái, annak felismerése és leírása, hogy a tanuló önmaga hogyan változik, alakul. Az elképzelések, vágyak, tervek a felnőtt szerepekről – a felnőttkori önmaga megvalósításáról – akkor lesznek reálisak, ha a tanuló képes a kudarcok tűrésére, tanulságaik feldolgozására, hasznosítására.

A testi és lelki egészségre nevelés támogatja a tanuló tudatos törekvését az egészséges életmódra, a testi és lelki egyensúly megőrzésére. Igénnyé válik a testi épség megővése és a sérülések elkerülése. A mindennapos testedzés megalapozza a munkavégzéshez elengedhetetlen fizikai állóképesség megszerzését és megőrzését. A pedagógus lehetőséget ad a tanuló felismerni és elkerülni a káros szenvedélyeket, a testi, szellemi és lelki érettség elérésével megerősödik sikeres társadalmi beilleszkedésének lehetősége. A pedagógus feladata felhívni a tanuló figyelmét a rendszeres és bőséges táplálkozás, a táplálék összetevőinek, minőségének megfigyelésére, megteremteni az egészségvédelem és a szociális gondoskodás gyakorlatát az iskolában, felhívni a figyelmet a rendszeres mozgás, a megjelenés, a küllem, az ápoltság összefüggéseire.

A családi életre nevelés segíti, hogy a tanuló a középfokú oktatás időszakában megismeri a harmonikus családi mintákat és a családi együttélés szabályait. A hétköznapi élethelyzetek megbeszélése, gyakorlása segíti a párkapcsolatok megismerését, felelős párkapcsolat kialakítását, az együttlét, a szakítás felelősségét, kultúráját.

A támogatást nyújtó társadalmi, egészségügyi rendszerek megismerése, a konfliktusok kezelési lehetőségeinek, az érzelmi bizonytalanságoknak, a magánéleti krízishelyzeteknek a felismerése a felnőttkorba lépő fiatalok számára támpontokat nyújt az érzelmi élet válságaiban.

A felelősségvállalás másokért és önkéntesség területén a tanuló tapasztalatai bővülnek a társadalom tagjainak különbözőségéről, megerősödik benne az elfogadás érzése, a másság elfogadása, a betegség, a sérült és a fogyatékos emberek iránti együttérző, segítő magatartás kialakítása. A pedagógus feladata lehetőséget teremteni arra, hogy fejlődjön a tanulóban az

önkéntes segítségnyújtás igénye, amelyben megismeri és megéli a saját személyének fontosságát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, az egymásra utaltságot. A szociális érzékenység, az együttműködés, a problémamegoldás, az önkéntes feladatvállalás és a megoldás képességének kialakulása, az alkalmazás általánossá válása a mindennapi életben, a munka világában is támogatja a beilleszkedést.

A fenntarthatóságot, környezettudatosságot segítik azok a helyzetek, amelyekben a tanuló felismerheti, hogy az emberiség összefogása szükséges a környezet épségének megóvása, a természet védelme érdekében.

A pedagógiai helyzetekben cselekedeteit, azok hatását személyesen is megtapasztalja, belátja a környezeti ártalmak és az emberi élet szükségleteit, összefüggéseit. A környezeti ártalmak számbavétele, a védekezés lehetőségeinek kipróbálása, a takarékoságnak, a szükségletekhez igazított szokásrendnek a megismerése teszi lehetővé a mindennapi alkalmazást, azt, hogy fejlődjön az önálló élettel kapcsolatosan az egészséges és esztétikus környezet és élettér kialakításának és megóvásának igénye.

A pályaaorientáció területén a tanuló reális önértékeléssel megismeri munkaerő-piaci lehetőségeit, a társadalmi munkamegosztás alapjait. Képességeinek, lehetőségeinek és érdeklődésének figyelembevételével pályát választ, megismeri és motiválttá válik a céljai elérése érdekében szükséges képességek fejlesztésében.

A gazdasági és pénzügyi nevelés terén a tanuló felkészül a változó gazdasági környezet lehetőségeihez történő alkalmazkodásra, megismeri a családi munkamegosztást, gazdálkodást, felismeri, hogy milyen az ésszerű, beosztó felhasználás, takarékoság. A folyamatban kiemelt szerepet kap a figyelem ráirányítása a tanuló saját felelősségére a javakkal való ésszerű gazdálkodásban, a pénz világában és a fogyasztás területén.

A tanuló a pedagógiai folyamatban és a valóságban is kipróbálhatja az ügyintézés útjait, a segítségkérés lehetőségeit a lakhatás, a munkavállalás, a lakóhelyi, közösségi ügyintézés terén, tapasztalatokat szerezhet a döntései közvetlen és közvetett következményeinek és kockázatainak mérlegelésében.

A médiatudatosságra nevelés különös jelentőséget kap a médiumok használatának előtérbe kerülése, a tanulás, az önművelés területein történő felhasználása miatt. A médiatudatos magatartás a mindennapokban, a munka világában való tájékozódás szolgálatában azt jelenti, hogy a tanulóknak megfelelő gyakorlata alakul ki az információhordozók megválasztásában, használatában, megismeri a hétköznapi élet során szerepüket az ismeretek, a fontos információk megszerzésében, fejlődik képessége az óvatosság területén és az információk hitelességének ellenőrzésében, vigyáz személyes adatainak védelmére, mértéktartó az eszközök használatában.

A tanulás tanítása terület a tanuló számára lehetőséget ad az egyénre szabott, képességeknek megfelelő motivációra és a folyamatos fenntartásra az ismeretszerzésben. Segít elfogadni és megismerni a környezet folyamatos változását, fenntartani az igényt és képességet a tevékenységekkel és munkavégzéssel kapcsolatos ismeretek bővítésére a munkaerő-piaci és a társadalmi integráció elérése érdekében.

Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulóknak is fel kell készülniük a munkavállalásra, a változások kezelésére és a későbbi tanulásra is. Kompetenciákkal a társadalmi integráció, az önálló életvezetés és a felnőttkori munkaerő-piaci helytállás érdekében nekik is rendelkezniük kell. A valamiben kompetens fiatal tudja, hogy adott esetben mit kell tennie; tudása van róla, képes azt megtenni; kialakult a megfelelő képessége, és meg is akarja tenni, mert megfelelő attitűddel rendelkezik.

A kulcskompetencia különböző szintű kompetenciák rendszere – fejlesztésük egymásra épülő,

tervezhető. Az alapkészségek kialakításához szükséges kompetenciák a jövőben való boldogulás várható igényei szerint kiegészülnek más olyan kompetenciákkal, amelyek a társadalomban való sikeres részvételhez, az egész életen át tartó tanuláshoz szükségesek. Ezek a kulcskompetenciák, amelyek nemcsak egyes tantárgyakhoz köthetők. Kialakításuk, fejlesztésük a köznevelés feladataként az enyhén értelmi fogyatékos tanulókat nevelő-oktató intézményekben is elvárásként jelenik meg.

Egy-egy terület fejlesztési feladatai valamennyi kompetenciát mozgósíthatják, illetve számos terület tartalmának feldolgozása valamennyi kompetencia fejlesztésére hatással lehet. Az egyes területek kijelölik, hogy mely kulcskompetenciák fejlesztését célozzák meg a fejlesztési feladatok megvalósítása folyamán.

A 9–10. évfolyamon jellemzően fejlesztendő kulcskompetenciák meghatározhatóak, azonban egyénenként eltérő összetevők fejlesztésére helyeződik a hangsúly – az enyhén értelmi fogyatékos tanulók esetében ez különösen jellemző. Ezért a szakértői bizottságok és a gyógypedagógusok képességekre, rész képességekre vonatkozó vizsgálati eredményeire is támaszkodva differenciált, egyénre szabott programokon keresztül érhető el a tanulási képesség egyénileg különböző szintre fejlesztése.

A tanuló az *anyanyelvi kommunikáció* kompetenciaterületen elsajátítja a társas, a társadalmi érintkezéshez, kapcsolatfelvételhez és kapcsolattartáshoz szükséges kommunikációs formákat, megerősödik beszédértése és beszédprodukciója. Fejlődik szöveg- és véleményalkotási képessége. Kommunikációja körülményeknek megfelelő alakítására, továbbá az egyéni racionális és sikeres vita stratégiáinak kialakítására és használatára törekszik. A hétköznapi helyzetekben a magyar helyesírás szabályait követve old meg írásos feladatokat.

Az *idegen nyelvi kommunikáció* kompetenciaterületen a tanuló a tanult nyelv alapvető, mindennapi élethelyzetek egyszerű fogalmait, kommunikációs fordulatait felismeri, alkalmazza. Törekszik a tanult idegen nyelvi kultúra minél árnyaltabb megismerésére.

Matematikai kompetenciaterületen a mindennapi élethelyzetekben szükséges kognitív funkciók fejlesztésére fókuszál a terület. Bővül a biztonságot nyújtó ismeretek köre. A pedagógus gyakorlati tevékenységekkel folyamatosan segíti a tér- és időbeli viszonyok megerősítését, a mértékegységek egyre biztosabb használatát, a pénzkezelést és a szakmai ismeretek matematikai kompetenciát igénylő területeinek elsajátítását. A matematikai kompetencia birtokában az enyhén értelmi fogyatékos tanuló rendelkezik azzal a képességgel, hogy a környező világ mennyiségi és térbeli viszonyait felfedezze, képessé válik arra, hogy a tapasztalások útján megszerzett matematikai tudást praktikus feladatokra használja fel a társadalmi lét különböző területein. Felismer egyszerű ok-okozati összefüggéseket, logikai kapcsolatokat és törekszik ezek pontos megfogalmazására.

A *természettudományos és technikai kompetencia* területen az enyhén értelmi fogyatékos tanulóknál a gyakorlati jellegű természettudományi műveltség kialakítása folyik, a mindennapi életben előforduló természettudományos jelenségek körében a felhasználói tájékozottság elérése, az egységes természettudományos világbép kialakítása a cél. A tanuló ismereteinek segítségével, a megfelelő módszerek felhasználásával képes leírni és magyarázni a természet egyszerűbb jelenségeit és folyamatait. Érzékeny a hazai és globális természeti környezeti problémák iránt. Képes és kész saját életében környezettudatos döntések meghozatalára. Megismeri az ember szerepét a gazdaság környezetkárosító hatásának kialakulásában, megérti, hogy a környezeti katasztrófák elkerülhetők. A tanuló megfigyeli és értelmezi a mindennapi élethez köthető természeti jelenségeket. Gyakorlattá válik az egészségvédelemmel és betegségmegelőzéssel kapcsolatos ismeretek alkalmazása, bővül a környezet megismerésére való igénye és képessége.

A digitális kompetencia azt jelenti, hogy a tanuló képességeinek megfelelő szinten alkalmazza az infokommunikációs eszközöket a tanulás, a kapcsolattartás, a szórakozás és ismeretszerzés területén. Képes adott céllal és adott szempontok alapján dokumentumokat választani informatikai eszközök segítségével. Az egyéni sajátosságokat és az informális társadalmi elvárásokat figyelembe véve középpontban a munkához, az életvitelhez és a szabadidő hasznos eltöltéséhez kapcsolódó praktikus ismeretszerzés és készségfejlesztés áll.

A szociális és állampolgári kompetencia segíti az enyhén értelmi fogyatékos tanulót abban, hogy megtalálja helyét, feladatát a családi és a társadalmi munkamegosztásban. Az állampolgári kompetenciák fejlesztése az enyhén értelmi fogyatékos tanulók gyógypedagógiai-pszichológiai jellemzőit figyelembe véve zajlik úgy, hogy a pedagógus a tartalmakat sajátélményű tevékenységek formájában gyakoroltatva biztosítja. A tanuló felkészül a közügyekben való aktív részvételre, képessé válik a családi munkamegosztásban a felnőtt szerepre, felkészül a társadalmi lét munkavállalási és állampolgári szerepeinek betöltésére. Bővülnek ismeretei a közügyekben való részvétel szabályairól, saját érdekeinek képviseléséről, az önérvényesítés és az ehhez történő segítségkérés lehetőségeiről. Gyakorolja a közösségi viselkedést az iskolai környezet lehetőségeinek igénybe vételével.

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia területén a tanuló felismeri reális lehetőségeit, képességeinek határait, megtanulja, kitűzött céljai elérése érdekében, megfelelő formában kérni és elfogadni mások segítségét.

Felismeri a korának megfelelő élethelyzetekben a számára kedvező lehetőségeket és él azokkal, tájékozódik a pénz világában. Fejlődnek az életvezetési, munkavégzési, munkavállalói technikákra vonatkozó kompetenciái (tervezés, szervezés, ellenőrzés, értékelés, becslés, döntés, irányítás képessége, hierarchiatűrés képessége, megbízhatóság, felelősség- és kötelességtudat, tenni akarás). A kezdeményezőképeség és a vállalkozói kompetenciához szükséges ismeretek, képességek és attitűdök alakítása, formálása a tanulók egyéni sajátosságait figyelembe véve lehetséges. A tanítási-tanulási folyamatban az enyhén értelmi fogyatékos tanuló minden esetben saját cselekedeteinek tükrében ismeri fel lehetőségeit, próbálja elérni céljait.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség terén a tanuló érdeklődésének megfelelően motivált tevékenységeiben a kreativitásra, részt vesz alkotások létrehozásában, nyitottá válik művészeti alkotások befogadására. Az ötletgazdagság, a kíváncsiság és az alkotókedv kialakulásában nagy szerepe van a motivációnak és az érzelmeknek is.

A hatékony, önálló tanulás kompetenciaterületen a tanuló igénybe vesz minden, képességeihez mértén elsajátított kultúrtechnikai eszközt új ismeretek, információk elsajátítására, megismerésére. Tud segítséget kérni új ismeret elsajátítására, mer kérdezni és képes csoportos munkában részt venni.

Az önálló, hatékony tanulásra képes tanuló képes közös munkában, csoportban dolgozni.

Tantárgyak és óraszámok

Az OKJ szerinti részszakképesítés oktatásához kapcsolódó enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó szakiskola 9-10. évfolyamának tantárgyi rendszere. (A 9. évfolyamot megelőzi az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó szakiskola kötelező előkészítő évfolyama.)

Műveltségi terület	Tantárgy neve	9–10. évfolyam (átlag heti időkeret)	2 tanéves óraszám
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	1	71
Matematika	Matematika	2	142
Ember és társadalom	Erkölcstan	1	71
Informatika	Informatika	1	71
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport	3	213
	Osztályfőnöki óra	1	71
Közismeret összesen		9	639
További szabad közismereti időkeret		3,5	248,5
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt		21	1491
További szabad szakmai időkeret (szabad sáv)		2	142
Összefüggő szakmai gyakorlat		70	70

Az éves óraszám megadásánál 9. évfolyamon 36 héttel, 10. évfolyamon 35 héttel számolunk.

A kerettantervek által előírt tartalmakra jelzett javasolt óraszámok az adott tantárgyon belül a tanulók egyéni képességeinek megfelelően átcsoportosíthatóak.

Egységesség és differenciálás

Az egységesség és a differenciálás érvényesítésének megvalósítását a pedagógiai gyakorlatban az adaptív oktatás jellemzőinek ismerete és annak alkalmazása teszi lehetővé. Az oktatási folyamat akkor adaptív, ha a megvalósítása során a differenciálás és az egységesség elve egyaránt érvényesül. Az adaptív oktatás gondolata, a megvalósítás gyakorlata az egymástól különböző tanulók egyszerre történő, eredményes tanításának ellentmondását oldja fel. Egy olyan tanári gondolat- és tevékenységrendszer kínál, amely a tanulók egyéni sajátosságainak figyelembevételére épülve egyszerre biztosítja a differenciálás egyéni fejlesztő hatását és a pedagógiai gyakorlatban megjelenő egységességet.

Az adaptív oktatás feltételei között egyenrangúan szerepelnek a *tanulói sajátosságok* – a tanuló tudása, az aktivitásra való készenléte, az önálló munkavégzés és az együttműködés terén való fejlettsége, helyzete a társas kapcsolatrendszerben – és a *tanulók számára leginkább kedvező tanulásszervezési formák*: a frontális munka, a csoportmunka, a párban folyó tanulás, az egyéni munka, az individualizált munka.

A pedagógiai differenciálás hátterében az a törekvés húzódik meg, hogy az egységes tartalmi szabályozás keretei között minden tanuló a neki megfelelő nevelésben és oktatásban részesülhessen optimális fejlődése, egyéni teljesítőképességének teljes kibontakoztatása érdekében. A differenciálásnak nélkülözhetetlen és sok variációban alkalmazott eszköz-együttesként kell megjelennie.

A sajátos nevelési igényű tanulók hatékony oktatása, nevelése érdekében többszintű és változatos differenciálást kell megvalósítani – mind a gyógypedagógiai intézményi, mind az integrált nevelés szervezeti formák esetén – a csoportba sorolás, a célok, a tartalom, a követelmények, a szervezési módok és eszközök vonatkozásában egyaránt.

A megfelelő oktatási módszerek, munka- és tanulásszervezési formák serkenthetik az egyéni lehetőségek kibontakozását. Az egyéni fejlesztési programok, a differenciálás különböző lehetőségei során a pedagógusok megfelelő feladatokkal fejlesztik a tehetséges tanulókat, figyelik fejlődésüket, és az adott szakasznak megfelelő kihívások elé állítják őket. A

differentiált – egyéni és csoportos – eljárások biztosítják ugyanakkor az egyes területeken alulteljesítő tanulók felzárkóztatását, a lemaradás egyéni okainak felderítésén alapuló csökkentését, megszüntetését.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében, oktatásában (az együttnevelésre vonatkozóan is), fejlesztésében részt vevő pedagógus megközelítése az elfogadás, tolerancia, empátia, továbbá az együttneveléshez szükséges kompetenciák megléte. A pedagógus a differenciálás során figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait. Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. A differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz; egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres. Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba. A sajátos nevelési igényű tanulók számára szükséges többlétszolgáltatásokhoz tartozik a speciális tankönyvekhez és tanulási segédletekhez, továbbá a speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő eszközökhöz való hozzáférés.

Az adaptív oktatás gyakorlati megvalósításának két kulcsmozzanata van. Az *egyik* a bemeneti jellemzők köre, melyek alapjaiban kijelölik az egyéni utat, illetve az annak bejárásához vezető stratégia megvalósítandó pedagógiai mozzanatait. A *másik* a kimeneti elvárások köre, melyek a prognosztizálható fejlesztés/fejlődés kritériumainak, a kimeneti követelmények meghatározásához nyújtanak segítséget.

A bemenetnél, az iskolai, oktatási folyamat kezdetén a sajátos nevelési igény pontos, egyénre szabott feltárása szükséges, a képességstruktúra, a lényegi személyiségvonások, a szocializációs funkciók területeinek feltérképezésével. A feltárás a gyógypedagógia, a pszichológia módszereivel történik. A funkcionális képességek (az észlelés, az emlékezet, a figyelem, a gondolkodás), a tanult képességek (a kommunikációs, a kognitív, a cselekvés, a szocializációs képességek), a család legjellemzőbb mutatói, a családi szocializáció színterei, a kommunikációs, célracionális, dramaturgiai tevékenységrendszer, az interakciók és struktúrák rendszere együtt jelenthetik a gyermeki szükségletek megfogalmazásának alapjait. Erre lehet építeni az egyéni út meghatározását, a pedagógiai diagnózist, a stratégiát és terápiát.

A kimeneti elvárások – a pedagógiai folyamatban a tanulók egyéni jellemzőit, fejleszthetőségi sajátosságait mindvégig figyelembe véve – a társadalmi szükségletből vezethetők le. A társadalmi szükséglet meghatározásához kiindulópontot a társadalom leírása jelenti, a jelen és a belátható jövő társadalma sajátosságainak számbavétele. Ez azt jelenti, hogy a klasszikus tudásközlés mellett az információrobbanás korszakának jellemzőjeként az integratív, interpretatív szerepet is figyelembe véve lehet az iskola helyi nevelési rendszerét a társadalom szocializációs közegének modelljeként tekinteni.

Így a fejlesztési, nevelési, oktatási, képzési rendszerben érvényesíthetők a következő jellemzők: (a) a nevelés mint kapcsolat, az értékek, a tudás, a cselekvési minták közvetlen cseréje; (b) az identitás és önismeret mint szocializációs cél; (c) párbeszéd, megoldáskeresés, értékelés, válogatás, kritika, közvetlen megfigyelés, kipróbálás mint tipikus tevékenységek és (d) a kíváncsiság mint motiváció.

A mindennapi pedagógiai gyakorlat kialakításához, amely a bemeneti feltárás és kimeneti elvárás közötti fejlesztésre fókuszál, az egyéni és társadalmi szükségletek által meghatározott, az egységesség és a differenciálás megvalósítását biztosító adaptív oktatás megvalósításához konkrét útmutatást adnak a Módszertani segédlet, az Értékelési elvek és eljárások részek.

Értékelési elvek és eljárások

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység lényeges eleme a folyamatos vagy szakaszos pedagógiai diagnosztizálás. Szolgálja a korrigáló, kompenzáló tartalmak, eljárások, terápiás eszközök tervezését, megelőzheti a további – másodlagos – tünetek megjelenését. Lehetőséget ad a fiziológiai funkciók zavarának korrigálásához, kompenzálásához, a funkcionális képességek csökkenéséből, a funkciók fejletlenségéből eredő zavarok kezeléséhez, a szociális szféra akadályozottságából származó hátrányok csökkentéséhez.

Az értékelés célja és feladata

Az értékelés célja visszajelzést adni a tanuló, a csoport és az oktatás-nevelés valamennyi érintett szereplője számára a tanulónak az oktatási-nevelési folyamatban elért fejlődéséről. Az értékelés többet jelent a pillanatnyi állapotjelzésnél. Elvárható, hogy rámutasson a további fejlődés érdekében a tanuló és a pedagógus számára a szükséges tennivalókra – ily módon válik a tanulási kudarc elkerülésének eszközévé, és hatással lehet az enyhén értelmi fogyatékos tanuló önértékelésére és a társakkal végzett tevékenységének, együttműködésének reális értékelésére. Előnye, hogy érvényesül az értékelés tanulási motivációt erősítő, támogató funkciója.

Az értékelés alapelvei

- Az egyénre fókuszáló értékelés a tanuló önmagához mért fejlődésére irányuljon.
- Személyre szóló, fejlesztő, támogató értékelés valósuljon meg, amely a pedagógus számára is kijelöli a további tennivalókat az oktatási folyamatban.
- A fejlesztő értékelés az oktatás eredményességét növelő, a tanulók egyéni fejlődését támogató értékelés.
- Reális alapokra épülő kvalitatív és kritériumorientált értékelés valósuljon meg, amely fejlesztően hat a tanulók önértékelésére.
- Egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása szükséges.
- Az értékelés akkor tölti be szerepét a fejlesztési folyamatban, ha rendelkezésre állnak megfelelő mérőeszközök és ezeket alkalmazza is a pedagógus.
- A rendszeres és megfelelő időben történő értékelés hatékonysága felerősödik.

Az önbizalomhiánnyal küzdő enyhén értelmi fogyatékos tanulók számára ideális tanítási-tanulási környezetet teremt a támogató érzelmi klímában megnyilvánuló reflektív tanári magatartás.

Az értékelési formák

A minőségi értékelés minőségi tanuláshoz vezet. Az oktatás eredményességét növelő, a tanulók egyéni fejlődését támogató minőségi értékelés a fejlesztő értékelés.

A pedagógiában hagyományosan kialakult értékelési formák a diagnosztikus, a szummatív és a formatív értékelés.

- Diagnosztikus (helyzetfeltáró) értékelés történik a tanulók tudásszintjének felmérésekor – például év elején, vagy iskolába kerüléskor.
- A szummatív (összegző-lezáró) értékelés a tanulmányok összegző értékelését jelenti (témazáró, vagy tanév végi értékelés). Formáját tekintve lehet szóbeli, írásbeli teljesítményhez vagy gyakorlathoz kapcsolódó értékelés.
- A formatív értékelésre, amely a tanítás-tanulást kísérő leggyakrabban alkalmazott értékelési forma, minden tanítási órán, valamennyi szakaszban folyamatosan nyílik lehetőség. A formális értékelés a legalkalmasabb arra, hogy felhívja a figyelmet a tanuló és a pedagógus számára is a korrekciós lehetőség biztosítására, illetve annak

időszerűségére vagy éppen szükségszerűségére. A formatív értékelés azonnali korrekciót tesz lehetővé, így a tanulási folyamatban alkalmazása felértékelődik.

Az értékelési formák közül valamennyi alkalmazásának helye van az enyhén értelmi fogyatékos tanulók tevékenységeinek, eredményeinek minősítése során a fejlesztési folyamatban, az iskolai tanulmányokban való előrehaladás szintre, terjedeleme, időbeli ütemezésre vonatkozó megfelelőségének vizsgálatában. A pedagógus a tanulói teljesítményt a pedagógiai gyakorlatban ma elfogadott ötfokozatú skálán érdemjegy adásával helyezi el, ezzel visszajelzést ad a tanulónak. Az értékelés során a megfelelő szint elérése a továbbhaladás feltétele is egyben, amit a tanterv követelmény-előfeltétel rendszere szabályoz.

Kulcskompetenciák és értékelés

Az értékelés a napi pedagógiai rutin része, a kompetencia-fejlesztés eszköze. A tanulói tevékenység, felkészülés, egyéni, vagy csoportos munkában való részvétel, szóbeli vagy írásbeli munka ellenőrzése kapcsán nyilvánított elismerés vagy elégedetlenség kifejeződése. Az értékelés történhet érdemjegyekkel, pontgyűjtéssel vagy a helyi szokásokhoz igazodó más módszerekkel. Értékelés a biztató mosoly, az elismerő megjegyzés is. Fontos, hogy minden alkalommal kísérje szöveges értékelés – ezzel a pedagógus a tanulók számára pontosítja a további fejlődéshez szükséges tennivalókat, erősíti motivációjukat, gazdagítja a kompetencia fejlődésével kapcsolatos megértésüket, árnyalja szókincsüket. Ha a tanulásban való előrehaladásnak, mint a kitűzött cél megközelítésének az értékelésébe bevonjuk a tanulókat is, akkor önértékelési képességüket, szociális kompetenciájukat fejlesztjük, befolyásoljuk ön- és társismeretüket, erősítjük mások megértésének képességét, empátiájukat, elfogadási készségüket.

A tantárgyak és a tantárgyi tartalmak fejlesztési céljai az ellenőrzés és értékelés megvalósítási lehetőségeit gazdagítják. Van, ahol a fejlesztés eredménye a tevékenységek elvégzésének szintjén mérhető, más tantárgy esetében a készségek vagy a képességek szintjét értékeljük. A matematikai kompetenciák a problémamegoldó gondolkodás, a műveletvégzés, adekvát tevékenységek elvégzésének szintjeihez viszonyítva mérhetőek, az anyanyelvi kommunikáció a szóbeli és írásbeli kifejezőkészség, a beszédértés, a szövegértés és szövegalkotás szintjei közötti viszonyításra alkalmas feladatokkal, eszközökkel vált mérhetővé. Az idegen nyelvi kommunikáció kompetenciaterület a kompetenciák összetevőinek állapota és fejlettsége – pl. a beszédbátorság, a kiejtés tisztasága, a megfelelő szóismeret és szókincs – szintén könnyen mérhető. A fejlettségi szint ismeretében a pedagógus az értékelés során tudatosíthatja a tanulók tudásukról való tudását – metakogníció, a tervezett továbblépés és a fejlesztésről a tanulókkal való kommunikáció a saját helyzetük megítélését teszi átláthatóvá – ez a kulcskompetenciák fejlesztési folyamatának lényege.

Nem minden kompetencia bontható könnyen szintekre és mérhető egyértelműen. A pedagógus feladata, hogy a tartalomtól és fejlesztési céltól függően adekvát viszonyítási, értékelési rendszert építsen ki és alkalmazzon.

Az iskolák pedagógiai programja tartalmazza az intézmény értékelési elveit, módszereit. Az értékeléshez kapcsolódó eljárásrendszert a pedagógusok folyamatosan fejlesztik. Ezek a pedagógusok körében terjedve közkinccsé válhatnak, s lehetőség nyílik a tantárgyak sajátosságaihoz igazodó módosítás, aktualizálás után kipróbálásukra, bevezetésükre. Mindezt egy innovációs folyamat részeként élik meg a pedagógusok. Közös tudásként alkalmazva az értékelés így a minőség megőrzésének, a minőségbiztosításnak, a minőségfejlesztésnek a részévé válik.

Képzés szerkezete OKJ szerinti részsakképesítés oktatásához

	9. évfolyam heti óraszám (36 hét)	Összefüggő (nyári) gyakorlat (2 hét)	10. évfolyam heti óraszám (35 hét)
Közismeret			
Kötött órák	8,5	-	9,5
Szabadon felhasználható órakeret	3,5	-	3,5
Összesen	12	-	13
Szakmai elmélet és gyakorlat			
Kötött órák	21	70	21
Szabadon felhasználható órakeret	2	-	2
Összesen	23	70	23
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	heti: 35	-	heti: 36

(A részsakképesítés oktatására fordítható idő összesen: 1703 óra nyári összefüggő szakmai gyakorlattal és a szakmai szabad sávval együtt)

Szabadon tervezhető órakeret felhasználása

A kerettanterv által ajánlott óraszámok feletti óraszámok felhasználása

Informatika

9 évfolyam
(Szabad sávból heti 0,5 óra)

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Számítógép alkalmazása	Órakeret 14 óra
Előzetes tudás	Kommunikációs készség. Problémamegoldó képesség.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A megértésen alapuló gondolkodás fejlesztése. A számítógép-használat nyújtotta lehetőségek felismerése, és alkalmazása a mindennapi tevékenységekben. Az etikai szabályok ismerete és szem előtt tartása a világháló használatakor.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési követelmények – A baleset-megelőzés szabályainak betartása. – Számítástechnikai eszközök kezelése. – Az iskolában használatos operációs rendszer ismerete, segédprogramok használata. – A számítógép használata a tanulásban, az ismeretszerzésben.		Magyar nyelv és irodalom: pontos szövegírás jelentősége, helyesírás.

– Szöveg- és ábrakeresztési ismeretek. – Adatbázis- és táblázatkezelés egyszerűbb eseteinek ismerete. – Hardvereszközök fajtáinak, jellemzőinek megismerése. – Hálózati alapismeretek. – Szórakoztató, fejlesztő szabadidős célú felhasználás megismerése. <i>Ismeretek</i> – Dokumentumkészítés. – Számítógéphez kapcsolódó eszközök használata (nyomtató, szkennel, digitális fényképezőgép, modem, CD-, DVD-lejátszó). – Hálózati alkalmazások, keresőprogram használata. – A számítógép alkalmazása során felmerülő etikai és egészségügyi fenntartások. – Játékprogramok. <i>Tanulói tevékenység</i> A géphasználat során felmerülő fogalmak értelmezése, rendszerezése. Az általában használatos dokumentumformák, szoftverek alkalmazása. Ikonok használata, egyszerű szöveg- és rajzkészítés. Hálózatra kapcsolódás, kapcsolat bontása. Adott tartalmak, képek megkeresése keresőprogram segítségével, adatok értelmezése, felhasználása (menetrend, térkép). Levelezőprogram használata, levélküldés, -fogadás, az udvariassági formulák ismerete és használata. A számítógéphez csatlakozó eszközök használata. Termékek készítése közös munkával (az osztály életéről, kirándulásról). Játékprogramok mértékletes használata. <i>Hangsúlyosan fejlesztendő képességek, területek</i> Megfigyelőképesség. Irányított, tartós, tudatos figyelem. Emlékezet tartóssága, mobilizálása. Problémamegoldó képesség. Finommotorika.	<i>Testnevelés és sport:</i> egészséges életmód.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Szakkifejezések a számítógépes alkalmazásokkal kapcsolatban (pl. e-mail, vírus, belépés, jelszó, megnevezések).

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A számítógép használata során felmerülő etikai és technikai kérdések	Órakeret 4 óra

Előzetes tudás	A számítógép használata során fellépő problémák feltérképezése.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A számítógépet és tartozékait kíméletesen, szakszerűen használni. Balesetmentes, költségkímélő alkalmazás. A világhálóról szerzett információt kritikával, fenntartással, a tanuló által feltett információt felelősséggel kezelni.

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<i>Fejlesztési követelmények</i> – Szakszerű eszközhasználat. – Egészségmegőrzéssel kapcsolatos ismeretek. – A világháló használata a káros oldalak mellőzésével. – Megfontolt tartalmak elhelyezése a világhálóra. – Önkorlátozás a számítógép használatának időtartamára. <i>Ismeretek</i> – A használt eszköz értéke és kíméletes alkalmazása. – Az alkalmazás során felmerülő etikai kérdések áttekintése. – A számítógép használata során szükséges egészségvédelmi feladatok. – Káros szokások kialakulásának megelőzése. <i>Tanulói tevékenység</i> A gép és a perifériák megfelelő használata. Az egészségkímélő géphasználat feltételeit számba venni, és alkalmazni. Etikai kódex közös összeállítása. A tilalmak számbavétele, indoklása. A számítógép-függőség kialakulásának megelőzése. Az agresszivitást erősítő játékok kerülése. Meggondolt, körültekintő kapcsolatteremtés, vásárlás a világhálón. <i>Hangsúlyosan fejlesztendő képességek, területek:</i> Szóbeli és írásbeli kifejezőképesség. Figyelem terjedelme, pontossága. Emlékezet mobilizálása. Szabályalkalmazás, szabálykövetés. Összefüggés-felismerés.	<i>Osztályfőnöki óra:</i> káros hatások. <i>Testnevelés és sport:</i> egészségvédelem, állóképesség megőrzése, finommotorika. <i>Magyar nyelv és irodalom:</i> helyesírás, szókincs.

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Szakkifejezések a számítógépes alkalmazásokkal kapcsolatban (pl. közösségi oldal, blog, csetelés, illegális letöltés, jogdíj).
A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	Biztonságos, önálló eszközhasználat. Igénynek megfelelő tartalom keresése és önálló felhasználás. A tanuló képes a megismert alkalmazásokat kis segítséggel, önállóan használni. Képes célnak megfelelő produktumokat készíteni. Képes önkorlátozásra, a káros tartalmak kerülésére. Saját és mások személyiségi jogainak, intim szférájának megvédése.

10 évfolyam
(Szabad sávból heti 1 óra)

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Számítógép alkalmazása	Órakeret 28 óra
Előzetes tudás	Kommunikációs készség. Problémamegoldó képesség.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A megértésen alapuló gondolkodás fejlesztése. A számítógép-használat nyújtotta lehetőségek felismerése, és alkalmazása a mindennapi tevékenységekben. Az etikai szabályok ismerete és szem előtt tartása a világháló használatakor.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<i>Fejlesztési követelmények</i> – A baleset-megelőzés szabályainak betartása. – Számítástechnikai eszközök kezelése. – Az iskolában használatos operációs rendszer ismerete, segédprogramok használata. – A számítógép használata a tanulásban, az ismeretszerzésben. – Szöveg- és ábrakeresztési ismeretek. – Adatbázis- és táblázatkezelés egyszerűbb eseteinek ismerete. – Hardvereszközök fajtáinak, jellemzőinek megismerése. – Hálózati alapismeretek. – Szórakoztató, fejlesztő szabadidős célú felhasználás megismerése. <i>Ismeretek</i> – Dokumentumkészítés. – Számítógéphez kapcsolódó eszközök használata (nyomtató, szkennер, digitális fényképezőgép, modem, CD-, DVD-lejátszó). – Hálózati alkalmazások, keresőprogram használata. – A számítógép alkalmazása során felmerülő etikai és egészségügyi fenntartások. – Játékprogramok. <i>Tanulói tevékenység</i> A géphasználat során felmerülő fogalmak értelmezése, rendszerezése. Az általában használatos dokumentumformák, szoftverek alkalmazása. Ikonok használata, egyszerű szöveg- és rajzkészítés. Hálózatra kapcsolódás, kapcsolat bontása. Adott tartalmak, képek megkeresése keresőprogram segítségével, adatok értelmezése, felhasználása (menetrend, térkép). Levelezőprogram használata, levélküldés, -fogadás, az udvariassági		<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> pontos szövegírás jelentősége, helyesírás. <i>Testnevelés és sport:</i> egészséges életmód.

formulák ismerete és használata. A számítógéphez csatolható eszközök használata. Termékek készítése közös munkával (az osztály életéről, kirándulásról). Játékprogramok mértékletes használata. <i>Hangsúlyosan fejlesztendő képességek, területek</i> Megfigyelőképesség. Irányított, tartós, tudatos figyelem. Emlékezet tartóssága, mobilizálása. Problémamegoldó képesség. Finommotorika.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Szakkifejezések a számítógépes alkalmazásokkal kapcsolatban (pl. e-mail, vírus, belépés, jelszó, megnevezések).

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A számítógép használata során felmerülő etikai és technikai kérdések	Órakeret 7 óra
Előzetes tudás	A számítógép használata során fellépő problémák feltérképezése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A számítógépet és tartozékait kíméletesen, szakszerűen használni. Balesetmentes, költségkímélő alkalmazás. A világhálóról szerzett információt kritikával, fenntartással, a tanuló által feltett információt felelősséggel kezelni.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<i>Fejlesztési követelmények</i> – Szakszerű eszközhasználat. – Egészségmegőrzéssel kapcsolatos ismeretek. – A világháló használata a káros oldalak mellőzésével. – Megfontolt tartalmak elhelyezése a világhálóra. – Önkorlátozás a számítógép használatának időtartamára. <i>Ismeretek</i> – A használt eszköz értéke és kíméletes alkalmazása. – Az alkalmazás során felmerülő etikai kérdések áttekintése. – A számítógép használata során szükséges egészségvédelmi feladatok. – Káros szokások kialakulásának megelőzése. <i>Tanulói tevékenység</i> A gép és a perifériák megfelelő használata. Az egészségkímélő géphasználat feltételeit számba venni, és alkalmazni. Etikai kódex közös összeállítása. A tilalmak számbavétele, indoklása. A számítógép-függőség kialakulásának megelőzése. Az agresszivitást erősítő játékok kerülése. Meggondolt, körültekintő kapcsolatteremtés, vásárlás a világhálón.		<i>Osztályfőnöki óra:</i> káros hatások. <i>Testnevelés és sport:</i> egészségvédelem, állóképesség megőrzése, finommotorika. <i>Magyar nyelv és irodalom:</i> helyesírás, szókincs.

<i>Hangsúlyosan fejlesztendő képességek, területek:</i> Szóbeli és írásbeli kifejezőképesség. Figyelem terjedelme, pontossága. Emlékezet mobilizálása. Szabályalkalmazás, szabálykövetés. Összefüggés-felismerés.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Szakkifejezések a számítógépes alkalmazásokkal kapcsolatban (pl. közösségi oldal, blog, csetelés, illegális letöltés, jogdíj).	
A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	Biztonságos, önálló eszközhasználat. Igénynek megfelelő tartalom keresése és önálló felhasználás. A tanuló képes a megismert alkalmazásokat kis segítséggel, önállóan használni. Képes célnak megfelelő produktumokat készíteni. Képes önkorlátozásra, a káros tartalmak kerülésére. Saját és mások személyiségi jogainak, intim szférájának megvédése.	

Családi életre nevelés

9-10. évfolyam
(Szabad sávból heti 1 óra)

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A család mint a társadalom legalapvetőbb egysége. A család működése	Órakeret 13 óra
Előzetes tudás	Saját családban megélt tapasztalat és más családok (pl. rokonok, ismerősök, barátok) megfigyelése, filmek, irodalmi művek alapján kialakult saját elképzelés, vélemény; korábbi tanévek során családjórán tanultak.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A család értékének hangsúlyozása. Pozitív attitűd kialakítása és/vagy megerősítése a család intézménye iránt. A diákok megismertetése a párválasztás szociológiai vonatkozásaival (háttér, végzettség, vagyoni helyzet, nemzetiség, vallás, szokások stb.), illetve ehhez kapcsolódóan a családon belüli szerepek, feladatok, felelősség, döntési jog, javak elosztása, a kölcsönösség alakulása fogalmainak megismerése.	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		
A család – érték. A család a társadalom életadó alapsejtje. Mi a boldogság? A boldogságkeresés útjai. Családi gazdálkodás, családi költségvetés, zsebpénz, takarékoskodás. <i>1. Biológiai témakörök</i> – A testi-lelki egészség. Az egészséges életmód. – Nemi szerepek. – Az élet tisztelete és védelme – a fogantatástól a természetes halálig. <i>2. Családszociológiai témakörök</i> – A szocializáció fogalma. – Párválasztás szociológiai vonatkozásai. – Konfliktus a családban – a válás hatása a családokra. – Magatartásminták – harmonikus családi minták. Szerepek, normák, értékek változásai. – Családtípusok és azok személyiségre gyakorolt hatása. <i>3. Pszichológiai témakörök:</i> – A személyiség fejlődése (szocializáció) és alakulása a családban. – Szerepek a családban, feladatok, terhek, javak, felelősség elosztása, családi munkamegosztás, kölcsönösség. – Szerepelvárások, szerepviselkedések, konfliktusok. <i>4. Pedagógiai témakörök</i> – Generációk közötti kommunikáció és együttműködés. – Pedagógusok, szülők és diákok jogai és kötelességei. <i>5. Etikai témakörök (csak érintőlegesen)</i> – Az emberi méltóság. – Társadalmi normák, értékek. – Szabadság–értelem és akarat kapcsolata. Az ember ösztönös és érzelmi élete. A		

szabadság mint az ember egyedülálló sajátossága.	
A családon belüli kommunikáció és az érzelmek, a szeretet kifejezésének jelentősége, társadalmi szinten berögzült káros sztereotípiák lebontása. A látásmód egyre differenciáltabbá válása, a családi élet működésében az összefüggésekből egyre több megértése. A kapcsolatokban, a problémák kezelésében, az élet autonóm irányításában stb. való egyre kompetensebb viselkedés.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Család, boldogság, testi-lelki egészség, élet tisztelete, harmonikus családi minta, ünnep, emberi méltóság.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Társas kapcsolatok – kommunikáció – konfliktuskezelés	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	Iskolai és egyéb közösségben megélt kapcsolatok (osztálytársak, barátok, szerelmesek, haverok, ismerősök stb.) tapasztalatai, nem tudatos kapcsolatépítési és -kezelési, konfliktusmegoldási stratégiák alkalmazása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A diákok jó kommunikációs képességeinek kialakítása és/vagy erősítése. A konfliktuskezelési és -megoldó képesség fejlesztése. Esélyegyenlőség – szemléletformálás.	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		
<i>Társas kapcsolatok</i> Én – te – mi – társas kapcsolatok: A kapcsolatba kerülés lépései. A kapcsolatot fenntartó elemek. A kapcsolatépítés fontos elemei: Természetes kíváncsiság, kockáztatás, legyünk önmagunk, kérdezzünk, meghallgatás, elfogadás, bizalom, közös érdeklődés. Család: Kölcsönösség, összetartás, az igazi, elfogadó szeretet, tisztelet. Munkamegosztás, szerepek, kölcsönös segítség. Jogok és kötelességek. Családi ünnepek. Döntések és szabályok. Barátság: A barátság jelentősége, kialakítása, szerepe a serdülő életében. A különbözőségek elfogadása, összehasonlítás, az elfogadás hiánya, önzés. A barát választása. Intimitás, érzelmek és gondolatok megosztása. Kölcsönös segítség. A csoportnyomás kivédése és határok állítása. Közösség: Egynemű és vegyes kortárs közösségek. Beilleszkedés. Szerelem: A párkapcsolatok kialakulása és tartóssága: párkeresés, megismerkedés, „lazázás”, randevúzás, együttjárás, csalódások, szakítás. Házasság: Elköteleződés és hűség. Rokonok és barátok. Értékközvetítő példaképek.		

Esélyegyenlőség – szemléletformálás.

Hogyan gazdálkodunk az időnkkel; a szabadidő hasznos eltöltése.

Kommunikáció a kapcsolatokban

Verbális kommunikáció:

őszinteség, egyértelmű fogalmazás, udvariasság, figyelem, barátságosság, hangszín.

Nonverbális kommunikáció:

mimika, tekintet, gesztusok stb.

Kulturális szignálok:

öltözködés, hajviselet, smink, jelképek stb. kérdésköre.

Értő figyelem:

meghallgatás képessége, megértés, odafigyelés, visszatükrözés, átírás.

Kérdezéstechnikák.

Párkapcsolati kommunikáció:

férfi és női kommunikáció sajátosságai, különbözőségei, ebből fakadó félreértések, problémák.

Tömegkommunikáció vagy szociális kommunikáció:

a tudatos médiahasználat és a kétlépcsős kommunikáció.

A manipuláció eszközei.

A virtuális világ veszélyei.

Szeretetlenelvek.

Konfliktuskezelés a kapcsolatokban (család, iskola, barátok, munkahely stb.)

Bevezetés:

Véleménykülönbség, vita, veszekedés, konfliktus.

A konfliktus az élet velejárója. Előítélet. Alapvető kommunikációs technikák, empátia.

Konfliktusmegoldási stratégiák:

Megoldási lehetőségek (visszavonuló, támadó, kiegyező, engedékeny, közös megegyezésre, kölcsönös megállapodásra törekvő). A konfliktus megoldásának lépései. Törekvés a konfliktusok békés megoldására. Tolerancia. Megbeszélés, meghallgatás, megbocsátás, újrakezdés.

Vitához, veszekedéshez vezető helyzetek.

Kapcsolatkezdeményezés, -gondozás, -védelmezés. A kapcsolatok buktatói és a változtatáshoz szükséges eszközök felismerése.

A tanult készségek minél hatékonyabb alkalmazása a kapcsolatok megtartása és/vagy megerősítése érdekében.

Az értő figyelem készségének elsajátítása, a visszatükrözés, kérdezéstechnikák gyakorlása, a férfi és női kommunikáció sajátosságainak megismerése, a tömegkommunikáció manipulációs hatásainak és az önkontroll fontosságának tudatosítása.

Az elfogadás hiányának, az önzésnek, a kiközösítés következményeinek, a kommunikáció szintjeinek, a verbális- és nonverbális kommunikáció fogalmának, az odafigyelés fontosságának, a különböző konfliktusmegoldási stratégiáknak a megismerése.

A konfliktusmegoldás lépéseinek, a kezeletlen konfliktusok következményeinek tudatosítása.
A tömegkommunikációs eszközök és a virtuális világ személyiségre, társas kapcsolatokra

gyakorolt hatásainak megismerése. Elfogadó, pozitív attitűd kialakítása a hátrányos helyzetű személyekkel (idősek, romák, fogyatékos emberek stb.).		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Elfogadás, bizalom, összetartás, tisztelet, barátságtípus, beilleszkedés, elköteleződés, hűség, értékközvetítő példakép, meghallgatás, tudatos médiahasználat, virtuális világ, tolerancia, újrakezdés.	
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Jellem és értékrend	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	Az „értékkel”, illetve „értékessel” kapcsolatos önálló gondolatok, személyes tapasztalatok, tanult fogalmak, családban, általános iskolában megtanult viselkedési normák.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A jellem és az értékek szerepének és fontosságának megértetése. A diákok elgondolkodtatása a férfiakkal és a nőkkel szembeni elvárásokról, párválasztási szempontok megfogalmazása a jellem szempontjából. Stabil, az egyetemes emberi értékeken alapuló értékrend kialakulásának elősegítése. Érett személyiség kialakulásának elősegítése.	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		
Szabadság, értelem és akarat kapcsolata. Az ember ösztönös és érzelmi élete. A szabadság mint az ember egyedülálló sajátossága. Társadalmi normák, törvények, értékek, társasági viselkedés írott és íratlan szabályai, illemtan (udvarlás, együttjáró párok társaság előtti magatartása). Lelkiismeret mint belső értékrend és annak karbantartása. Szeretet – a másik ember javának akarása. Mértékletesség – a helyes mérték az ösztönös és érzelmi életben. Sajátos erények, tulajdonságok: Hazaszeretet. Alázat. Önuralom. Lemondás. Empátia. Öröm. Boldogság. Humor. Játékosság.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Jellem, érték, erkölcs, értékrend, posztmodern relativizmus, szabadság, felelősségtudat, alázat.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Önismeret és érzelmi intelligencia	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	Korábbi iskolai, családi és egyéb közösségi tapasztalatok alapján kialakult énkép és önértékelés.	
A tematikai egység	A helyes önértékelés kialakulásának és az érzelmi fejlődés elősegítése.	

nevelési-fejlesztési céljai	A helyes énkép megerősítése. Az empátia gyakorlása, fejlesztése. Közösségépítés. Az önismeret csapdáinak (félelmeink) megismerése. Hivatás, pályaválasztás segítése az önismeret által.
Ismeretek/Fejlesztési követelmények	
A harmonikus személyiség. Önismeret – személyiségtípusok. Én- és csoportészlelés. Én-te-mi fogalma. Önértékelés kialakulása A közvetlen környezet szerepe az önértékelés kialakulásában: szülők, társak (összehasonlítás), barátok, iskola – visszajelzések fontossága. Értékes tulajdonságok. Önbecsülés, önkontroll. Az önismeret csapdái: Teljesítmény csapdája: „Bizonyos elvárásoknak meg kell felelnem ahhoz, hogy jól érezzem magam.” Vád szava: „Azok, akik kudarcot vallanak, méltatlanok a szeretetre és megérdemlik a büntetést.” Az elismerés kényszere: „Bizonyos embereknek el kell ismerniük ahhoz, hogy értékesnek lássam magam.” A reménytelenség csapdája: „Az vagyok, aki vagyok. Nem tudok megváltozni. Reménytelen eset vagyok.” Negatív önértékelés és a táplálkozási zavarok (pl. body building, kóros soványság). Az EQ-készségek: Személyes kompetenciák Éntudat – tudok valamit vagy tudatában vagyok valaminek. Érzelmi tudatosság, önértékelés, magabiztosság. Self-management Önkontroll, átlátszóság, rugalmasság, kezdeményezés, optimizmus. Szociális kompetenciák Szociális érzék Empátia, mások megértése, emberekkel bánás. Szociális képességek Kommunikáció, kötődések kialakítása, konfliktuskezelés, hatás másokra, csapatmunka. Az EQ fejlesztési folyamata: ismerd magad – fejleszd magad – add magad. Képességnövelés a saját erősségeik és gyengeségeik felismerésének, megértésének, elfogadásának és hatékony használatának terén. Képesség kialakulása/kialakítása a saját személyiség értékességének, fontosságának és hasznosságának felismerésére az aktuális trendek diktálta elvárásoktól függetlenül. A saját és mások érzelmeinek felismerése, megfogalmazása, megértése, elfogadása, kontrollálása és ezek hatékony használata.	
Kulcsfogalmak/fogalmak	Énkép, harmonikus személyiség, önértékelés, értékes tulajdonság, önbizalom, EQ-készség, személyes kompetencia, szociális kompetencia.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Nemiség – férfi/női identitás – szexualitás – párkapcsolatok	Órakeret 13 óra
Előzetes tudás	A férfi és nő különbözőségéről, a férfi-női szerepek működéséről általános iskolában megtanult fogalmak, az élet különböző szinterein, a családban szerzett konkrét tapasztalatok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A diákok segítése a genetikai nemnek megfelelő nemi identitás megerősödésében, a nemek közötti alapvető különbségek megismerésében (nemi jelleg, agyműködés, kommunikáció stb.) és a férfi/apa – női/anya szerepekkel kapcsolatos káros sztereotípiák lebontásában, a serdülőkori biológiai, lelki, viselkedésbeli változások pozitív megélésében, a termékenységtudatos szemlélet kialakulásában, ahol a gyermek mint ajándék jelenik meg. A párkeresés és a párválasztás sikerének elősegítése. A férfi-női párkapcsolatok formáinak és az azokban megélt boldogság/csalódás lehetőségének megismerése, kialakítva a diákokban a családbarát szemléletet. Felkészítés a harmonikus, boldog, elkötelezett párkapcsolaton (házasságon) alapuló érett, felelős, kiegyensúlyozott, egészséges szexualitásra. Az egészséges szexuális élethez szükséges ismeretek elsajátítása. Korszerű tájékoztatás a szexuális úton terjedő betegségekről (SZTB-k) és a családtervezési módszerekről. A természetes családtervezési módszer (TCST) korszerű ismertetése, és a mesterséges módszerek bemutatása őszinte, nyílt, érthető, „tabuk” nélküli beszélgetések során. Az emberi élet értékének a fogantatástól kezdve a természetes halálig való tudatosítása. Ezek alapján meggyőződés kialakítása, az IGEN kimondása a valódi értékekre, és a NEM vállalása a szexuális promiszkuitásra. A művi terhességmegszakítás lelki és fizikai veszélyeinek megismerése (abortuszprevenció).	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		
<i>A nemi identitás, az ember kétneműsége – különbségek férfi és nő között</i> – A férfi és a nő közötti biológiai, pszichológiai és kulturális különbségek. – Az igazi férfi és az igazi nő. <i>Felelős szexualitás</i> – A serdülőkori sajátosságok, testi és lelki változások, szépségei, gondjai; mindezek szexuális-identitásbeli aspektusai. – A termékenység értéke. A termékenység kincs, amire vigyázni kell, és amit óvni kell. A biológiai háttér – női-férfi termékenységi jelek, menstruáció, a női ciklus eseményei, a férfivá érés. A megtermékenyítés csodája. – „Felvilágosítás – kicsit másként” – őszinte, nyílt, érthető, “tabuk” nélküli felvilágosítás. – Növekedés a szeretetben: érzéseink, érzelmeink és ösztönös vágyaink kezelése. – Felelősségvállalás. – A szex, mint alapvető emberi szükséglet, célja és szépsége: szaporodás, gyermek;		

örömszerzés; szeretetkapcsolat kifejezése. – A szüzesség értéke, mit jelent a tisztaság. Önuralom és lemondás. <i>A párkeresés, a párválasztás</i> – Nővé és férfitá válás az önnevelésben. Életre szóló, helyes döntések meghozatala – elköteleződés. Hűség (holtomiglan-holtodiglan). A férfi-nő kapcsolat fajtái: házasság, együttélés, élettársi kapcsolat, együttjárás, laza párkapcsolat. <i>A termékeny szerelem: a gyermek mint ajándék</i> – Születésszabályozás, pozitív és negatív családtervezés – átgondoltság, tervszerűség és felelősség. Teljes körű tájékoztatás a családtervezési módszerekről, hatásmechanizmus és mellékhatások. Mesterséges és természetes családtervezési formák. Fogamzásgátlás. Egészséges életkezdés. – Életvédelem, magzatvédelem – abortusz-megelőzés. A magzati élet állomásai. – A várandósság – nem terhesség. Áldott állapot. A szóhasználat szerepe a közgondolkodás alakításában. – Csecsemőgondozás alapismeretei. – Nehezített termékenység, meddőség kérdése. Korai teherbeesés. A művi terhességmegszakítás lelki és fizikai következményei.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Nemi identitás, különbségek férfi és nő között, beavatás, serdülőkori testi és lelki változás, termékenység értéke, megtermékenyítés csodája, felvilágosítás, életvédelem.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Útelágazások, zsákutcák, útvesztők avagy Veszélyek és devianciák, döntéshelyzetek	Órakeret 9 óra
Előzetes tudás	Ismeretek a különböző szenvedélyek konkrét hatásairól, különösen a szervezetet hosszú távon károsító hatásairól, a függőség lehetőségéről és a leszokás nehézségeiről.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A felelős gondolkodás és a döntésképeség fejlesztése, választási alternatívák felismerése, valamint azok következményeinek tudatosítása az életkornak megfelelően. Az egészség mint érték tudatosítása, a függőség fogalmának, valamint a függőség kialakulásában szerepet játszó rizikó- és védőfaktorok megismertetése.	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		
<i>Szocializáció – a közösséghez tartozás igénye</i> Érték, norma, szabály. Többség – kisebbség. Sztereotípiák, előítéletek, diszkrimináció, deviancia, tolerancia. Család szerepe: érzelmi biztonság, elfogadottság érzése, stabil norma- és értékátadás, valamint adekvát feszültségkezelési minták nyújtása. Médiahatás (tudatos használat, funkciók, jellemzők). Virtuális-reális? Intézmények szerepe: iskola (iskolai kötődés, tanárok, osztálytársak). <i>Döntések és választási lehetőségek</i> Egészség mint érték: Az egészség megőrzése.		

Függőség, szenvedély – drognélküli világ? A boldogság pótszerei, szerhasználat: dohányzás, alkohol, gyógyszer és illegális drog: kipróbálás, rendszeres fogyasztás, függés. Kialakulásban szerepet játszó rizikó- és védőfaktorok azonosítása, következmények. Esetleges pozitív attitűd megkérdőjelezése, nemet mondás, visszautasítási technikák gyakorlása. Balesetmegelőzés (pl. közlekedés/sportolás). Bántalmazás és önvédelem: iskolában (kortársbántalmazás) és családban (családon belüli bántalmazás). Segítségkérés és támasznyújtás: Emberi kapcsolatok fontossága-család, barátok, segítő szakemberek és szervezetek bemutatása. Saját szükségletek, elvárások tudatosítása és asszertív kommunikációja. Probléma megbeszélése, a „titkok” megosztása. Támasznyújtás módjai – aktív segítségnyújtás. Saját erőforrásaikat meghaladó problémamegoldás esetén képesség az igényeik megfogalmazására, esetleges segítségkérésre, illetve annak elfogadására. A függőségen belül a dohányzás-, alkoholprevenció, a csoportnyomás kivédésének, határok állításának gyakorlása, valamint a saját szükségletek és elvárások asszertív kommunikációjának gyakorlása, támasznyújtás, aktív segítségnyújtás.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tudatos életvezetés, egészséges életmód, család szerepe, médiahatás (virtuális – reális), deviancia, bántalmazás, baleset-megelőzés, segítségkérés, támasznyújtás.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Változások, azok következményei és kezelésük	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	Saját tapasztalatok az életciklusok változásairól, a serdülőkor problematikájáról.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A változás okozta feszültségek, bizonytalanságok, a stressz hatékony kezeléséhez, valamint a veszteség elfogadásához szükséges kompetenciák kialakulásának elősegítése, fejlesztése, a változások kezelésével kapcsolatos ismeretek átadása. A veszteségelfogadás és -feldolgozás módjának, a gyász munka folyamatának, lépéseinek és szükségességének megismerése egyéb veszteségek kapcsán. A családi ünnepek, rítusok szerepének megismerése/felismerése. A „normál krízis” fogalmának megértetése; a krízis mint fejlődési lehetőség; az életszakaszok feladatainak megismerése, döntéshelyzetek gyakorlása, erőforrások, kapaszkodók keresésének elősegítése.	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		
A fejlődéssel járó családi életciklus-váltások, veszteségek mint „normál krízisek”. A serdülőkor lelki-viselkedésbeli változásai, gondjai, szépségei, akceleráció. Nehéz évek? Szabadság, önállóság, alkalmazkodás, engedelmesség. Egészség, egészségtudat. Betegség, öregség, fogyatékoság. Esélyegyenlőség. Fogyatékosághoz való hozzáállás. Fogyatékosági etikett. A fogyatékosággal élők nehézségei, a segítségnyújtás formái.		

Fogyatékos személyeket segítő szervezetek.

A halál, az élet velejárója.

A veszteségek kezelése: pszichológiai gyászmunka.

A veszteségek kezelése a családban és a családon kívüli környezetben (erőforrások).

A válásról és a mozaikcsaládban élés sajátos nehézségeiről (feszültségkezelési problémák).

Együttérzés. Empátia.

Stresszkezelés.

Családi ünnepek, rítusok áthidaló szerepe a változásokban. (Eljegyzés, esküvő, évfordulók, ballagás, gyászszertartások, szokások az egyes kultúrákban.)

A családi életben folyamatosan jelenlévő változások kezelése, az azzal járó nehézségek elviselése – toleranciaszint emelése.

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Betegség, öregség, fogyatékoság, halál, veszteség, válás, gyászmunka, rítus, empátia.

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	A tanuló – tisztában van a család értékével, pozitív hozzáállása erősödik a család intézménye iránt; képes a családbarát szemléletmód megélésére; – törekszik a családon belüli jó kommunikációra és érzelmei, szeretete kifejezésére; – ismeri a családon belüli szerepeket, feladatokat, felelősséget, döntési jogot; – elsajátítja az értő figyelem készségét; – tud kapcsolatokat kezdeményezni, gondozni és védelmezni; – tudatosítja a tömegkommunikáció manipulációs hatásait, ismeri a tömegkommunikációs eszközök és a virtuális világ személyiségre, társas kapcsolatokra gyakorolt hatásait; – ismeri a különböző konfliktusmegoldási stratégiákat, tudja a konfliktusmegoldás lépéseit, tisztában van a kezeletlen konfliktusok következményeivel; – ki tudja fejezni érzelmeit; ismeri az önismeret csapdáit; képes hivatását, pályaválasztását segíteni az önismeret által; – empátiás készsége fejlődik; az elfogadó, pozitív attitűd erősödik benne a hátrányos helyzetű személyek iránt; – törekszik az egyetemes emberi értékeken alapuló értékrend szerinti életre; – az érett személyiség kialakulásának útján tovább halad; – kialakul benne a termékenységtudatos szemlélet, ahol a gyermek mint ajándék jelenik meg; – alaposan ismeri a családtervezési módszerek hatásmechanizmusát, mellékhatásait, tisztában van a természetes családtervezés modern módszerének működésével; – felelősséget érez az életvédelem iránt; – a felelős gondolkodás és dönteni tudás képessége fejlődik benne, és a nemet mondást kezdi egyre jobban begyakorolni; – ismeri a függőség fogalmát, a kialakulásában szerepet játszó rizikó- és védőfaktorokat; – segítséget mer és tud kérni a környezetétől;

	– megtanulja elviselni, sőt kezelni a változással járó nehézségeket; – törekszik a változás okozta feszültségek, bizonytalanságok, a stressz hatékony kezelésére; – ismeri a gyászmunka folyamatát, lépéseit, a gyászmunka szükségességét egyéb veszteségek kapcsán is.

Gazdasági és pénzügyi kultúra I.

9-10. évfolyam
(Szabad sávból heti 0,5 óra)

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A család is gazdálkodik...	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	A családban megélt gazdálkodási tapasztalatok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A saját család gazdasági funkcióinak felismertetése. A szűkösség problémájának, valamint egy átlagos család megélhetéséhez felhasználható erőforrások megismertetése. A családi munkamegosztás jelentőségének és az egymásért végzett munka felelősségének tudatosítása. Információszerzés, -felhasználás fejlesztése: meghatározott szempontból adatok gyűjtése, rendszerezése és abból következtetések levonása.	

Ismeretek	Fejlesztési követelmények	
<i>Családból háztartás</i> A család gazdasági funkciói és kapcsolatai: fogyasztás, jövedelemszerzés, vásárlás, termelés, munkavégzés, megtakarítás, befektetés, adózás, adományozás, a munkaerő „újratermelése”, önkéntesség. A szűkösség problémája, a gazdálkodás szükségessége a családban. A háztartás fogalma. <i>Erőforrásaink a megélhetéshez</i> Szaktudás, munkavégző képesség, tulajdon, idő... <i>Munkavégzés, önkiszolgálás a családban</i> Munkamegosztás, munkaszervezés, gazdálkodói felelősség egymásért.	Egy elképzelt konkrét család gazdálkodásának leírásában a családok gazdasági funkcióinak felismerése, a gyűjtött ismeretek és a saját családi tapasztalatok alapján általánosítás. Ábra, gondolatterkép készítése a családok lehetséges gazdasági kapcsolatairól. Mi van, mi nincs? Családi esettanulmányok alapján megválaszolni: milyen erőforrásokkal rendelkeznek a háztartások a megélhetésükhöz? A gyűjtött ismeretek összegzése. Kérdőív segítségével statisztikai felmérés az osztályban: Ki milyen munkát végez a családban? Ki nem tud dolgozni? Kiről kell gondoskodni? A gyűjtött adatok rendszerezése, a tapasztalatok megbeszélése. Egy család ésszerű munkamegosztása. Tippgyűjtés (tanulságok levonása): minden megbeszéltemához kapcsolódóan a legfontosabb tanulságok plakátszerű megjelenítése.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Család, háztartás, szűkösség, fogyasztás, jövedelemszerzés, jövedelemtermelés, vásárlás, termelés, munkavégzés, megtakarítás, befektetés, adózás, adományozás, gondoskodás, a munkaerő „újratermelése”, önkéntesség, munkavégző képesség, tulajdon, szervezés, munkamegosztás, felelősség.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A családi költségvetés, avagy a háztartások pénztárcája	Órakeret 5 óra
Előzetes tudás	A diákok családi tapasztalatai. Saját zsebpénzzel való gazdálkodás tapasztalata.	
A tematikai egység	A családok legfontosabb bevételeinek és kiadásainak megismertetése.	

nevelési-fejlesztési céljai	Ismeretek alkalmazása a családi költségvetés valamely formában történő összeállítására és vezetésére. Szemponatok megismerése, amelyekre figyelve csökkenthetők a vásárlás anyagi természetű kockázatai, ezáltal a vásárlói tudatosság erősítése. A tartalék fontosságának megértetése, az összefüggés bemutatása a megtakarítási lehetőség és a hitelfelvétel között. Adatok elemzésével logikus következtetésre jutás, ezáltal a döntéshozó képesség megalapozása.	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények	
<i>A család bevételei</i> Munkából, tulajdon hasznosításából, a társadalmi juttatásokból származó és egyéb bevételek. <i>A család kiadásai</i> Mennyiből lehet megélni? A családi kiadások főbb csoportjai, a fogyasztási szerkezet szerényen és gazdagon. <i>Kockázatok a vásárláskor</i> Minőség, ár, jótállás, fogyasztói jogok, felelősség a vásárláskor. <i>Nagy értékű vásárlások, hitelek</i> Döntési szempontok, lehetséges pénzügyi források. Az áruhitelek. <i>Költségvetési egyensúly</i> Többlet vagy hiány? Van-e lehetőség megtakarításra, vagy többletforrás kell?	Rövid családi esettanulmányok, háztartási naplók alkalmazásával a főbb bevételi források (munkabér, jutalom, bérleti, díj, kamat, társadalmi juttatások, nyeremények, nyugdíj stb.) tudatosítása, rendszerezése. Esettanulmány: Két eltérő jövedelmű család havi kiadásainak összevetése azonos csoportosítás alapján (háztartásstatisztikai adatok feldolgozásával, háztartási naplókval). Az adatok alapján a kiadási csoportok azonosítása, színes kördiagram készítése, elemzése. A tudatos vásárlói magatartást segítő honlap, kiadvány feldolgozása. (Tanácsadói szerepben: problémákra információkeresés az adott források felhasználásával.) Döntési játék csoportokban: Melyik megoldást választjuk? Mosogatógépet/autót/... vásárol a család. Egyszerűsített költségvetés alapján kell a hitelkínálatból az adott áru vásárlásához szükséges hitelt kiválasztani. A döntések indoklása, megbeszélése. Különböző jövedelmű családok költségvetése alapján a	.

	költségvetési egyenleg megállapítása.	
	Tippgyűjtés (tanulságok levonása).	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Családi költségvetés, háztartási napló, munkával összefüggő, tulajdonból származó jövedelem, társadalmi juttatás, transzfer, egyéb bevétel, kiadási csoport, folyó kiadás, beruházás, megtakarítás, hitelfelvétel, hiteltörlesztés, költségvetési egyenleg.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Hitelfelvétel	Órakeret 2,5 óra
Előzetes tudás	Kölcsönzéssel, hitellel, adóssággal kapcsolatos tapasztalatok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Annak megértetése, hogy a hitel lehetőséget teremt egy fontos családi igény kielégítésére, a felelős hitelfelvétellel jobban élhet a család. Egy hitelszerződés aláírásával járó kötelezettségek megismertetése. Olyan okok, kockázatok megismertetése, amelyek a hiteltörlesztés nemfizetéséhez vezethetnek. Példák megismertetése a hiteltörlesztést garantáló biztosítékokra. A nemfizetés lehetséges következményeinek megismertetése. Az ismeretek alkalmazása: javaslattevés az adósságkezelésre. Mindezek alapján annak elősegítése, hogy váljon körültekintővé egy majdani hitelfelvétel mérlegelésében.	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények	
<i>Hitelek a családi gazdálkodásban</i> Hiteltípusok. <i>Egy hitelszerződés és következményei</i> A szerződő felek, biztosítékok. A devizahitelek sajátosságai. <i>A nemfizetéshez vezető okok</i> Váratlan változások a hitelszerződés megkötése után. Családi problémák: betegség, munkanélküliség, gyermekvállalás stb. Külső okok: árfolyamváltozás, kamatváltozás, jövedelemcsökkenés stb. <i>A nemfizetés következményei:</i> a KHR-rendszer, adósságspirál, fedezet, jelzálog eladása, kezességvállalás terhei.	Gyűjtőmunka: Milyen családi célokat valósítottak meg hitelből a környezetében? Hitelfelvétel ésszerűen: egy megalapozott, számításokkal alátámasztott hitelfelvételi döntés bemutatása. Cél: az egyensúly! – komplex esettanulmány egy család eladósodásáról és az adósságkezelésről. Egy-egy kérdés csoportos feldolgozása: - Hogyan került sor a hitel felvételére? (Mire vették fel, megalapozott volt-e? Milyen kockázatok kapcsolódtak a hitelfelvételhez?) - Milyen tényezők (okok,	

<i>Adósságkezelés</i> Megoldáskeresés: átütemezés, végtörlesztés, szigorú pénzkezelés (amiről még le lehet mondani).	körülmények) vezettek a hiteltörlesztés elmaradásához? 3. Milyen következményei lehetnek a nemfizetésnek (fedezet, kezes, jelzálog, adóslista – Központi Hitelinformációs Rendszer – KHR). 4. Hogyan lehet helyreállítani az egyensúlyt? Hogyan lehet a terheket csökkenteni? Honnan lehet több pénzhez jutni? A kérdések megválaszolása után közös egyeztetés, értékelés. Tippgyűjtés (tanulások levonása)	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Adós, hitelező, kezes, zálog, jelzálog, törlesztő részlet, kockázat, nemfizetés, árfolyamváltozás, kamatváltozás, KHR-rendszer, adósságkezelés, végtörlesztés, átütemezés	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Megtakarításból befektetés? Banki kapcsolatok	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	Családi megtakarítások, befektetések tapasztalatai.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A bankszámlák és bankkártyák használatában rejlő előnyök megismertetése. A megtakarítás és befektetés különbségének megértetése. Kritikai gondolkodás fejlesztése: tudjon a kockázat szempontjából befektetések között különbséget tenni; ismerjen fontosabb befektetési formákat és tudja, hogy milyen élethelyzetben melyiket célszerű választani. A megtakarítási célok és ezek eléréséhez kapcsolható befektetési lehetőségek összefüggésének felismertetése.	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények	
<i>Korszerű pénzkezelés</i> A perselytől a bankszámláig. A család banki kapcsolatai és kiadásainak fizetési módjai. <i>Elhalasztott vásárlások</i> A megtakarítások céljai és formái. <i>Befektetések</i>	Statisztikai felmérés az osztályban: mit tudunk a család banki kapcsolatairól: – Hol vezeti a család a bankszámláját? – Mire jó a bankszámla? – Van-e bankkártyája a családnak? – Mire használhatjuk a bankkártyát?	.

Szempontok: kockázat, hozam, idő, pénzösszeg, hozzájutás (likviditás). A legismertebb családi befektetések (betét, értékpapír, ingatlan, életbiztosítás) és a kapcsolódó fogalmak (árfolyam, EBKM – egységesített betéti kamatláb mutató).	A felmérés tapasztalatainak megbeszélése, szükség szerinti kiegészítése. Kidolgozott esettanulmány alapján egy család megtakarítási lehetőségének, céljainak és a megtakarítás szempontjának megbeszélése. A megtakarítás és befektetés kapcsolatának értelmezése. A megbeszéltek általánosítása, a befektetési szempontok alapján a leggyakoribb befektetési típusok bemutatása. Kapcsolódó reklámok értékelése. A magyar háztartások megtakarítási adatai: KSH-adatok bemutatása. Az árfolyamváltozás hatása a hozamra – összefüggések felismerése. Tippgyűjtés (tanulságok levonása).	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Megtakarítás, bankszámla, bankkártya, átutalás, közüzemi számla, megtakarítási motívum, kockázat, hozam, betét, értékpapír, ingatlan, életbiztosítás, EBKM, árfolyam.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Zsebpénz, avagy egy diák gazdasági szerepei	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	Saját vásárlási, megtakarítási, pénzkezelési élmények. Osztálypénz gyűjtése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A szükség, a fenntarthatóság problémájának megvilágítása. A gazdálkodói magatartás, döntések és adófizetői szerep tudatosságának erősítése. A saját szokások tudatosításával az önismeret fejlesztése. A takarékos és fenntartható vásárlás, fogyasztás formáinak megismertetése során a tudatos magatartás erősítése. A hosszú távú gondolkodás fejlesztése a pénzügyi döntésekben. A kamatos kamat jelentőségének felismertetése a megtakarításokban. A saját segíteni tudás felismertetése, a másokért vállalt felelősség erősítése.	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények	
Egy diák lehetséges bevételei Zsebpénz, ajándékok, családi	Két gyerek zsebpénzsztorija: Hangya Balázs és Tücsök Bogi	

„hasznosságok” (üvegviszaváltás, papírgyűjtés...), munkavégzés stb. <i>A bevételek felhasználása</i> A szűkösség problémája. Vásárlások, célzott megtakarítások (gyűjtők egy...), távoli, bizonytalan célú megtakarítások. Megtakarítás munkával. 72-es szabály. <i>Mi is adózunk?</i> Áfa és kamatadó a diákok gazdálkodói szerepében. <i>És akinek nincs?</i> Adományaink tettel/pénzzel?	hogyan gazdálkodik a pénzzel? Tanulások megbeszélése. Bevételek, kiadások főbb típusainak felismerése. „Hangyák” és „Tücskök” az osztályban, ki hova tartozik, önismeret. Hogyan lehet a vágyakat és a szüksős erőforrásokat összehangolni? Hogyan vásárolunk? Hogyan lehet a vásárlásainkkal is takarékoskodni? A fenntarthatóság elve a vásárlásban, fogyasztásban. Beszélgetés a kérdésekről, próbavásárlás. Közüvélemény-kutatás: Mire gyűjtenek a diákok? Adatok feldolgozása és bemutatása. Két eltérő megtakarítási magatartás számszerűsítése hosszú távon. (A kamatos kamat csodája.) Vajon tudunk-e segíteni a rászorulóknak? Beszélgetés az önkéntességről. Tippgyűjtés (tanulások levonása)	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Szűkösség, zsebpénz, takarékoság, körültekintő vásárlás, megtakarítás, kamat, kamatos kamat, 72-es szabály, áfa, kamatadó, adomány, önkéntesség.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Gazdasági kockázatok a családban	Órakeret 2 óra
Előzetes tudás	Családi problémák megélése (betegség, veszteségek).	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A társadalombiztosítás alapelemeinek, feltételeinek megismertetése, a befizetések és jogosultságok kapcsolatának megértetése. Kritikai gondolkodás fejlesztése: a gazdasági természetű kockázatok felismerése, kezelési technikák megismerése. A hosszú távú gazdálkodói felelősség erősítése önmagáért, családjáért. A saját lehetőségek, erkölcsi kötelesség felismertetése a rászoruló segítésében.	

Ismeretek	Fejlesztési követelmények	
<i>Betegség, rokkantság</i> Hogyan és miből gondoskodik a társadalom a betegekről, rokkantokról? Betegállomány, táppénz, egészségügyi ellátás rendszere Magyarországon. <i>Munkanélküliség</i> Milyen ellátásra, mennyi ideig jogosult egy regisztrált munkanélküli? <i>Veszteségek, csapások</i> Károk és kezelésük a háztartásokban (törés, betörés, autókár, károkozás másnak). A biztosítások leggyakoribb típusai a háztartásokban. <i>Öngondoskodás, hosszú távú gondolkodás</i> Hogyan lehet csökkenteni a bajokból származó veszteségeket? A tartalék jelentősége. <i>Társadalmi szolidaritás</i> Hogyan gondoskodik az állam/a társadalom/egy-egy közösség a rászorultakról? Hogyan tudunk egymásnak segíteni, ha bajba jutunk?	Esettanulmányok és megbeszélésük: Családi történetek. Mit lehet tenni, ha – tartósan beteg lesz az egyik szülő; – munkanélküli lesz az egyik szülő, – elég, beázik, karambolos lett a... Következmények és kezelési lehetőségük. Felkészülés a váratlan helyzetekre. Beszélgetés az esetekről, általánosítás és tanulságok megfogalmazása. „Segítségek a bajban” címmel gondolattérkép, rajz készítése. (Segédletek, amelyek a lehetséges támogatásokat, intézményeket írják le.) Esetjáték-esettanulmány: Kis családokban (csoportokban) eseménykártyák feldolgozása: milyen ötletük van a „családoknak” a kártyákon található problémák megoldására. Mit tehetnek a családok egymásért? A társadalmi felelősség értelmezése a családban. Felmérés az osztályban: hogyan támogatják a családok a rászorulókat? Tippgyűjtés (tanulságok levonása).	.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Betegállomány, táppénz, egészségügyi ellátás, munkanélküliség, biztosítás (élet-, baleset-, vagyoni-, felelősségbiztosítás), öngondoskodás, tartalék, társadalmi szolidaritás, önkéntesség, rászorultság, felelősség, pénzügyi fogyasztóvédelmi intézmény.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A gazdaság – igények és lehetőségek	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	Saját maga, családja, környezetében élők igényeinek, lehetőségeinek, erőforrásainak ismerete. A földrajzban megismert országok fejlettségi különbségei. A történelemben tanult technikai változások és a szükségletek, valamint kielégítési módjuk megváltozása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Annak megértetése és tudatosítása, hogy milyen erőforrások határozzák meg egy ország fejlődési lehetőségeit. A szűkösség fogalmával kapcsolatban annak megértetése, hogy az igények kielégítésének miért vannak prioritásai, miért kellene döntési alternatívák az erőforrások felhasználásban. A fenntarthatóság jelentőségének, felelősségének megértetése mind a társadalom, mind az egyén esetében.	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények	
<i>Szegény és gazdag országok, erőforrások</i> A szegénység, ill. gazdagság értelmezése. Egy nemzetgazdaság erőforrásai: földrajzi és társadalmi erőforrások. A fejlettséget meghatározó tényezők (GDP, természeti erőforrások, népesség, szaktudás, termelékenység, hatalmi státusz stb.). <i>A szükségletek és a termelés kapcsolata. A szűkösség problémái</i> A termelési tényezők, a termelési folyamat, a termék és szükséglet összefüggése. Szűkösség, döntési alternatívák, gazdálkodás az erőforrásokkal. <i>A növekedés korlátai és a fenntarthatóság</i> Az ökológiai lábnyom értelmezése. Fenntarthatóság, felelősség az egyén és az ország és a Föld szintjén.	Választható esettanulmány feldolgozása: Miből élünk? V1. Három ország (köztük Magyarország) gazdaságának elemzése, az erőforrások, fejlettség és fejlődési lehetőségek elemzése (statisztikai adatok, történelmi, természeti, gazdasági körülmények). V2. Esetjáték: szükségletek, termelés, munkamegosztás, társadalomszervezés. Egy lakatlan sziget erőforrásainak és az emberek tudásának, munkavégző képességeinek felhasználásával a túlélés feltételeinek, a jólét lehetőségének megteremtése, megszervezése. Tapasztalatszerzés: Erőforrások és termelési lehetőségek összefüggése csoportos döntési játékban (papír, olló, vonalzó, ceruza, körző felhasználásával egyszerű termelési folyamat megszervezése, piacra termelés, verseny).	

	Tapasztalatok, tanulságok összegzése. Vita: Jólétben vagy jól szeretnék élni? A jólét és jóllét különbségei. Az ökológiai lábnyom. A fenntarthatóság kritériumai. Plakátkészítés: Országok ökológiai lábnyoma.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Nemzetgazdaság, GDP, piac, természeti, társadalmi erőforrás, szaktudás, termelés-szervezés, nagyhatalom, nyersanyag, szegénység, szegény és gazdag ország, szükséglet, termék, termelés, szolgáltatás, szűkösség, döntési alternatíva, a növekedés korlátai, fenntartható fejlődés, ökológiai lábnyom, jólét, jóllét.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A piacgazdaság, amelyben élünk	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	A piacgazdaság szereplői a diákok környezetében (termelő, szolgáltató kereskedő vállalkozások, bankok). A pénzről szerzett történelmi, földrajzi ismeretek, saját, családi tapasztalatok (vásárlás, külföldi pénzhasználat).	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A kereslet és kínálat egymásra hatásának, a piaci információk jelentőségének megértetése a termelési és fogyasztási döntésekben. A rendszerszemlélet, a modellalkotó képesség fejlesztése a gazdaság sokféle szereplője kapcsolati rendszereinek megismertetése során.	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények	
<i>A piacgazdaság fogalma, jellemzői.</i> Magántulajdon, piac, verseny. A piacgazdaság kiépítése Magyarországon. <i>A piac szerepe a gazdaságban</i> A piac mint a termelés és fogyasztás kapcsolata, információk és döntések a piac segítségével. A verseny előnyei és problémái, versenyetika. <i>A pénz fogalma és funkciói</i> A pénz szerepe a gazdaságban. A pénz mint értékmérő eszköz, forgalmi eszköz, felhalmozási eszköz, fizetési eszköz és	Döntési játék csoportokban: A piaci mechanizmus működése, pl. egy gyümölcspiacon. Kereskedői szerepben vásárlási és eladási döntéseken keresztül a kereslet és kínálat egymásra hatásának megélése. A tapasztalatok összegzése, általánosítása. Gyűjtőmunka: Verseny a vállalatok között. A diákok környezetében működő vállalkozások versenyének konkrét jelenségei. A verseny előnyeinek és problémáinak, egészségtelen kinövésének értékelése.	

világpénz. <i>Szereplők és kapcsolatok a gazdaságban</i> A vállalatok, háztartások, állam-önkormányzat egyszerűsített kapcsolatrendszere, a piacgazdaság modelljében. Fogyasztási cikkek piaca és erőforrások piaca. Pénzügyi közvetítők. Civil szerveződések.	Kiselőadás: Fair trade kereskedelem. Gyűjtőmunka, kiállítás: A pénz története/Fizetőeszközök napjainkban. Vita: Vállaljanak-e szerepet a vállalatok a város/falu életében? Miért vállalnak el civil szervezetek állami feladatokat? Lehet-e önkormányzati vezetőnek a településen saját vállalkozása? Kaphat-e önkormányzati megrendelést? Tapasztalatszerzés modelljátékban: Vállalkozó és háztartás szerepben a diákok az erőforrások, termelés és termék (áru) körforgását, adásvételét élik meg (termelési tényezők piaca, fogyasztási cikkek piaca, erőforrások-termelés összefüggése). A tapasztalatok és a piacgazdaság modelljének összevetése. Látogatás vagy vendégfogadás: Pénzügyi közvetítők (pl. bank)/civiliek az iskola környezetében. Mi a szerepük a gazdaság működésében?	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Piacgazdaság, magántulajdon, piac, termelési tényezők piaca, fogyasztási cikkek piaca, nemzetgazdaság, termelés, fogyasztás, vállalkozás, becsületes kereskedelem, piaci verseny, versenytárs, monopolhelyzet, versenyetika, állam, önkormányzat, civil szervezet, árupénz, pénz, pénzfunkció, pénzforma, euró, infláció, hitel, adó.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Világpiaci kapcsolatok – határon innen és túl	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	Importcikkek a fogyasztásunkban. Valuták, valutaváltás, árfolyam ismerete. Magyar termékek külföldön. Külföldi termékek hazánkban.	
A tematikai egység	A külkereskedelem jelentőségének, szerepének, nyitottságunk,	

nevelési-fejlesztési céljai	érzékenységünk megértetése a világpiaci változásokra. Az árfolyamváltozás kettős hatásának, összefüggésének megértetése a külkereskedelemmel. A helyi termékek jelentőségének tudatosítása a fenntarthatósággal összefüggésben. A kritikai gondolkodás fejlesztése előnyök és hátrányok, érvek és ellenérvek összevetése során.		
Ismeretek	Fejlesztési követelmények		
<i>A magyar és a külföldi termékek fogyasztásunkban</i> A magyar gazdaság és a világpiac összefüggése, a nemzetközi munkamegosztás jelentősége. Multinacionális vállalatok. <i>Külkereskedelmünk szerkezete, partnereink</i> Magyarország külkereskedelmi partnerei az EU-ban és az EU-n kívül. A külkereskedelem összetétele, jelentősége. A nyitott gazdaság értelmezése. <i>Pénz a nemzetközi piacon</i> Valuta, deviza fogalma, árfolyama. Az euró.	Gyűjtőmunka: Helyi, hazai és külföldi termékek a környék boltjaiban. A nemzetközi munkamegosztás előnyei és problémái. (Helyi termelés, lokalitás, fenntarthatóság összefüggése.) Szituációs játék: A helyi gazdák szövetsége helyben előállított terméket szeretne eladni a boltban. Milyen érvek szólnak mellette, ellene? Statisztikai adatok Magyarország külkereskedelmének szerkezetéről, irányáról, méretéről – diagramkészítés, értelmezés. Szerepjáték – szerepkártyák: Különböző gazdasági szereplők hogyan élik meg a devizaárfolyamok változását? A változások hatása az export, import alakulására. Vita: Magyarország EU-tagságának előnyei, hátrányai.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Világpiac, export, import, fenntarthatóság, helyi termék, multinacionális vállalat, külkereskedelem, külkereskedelem szerkezete, nyitott gazdaság, valuta, deviza, valutaváltás, árfolyam, euró.		

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Miért van szükség az államra?	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Az állam kialakulása, az állam változó szerepe. Adófajták, a diák, illetve családja tagjainak adófizetése.	
A tematikai egység	Az állami szerepvállalás okainak, az állam feladatainak megértetése.	

nevelési-fejlesztési céljai	A tudatos és felelős magatartás erősítése: annak megértetése, hogy miért kell adózni, miért fontos az államnak és az adózó állampolgárnak az adómorál javítása, a feketegazdaság és a korrupció visszaszorítása. Az összefüggés felismertetése a túlköltekezés és eladósodás között. Az ésszerű gazdálkodás és takarékoság jelentőségének megértetése az ország egészére vonatkoztatva is.	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények	
<i>A piaci működés ellentmondásai</i> Környezetszennyezés, a verseny problémái, monopóliumok, közjavak, válság, szegénység, esélykülönbségek a társadalomban. <i>Az állami szerepvállalás és ennek költségei</i> Rendfenntartás (rendőrség, honvédelem), egészségügy, oktatás, kultúra, közjavak, állami intézmények, nyugdíjrendszer működtetése, szociális kiadások. <i>Miből költ az állam?</i> Állami bevételek: Néhány fontosabb adó (személyi és vállalati jövedelemadó, a bér közterhei, forgalmi adó, és a fogyasztási adó), vámok, illetékek, privatizáció, kölcsönök. <i>Az adófizetők kötelelessége, felelőssége és joga</i> A tudatos és felelős állampolgár. <i>Eladósodott állam, eladósodott ország</i> A kiadási többlet és az államadóság összefüggése. Az egy főre jutó államadósság. A takarékoság és kiadáscsökkentés kényszere és nehézségei.	Aktuális országos vagy helyi hírek gyűjtése a környezetszennyezés, a szegénység, a társadalmi problémák témaköréből. Vita: Ki oldja meg a piac, a környezetszennyezés, a szegénység, az esélykülönbségek problémáit? Mi a feladata a gondok enyhítése érdekében az államnak, az önkormányzatnak? Szerepjáték: Vita egy helyi önkormányzat költségvetéséről. A szűkösség problémája, teendők rangsorának felállítása különböző képviselői szerepek, érdekek ütköztetése során. Vita: Miért fontos az államnak és az állampolgárnak a feketegazdaság és a korrupció visszaszorítása? Egyszerűsített számítási feladatok: Hogyan számítják ki: – egy termék áfáját? – egy foglalkoztatott jövedelemadóját? – egy vállalkozás nyereségadóját? „Mit tennénk, ha...” döntési játék: Milyen választ adna a nemzetgazdasági miniszter? Eseménykártyák: visszaesés van a világgazdaságban, a forint	

	leértékelődött az euróhoz képest, infláció alakult ki, nőtt a munkanélküliség stb. Adatelemzés: Statisztikai adatok a magyar államadósság alakulásáról.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Környezetszennyezés, szegénység, a verseny problémái, monopólium, közjavak, válság, adó, adózás, személyi és vállalati jövedelemadó, bér közterhei, forgalmi adó, fogyasztási adó, vám, illeték, privatizáció, kölcsön, államadósság, GDP-arányos államadósság, honvédelem, rendőrség, kormányzati intézmény, oktatás, kultúra, egészségügy, költségvetés, bevétel, kiadás, deficit, költségcsökkentés, feketegazdaság, korrupció.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Egy ország polgára – az egyén gazdasági szerepe	Órakeret 1 óra
Előzetes tudás	Történelemformáló hősök és az átlagember szerepe, felelőssége különböző korokban a hétköznapiakban és nagy eseményekben. Saját gazdasági szerepeinek tapasztalatai. Diákönkormányzatban szerzett tapasztalatok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Saját gazdasági szerepek tudatosítása. A felelős magatartás erősítése az egyén, a társadalom és az állam kölcsönös felelősségének, egymásrataltságának, a jogok és kötelezettségek összhangjának megértése során.	
Ismeretek		Fejlesztési követelmények
Szerepeink a gazdaságban Az egyén mint – fogyasztó, – munkavállaló, – adófizető, – megtakarító, – hitelfelvevő, – adományozó, segítő, önkéntes, – vállalkozó, – választópolgár.		Gyűjtőmunka aktuális cikkekből: Gazdasági szerepek, társadalmi szerepvállalás a hétköznapi ember és néhány híresség életében.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Egyén, társadalom, állam, választópolgár, civil kezdeményezés, jog, kötelesség, felelősség.	
A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén	A tanuló érti a szűkösség fogalmát és szerepét a család és egy ország gazdálkodásában. Modellszerűen átlátja a családok gazdasági funkcióit és kapcsolatait a többi gazdasági szereplővel. Tisztában van azzal, hogy a gazdasági célok több úton is elérhetők, képes az alternatív megoldások mérlegelésére. Tájékozott a háztartások legfontosabb erőforrásairól, bevételeiről, kiadási	

	csoportjairól, képes egyszerű családi költségvetés összeállítására és vezetésére. Fel tud sorolni a tudatos vásárlást, a fenntarthatóságot biztosító szempontokat. Érti a családi költségvetés, a megtakarítás és hitelfelvétel összefüggését, egymásra hatását. Ismeri a hitelfelvétellel járó kockázatok főbb típusait, a nemfizetés következményeit és a pénzügyi zavarok kezelésének néhány lehetőségét. Ismeri a jellemző befektetési típusokat és az ezek közti választás főbb szempontjait. Tisztában van saját gazdasági szerepével, ismeri saját gazdálkodási attitűdjét, képes saját céljaival összefüggő rövid és hosszabb távú pénzügyi tervezésre. Ismer gazdasági természetű kockázatokat a családok életében, tud javaslatot tenni ezek negatív hatásának csökkentésére, elkerülésére. Érti a családok és saját szerepét a rászorultak támogatásában, a társadalmi felelősségvállalásban, az önkéntes feladatok végzésében. Képes a gazdálkodással kapcsolatos főbb alapelvek tanács formájában történő megfogalmazására, az elvek gyakorlati képviselésére. Érti a piacgazdaság működésének alapelveit, legfontosabb szereplőinek kapcsolatrendszerét. Ismer történelmi, földrajzi, társadalmi okokat, amelyek egy-egy ország szegénységét, gazdagságát eredményezik. Alapvető ismeretei vannak a piac fogalmáról, szerepéről, működéséről. Érti a verseny fogalmát, látja annak előnyeit, árnyoldalait, megértette, hogy miért fontos a versenyetika, és ő is tehet az etikus versenyért. Ismeri a pénz fogalmát, legfontosabb funkcióit, nemzetközi formáit. Átlátja, hogy a legfontosabb gazdasági szereplők: a vállalatok, a háztartások, az állam és az önkormányzatok, a pénzügyi közvetítők, a civil szerveződések között milyen kapcsolatok alakultak ki, hogyan működik a gazdaság. Megértette, hogy fogyasztásunkban szerepet játszanak a hazai és a külföldről származó termékek. Konkrét példákat tud mondani, hogy miért szükséges egy-egy terméket külföldről behozni, megértette, hogy miért és mennyiben segíti a gazdaság fejlődését, ha hazai, helyi terméket vásárolunk. Tudja az export és az import fogalmát, ismeri külkereskedelmünk alapvető szerkezeti felépítését. Tisztában van azzal, hogy szükség van az államra, fel tudja sorolni az állam feladatait, hogy mire kell az államnak pénzt költenie. Megértette az adózás jelentőségét, ismeri a főbb adónemeket. Érti, hogy miért hátrányos a társadalom számára a feketegazdaság. Érti, hogy mit jelent az ország eladósodottsága, melyek ennek gyakorlati következményei. Tisztában van azzal, hogy az egyéni sikerek és a közösség, az ország egészének jóléte hosszú távon összefüggnek, egymástól elválaszthatatlanok.

Munkapiac

9-10. évfolyam

(Szabad sávból 9. évfolyamon heti 0,5 óra, 10. évfolyamon heti 1 óra)

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Önismeret	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	Osztályfőnöki órákon, egyéb tantárgyak keretében, esetleg iskolapszichológustól, egyéb szakembertől kapott visszajelzések a diák személyiségéről.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Önismeret fejlesztése (ön maga mint potenciális munkaerő, a munkaerőpiacon hasznosítható tulajdonságok felismerése; öndefiníció, egyéni jellemzők – érdeklődés, képesség, értékrend, munkamód – meghatározása). Annak tudatosítása, hogy ezek az egyén erőforrásai. Támogatás az egyéni célok meghatározásában és a célok eléréséhez vezető egyéni terv kidolgozásában.	
Ismeretek		Fejlesztési követelmények
<i>Miért van szükség önismeretre?</i> A pályaválasztás, pályaaorientáció, pályaismeret és az önismereti munka összefüggése. <i>Az önismeret és a személyiség fogalma.</i> <i>Az érdeklődés, a motiváció jelentősége</i> A személyiség érdeklődési irányának és az érdeklődés intenzitásának összefüggése a pályaválasztással. <i>A képességek feltárása</i> Képesség fogalma, képességek csoportosítása, egyéni képességprofil meghatározása. A képességek fejlesztési lehetősége. <i>Önismeret és értékválasztás.</i> <i>A munkával elérhető értékek</i> A család, a társadalom hatása az értékrendre. Az egyén értékválasztása a pályaválasztással, a munka megválasztásával. Önkéntes munka.		Önismereti tesztek kitöltése és értékelése – motivációk, érdeklődés; – képességek; – értékrend; – munkamód. Önismereti játékok a pályaválasztás szolgálatában. Esettanulmányok feldolgozása: amikor a hobbiból hivatás lett. Közismert és hétköznapi emberek pályatörténetei. Tanulságok meghatározása: hasznosítható képességek, hobbik. Egy lehetséges saját pályaut meghatározása (írásban vagy képen feldolgozva). Értékütközések a munkában, vita: „Ha megfizetnek, mindegy, hogy mit dolgozol?” Internetes tájékozódás a pályaaorientációt segítő webhelyekről, intézményekről. Egyéni mappa vezetése a képességprofilról, a pályairányultságról.

<i>Önismeret és a munkavégzés körülményei</i> A munkával együtt járó munkamód (a munkavégzés tárgyi és személyi körülményei) megválasztása. <i>Önismeret és pályacélok meghatározása</i>		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Pályaválasztás, pályaaorientáció, életpálya, hivatás, önismeret, személyiség, érdeklődés, motiváció, képesség, képességprofil, értékrend, munkaérték, önkéntes munka, munkamód.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Pályaaorientáció és pályaismeret	Órakeret 11 óra
Előzetes tudás	A Szülők és a diákok környezetében (iskola, otthon, barátok) élő más felnőttek foglalkozásainak, életpályájának ismerete. Pályaválasztási tanácsadóktól, börszéken szerzett információk.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Foglalkozások és a végzésükhöz szükséges képességek, szaktudás, tapasztalat megismertetése. A munkapiaci elvárások változása és az élethosszig tartó tanulás összefüggésének megértetése. A helyesen kialakított tanulási szokások jelentőségének beláttatása az életpálya-építés folyamatában. A képzési rendszer, az érettségire épülő továbbtanulási lehetőségek (felsőoktatás, szakképzés), valamint a diákhitel rendszerének megismertetése. Képességek fejlesztése a tájékozódáshoz és egyéni terv kidolgozásához saját pályacéljaival összefüggésben.	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények	
<i>Foglalkozások, pályaismeret</i> Foglalkozások csoportjai, foglalkozások profiljai. Foglalkozások és fizetések. <i>A tanulás jelentősége a pályaépítésben</i> Az élethosszig tartó tanulás jelentése és indoklása. A humántőke fogalma és tényezői. <i>Iskolarendszerű és iskolarendszeren kívüli szakképzés</i> A szakképzési rendszer	Gyűjtőmunka és kiállítás összeállítása: A diákok érdeklődési körébe tartozó foglalkozások és profiljainak leírása. Pályaleírások, foglalkozásismertető kisfilmek és szülők foglalkozásbemutatója alapján. Statisztikai adatelemzés: foglalkozások és átlagbérek a magyarországi foglalkoztatásban (ágazati átlagbérek). Tájékozódás a szakképzésről: internet és kiadványok elemzése. A felvételi tájékozódás hivatalos forrásai: a Felvételi tájékoztató tartalma, használata. Pontszámítás, kalkulátorok alkalmazása.	

ismertetése, szakmacsoportok áttekintése, képzettségi szintek egymásra épülő rendszere.	Kalkuláció készítése: Mibe kerül egy év a felsőoktatásban (költségtérítés, tandíj, a tanulás egyéb költségei, a megélhetés költségei szülőkkel élve, kollégiumban, albérletben)?
<i>Érettségi, felsőoktatás, pontszámítás</i> Az érettségi, ill. felvételi rendszere, a pontszámítás tantárgyai, szabályai.	Kiselőadás tartása a diákhitel aktuális szabályairól.
<i>A továbbtanulás költségei.</i> <i>Diákhitel</i> Költségek, források.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Foglalkozásprofil, pályaleírás, humántőke, élethosszig tartó tanulás, képzési rendszer, továbbtanulás, felsőoktatás, felvételi, pontrendszer, szakképzés, diákhitel.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Kilépés a munkaerőpiacra	Órakeret 11 óra
Előzetes tudás	Családban, rokonságban a felnőttektől szerzett tapasztalatok, közvetlenül szerzett ismeretek a munkaerőpiacról.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A karrierperiódusok, az életszerepek fogalmának, a pályakezdés jellegzetességeinek megismertetése. A munkaerőpiac alapvető fogalmainak, az aktuális hazai és külföldi munkaerő-piaci helyzet, szabályok megismertetése. Tájékozódóképesség fejlesztése (az interneten és a sajtóban az álláslehetőségekről, foglalkoztatási formákról, valamint a Munkaügyi Központ és a civil szervezetek szerepével kapcsolatban). Az álláskeresés folyamatának, „praktikáinak” megismertetése, egyes elemek gyakoroltatása (az állásinterjú elvárásai, megfelelő önéletrajz és motivációs levél megírása).	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények	
<i>Életpálya, karrierperiódusok</i> Életszakaszok, karrierperiódusok fogalma, életszerepek tudatosítása, a pályakezdő élethelyzet. <i>A munka világa, munkalehetőségek itthon és külföldön</i> A munkaerőpiac fogalma, munkaerő-piaci folyamatok, munkanélküliség, munkalehetőségek itthon. A külföldi munkavállalás	Esettanulmány a karrierperiódusokról: alapvető karrierdöntések meghozatala, karrier előkészítése, kezdeti karrier, kibontakozás, a karrier csúcsa, megőrzés-fenntartás, nyugdíj előtt. Vágyak és valóság – konfliktusok, dilemmák, döntési helyzetek a karrierszakaszokban: esetelemzések, tanulságok levonása. Forráselemzés: Internetes állásportálok és sajtóhírek alapján az aktuális munkaerő-piaci helyzet elemzése, a munkalehetőségek feltérképezése. Üzleti szféra, civil szféra, közsztéra kínálata, elvárásai. Keresett és kevésbé keresett szakmák, végzettségek.	

lehetőségei, szabályai. Munkavállalás az EU-ban. Önfoglalkoztatás. <i>Álláskereső</i> Az álláskereső folyamat, módjai. A Munkaügyi Központ szerepe az álláskeresőben. Jelentkezés az állásra, kapcsolatfelvétel. <i>Önéletrajz, motivációs levél, felvételi beszélgetés</i> Önéletrajztípusok, a motivációs levél jelentősége, felvételi beszélgetés, viselkedés, non-verbális üzenetek.	Kényszer vagy lehetőség: önfoglalkoztatás. Gyűjtőmunka: Internetes és egyéb források alapján a külföldi munkalehetőségek feltérképezése. Tipikus feltételek, szabályok, egyes országok sajátosságainak összegyűjtése. Látogatás a Munkaügyi Központ helyi irodájában, a tapasztalatok megbeszélése, összegzése. Forráselemzés: Állásportálok és sajtóban megjelenő álláshirdetések elemzése. Rejtett információk, veszélyes hirdetések felismerése. Dramatikus játék: Felkészülés és felvételi beszélgetés egy konkrét, meghirdetett állásra. A szükséges dokumentumok (önéletrajz, motivációs levél) elkészítése. Tanulások megbeszélése.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Karrierperiódus, pályakezdés, munkaerőpiac, munkanélküliség, Munkaügyi Központ, közszféra, versenyszféra, álláskereső, önfoglalkoztatás, önéletrajz, motivációs levél, felvételi beszélgetés/állásinterjú, nonverbális kommunikáció.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Munkába állás – munkajogi alapok	Órakeret 11 óra
Előzetes tudás	Családban, elsősorban a szülőktől szerzett munkavállalói, munkaadói információk.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A munkaviszonnyal összefüggő alapfogalmak és legfontosabb szabályok, a munkaszerződés általános tartalmának megismertetése. Tájékoztató segítés a Munkatörvénykönyvben, kapcsolódó jogszabályokban. A munkaviszony, a munkabér közterhei és a társadalombiztosítás összefüggésrendszerének megértetése. A fekete foglalkoztatás problémáinak, egyéni és társadalmi következményeinek megértetése. A rugalmas foglalkoztatás jelentőségének és néhány új formájának megismertetése a munkanélküliség kezelésében és a fenntarthatósággal összefüggésben.	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények	
A Munka törvénykönyve. A munkavégzés általános szabályai A munkaviszony fogalma, a munkaviszony alanyai.	Gyűjtőmunka: munkaszerződések (családtag munkaszerződése, iskolai dolgozó, diákmunka stb.). Egy általános munkaszerződési forma kitöltése, értelmezés, elemzés.	

<i>A munkaszerződés általános tartalma</i> <i>A munkáltató és a munkavállaló kötelességei.</i> <i>A kártérítési felelősség</i> <i>A munkaviszony megszűnése és megszüntetése</i> Felmondási idő, végkielégítés szabályai. <i>A munka- és a pihenőidő szabályai</i> Fiatalok munkavállalására vonatkozó sajátosságok. Pihenőidő, szabadság. <i>A munka díjazása</i> Alapbér, bérpótlékok. Garantált bérminimum. A munkabérek közterhei, valamint adózási, biztosítási összefüggései. <i>Munkaügyi kapcsolatok</i> Üzemi tanács, szakszervezetek, kollektív szerződés. <i>Néhány szokásostól eltérő (atipikus) foglalkoztatási forma</i> Távmunka, bedolgozó, részmunkaidő, munkaerő-kölcsönzés.	Felmérés az osztályban a nyári munkavégzés tapasztalatairól. Munkafajták, szerződések, munkajogi-társadalombiztosítási összefüggések, a „feketemunka”. <i>Vita:</i> a fekete foglalkoztatás „előnyei”, kockázatai, társadalmi problémái. A munkanélküliség problémái, a fenntarthatóság és a rugalmas (atipikus) foglalkoztatási formák összefüggése – aktuális cikkek, adatok elemzése. Bérekalkulátorok alkalmazása: A munkáltató és a munkavállaló terhei (adók, járulékok). Aktuális szabályok alapján számítások végzése. Esettanulmányok: Munkaügyi viták és rendezésük a jogforrások bevonásával. Segítő szervezetek. Megbízható jogforrások az interneten. Vendég: munkaügyi szakember meghívása: Beszélgetés a munkaadói, munkavállalói jogokról, kötelezettségekről, a munkavállalókat segítő tanácsadó, tájékoztató szervezetekről.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Munkaviszony, munkáltató, munkavállaló, munkaszerződés, munkaviszony megszűnése, munkaviszony megszüntetése, teljes és részmunkaidős foglalkoztatás, munkaerő-kölcsönzés, távmunka, munkakör, munkabér, felmondás, közös megegyezés, munkaidő, pihenő idő, alapszabadság, pótszabadság, alapbér, bérpótlék, bérminimum, cafeteria, szakszervezet üzemi tanács, kollektív szerződés.
A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	A diákok megértik, hogy az életben való érvényesüléshez munkát kell végezni, legyenek akár munkavállalók, munkaadók vagy vállalkozók. Értik azokat a lépéseket, amelyeket meg kell tenniük, hogy képességeikkel, vágyaikkal összefüggésben a legmegfelelőbb munkát találják meg. Tisztában vannak azokkal a képességekkel, amelyekkel mint potenciális munkaerő rendelkeznek és meg tudják határozni feladataikat karriercéljaik elérése érdekében.

	Felismerik saját felelősségüket életpályájuk formálásában, a színvonalas munkavégzés, korszerű szaktudás, munkakultúra elsajátítása és karriercéljaik megvalósítása érdekében. Értik az értékrend és a pályaválasztás összefüggését. Ismerik az önkéntes munka fogalmát, értik jelentőségét és saját felelősségüket. Sokféle foglalkozást ismernek, tájékozottak a szakképzés és továbbtanulás rendszeréről és a pályacélok összefüggéséről. Tájékozottak az életpályaszakaszokról, az élethosszig tartó tanulás folyamáról, értik saját feladataikat ezzel összefüggésben. Képesek információt szerezni a munkaerőpiacról, a hazai és külföldi álláslehetőségekről, az önfoglalkoztatás lehetőségeiről, szabályairól. Ismerik az álláskeresői eljárás folyamatát, el tudják készíteni a szükséges dokumentumait (önéletrajz, motivációs levél). Tájékozottak a legfontosabb munkajogi szabályokról, ismerik a munkaszerződés kötelező tartalmát, a kapcsolódó fogalmakat, a munkaviszony létrehozásának és megszűnésének, megszüntetésének szabályait. Ismerik a munkaadói, munkavállalói jogokat, kötelezettségeket, a munkavégzés szabályait. Értik a munkaviszony, a közterhek és a társadalombiztosítási jogosultság összefüggését, a feketemunka társadalmi és egyéni problémáit. Ismernek rugalmas foglalkoztatási formákat, értik ezek jelentőségét a munkanélküliség kezelésében és a fenntarthatóság szempontjából. Ismernek jogforrásokat és képesek tájékozódni azokban. Tájékozottak a munkavállalókat segítő, tájékoztató szervezetekről.

Tanulásmódszertan

9. évfolyam (Szabad sávból heti 0,5 óra)

Tematikai egység	Tanulási önismeret	Órakeret: 3 óra
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Adottságok, hajlamok, képességek, készségek szerepének bemutatása. Tanulási attitűdök és szokások, olvasási szokások, tanulás és gondolkodás, érdeklődés felmérése, alakítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
<i>Öröklődés és környezet</i> Amit hozunk, és amit szerzünk. Adottságok, hajlamok, képességek, készségek. Lehetőségek, korlátok, tehetség, antitalentum. <i>Tanulásvizsgálati kérdőívek – önvizsgálat</i> Önbizalom, akarat, siker, kudarc. <i>Önismeret</i> <i>Tanulási attitűdök és szokások</i> , olvasási szokások, tanulás és gondolkodás, érdeklődésvizsgálat. Tanulási típusok. Önálló tanulás elősegítése, kialakítása Szeretett/nem szeretett tantárgyak.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Öröklődés, környezet, önismeret, tanulási attitűd, olvasási szokás, tanulási típus.	

Tematikai egység	Teljesítménypróbák	Órakeret: 3 óra
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Kognitív képesség teljesítménypróbái. Beszéd- és olvasás-teljesítménypróbák.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Kognitív képesség teljesítménypróbái		

Hol tartok? Erősségeim, gyengeségeim. Figyelem: monotoniatűrés, jelkeresés, jelazonosítás. Emlékezet: szövegtanulás (vers, próza, algoritmus). Gondolkodás: fejtörő feladatok. Fejlesztés, önfejlesztés. <i>Beszéd- és olvasásteljesítménybeli próbák</i> Szóbeli szövegalkotás: félproduktív beszéd (történetmesélés). Spontán beszéd. Hangos kifejező olvasás: blattolás, felkészülés utáni felolvasás. Néma értő olvasás (szövegértés): válaszadás kérdésekre, lényegkiemelés.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Figyelem, monotoniatűrés, jelkeresés, jelazonosítás, emlékezet, szövegtanulás, gondolkodás, szóbeli szövegalkotás, félproduktív beszéd, spontán beszéd, hangos kifejező olvasás, blattolás, felkészülés utáni felolvasás, néma értő olvasás.

Tematikai egység	Tanulási nehézségek	Órakeret: 2 óra
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Tanulási nehézségek feltárása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
A tantárgyak jellege: hasonlóságok, különbözőségek, sajátosságok. Tantárgyi szimpátiák, antipátiák és ezek eredete. Önfejlesztési tervek.		
Kulcsfogalmak	Tantárgyi jelleg, hasonlóság, különbözőség, tantárgyi szimpátia, antipátia.	

Tematikai egység	Az egyes tantárgyak tanulásának sajátosságai	Órakeret: 10 óra
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az egyes tárgyak tanulása sajátosságainak megismerése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények

Magyar nyelv és irodalom

Az irodalom szeretete, az írásművek üzenete.

Mit, mikor, miért és hogyan olvassunk (vers, széppróza, dráma)?

A köznapi közléstől az irodalmi alkotásig.

Hogyan beszéljünk irodalmi témákról, alkotásokról?

Verselemzési módszerek.

Írásművek szerkezete.

Társadalomismeret, történelem

A történeti gondolkodás alapjai: múlt, jelen és jövő; a jelen mint történelem, kapcsolatunk a jellel: benne élni a történelemben; az emberiség történetének nagy trendjei, a történelmi folyamatok szemlélete: rész és egész; a történelmi megismerés forrásai, beszélő tárgyak, leletek, írásos emlékek, forráselemzés; a történelem kulcsszavai, kulcsszó-vázlat, vázlatkészítés, jegyzetelés; lényegmegragadás, támpontok a történelmi folyamatok elemzéséhez; az egyéni életutak története és történetisége, biográfia-kutatás, családtörténet, a nagy történelmi személyiségek történelemformáló szerepe, hatásuk titkai, háttere.

Matematika

A matematika világa, szépsége, kialakulásának rövid története, hasznossága, általános gondolkodásfejlesztő hatása; a matematikai logika, gondolkodásmód alapjai, a matematikai képzelet; matematikai fogalmak elsajátítása, megértése; matematikai szövegek pontos felfogása, szöveges feladatok megértése, értelmezése, adatainak írásos elrendezése, rendszerbe foglalása, vázlat- és rajzkészítés; matematikai meghatározások, szabályok, gondolkodási sémák; gondolkodási utak, konvergens és divergens gondolkodás, kreatív lehetőségek a feladatmegoldásban; geometriai eszközök használata, szerkesztési alapelvek; a gyakorlás jelentősége a matematikai tanulásban.

Idegen nyelvek

Az idegen szavak megtanulásának módszerei (alapelvek, egyénileg felépített rendszerek), az ismétlések jelentősége, szövegösszefüggésbe helyezés, jelentésváltozatok; nyelvtani szabályok megértése, bevésése, az alkalmazás gyakorlása, automatizmusok kialakítása; a helyesírás megtanulása, vizualizáció, gyakorlás diktálással, a gyenge pontok vizsgálata; fordítás idegen nyelvről magyarra és magyarról idegen nyelvre: a leggyakoribb hibák, az anyanyelvi tudás jelentősége, az értelem keresése, szótárhasználat, csoportmunka; a beszédgyakorlás alapelvei,

a beszédfordulatok, állandósult szókapcsolatok bevétele, körülírás; a belső aktivitás jelentősége a nyelvtanulásban.

Fizika; kémia; biológia; földrajz

Természeti jelenségek megfigyelése, pontos leírása; kérdések megfogalmazása, hipotézisalkotás, kísérlet, következtetés; a tudománytörténet tanulságai; fogalomalkotás; fogalommagyarázat, definíciók és szabályok megfogalmazása, rögzítése, gondolatterkép készítésének gyakorlása, jegyzetelés; feladatmegoldási modellek, térképhasználati gyakorlatok; táblázatok, ábrák, grafikonok olvasása.

Kulcsfogalmak	Írásmű, történeti gondolkodás, hasznosság, gondolkodásfejlesztés.
A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén	A tanulási önismeret megszerzése. A tanulási nehézségek közös megfogalmazása. A tanulási szokások tudatosítása. A tanulás módszereinek megismerése. A tanuláshoz szükséges alapképességek fejlődése. Egyes tantárgyak tanulása sajátosságainak megismerése.

10. évfolyam

(Szabad sávból heti 0,5 óra)

Tematikai egység	Tanulási önismeret	Órakeret: 1 óra
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az elmúlt év tanulásmódszertani tapasztalatainak áttekintése. Tanulási attitűdök és szokások, olvasási szokások, tanulás és gondolkodás, érdeklődés felmérése, alakítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Mennyit jutottunk előre egy év alatt? Az elmúlt év tanulásmódszertani tapasztalatainak áttekintése. Az elmúlt év tanulásmódszertani tapasztalatainak áttekintése. Önismereti skálák: önbizalom, akarat, siker-kudarck. Önértékelő lapok: viszonyulás, képességek, tanulási módszerek. <i>Tanulásvizsgálati kérdőívek (önvizsgálat)</i> Tanulási attitűdök és szokások, olvasási szokások, tanulás és gondolkodás, érdeklődésvizsgálat.		
Kulcsfogalmak/fogalmak	Öröklődés, környezet, önismeret, tanulási attitűd, olvasási szokás, tanulási típus.	

Tematikai egység	Teljesítménypróbák	Órakeret 1 óra
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Kognitív képesség teljesítménypróbái. Beszéd- és olvasás-teljesítménypróbák.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	
<i>Kognitív képesség teljesítménypróba</i> Figyelem: monotóniatűrés. <i>Beszéd- és olvasásteljesítménybeli próbák</i> Szóbeli szövegalkotás: rögtönzés, hangos kifejező olvasás, blattolás, néma értő olvasás (szövegértés): válaszadás kérdésekre, lényegkiemelés.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Figyelem, monotóniatűrés, jelkeresés, jelazonosítás, emlékezet, szövegtanulás, gondolkodás, szóbeli szövegalkotás, félproduktív beszéd, spontán beszéd, hangos kifejező olvasás, blattolás, felkészülés utáni felolvasás, néma értő olvasás.

Tematikai egység	Képességgondozás	Órakeret: 4 óra
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Képességgondozás.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
A vitázás mint komplex képességfejlesztő tevékenység. A figyelem, a beszéd, az emlékezés, a gondolkodás fejlesztése vitával. A gondolat és a szó mint fegyver. A vitázás szabályai, a vita illemtana. Felkészülés a vitára. Állítások, tételmondatok. Definíciók, tények, adatok, megfigyelések, összefüggések feltárása, ötletbörze, bizonyítás, érvelés, cáfolás. A helyes vitázási magatartás: az érzelmi egyensúly és az elfogulatlanság megteremtése magunkban. A jó vita: igazságkeresés és eszmecsere. Tévtutak a vitázásban: csapda, manipuláció, hátsó szándék, érdekharc, szómágia, a tévedéshez való viszony (a győzelem/vereség kérdése).		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Vita, állítás, tételmondat, definíció, tény, csapda, manipuláció, hátsó szándék, érdekharc, szómágia, győzelem/vereség.	

Tematikai egység	Az olvasási hatékonyság növelése, dinamikus olvasás	Órakeret: 6 óra
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Olvasási hatékonyság növelése, dinamikus olvasás.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Az olvasási magatartás (olvasási dinamika), a szövegértés, a lényegmegragadás, az olvasási technika és az olvasási sebesség fejlesztése számítógépes programmal.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Olvasási magatartás, szövegértés, lényegmegragadás, olvasási technika, olvasási sebesség.	

Tematikai egység	Kommunikáció Kommunikációs zavarok és leküzdésük a személyközi és csoportközi életben	Órakeret: 5,5 óra
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Kommunikációs zavarok okainak tudatosítása. Szükségletek, érdekek és kommunikálásuk szerepének felismertetése. Konstruktív és destruktív konfliktuskezelés megkülönböztetése, megfelelő magatartásformák alakítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
<i>Kommunikációs zavarok keletkezése</i> Kommunikációs zavarok megjelenési formái, típusai. Kommunikációs zavarok keletkezésének háttere. Kódolási és dekódolási nehézségek a kommunikáció során (becsomagolás és kicsomagolás). A kommunikációs zavarok tudattalan közlése: a metakommunikáció. A társadalom kulturális rétegződésének szerepe a kommunikációs zavarok létrejöttében. <i>Szükségletek, érdekek és kommunikálásuk</i> A kommunikációs zavarok mint konfliktusjelzők és konfliktusforrások. Konfliktustípusok. Konstruktív és destruktív konfliktuskezelés. Stratégiák: empátia és értő figyelem; asszertivitás, én-üzenetek; együttműködés, problémamegoldás, közvetítés; meditáció (pártatlan közvetítés). Konstruktív magatartás problémahelyzetekben. A hazugság mint kommunikációs zavar. A szélhámosság mint kommunikációs bravúr. Kommunikációs zavarok leküzdése, konfliktusok megoldása.		
Kulcsfogalmak/fogalmak	Kommunikációs zavar, kódolási és dekódolási nehézség, szükséglet, érdek, konstruktív és destruktív konfliktuskezelés.	
A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén	<i>Tanulásmódszertan</i> A tanulási önismeret megszerzése. A tanulási nehézségek közös megfogalmazása. A tanulási szokások tudatosítása. Az olvasási hatékonyság növelése, a dinamikus olvasási képesség megszerzése. <i>Kommunikáció</i> A kommunikációs zavarok keletkezésének, megnyilvánulási formáinak, mögöttes okainak, legyőzésük útjainak megismerése. Képesség kialakulása a konfliktusoldó és konfliktus feldolgozó stratégiák, életszemlélet alkalmazására.	

Általános ismeretek gyakorlata

9-10. évfolyam

(Szakmai szabad sávból heti 2 óra 9. évfolyamon, heti 2 óra 10. évfolyamon)

Tematikai egység	Általános munkahelyi tűz- és balesetvédelem	Órakeret: folyamatos
Előzetes tudás	Óvatos magatartás kialakulása a nem ismert tárgyakkal és gépekkel kapcsolatban.	

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A munkahelyek és műhelyek használata rendjének és szabályainak megismerése, az önmaga és társai érdekében szükséges védő-, óvó előírások megismerése, fontosságuk felismertetése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<i>Fejlesztési követelmények</i> – Tűz- és balesetvédelmi előírások, műhelyhasználat rendjének megismerése. – Alapvető óvatosság kialakulása. – Műhelyben elvárt viselkedés szabályozása. – Tűz és baleset esetén szükséges teendők, mentések, értesítendők körének megismerése. <i>Ismeretek</i> – Veszélyes gépek, eszközök, tevékenységek. – Veszélyes alapanyagok, energiaforrások. – Munkaruha, védőruha, munkacipő, védő és óvó eszközök. – Elsősegélynyújtási alapismeretek, elsősegélyláda helye a műhelyben, tartalma. – Egészségvédelem a műhelyben, munkahelyen. <i>Tanulói tevékenység</i> Beszélgetés a tűz veszélyeiről, a munkagépek és munkaeszközök balesetet, sérülést okozó lehetőségeiről. Baleseti sérülés ellátásának szimulálása, elsősegélyláda tartalmának összeválogatása, alkalmazásának gyakorlása. Tűzvédelmi gyakorlat. Segélyhívások, segítségkérés helye, szimulálása, mentők, tűzoltók, rendőrség, segélyvonal. Különböző típusú munkavégzéshez alkalmas és nem alkalmas munkaruha, védőruha válogatása. Munkatevékenységekhez védő és óvó felszerelések kiválasztása. Védőfelszerelés helyes használatának bemutatása, kipróbálása. Munkaeszközök helyes megfogásának, átadásának gyakorlása. <i>Hangsúlyosan fejlesztendő képességek, területek</i> – megfigyelőképesség, – óvatosság, – kooperációs készség.		<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szövegértelmezés, szövegelemzés. <i>Testnevelés és sport:</i> egészséges életmód. <i>Informatika:</i> tájékozódás, adatgyűjtés a világhálón adott témával kapcsolatban, prezentáció készítése.
Kulcsfogalmak/fogalmak	Baleset, veszély, elsősegély, mentőláda, műhelyben használt eszközök, anyagok neve.	
Tematikai egység	Közlekedési ismeretek	Órakeret: folyamatos
Előzetes tudás	Tömegközlekedési eszközök önálló, magabiztos igénybevétele.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési	A műhelyek és munkahelyek tömegközlekedéssel történő megközelítése lehetőségeinek megismerése.	

céljai	
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<i>Fejlesztési követelmények</i> – A munkahely és lakóhely közötti önálló közlekedés biztonságosan és célszerűen. – Tömegközlekedési eszközök biztonságos és célszerű igénybevétele. – Menetrend alapján menetidő, átszállások ismerete. – Közlekedéshez szükséges menetidő és útvonal tartása. <i>Ismeretek</i> – Menetrend. – Átszállási lehetőségek. – Tömegközlekedési eszközök útvonala. – Lakóhely közlekedése. – Lakcím és munkahely, műhely címének pontos ismerete. – Bérletek, jegyek időbeli és térbeli hatályosságának ismerete. <i>Tanulói tevékenység</i> Útvonalak tervezése, baleset esetén kerülőutak tervezése. Közlekedési igazolványok, bérletek és jegyek szükség szerinti beszerzése. Menetidő kipróbálása, pontos érkezés a munkahelyre. <i>Hangsúlyosan fejlesztendő képességek, területek</i> – figyelem, – önállóság, – együttműködési készség, – pontosság, – óvatosság.	<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szövegértelmezés, szövegelemzés. <i>Testnevelés és sport:</i> egészséges életmód. <i>Informatika:</i> tájékozódás, adatgyűjtés a világhálón adott témával kapcsolatban, prezentáció készítése.
Kulcsfogalmak/fogalmak	Közlekedési eszközök neve, menetrend, menetidő, átszállás, jegyek, bérletek elnevezése, útvonal.

Tematikai egység	Műhelygyakorlatok	Órakeret: 144 óra
Előzetes tudás	Tűz- és balesetvédelmi ismeretek, motiváltság a munkavégzésre.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Munkahelyen, műhelyben végezhető segítő feladatok, részmunkák végzése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<i>Fejlesztési követelmények</i> – Munkahelyi műhelyben helyes viselkedési szabályok kialakítása. – Egy szakmacsoport közös szakmai gyakorlati ismereteinek, készségeinek, képességeinek fejlesztése. – A szükséges általános elméleti elemekkel való összekapcsolás. – A műhelyben szokásos és elvárt higiénés szokások elsajátítása. – A képzés céljától függően felkészítés az Országos Képzési Jegyzékben szereplő konkrét szakképesítés, rész-szakképesítés vagy munkába állást, életkezdést segítő ismeretek elsajátítására. <i>Ismeretek</i> – A műhely helységeinek, eszközeinek, rendjének, tisztántartásának megismerése, megnevezése. – A munkahely és műhely elvárt higiénés rendjének megismerése. – Jellemző technológiák, a felhasznált anyagok megismerése, megnevezése. – Munkafolyamat menetének megismerése. – A társadalmi, munkahelyi beilleszkedéshez szükséges viselkedésformák elsajátítása. <i>Tanulói tevékenység</i> A műhely elvárt és szükséges higiénés rendjének betartása. Az egyszerűbb kéziszerszámok, eszközök helyes fogási, használati módjának gyakorlása. Szükséges munkaruha, védőruha, munkacipő helyes viselésének gyakorlása, gondoskodás a tisztántartásról. Mérőeszközök fajtái és használatuk. Mérési gyakorlatok. A munkaműveletek kipróbálása, a helyes munkavégzési szokások kialakulásának megalapozása. Szerszámok tisztántartásának, szerszámok, anyagok tárolási szokásainak betartása. Munkavégzés közben a szükséges pihenőidő betartása. Helyes testtartás és fogások gyakorlása. <i>Hangsúlyosan fejlesztendő képességek, területek</i> – praktikus készség, – kooperációs készség, – pontosság, precizitás, – irányított figyelem, óvatosság, – önállóság, önismeret.	<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szövegértelmezés, szövegelemzés. <i>Testnevelés és sport:</i> egészséges életmód. <i>Informatika:</i> tájékozódás, adatgyűjtés a világhálón adott témával kapcsolatban, prezentáció készítése.
Kulcsfogalmak/	Műhelyben használt helyiségek, eszközök, anyagok nevei.

fogalmak	
A fejlesztés várt eredményei az évfolyam végén	A tanuló az intézmény szakmai képzésének megfelelő területen jártas lesz a gyakorlati műhelyekben és munkahelyeken, elsajátítja a képzés során használatos alapvető segítő munkák és részfeladatok elemeit. Tájékozott lesz a munkavégzés során elvárt teljesítménnyel és saját képességeivel kapcsolatban.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó szakiskola OKJ szerinti szakképesítés oktatásához alkalmazandó 9-12. évfolyamos közismereti kerettanterve kifutó rendszerben

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók számára, az OKJ szerinti szakképesítés oktatásához készült kerettanterv céljaiban, feladataiban és az ezekre épülő további tartalmakban figyelembe veszi a jövőben várható társadalmi, gazdasági változásokat, valamint az ezzel összefüggésben megjelenő, a köznevelés egészére vonatkozó célokat és feladatokat. A kerettantervi rendszer az enyhén értelmi fogyatékos tanulók esetében is prioritásként értelmezi azokat a személyiség-, készség- és képességfejlesztési tartalmakat, amelyek az egyén és a társadalom számára egyaránt nélkülözhetetlenek. (A tantárgyi kerettantervek összeállítása során a teljes rendelkezésre álló órakeret felosztásra került a tematikai egységek között. A nevelőtestületnek azonban jogszabályban biztosított lehetősége van a tematikai egységek óraszámának 10%-os csökkentésére, és ennek felhasználásával az esetleges helyi sajátosságok érvényesítésére.)

A célok és feladatok meghatározása a Nemzeti Alaptanterven és a Sajátos nevelési igényű tanulók oktatására vonatkozó irányelveken alapul.

Célok és feladatok

A szakiskolai oktatás felkészíti a tanulókat az egész életen át tartó tanulásra, a munkaerőpiacon való eredményes részvételre, a sikeres munkaerő-piaci és társadalmi integrációra.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók közismereti oktatásának a szakiskolai képzésben kiemelt célja *támogatni* a szakmai elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítását és a sikeres szakmai vizsgára való felkészülést, *gyakorlási-kipróbálási lehetőséget adni* a társadalmi beilleszkedés, az önálló életvezetési technikák, a társadalmi cselekvőképesség, a személyiségstruktúra megszilárdítására.

A szakiskolai képzés gyakorlási-kipróbálási lehetőséget teremt a társadalmi normáknak megfelelő életmód, életvitel szervezéséhez, vezetéséhez. Támogatja a személyiség komplex, harmonikus fejlődését, az önismeret, az önbizalom és a megfelelő önértékelés megerősödését, segíti a kognitív funkciók, az érzékelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás további fejlődését, teret enged a helyes és kívánatos társas kapcsolatok, viselkedési normák, szociális interakciók gyakorlásának.

Fejlesztési területek – nevelési célok

Erkölcsei nevelés terén a tanulók erkölcsi érzékének továbbfejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése zajlik. Segíti az érzelem, az értelem és a cselekvés összefüggésének tudatosítását a nemzedékek közötti és a kortársi kapcsolatok megerősítésével, az állampolgári ismeretek gyakorlati értelmezésével, a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus tudás nyújtásával.

A nemzeti azonosságtudat és hazafias nevelés segíti a magyar történelemre és hagyományokra, hazájára való büszkeség kialakulását, a más népek, azok kultúrája iránti érdeklődés és tisztelet megnyilvánulását azzal, hogy támogatja a tanuló aktív részvételét szűkebb környezetének megemlékezéseiben, a történelmi múlthoz kapcsolódó ünnepeken. A társadalom, a társadalmi jelenségek megítélése fókuszba kerül, a tanulót a pályaválasztási és önálló életkezdési

ismeretei, motivációja segíti abban, hogy reális képet kapjon a társadalomban elfoglalt-elfoglalható helyéről.

Az állampolgárságra, demokráciára nevelés terén a tanuló iskolai keretek között gyakorolja a demokratikus jogokat és megismeri a demokrácia szabályait. Az iskola egyéni adottságokhoz és lehetőségekhez mértén biztosítja a részvételét a helyi civil társadalom életében, azért, hogy fogékony legyen a társadalom jelenségei, problémái iránt.

Az önismeret és társas kultúra fejlesztése területén a serdülőkorban, mint a személyiség kialakulásának döntő szakaszában, az életkorból adódó problémák kezelése érdekében kiemelt szerepet kapnak a feszültségek, a szorongás, a stressz, a fáradtság oldásának technikái, annak felismerése és leírása, hogy a tanuló önmaga hogyan változik, alakul. Az elképzelések, vágyak, tervek a felnőtt szerepekről – a felnőttkori önmaga megvalósításáról – akkor lesznek reálisak, ha a tanuló képes a kudarcok tűrésére, tanulságaik feldolgozására, hasznosítására.

A családi életre nevelést segíti, hogy a tanuló a középfokú oktatás időszakában megismeri a harmonikus családi mintákat és a családi együttélés szabályait.

A testi és lelki egészségre nevelés területén a támogatást nyújtó társadalmi, egészségügyi rendszerek megismerése, a konfliktusok kezelési lehetőségeinek, az érzelmi bizonytalanságoknak, a magánéleti krízishelyzeteknek a felismerése a felnőttkorba lépő fiatalok számára támpontokat nyújt az érzelmi élet válságaiban.

A felelősségvállalás másokért, önkéntesség területén a szociális érzékenység, az együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és megoldás képességének kialakulása, az alkalmazás általánossá válása a mindennapi életben, a munka világában is támogatja a beilleszkedést.

A fenntarthatóságot, környezettudatosságot segítik azok a helyzetek, amelyekben a tanuló felismerheti, hogy az emberiség összefogása szükséges a környezet épségének megóvása, a természet védelme érdekében.

A pályaaorientáció területén a tanuló reális önértékeléssel megismeri munkaerő-piaci lehetőségeit, a társadalmi munkamegosztás alapjait. Képességeinek, lehetőségeinek és érdeklődésének figyelembevételével pályát választ, megismeri és motiválttá válik a céljai elérése érdekében szükséges képességek fejlesztésében.

A gazdasági és pénzügyi nevelés terén a tanuló felkészül a változó gazdasági környezet lehetőségeihez történő alkalmazkodásra, megismeri a családi munkamegosztást, gazdálkodást, felismeri, hogy milyen az ésszerű, beosztó felhasználás, takarékoság. A tanuló a pedagógiai folyamatban és a valóságban is kipróbálhatja az ügyintézés útjait, a segítségkérés lehetőségeit a lakhatás, a munkavállalás, a lakóhelyi, közösségi ügyintézés terén, tapasztalatokat szerezhet a döntései közvetlen és közvetett következményeinek és kockázatainak mérlegelésében.

A médiatudatosságra nevelés különös jelentőséget kap a médiumok használatának előtérbe kerülése, a tanulás, az önművelés területein történő felhasználása miatt. A médiatudatos magatartás a mindennapokban, a munka világában való tájékozódás szolgálatában azt jelenti, hogy a tanulónak megfelelő gyakorlata alakul ki az információhordozók megválasztásában, használatában, megismeri a hétköznapi élet során szerepüket az ismeretek, a fontos információk megszerzésében, óvatosabb lesz, fejlődik az információk hitelességének ellenőrzésében, vigyáz személyes adatainak védelmére, mértéktartó az eszközök használatában.

A tanulás tanítása terület a tanuló számára lehetőséget ad az egyénre szabott, képességeknek megfelelő motivációra és a motiváció folyamatos fenntartására az ismeretszerzésben. Segít elfogadni és megismerni a környezet folyamatos változását, fenntartani az igényt és képességet a tevékenységekkel és munkavégzéssel kapcsolatos ismeretek bővítésére a munkaerő-piaci és társadalmi integráció elérése érdekében.

Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés

Anyanyelvi kommunikáció területén a tanuló elsajátítja a társas, társadalmi érintkezéshez, kapcsolatfelvételhez és kapcsolattartáshoz szükséges kommunikációs formákat, megerősödik beszédértése és beszédprodukciója. Fejlődik szöveg- és véleményalkotási képessége. Igyekszik a hétköznapi helyzetekben a magyar helyesírás szabályait követve írásos feladatok megoldására.

Idegen nyelvi kommunikáció területén képes a tanult nyelv alapvető, mindennapi élethelyzetekben alkalmazható egyszerű fogalmait, kommunikációs fordulatait felismerni, alkalmazni.

Matematikai kompetencia területén, a kognitív funkciók fejlesztésével, bővül a mindennapi élethelyzetekben szükséges, biztonságot nyújtó ismeretek köre. Fontos a gyakorlati ismeretek tevékenységekkel történő megerősítése a tér- és időbeli viszonyok, a mértékegységek, a pénzügykezelés és a szakmai ismeretek matematikai kompetenciát érintő területeinek elsajátításában.

A természettudományos és technikai kompetencia területén fejlődik a mindennapi élethez köthető természeti jelenségek megfigyelésének és megértésének képessége. Gyakorlattá válik az egészségvédelemmel és betegségmegelőzéssel kapcsolatos ismeretek alkalmazása, bővül a környezet megismerése.

Digitális kompetencia területén képességeinek megfelelő szinten alkalmazza a tanuló az infokommunikációs eszközöket a tanulás, a kapcsolattartás, a szórakozás és ismeretszerzés területén.

Szociális és állampolgári kompetencia területén képessé válik a családi munkamegosztásban felnőtt szerep betöltésére, felkészül a társadalmi lét munkavállalási és állampolgári szerepeinek betöltésére. Megerősödnek ismeretei a közügyekben való részvétel szabályairól, saját érdekeinek képviseléséről, az önérvényesítés és az ehhez történő segítségkérés lehetőségeiről. Gyakorolja a közösségi viselkedést az iskolai környezet lehetőségeinek igénybevitelével.

Kezdeményező képesség és vállalkozói kompetencia területén felismeri reális lehetőségeit, képességeinek határait, megtanulja, kitűzött céljai elérése érdekében, megfelelő formában kérni és elfogadni mások segítségét.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség területén érdeklődésének megfelelően motivált tevékenységeiben a kreativitásra, részt vesz alkotások létrehozásában, művészeti alkotások befogadására nyitott.

A hatékony, önálló tanulás területén igénybe vesz minden új ismeretek, információk, megismerésére szolgáló kultúrtechnikai eszközt, melynek használatát képességeihez mérten elsajátította. Tud segítséget kérni új ismeret elsajátításához, mer kérdezni és képes csoportos munkában részt venni.

Tantárgyak és óraszámok

Az OKJ szerinti szakképesítés oktatásához kapcsolódó enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó szakiskola 9-12. évfolyamának tantárgyi rendszere. (A 9. évfolyamot megelőzi az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó szakiskola kötelező előkészítő évfolyama.)

Műveltségi terület	Tantárgy neve	9–10. évf. (átlag heti óraszám)	2 tanéves óraszám	11–12. évf. (átlag heti óraszám)	2 tanéves óraszám
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	1	72	1	68
Idegen nyelv	Idegen nyelv	1	72	1	68
Matematika	Matematika	1	72	1	68
Ember és társadalom	Erkölcstan	1	72	1	68
Informatika	Informatika	1	72	0,5	34
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport	3	216	3	204
	Osztályfőnöki	1	72	1	68
Közismeret összesen		9	648	8,5	578
További szabad közismereti időkeret		3,75*	270	3,5	238
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt		21	1512	21	1428
További szabad szakmai időkeret (szabad sáv)		1,75**	126	2	136
Összefüggő szakmai gyakorlat			70+105		105

* 9. évfolyamon 2 óra, 10. évfolyamon 1,5 óra szabad időkeret áll rendelkezésre.

**9. évfolyamon 1,5, 10. évfolyamon 2 óra szabad időkeret áll rendelkezésre szakmai órákra.

Az éves óraszám megadásánál 9-11. évfolyamon 36 héttel, az utolsó 12. évfolyamon 32 héttel számolunk.

Egységesség és differenciálás

Az egységesség és a differenciálás érvényesítésének megvalósítását a pedagógiai gyakorlatban az adaptív oktatás jellemzőinek ismerete és annak alkalmazása teszi lehetővé. Az oktatási folyamat akkor adaptív, ha a megvalósítása során a differenciálás és az egységesség elve egyaránt érvényesül. Az adaptív oktatás gondolata, a megvalósítás gyakorlata az egymástól különböző tanulók egyszerre történő, eredményes tanításának ellentmondását oldja fel. Egy olyan tanári gondolat- és tevékenységrendszer kínál, amely a tanulók egyéni sajátosságainak figyelembevételére épülve egyszerre biztosítja a differenciálás egyéni fejlesztő hatását és a pedagógiai gyakorlatban megjelenő egységességet.

Az adaptív oktatás feltételei között egyenrangúan szerepelnek a *tanulói sajátosságok* – a tanuló tudása, az aktivitásra való készenléte, az önálló munkavégzés és az együttműködés terén való fejlettsége, helyzete a társas kapcsolatrendszerben – és a *tanulók számára leginkább kedvező tanulásszervezési formák*: a frontális munka, a csoportmunka, a párban folyó tanulás, az egyéni munka, az individualizált munka.

A pedagógiai differenciálás háttérében az a törekvés húzódik meg, hogy az egységes tartalmi szabályozás keretei között minden tanuló a neki megfelelő nevelésben és oktatásban részesülhessen optimális fejlődése, egyéni teljesítőképességének teljes kibontakoztatása érdekében. A differenciálásnak nélkülözhetetlen és sok variációban alkalmazott eszköz-együttesként kell megjelennie.

A sajátos nevelési igényű tanulók hatékony oktatása, nevelése érdekében többszintű és változatos differenciálást kell megvalósítani – mind a gyógypedagógiai intézményi, mind az integrált nevelés szervezeti formák esetén – a csoportba sorolás, a célok, a tartalom, a követelmények, a szervezési módok és eszközök vonatkozásában egyaránt.

A megfelelő oktatási módszerek, munka- és tanulásszervezési formák serkenthetik az egyéni lehetőségek kibontakozását. Az egyéni fejlesztési programok, a differenciálás különböző

lehetőségei során a pedagógusok megfelelő feladatokkal fejlesztik a tehetséges tanulókat, figyelik fejlődésüket, és az adott szakasznak megfelelő kihívások elé állítják őket. A differenciált – egyéni és csoportos – eljárások biztosítják ugyanakkor az egyes területeken alulteljesítő tanulók felzárkóztatását, a lemaradás egyéni okainak felderítésén alapuló csökkentését, megszüntetését.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében, oktatásában (az együttnevelésre vonatkozóan is), fejlesztésében részt vevő pedagógus megközelítése az elfogadás, tolerancia, empátia, továbbá az együttneveléshez szükséges kompetenciák megléte. A pedagógus a differenciálás során figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait. Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. A differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz; egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres. Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba. A sajátos nevelési igényű tanulók számára szükséges többlétszolgáltatásokhoz tartozik a speciális tankönyvekhez és tanulási segédletekhez, továbbá a speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő eszközökhöz való hozzáférés.

Az adaptív oktatás gyakorlati megvalósításának két kulcsmozzanata van. Az *egyik* a bemeneti jellemzők köre, melyek alapjaiban kijelölik az egyéni utat, illetve az annak bejárásához vezető stratégia megvalósítandó pedagógiai mozzanatait. A *másik* a kimeneti elvárások köre, melyek a prognosztizálható fejlesztés/fejlődés kritériumainak, a kimeneti követelmények meghatározásához nyújtanak segítséget.

A bemenetnél, az iskolai, oktatási folyamat kezdetén a sajátos nevelési igény pontos, egyénre szabott feltárása szükséges, a képességstruktúra, a lényegi személyiségvonások, a szocializációs funkciók területeinek feltérképezésével. A feltárás a gyógypedagógia, a pszichológia módszereivel történik. A funkcionális képességek (az észlelés, az emlékezet, a figyelem, a gondolkodás), a tanult képességek (a kommunikációs, a kognitív, a cselekvés, a szocializációs képességek), a család legjellemzőbb mutatói, a családi szocializáció színterei, a kommunikációs, célracionális, dramaturgiai tevékenységrendszer, az interakciók és struktúrák rendszere együtt jelenthetik a gyermeki szükségletek megfogalmazásának alapjait. Erre lehet építeni az egyéni út meghatározását, a pedagógiai diagnózist, a stratégiát és terápiát.

A kimeneti elvárások – a pedagógiai folyamatban a tanulók egyéni jellemzőit, fejleszthetőségi sajátosságait mindvégig figyelembe véve – a társadalmi szükségletből vezethetők le. A társadalmi szükséglet meghatározásához kiindulópontot a társadalom leírása jelenti, a jelen és a belátható jövő társadalma sajátosságainak számbavétele. Ez azt jelenti, hogy a klasszikus tudásközlés mellett az információrobbanás korszakának jellemzőjeként az integratív, interpretatív szerepet is figyelembe véve lehet az iskola helyi nevelési rendszerét a társadalom szocializációs közegének modelljeként tekinteni.

Így a fejlesztési, nevelési, oktatási, képzési rendszerben érvényesíthetők a következő jellemzők: (a) a nevelés mint kapcsolat, az értékek, a tudás, a cselekvési minták közvetlen cseréje; (b) az identitás és önismeret mint szocializációs cél; (c) párbeszéd, megoldáskeresés, értékelés, válogatás, kritika, közvetlen megfigyelés, kipróbálás mint tipikus tevékenységek és (d) a kíváncsiság mint motiváció.

A mindennapi pedagógiai gyakorlat kialakításához, amely a bemeneti feltárás és kimeneti elvárás közötti fejlesztésre fókuszál, az egyéni és társadalmi szükségletek által meghatározott, az egységesség és a differenciálás megvalósítását biztosító adaptív oktatás megvalósításához konkrét útmutatást adnak a Módszertani segédlet, az Értékelési elvek és eljárások részek.

Értékelési elvek és eljárások

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység lényeges eleme a folyamatos vagy szakaszos pedagógiai diagnosztizálás. Szolgálja a korrigáló, kompenzáló tartalmak, eljárások, terápiás eszközök tervezését, megelőzheti a további – másodlagos – tünetek megjelenését. Lehetőséget ad a fiziológiai funkciók zavarának korrigálásához, kompenzálásához, a funkcionális képességek csökkenéséből, a funkciók fejletlenségéből eredő zavarok kezeléséhez, a szociális szféra akadályozottságából származó hátrányok csökkentéséhez.

Az értékelés célja és feladata

Az értékelés célja visszajelzést adni a tanuló, a csoport és az oktatás-nevelés valamennyi érintett szereplője számára a tanulónak az oktatási-nevelési folyamatban elért fejlődéséről. Az értékelés többet jelent a pillanatnyi állapotjelzésnél. Elvárható, hogy rámutasson a további fejlődés érdekében a tanuló és a pedagógus számára a szükséges tennivalókra – ily módon válik a tanulási kudarc elkerülésének eszközévé, és hatással lehet az enyhén értelmi fogyatékos tanuló önértékelésére és a társakkal végzett tevékenységének, együttműködésének reális értékelésére. Előnye, hogy érvényesül az értékelés tanulási motivációt erősítő, támogató funkciója.

Az értékelés alapelvei

- Az egyénre fókuszáló értékelés a tanuló önmagához mért fejlődésére irányuljon.
- Személyre szóló, fejlesztő, támogató értékelés valósuljon meg, amely a pedagógus számára is kijelöli a további tennivalókat az oktatási folyamatban.
- A fejlesztő értékelés az oktatás eredményességét növelő, a tanulók egyéni fejlődését támogató értékelés.
- Reális alapokra épülő kvalitatív és kritériumorientált értékelés valósuljon meg, amely fejlesztően hat a tanulók önértékelésére.
- Egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása szükséges.
- Az értékelés akkor tölti be szerepét a fejlesztési folyamatban, ha rendelkezésre állnak megfelelő mérőeszközök és ezeket alkalmazza is a pedagógus.
- A rendszeres és megfelelő időben történő értékelés hatékonysága felerősödik.

Az önbizalomhiánnyal küzdő enyhén értelmi fogyatékos tanulók számára ideális tanítási-tanulási környezetet teremt a támogató érzelmi klímában megnyilvánuló reflektív tanári magatartás.

Az értékelési formák

A minőségi értékelés minőségi tanuláshoz vezet. Az oktatás eredményességét növelő, a tanulók egyéni fejlődését támogató minőségi értékelés a fejlesztő értékelés.

A pedagógiában hagyományosan kialakult értékelési formák a diagnosztikus, a szummatív és a formatív értékelés.

- Diagnosztikus (helyzetfeltáró) értékelés történik a tanulók tudásszintjének felmérésekor – például év elején, vagy iskolába kerüléskor.
- A szummatív (összegző-lezáró) értékelés a tanulmányok összegző értékelését jelenti (témazáró, vagy tanév végi értékelés). Formáját tekintve lehet szóbeli, írásbeli teljesítményhez vagy gyakorlathoz kapcsolódó értékelés.
- A formatív értékelésre, amely a tanítás-tanulást kísérő leggyakrabban alkalmazott értékelési forma, minden tanítási órán, valamennyi szakaszban folyamatosan nyílik lehetőség. A formális értékelés a legalkalmasabb arra, hogy felhívja a figyelmet a

tanuló és a pedagógus számára is a korrekciós lehetőség biztosítására, illetve annak időszerűségére vagy éppen szükségszerűségére. A formatív értékelés azonnali korrekciót tesz lehetővé, így a tanulási folyamatban alkalmazása felértékelődik.

Az értékelési formák közül valamennyi alkalmazásának helye van az enyhén értelmi fogyatékos tanulók tevékenységeinek, eredményeinek minősítése során a fejlesztési folyamatban, az iskolai tanulmányokban való előrehaladás szintre, terjedelemtre, időbeli ütemezésre vonatkozó megfelelőségének vizsgálatában. A pedagógus a tanulói teljesítményt a pedagógiai gyakorlatban ma elfogadott ötfokozatú skálán érdemjegy adásával helyezi el, ezzel visszajelzést ad a tanulónak. Az értékelés során a megfelelő szint elérése a továbbhaladás feltétele is egyben, amit a tanterv követelmény-előfeltétel rendszere szabályoz.

Kulcskompetenciák és értékelés

Az értékelés a napi pedagógiai rutin része, a kompetencia-fejlesztés eszköze. A tanulói tevékenység, felkészülés, egyéni, vagy csoportos munkában való részvétel, szóbeli vagy írásbeli munka ellenőrzése kapcsán kinyilvánított elismerés vagy elégedetlenség kifejeződése. Az értékelés történhet érdemjegyekkel, pontgyűjtéssel vagy a helyi szokásokhoz igazodó más módszerekkel. Értékelés a biztató mosoly, az elismerő megjegyzés is. Fontos, hogy minden alkalommal kísérje szöveges értékelés – ezzel a pedagógus a tanulók számára pontosítja a további fejlődéshez szükséges tennivalókat, erősíti motivációjukat, gazdagítja a kompetencia fejlődésével kapcsolatos megértésüket, árnyalja szókincsüket. Ha a tanulásban való előrehaladásnak, mint a kitűzött cél megközelítésének az értékelésébe bevonjuk a tanulókat is, akkor önértékelési képességüket, szociális kompetenciájukat fejlesztjük, befolyásoljuk ön- és társismeretüket, erősítjük mások megértésének képességét, empátiájukat, elfogadási készségüket.

A tantárgyak és a tantárgyi tartalmak fejlesztési céljai az ellenőrzés és értékelés megvalósítási lehetőségeit gazdagítják. Van, ahol a fejlesztés eredménye a tevékenységek elvégzésének szintjén mérhető, más tantárgy esetében a készségek vagy a képességek szintjét értékeljük. A matematikai kompetenciák a problémamegoldó gondolkodás, a műveletvégzés, adekvát tevékenységek elvégzésének szintjeihez viszonyítva mérhetőek, az anyanyelvi kommunikáció a szóbeli és írásbeli kifejezőkészség, a beszédértés, a szövegértés és szövegalkotás szintjei közötti viszonyításra alkalmas feladatokkal, eszközökkel vált mérhetővé. Az idegen nyelvi kommunikáció kompetenciaterület a kompetenciák összetevőinek állapota és fejlettsége – pl. a beszédbátorság, a kiejtés tisztasága, a megfelelő szóismeret és szókincs – szintén könnyen mérhető. A fejlettségi szint ismeretében a pedagógus az értékelés során tudatosíthatja a tanulók tudásukról való tudását – metakogníció, a tervezett továbblépés és a fejlesztésről a tanulókkal való kommunikáció a saját helyzetük megítélését teszi átláthatóvá – ez a kulcskompetenciák fejlesztési folyamatának lényege.

Nem minden kompetencia bontható könnyen szintekre és mérhető egyértelműen. A pedagógus feladata, hogy a tartalomtól és fejlesztési céltól függően adekvát viszonyítási, értékelési rendszert építsen ki és alkalmazzon.

Az iskolák pedagógiai programja tartalmazza az intézmény értékelési elveit, módszereit. Az értékeléshez kapcsolódó eljárásrendszert a pedagógusok folyamatosan fejlesztik. Ezek a pedagógusok körében terjedve közkinccsé válhatnak, s lehetőség nyílik a tantárgyak sajátosságaihoz igazodó módosítás, aktualizálás után kipróbálásukra, bevezetésükre. Mindezt egy innovációs folyamat részeként élik meg a pedagógusok. Közös tudásként alkalmazva az értékelés így a minőség megőrzésének, a minőségbiztosításnak, a minőségfejlesztésnek a részévé válik.

Képzés szerkezete OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

	9. évf. (36 hét)	gyak.* (2 hét)	10. évf. (36 hét)	gyak.* (3 hét)	11. évf. (36 hét)	gyak.* (3 hét)	12. évf. (32 hét)
Közismeret							
Kötött órák	9	-	9	-	8,5	-	8,5
Szabadon felhasználható órakeret	3,5	-	4	-	3,5	-	3,5
Összesen	12,5	-	13	-	12	-	12
Szakmai elmélet és gyakorlat							
Kötött órák	21	70	21	105	21	105	21
Szabadon felhasználható órakeret	1,5	-	2	-	2	-	2
Összesen	22,5	70	23	105	23	105	23
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	heti: 35		heti: 36		heti: 35		heti: 35

*Összefüggő nyári gyakorlat

(A szakképesítés oktatására fordítható idő összesen: 3482 óra nyári összefüggő szakmai gyakorlattal és a szakmai szabad sávval együtt)

Szabadon tervezhető órakeret felhasználása

A kerettanterv által ajánlott óraszámok feletti óraszámok felhasználása

Idegen nyelv

9-10. évfolyam

(Szabad sávból heti 0,5 óra 9. évfolyamon)

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Beszédszándékok – beszédértési készség	Órakeret 2,5 óra
Előzetes tudás	Idegen nyelvi beszédszándék, beszéd bátorság kialakulása. Hallási figyelem koncentrációja.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Általános fogalmak, beszéd szándék megismertetése utánzásokon keresztül történő nyelvtanítás előnyben részesítésével, a korábban tanultak megerősítése, mélyítése, tovább-bővítése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési követelmények - Beszédészlelés fejlesztése. - A beszéd ritmusának, intonációjának lehetőség szerinti minél pontosabb hallás utáni visszaadása. - Auditív és verbális figyelem fejlesztése. - Auditív és verbális emlékezet fejlesztése. - Spontán beszéd kedv motiválása.		Osztályfőnöki óra: Önismeret, reális önkép, erkölcsi tulajdonságok. Személyes adatok, család, iskola <i>Magyar nyelv és</i>

– Nyelvi egységek megértése. – Társas nyelvi magatartás kialakítása. <i>Ismeretek</i> – Szándék, akarat kifejezése: I'd like to, I want to... – Tetszésnyilvánítás: I like it. I really like it. It's great. It's nice. I don't like it. I hate it. – Dicséret, biztatás: You can do it! Let's do it! – Kérés, információkérés. <i>Tanulói tevékenység</i> Társadalmi szokások használata a beszédhelyzetekben (kulturális eltérések; udvariassági formák alkalmazása). Udvariassági formulák használata a kommunikációban. Kérdésekre adekvát válaszadás. Csoportos véleményformálás adott témában. Ritmusgyakorlatok. Különböző mondatfajták intonációjának gyakorlása. Irányított figyelem a beszélőre. <i>Hangsúlyos fejlesztendő képességek, területek:</i> Motiváció. Önállóság. Auditív figyelem és emlékezet. Verbális figyelem és emlékezet. Szerialitás. Passzív és aktív szókincsbővítés.		<i>irodalom:</i> udvariassági formák, önálló vélemény kifejezése, a kommunikáció alapjai. <i>Testnevelés és sport:</i> mozgásfejlesztés.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Udvariassági formulák, kérdés, tiltás, szándék, akarat, vélemény, érzés, együttérzés.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Beszédképesség	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	Bizonyos fokú beszéd bátorság. A beszéd megértése. A tanuló környezetében lévő tárgyak, élőlények megnevezése, cselekvések megnevezése, egyszerű utasítások, kérdések megértése, érzések, vélemények kifejezése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Biztos beszédképesség kialakítása, spontán beszéd kedv motiválása, sikeres kommunikáció kialakítása. Felkészítés a mindennapi spontán beszédhelyzetekre.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<i>Fejlesztési követelmények</i> – Spontán beszéd kedv felkeltése és fenntartása. – Érzelmek, vélemények kifejezése. – Önellenzőrzés, önkontroll képességének fejlesztése. – A mindennapi beszédhelyzet felismerésének elősegítése a		<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> mondatfajták a beszélő szándéka szerint, udvariassági formulák.

minél hatékonyabb kommunikáció érdekében. – Auditív figyelem, emlékezet, koncentráció fejlesztése. – Verbális figyelem, emlékezet, koncentráció fejlesztése. – A tanuló motivációjának fenntartása, növelése. <i>Ismeretek</i> – Verbális információk nonverbális elemekkel való kísérése. – Cselekvésközpontú párbeszédgyakorlása, elsajátítása. – Összetett utasítások (2-3 mondat) megértése. – Utasítások végrehajtása verbálisan és nonverbálisan. – A beszélő szándékának felismerése az intonációból. <i>Tanulói tevékenység</i> Helyes kiejtés gyakorlása. Megfelelő hangerő, hanglejtés, hangsúly, intonáció kialakítása, gyakorlása, spontán alkalmazása. A beszélő szándékának kifejezése nonverbális elemekkel. Önálló segítségkérés alkalmazása. Segítségnyújtás elfogadása vagy adott esetben elutasítása. Rövid párbeszédgyakorlások, szituatív gyakorlatok, hallás utáni ismétlések, memorizálás, szerep- és drámajáték. Tanult verbális elemek felismerése auditív információkból. <i>Hangsúlyos fejlesztendő képességek, területek:</i> Motiváció. Önállóság. Auditív figyelem és emlékezet. Verbális figyelem és emlékezet. Szerialitás. Passzív- és aktív szókincs.		<i>Matematika:</i> sorrendiség, időbeli sorrendiség, logikus gondolkodás. <i>Testnevelés és sport:</i> helyes légzés, mozgásfejlesztés, válaszadás cselekvéssel.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Lassan, gyorsan, együtt, külön, halkán, hangosan, rövid, hosszú, utánzás, ismétlés, ritmus, ritmusváltás, emóció, mimika, gesztus, udvariasság, elutasítás, elfogadás.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Fogalomkörök	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	A nyelv olyan szemantikai területei, melyek a kifejezéshez különböző nyelvtani struktúrákat használnak. Megfelelő anyanyelvi ismeretek és a korábbi évfolyamokon tanult előzetes idegen nyelvi ismeretek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A nyelvtani anyag implicit módon való elsajátítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<i>Fejlesztési követelmények</i> – Auditív figyelem, irányított figyelem fejlesztése.		<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szófajtan, mondatban, dátum

– Idegen nyelvi gondolkodás fejlesztése. – Verbális memória fejlesztése. – Térbeli viszonyok fejlesztése. – Időbeli viszonyok fejlesztése. – Mennyiségi relációk fejlesztése. – Sorrendiség, logikai sorrend fejlesztése. <i>Ismeretek</i> Időbeliség: – folyamatos jelen idő (Present Continuous tense) elmélyítése. – egyszerű jelen idő (Present Simple) elmélyítése. Mennyiségek kifejezése: – egységek spontán beszédben való alkalmazása (a bottle of, a packet of, a piece of, a tin of, a loaf of) – grammatikai és szituációs gyakorlatok, – anyagnevek és anyagmennyiségek spontán beszédben való alkalmazása (some, any, many, much, a lot of) – grammatikai és szituációs gyakorlatok, – sorszámnevek 10-ig. <i>Tanulói tevékenység</i> Nyelvtani fordulatok ismerete, beillesztése, gyakorlása, adekvát használata. Manipuláció képekkel, tárgyakkal. <i>Hangsúlyos fejlesztendő képességek, területek:</i> Motiváció. Önállóság. Auditív figyelem és emlékezet. Verbális figyelem és emlékezet. Szerialitás. Passzív és aktív szókincs.		kifejezése, kérdőszavak. <i>Matematika:</i> ismeretek 100-as számkörben, tö- és sorszámnevek, csoportosítás, rendszerezés, mértékegységek. <i>Testnevelés és sport:</i> irányok, testséma, viszonyítási pontok.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Gyakoriság, pillanatnyi helyzet, kérdés, képesség, udvariassági formák, jelen, múlt, kérdés, kérdőszó, időrend, egységnyi mennyiség, (mérték)egység.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Témakörök, szókincs	Órakeret 3,5 óra
Előzetes tudás	Más tantárgyakban szerzett háttérismeretek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Meglévő ismeretek elmélyítése, automatizálása. Grammatikai ismeretek megerősítése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<i>Fejlesztési követelmények</i> – Passzív és aktív szókincs bővítés. – Más műveltségi területeken megszerzett információk alkalmazása, újabb kapcsolódási pontok kialakítása. – Célnyelvi országgal kapcsolatos ismeretek átadása, kulturális ismeretek bővítése. – Térképen való tájékozódás fejlesztése, térképismeret. – A tanulók világról alkotott szemléletének fejlesztése. <i>Ismeretek</i> – Személyes névmások alany- és tárgyesete. – Országismeret – ismerkedés az angol nyelvterületekkel: környezeti információk: elhelyezkedés, időjárás, helyi specialitások. <i>Tanulói tevékenység</i> Célnyelvi országgal kapcsolatos általános ismeretek gyűjtése. Térképen való tájékozódás, adott helyek megkeresése, internet használata, tematikus információgyűjtés. <i>Hangsúlyos fejlesztendő képességek, területek:</i> Motiváció. Önállóság. Auditív figyelem és emlékezet. Verbális figyelem és emlékezet. Téri tájékozódás. Logikai gondolkodás. Analitikus-szintetizáló gondolkodás. Passzív- és aktív szókincs.		<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> párbeszéd, kommunikációs feladatok. <i>Informatika:</i> internet, interaktív tábla használata, információk keresése, Power Point.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	The UK, the USA, Australia, főváros, zászló, épület, nemzetiségnév.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Olvasási készség	Órakeret 2,5 óra
Előzetes tudás	Folyamatos, értő olvasás anyanyelven. Alapvető passzív-aktív idegen nyelvi szókincs.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Egyszerű, praktikus idegennyelvi olvasáskészség kialakítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<i>Fejlesztési követelmények</i> – Tanult szavak, kifejezések írott formájának felismerése, gyakorlása, automatizálása. – Ejtett hangok és írott betűk közötti különbségek tudatosítása.		<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> ábécé, űrlapok, önéletrajz.

– Ejtett hangok és írott betűk közötti különbségek olvasási automatizálása. – Verbális készség fejlesztése. – Spontán olvasási motiváció felkeltése. <i>Ismeretek</i> – Ismerkedés táblázatos formákkal, űrlapok kifejezései (first name, surname, age, date of birth, address, phone number, postcode, city, street, signature, date). – Egyszerű táblázat, formanyomtatvány megismerése. <i>Tanulói tevékenység</i> – Angol és magyar ábécé gyakorlása, szavak sorba rendezése. – A kiejtés és az írás közötti eltérés, szabályszerűség keresése, az ismeretek rögzítése. <i>Hangsúlyos fejlesztendő képességek, területek:</i> Motiváció. Önállóság. Téri tájékozódás. Logikai gondolkodás. Analitikus-szintetizáló gondolkodás. Passzív és aktív szókincs. Grammatikai ismeretek.	<i>Informatika: egyszerű szöveges dokumentumok, szövegszerkesztés.</i>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Ábécé, kiejtés, szó, mondat, párbeszéd, írásjel, mondatfajta.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Íráskészség	Órakeret 2,5 óra
Előzetes tudás	A magyar ábécé betűinek ismerete, jó íráskészség magyar nyelven, nagy- és kisbetűk, írásjelek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Egyszerű, praktikus idegennyelvi íráskészség kialakítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<i>Fejlesztési követelmények</i> – Tanult szavak, kifejezések írott formájának felismerése, gyakorlása, automatizálása. – Tájékozódás táblázatokban, űrlapokon, kérdőíveken. – Ejtett betűk és írott hangok közötti különbségek megfigyelése. – Verbális készség fejlesztése. – Személyes adatok adekvát használata írott formában. <i>Ismeretek</i>		<i>Magyar nyelv és irodalom: ábécé, másolás, űrlap, jelentkezési lap, egyszerű táblázatok.</i> <i>Informatika: szövegszerkesztés, egyszerű internetes felületek kezelése.</i>

– Próbálja meg a tanuló az űrlapokat, jelentkezési lapokat kitölteni saját személyes adataival; adatok beírása a megfelelő helyre. – Formanyomtatványok, űrlapok csoportos és önálló kezelése, kitöltése. <i>Tanulói tevékenység</i> Űrlap kitöltése. <i>Hangsúlyos fejlesztendő képességek, területek:</i> Motiváció. Önállóság. Téri tájékozódás. Logikai gondolkodás. Analitikus-szintetizáló gondolkodás. Passzív és aktív szókincs. Grammatikai ismeretek.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Betűtípus, nagy- és kisbetű, szórend, űrlap, személyes adat, írásjel, aláírás, jelentkezési lap, kérdőív, űrlap.	

Matematika

9-10. évfolyam

(Szabad sávból heti 0,5 óra 9. évfolyamon, heti 1 óra 10. évfolyamon)

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Gondolkodási műveletek	Órakeret 9 óra
Előzetes tudás	Kommunikációs készség. Problémamegoldó képesség.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Logikai alapon állítás megfogalmazása. A megértésen alapuló gondolkodás fejlesztése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<i>Fejlesztési követelmények</i> – A megértésen alapuló gondolkodás fejlesztése. – A logikai kifejezések alkalmazása. – Adatok leolvasása. – Valószínűségi játékok, kísérletek kapcsán események összegyűjtése, rendszerezése, táblázat készítése, valószínűségi esemény becslése. <i>Ismeretek</i> – Gondolkodási műveletek: csoportosítás, osztályozás, konkretizálás, analógia, elvonatkoztatás, általánosítás,	<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szókincs, pontos fogalmazás.

kritikai gondolkodás, következtetés, ítéletalkotás. – Összefüggések. – Nyitott mondatok. <i>Tanulói tevékenység</i> Fogalmak értelmezése, rendszerezése. Egyszerű feladatok a gondolkodás fejlesztésére. Elemek elhelyezése adott halmazokba. Halmazok kapcsolatának az összes esetre vonatkozó használata (nincs közös elemük, van közös elemük, de egyik halmaz sem része a másiknak, illetve egyik halmaz része a másiknak). Szövegelemzés, szövegértelmezés. A logikai „és”, „vagy” alkalmazása. A „minden”, „van olyan”, „van, amelyik nem”, „egy sem” helyes alkalmazása. <i>Hangsúlyos fejlesztendő képességek, területek</i> Megfigyelőképesség. Irányított, tartós, tudatos figyelem. Emlékezet tartóssága, mobilizálása. Problémamegoldó képesség. Matematikai összefüggések.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Logikus, indoklás, érvelés, magyarázat, halmaz, alaphalmaz. A matematikai nyelv témához kapcsolódó szókincse.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Számтан. Műveletek	Órakeret 22,5 óra
Előzetes tudás	Alapműveletek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A matematika elemi fogalmainak a mindennapi életben való használata. Biztos műveletfogalom és számolási készség az alapműveletek körében. A zsebszámológép használata.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<i>Fejlesztési követelmények</i> – A mindennapi életvezetésben biztonságot jelentő matematikai ismeretek biztos elsajátítása. – Biztos számfogalom a racionális számkörben. – A négy alpművelet biztonságos használata matematikai probléma megoldásában. – Zsebszámológép használata. – Saját és mások munkáinak ellenőrzése, javítása. <i>Ismeretek</i> – Természetes számfogalom és mennyiségfogalom elmélyítése. – Számfogalom, számköri ismeretek. – Műveletek. – Szöveges feladatok. <i>Tanulói tevékenység</i> Törtek: közöséges törtek, tizedes törtek, átváltások, egyszerűsítés, bővítés, összehasonlítás, rendezés. Negatív számok. Természetes és racionális számok csoportosítása, összehasonlítása, rendezése. Összeg-, különbség-, szorzatalakok. Műveletek természetes számokkal. Kerek számok összeadása, kivonása, egyjegyű szorzóval szorzás, egyjegyű osztóval osztás szóban. Írásban: a 0-val való számolás eseteinek gyakorlása. Arányosság, következtetések, egyenes és fordított arányosság. Műveletek racionális számokkal. A százalék fogalma. Fizetések, vásárlások részletre. Átlagszámítás több adatból (tanulmányi átlag, átlagéletkor). Egyszerű szövegezésű feladatok a tanult alpműveletek alkalmazásával a mindennapi gyakorlathoz kapcsolódóan. A zsebszámológép biztos használata, elsősorban ellenőrzésre. <i>Hangsúlyos fejlesztendő képességek, területek</i> Pontos munkavégzés. Szóbeli kifejezőképesség. Figyelem terjedelme, pontossága. Emlékezet mobilizálása. Szabályalkalmazás, szabálykövetés. Összefüggés-felismerés.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	A pénzforgalommal kapcsolatos aktuális fogalmak (pl. folyószámla, hitelszámla, kamat, csekk, részletfizetés). Százalék (%).	
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Mérések	Órakeret 22,5 óra

Előzetes tudás	Mértékegységek átváltása.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A matematika elemi fogalmainak a mindennapi életben való használata. A mérés eredményeinek pontos lejegyzése.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<i>Fejlesztési követelmények</i> – Szakmához és a hétköznapiakhoz kapcsolódó mérések rutinos végzése. – A pontos munkavégzés fontosságának tudatosítása és szem előtt tartása. – Geometriai alapismeretek, a tanult mérési és számítási eljárások alkalmazása gyakorlati példákban. – Síkidomok és testek tulajdonságainak ismerete, segítséggel terület és térfogat számítása. – Pontos, tiszta szerkesztés. <i>Ismeretek</i> – Hosszúság, tömeg és űrtartalom mérése. – Idő mérése. – Gyakorlati mérések, mértékegységek, számítások. – Szerkesztési feladatok. <i>Tanulói tevékenység</i> Mérések végzése különböző mérőeszközökkel. Becslés. Összehasonlítás alkalmi és szabványos egységekkel. Mértékegységek. Átváltások. Foglalkozásokhoz, és a köznapi élethez kapcsolódó szöveges feladatok megoldása. Mértékegységek ismételése, összefüggések elmélyítése. Szakmaorientált feladatvégzések szabványos mértékegységekkel. Geometriai alakzatok (vonalak, síkidomok, testek) csoportosítása tanult tulajdonságok alapján. Testek, síkidomok tanult tulajdonságok alapján történő rendszerezése, tulajdonságok elmélyítése. A kör és alkotórészei. Az átmérő és a sugár kapcsolata. Kör területének, területének mérése tapasztalati úton. Kocka és téglatest térfogatának mérése, kiszámítása következtetéssel, majd mért adatok alapján. Hosszúság, terület, térfogat mértékegységeinek összehasonlítása, összefüggések megállapítása. Szöveges feladatok végzése. Szerkesztések. Tanult szerkesztések gyakorlása (méretarányos, szabványos jelölésekkel). Összefüggések műveletek, mértékek, helyi értékek között.	<i>Magyar nyelv és irodalom; osztályfőnöki óra: szövegértelmezés, szövegelemzés.</i>

Táblázat adatai közötti összefüggés felismerése, leírása.		
<i>Hangsúlyos fejlesztendő képességek, területek</i> Vizuális észlelés. Figyelem. Auditív észlelés.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Méterarányos, felül-, elől-, oldalnézet. A felmerülő szakkifejezések. Testhálózat (gyakorlati alkalmazások kapcsán). A feladatvégzésekkel kapcsolatos fogalmak, koordináta-rendszer.	
A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	A tanuló képes összefüggéseket biztosan felismerni számok, mennyiségek, mértékegységek, geometriai alakzatok között. Képes arányos alaprajzot készíteni. Képes alkalmazni a logikai kifejezéseket. Képes egyszerű adatokból átlagszámításra. Legyen jártas a tanuló az adott halmazra vonatkozó állítások igazságának eldöntésében. Tudjon állításokat tagadni, ismerje a tagadás logikai tartalmát. Legyen jártas sorozatok folytatásában adott és felismert szabály alapján mindkét irányban. Ismerje a 10-es számrendszert milliós számkörben. Képes a tanuló a négy alpműveletet pontosan kivitelezni az egész és a racionális számok körében. Képes szöveges feladatot megoldani, ellenőrizni. Képes zsebszámológépet pontosan használni. Testek és síkidomok alkotórészeinek ismerete. Jártasság a tanult geometriai számításokban és szerkesztésekben. Olvasható, áttekinthető írásbeli munka.	

Informatika

9 évfolyam

(Szabad sávból heti 0,5 óra)

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Számítógép alkalmazása	Órakeret 14 óra
Előzetes tudás	Kommunikációs készség. Problémamegoldó képesség.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A megértésen alapuló gondolkodás fejlesztése. A számítógép-használat nyújtotta lehetőségek felismerése, és alkalmazása a mindennapi tevékenységekben. Az etikai szabályok ismerete és szem előtt tartása a világháló használatakor.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<i>Fejlesztési követelmények</i> – A baleset-megelőzés szabályainak betartása. – Számítástechnikai eszközök kezelése.		Magyar nyelv és irodalom: pontos szövegírás

– Az iskolában használatos operációs rendszer ismerete, segédprogramok használata. – A számítógép használata a tanulásban, az ismeretszerzésben. – Szöveg- és ábraserkesztési ismeretek. – Adatbázis- és táblázatkezelés egyszerűbb eseteinek ismerete. – Hardvereszközök fajtáinak, jellemzőinek megismerése. – Hálózati alapismeretek. – Szórakoztató, fejlesztő szabadidős célú felhasználás megismerése. <i>Ismeretek</i> – Dokumentumkészítés. – Számítógéphez kapcsolódó eszközök használata (nyomtató, szkennel, digitális fényképezőgép, modem, CD-, DVD-lejátszó). – Hálózati alkalmazások, keresőprogram használata. – A számítógép alkalmazása során felmerülő etikai és egészségügyi fenntartások. – Játékprogramok. <i>Tanulói tevékenység</i> A géphasználat során felmerülő fogalmak értelmezése, rendszerezése. Az általában használatos dokumentumformák, szoftverek alkalmazása. Ikonok használata, egyszerű szöveg- és rajzkészítés. Hálózatra kapcsolódás, kapcsolat bontása. Adott tartalmak, képek megkeresése keresőprogram segítségével, adatok értelmezése, felhasználása (menetrend, térkép). Levelezőprogram használata, levélküldés, -fogadás, az udvariassági formulák ismerete és használata. A számítógéphez csatolható eszközök használata. Produktumok készítése közös munkával (az osztály életéről, kirándulásról). Játékprogramok mértékletes használata. <i>Hangsúlyosan fejlesztendő képességek, területek</i> Megfigyelőképesség. Irányított, tartós, tudatos figyelem. Emlékezet tartóssága, mobilizálása. Problémamegoldó képesség. Finommotorika.	jelentősége, helyesírás. <i>Testnevelés és sport:</i> egészséges életmód.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Szakkifejezések a számítógépes alkalmazásokkal kapcsolatban (pl. e-mail, vírus, belépés, jelszó, megnevezések).

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A számítógép használata során felmerülő etikai és technikai kérdések	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	A számítógép használata során fellépő problémák feltérképezése.	
A tematikai egység	A számítógépet és tartozékait kíméletesen, szakszerűen használni.	

nevelési-fejlesztési céljai	Balesetmentes, költségkímélő alkalmazás. A világhálóról szerzett információt kritikával, fenntartással, a tanuló által feltett információt felelősséggel kezelni.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<i>Fejlesztési követelmények</i> – Szakszerű eszközhasználat. – Egészségmegőrzéssel kapcsolatos ismeretek. – A világháló használata a káros oldalak mellőzésével. – Megfontolt tartalmak elhelyezése a világhálóra. – Önkorlátozás a számítógép használatának időtartamára. <i>Ismeretek</i> – A használt eszköz értéke és kíméletes alkalmazása. – Az alkalmazás során felmerülő etikai kérdések áttekintése. – A számítógép használata során szükséges egészségvédelmi feladatok. – Káros szokások kialakulásának megelőzése. <i>Tanulói tevékenység</i> A gép és a perifériák megfelelő használata. Az egészségkímélő géphasználat feltételeit számba venni, és alkalmazni. Etikai kódex közös összeállítása. A tilalmak számbavétele, indoklása. A számítógép-függőség kialakulásának megelőzése. Az agresszivitást erősítő játékok kerülése. Meggondolt, körültekintő kapcsolatteremtés, vásárlás a világhálón. <i>Hangsúlyosan fejlesztendő képességek, területek:</i> Szóbeli és írásbeli kifejezőképesség. Figyelem terjedelme, pontossága. Emlékezet mobilizálása. Szabályalkalmazás, szabálykövetés. Összefüggés-felismerés.		<i>Osztályfőnöki óra:</i> káros hatások. <i>Testnevelés és sport:</i> egészségvédelem, állóképesség megőrzése, finommotorika. <i>Magyar nyelv és irodalom:</i> helyesírás, szókincs.
Kulcsfogalmak/fogalmak	Szakkifejezések a számítógépes alkalmazásokkal kapcsolatban (pl. közösségi oldal, blog, csetelés, illegális letöltés, jogdíj).	
A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	Biztonságos, önálló eszközhasználat. Igénynek megfelelő tartalom keresése és önálló felhasználás. A tanuló képes a megismert alkalmazásokat kis segítséggel, önállóan használni. Képes célnak megfelelő produktumokat készíteni. Képes önkorlátozásra, a káros tartalmak kerülésére. Saját és mások személyiségi jogainak, intim szférájának megvédése.	

10 évfolyam
(Szabad sávból heti 1 óra)

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Számítógép alkalmazása	Órakeret 28 óra

Előzetes tudás	Kommunikációs készség. Problémamegoldó képesség.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A megértésen alapuló gondolkodás fejlesztése. A számítógép-használat nyújtotta lehetőségek felismerése, és alkalmazása a mindennapi tevékenységekben. Az etikai szabályok ismerete és szem előtt tartása a világháló használatakor.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	
<i>Fejlesztési követelmények</i> – A baleset-megelőzés szabályainak betartása. – Számítástechnikai eszközök kezelése. – Az iskolában használatos operációs rendszer ismerete, segédprogramok használata. – A számítógép használata a tanulásban, az ismeretszerzésben. – Szöveg- és ábraserkesztési ismeretek. – Adatbázis- és táblázatkezelés egyszerűbb eseteinek ismerete. – Hardvereszközök fajtáinak, jellemzőinek megismerése. – Hálózati alapismeretek. – Szórakoztató, fejlesztő szabadidős célú felhasználás megismerése. <i>Ismeretek</i> – Dokumentumkészítés. – Számítógéphez kapcsolódó eszközök használata (nyomtató, szkennel, digitális fényképezőgép, modem, CD-, DVD-lejátszó). – Hálózati alkalmazások, keresőprogram használata. – A számítógép alkalmazása során felmerülő etikai és egészségügyi fenntartások. – Játékprogramok. <i>Tanulói tevékenység</i> A géphasználat során felmerülő fogalmak értelmezése, rendszerezése. Az általában használatos dokumentumformák, szoftverek alkalmazása. Ikonok használata, egyszerű szöveg- és rajzkészítés. Hálózatra kapcsolódás, kapcsolat bontása. Adott tartalmak, képek megkeresése keresőprogram segítségével, adatok értelmezése, felhasználása (menetrend, térkép). Levelezőprogram használata, levélküldés, -fogadás, az udvariassági formulák ismerete és használata. A számítógéphez csatlakozó eszközök használata. Termékek készítése közös munkával (az osztály életéről, kirándulásról). Játékprogramok mértékletes használata. <i>Hangsúlyosan fejlesztendő képességek, területek</i>	<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> pontos szövegírás jelentősége, helyesírás. <i>Testnevelés és sport:</i> egészséges életmód.

Megfigyelőképesség. Irányított, tartós, tudatos figyelem. Emlékezet tartóssága, mobilizálása. Problémamegoldó képesség. Finommotorika.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Szakkifejezések a számítógépes alkalmazásokkal kapcsolatban (pl. e-mail, vírus, belépés, jelszó, megnevezések).

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A számítógép használata során felmerülő etikai és technikai kérdések	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	A számítógép használata során fellépő problémák feltérképezése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A számítógépet és tartozékait kíméletesen, szakszerűen használni. Balesetmentes, költségkímélő alkalmazás. A világhálóról szerzett információt kritikával, fenntartással, a tanuló által feltett információt felelősséggel kezelni.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési követelmények – Szakszerű eszközhasználat. – Egészségmegőrzéssel kapcsolatos ismeretek. – A világháló használata a káros oldalak mellőzésével. – Megfontolt tartalmak elhelyezése a világhálóra. – Önkorlátozás a számítógép használatának időtartamára. Ismeretek – A használt eszköz értéke és kíméletes alkalmazása. – Az alkalmazás során felmerülő etikai kérdések áttekintése. – A számítógép használata során szükséges egészségvédelmi feladatok. – Káros szokások kialakulásának megelőzése. Tanulói tevékenység A gép és a perifériák megfelelő használata. Az egészségkímélő géphasználat feltételeit számba venni, és alkalmazni. Etikai kódex közös összeállítása. A tilalmak számbavétele, indoklása. A számítógép-függőség kialakulásának megelőzése. Az agresszivitást erősítő játékok kerülése. Meggondolt, körültekintő kapcsolatteremtés, vásárlás a világhálón. Hangsúlyosan fejlesztendő képességek, területek: Szóbeli és írásbeli kifejezőképesség. Figyelem terjedelme, pontossága. Emlékezet mobilizálása. Szabályalkalmazás, szabálykövetés. Összefüggés-felismerés.		Osztályfőnöki óra: káros hatások. Testnevelés és sport: egészségvédelem, állóképesség megőrzése, finommotorika. Magyar nyelv és irodalom: helyesírás, szókinés.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Szakkifejezések a számítógépes alkalmazásokkal kapcsolatban (pl. közösségi oldal, blog, csetelés, illegális letöltés, jogdíj).	

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	Biztonságos, önálló eszközhasználat. Igénynek megfelelő tartalom keresése és önálló felhasználás. A tanuló képes a megismert alkalmazásokat kis segítséggel, önállóan használni. Képes célnak megfelelő produktumokat készíteni. Képes önkorlátozásra, a káros tartalmak kerülésére. Saját és mások személyiségi jogainak, intim szférájának megvédése.

Családi életre nevelés

9-10. évfolyam

(Szabad sávból heti 1 óra)

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A család mint a társadalom legalapvetőbb egysége. A család működése	Órakeret 13 óra
Előzetes tudás	Saját családban megélt tapasztalat és más családok (pl. rokonok, ismerősök, barátok) megfigyelése, filmek, irodalmi művek alapján kialakult saját elképzelés, vélemény; korábbi tanévek során családjórán tanultak.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A család értékének hangsúlyozása. Pozitív attitűd kialakítása és/vagy megerősítése a család intézménye iránt. A diákok megismertetése a párválasztás szociológiai vonatkozásaival (háttér, végzettség, vagyoni helyzet, nemzetiség, vallás, szokások stb.), illetve ehhez kapcsolódóan a családon belüli szerepek, feladatok, felelősség, döntési jog, javak elosztása, a kölcsönösség alakulása fogalmainak megismerése.	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		
A család – érték. A család a társadalom életadó alapsejtje. Mi a boldogság? A boldogságkeresés útjai. Családi gazdálkodás, családi költségvetés, zsebpénz, takarékoskodás. <i>1. Biológiai témakörök</i> – A testi-lelki egészség. Az egészséges életmód. – Nemi szerepek. – Az élet tisztelete és védelme – a fogantatástól a természetes halálig. <i>2. Családszociológiai témakörök</i> – A szocializáció fogalma. – Párválasztás szociológiai vonatkozásai. – Konfliktus a családban – a válás hatása a családokra. – Magatartásminták – harmonikus családi minták. Szerepek, normák, értékek változásai. – Családtípusok és azok személyiségre gyakorolt hatása. <i>3. Pszichológiai témakörök:</i> – A személyiség fejlődése (szocializáció) és alakulása a családban. – Szerepek a családban, feladatok, terhek, javak, felelősség elosztása, családi munkamegosztás, kölcsönösség. – Szerepeltvárások, szerepviselkedések, konfliktusok.		

4. Pedagógiai témakörök

- Generációk közötti kommunikáció és együttműködés.
- Pedagógusok, szülők és diákok jogai és kötelességei.

5. Etikai témakörök (csak érintőlegesen)

- Az emberi méltóság.
- Társadalmi normák, értékek.
- Szabadság–értelem és akarat kapcsolata. Az ember ösztönös és érzelmi élete. A szabadság mint az ember egyedülálló sajátossága.

A családon belüli kommunikáció és az érzelmek, a szeretet kifejezésének jelentősége, társadalmi szinten berögzült káros sztereotípiák lebontása.

A látásmód egyre differenciáltabbá válása, a családi élet működésében az összefüggésekből egyre több megértése. A kapcsolatokban, a problémák kezelésében, az élet autonóm irányításában stb. való egyre kompetensebb viselkedés.

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Család, boldogság, testi-lelki egészség, élet tisztelete, harmonikus családi minta, ünnep, emberi méltóság.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Társas kapcsolatok – kommunikáció – konfliktuskezelés	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	Iskolai és egyéb közösségekben megélt kapcsolatok (osztálytársak, barátok, szerelmesek, haverok, ismerősök stb.) tapasztalatai, nem tudatos kapcsolatépítési és -kezelési, konfliktusmegoldási stratégiák alkalmazása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A diákok jó kommunikációs képességeinek kialakítása és/vagy erősítése. A konfliktuskezelési és -megoldó képesség fejlesztése. Esélyegyenlőség – szemléletformálás.	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		
<i>Társas kapcsolatok</i> Én – te – mi – társas kapcsolatok: A kapcsolatba kerülés lépései. A kapcsolatot fenntartó elemek. A kapcsolatépítés fontos elemei: Természetes kíváncsiság, kockáztatás, legyünk önmagunk, kérdezzünk, meghallgatás, elfogadás, bizalom, közös érdeklődés. Család: Kölcsönösség, összetartás, az igazi, elfogadó szeretet, tisztelet. Munkamegosztás, szerepek, kölcsönös segítség. Jogok és kötelességek. Családi ünnepek. Döntések és szabályok. Barátság: A barátság jelentősége, kialakítása, szerepe a serdülő életében. A különbségek elfogadása, összehasonlítás, az elfogadás hiánya, önzés. A barát választása. Intimitás, érzelmek és gondolatok megosztása. Kölcsönös segítség. A csoportnyomás kivédése és határok állítása. Közösség:		

Egynemű és vegyes kortárs közösségek. Beilleszkedés.

Szerelem:

A párkapcsolatok kialakulása és tartóssága: párkeresés, megismerkedés, „lazázás”, randevúzás, együttjárás, csalódások, szakítás.

Házasság:

Elköteleződés és hűség. Rokonok és barátok.

Értékközvetítő példaképek.

Esélyegyenlőség – szemléletformálás.

Hogyan gazdálkodunk az időnkkel; a szabadidő hasznos eltöltése.

Kommunikáció a kapcsolatokban

Verbális kommunikáció:

őszinteség, egyértelmű fogalmazás, udvariasság, figyelem, barátságosság, hangszín.

Nonverbális kommunikáció:

mimika, tekintet, gesztusok stb.

Kulturális szignálok:

öltözködés, hajviselet, smink, jelképek stb. kérdésköre.

Értő figyelem:

meghallgatás képessége, megértés, odafigyelés, visszatükrözés, átírás.

Kérdezéstechnikák.

Párkapcsolati kommunikáció:

férfi és női kommunikáció sajátosságai, különbségei, ebből fakadó félreértések, problémák.

Tömegkommunikáció vagy szociális kommunikáció:

a tudatos médiahasználat és a kétlépcsős kommunikáció.

A manipuláció eszközei.

A virtuális világ veszélyei.

Szeretetnyelvek.

Konfliktuskezelés a kapcsolatokban (család, iskola, barátok, munkahely stb.)

Bevezetés:

Véleménykülönbség, vita, veszekedés, konfliktus.

A konfliktus az élet velejárója. Előítélet. Alapvető kommunikációs technikák, empátia.

Konfliktusmegoldási stratégiák:

Megoldási lehetőségek (visszavonuló, támadó, kiegyező, engedelkeny, közös megegyezésre, kölcsönös megállapodásra törekvő). A konfliktus megoldásának lépései. Törekvés a konfliktusok békés megoldására. Tolerancia. Megbeszélés, meghallgatás, megbocsátás, újrakezdés.

Vitához, veszekedéshez vezető helyzetek.

Kapcsolatkezdeményezés, -gondozás, -védelmezés. A kapcsolatok buktatói és a változtatáshoz szükséges eszközök felismerése.

A tanult készségek minél hatékonyabb alkalmazása a kapcsolatok megtartása és/vagy megerősítése érdekében.

Az értő figyelem készségének elsajátítása, a visszatükrözés, kérdezőtechnikák gyakorlása, a férfi és női kommunikáció sajátosságainak megismerése, a tömegkommunikáció manipulációs hatásainak és az önkontroll fontosságának tudatosítása.		
Az elfogadás hiányának, az önzésnek, a kiközösítés következményeinek, a kommunikáció szintjeinek, a verbális- és nonverbális kommunikáció fogalmának, az odafigyelés fontosságának, a különböző konfliktusmegoldási stratégiáknak a megismerése.		
A konfliktusmegoldás lépéseinek, a kezeletlen konfliktusok következményeinek tudatosítása. A tömegkommunikációs eszközök és a virtuális világ személyiségre, társas kapcsolatokra gyakorolt hatásainak megismerése.		
Elfogadó, pozitív attitűd kialakítása a hátrányos helyzetű személyekkel (idősek, romák, fogyatékos emberek stb.).		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Elfogadás, bizalom, összetartás, tisztelet, barátságtípus, beilleszkedés, elköteleződés, hűség, értékközvetítő példakép, meghallgatás, tudatos médiahasználat, virtuális világ, tolerancia, újrakezdés.	
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Jellem és értékrend	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	Az „értékkel”, illetve „értékessel” kapcsolatos önálló gondolatok, személyes tapasztalatok, tanult fogalmak, családban, általános iskolában megtanult viselkedési normák.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A jellem és az értékek szerepének és fontosságának megértetése. A diákok elgondolkodtatása a férfiakkal és a nőkkel szembeni elvárásokról, párválasztási szempontok megfogalmazása a jellem szempontjából. Stabil, az egyetemes emberi értékeken alapuló értékrend kialakulásának elősegítése. Érett személyiség kialakulásának elősegítése.	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		
Szabadság, értelem és akarat kapcsolata. Az ember ösztönös és érzelmi élete. A szabadság mint az ember egyedülálló sajátossága. Társadalmi normák, törvények, értékek, társasági viselkedés írott és íratlan szabályai, illetőn (udvarlás, együttjáró párok társaság előtti magatartása). Lelkiismeret mint belső értékrend és annak karbantartása. Szeretet – a másik ember javának akarása. Mértékletesség – a helyes mérték az ösztönös és érzelmi életben. Sajátos erények, tulajdonságok: Hazaszeretet. Alázat. Önuralom. Lemondás. Empátia. Öröm. Boldogság. Humor. Játékosság.		
Kulcsfogalmak/	Jellem, érték, erkölcs, értékrend, posztmodern relativizmus, szabadság,	

fogalmak	felelősségtudat, alázat.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Önismeret és érzelmi intelligencia	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	Korábbi iskolai, családi és egyéb közösségi tapasztalatok alapján kialakult énkép és önértékelés.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A helyes önértékelés kialakulásának és az érzelmi fejlődés elősegítése. A helyes énkép megerősítése. Az empátia gyakorlása, fejlesztése. Közösségépítés. Az önismeret csapdáinak (félelmeink) megismerése. Hivatás, pályaválasztás segítése az önismeret által.	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		
A harmonikus személyiség. Önismeret – személyiségtípusok. Én- és csoportészlelés. Én-te-mi fogalma. Önértékelés kialakulása A közvetlen környezet szerepe az önértékelés kialakulásában: szülők, társak (összehasonlítás), barátok, iskola – visszajelzések fontossága. Értékes tulajdonságok. Önbecsülés, önkontroll. Az önismeret csapdái: Teljesítmény csapdája: „Bizonyos elvárásoknak meg kell felelnem ahhoz, hogy jól érezzem magam.” Vád szava: „Azok, akik kudarcot vallanak, méltatlanok a szeretetre és megérdemlik a büntetést.” Az elismerés kényszere: „Bizonyos embereknek el kell ismerniük ahhoz, hogy értékesnek lássam magam.” A reménytelenség csapdája: „Az vagyok, aki vagyok. Nem tudok megváltozni. Reménytelen eset vagyok.” Negatív önértékelés és a táplálkozási zavarok (pl. body building, kóros soványság). Az EQ-készségek: Személyes kompetenciák Éntudat – tudok valamit vagy tudatában vagyok valaminek. Érzelmi tudatosság, önértékelés, magabiztosság. Self-management Önkontroll, átlátszóság, rugalmasság, kezdeményezés, optimizmus. Szociális kompetenciák Szociális érzék Empátia, mások megértése, emberekkel bánás. Szociális képességek Kommunikáció, kötődések kialakítása, konfliktuskezelés, hatás másokra, csapatmunka. Az EQ fejlesztési folyamata: ismerd magad – fejleszd magad – add magad. Képességnövelés a saját erősségeik és gyengeségeik felismerésének, megértésének, elfogadásának és hatékony használatának terén. Képesség kialakulása/kialakítása a saját személyiség értékességének, fontosságának és hasznosságának felismerésére az aktuális trendek diktálta elvárásoktól függetlenül.		

A saját és mások érzelmeinek felismerése, megfogalmazása, megértése, elfogadása, kontrollálása és ezek hatékony használata.

**Kulcsfogalmak/
fogalmak**

Énkép, harmonikus személyiség, önértékelés, értékes tulajdonság, önbizalom, EQ-készség, személyes kompetencia, szociális kompetencia.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Nemiség – férfi/női identitás – szexualitás – párkapcsolatok	Órakeret 14 óra
Előzetes tudás	A férfi és nő különbözőségéről, a férfi-női szerepek működéséről általános iskolában megtanult fogalmak, az élet különböző színterein, a családban szerzett konkrét tapasztalatok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A diákok segítése a genetikai nemnek megfelelő nemi identitás megerősödésében, a nemek közötti alapvető különbségek megismerésében (nemi jelleg, agyműködés, kommunikáció stb.) és a férfi/apa – női/anya szerepekkel kapcsolatos káros sztereotípiák lebontásában, a serdülőkori biológiai, lelki, viselkedésbeli változások pozitív megélésében, a termékenységtudatos szemlélet kialakulásában, ahol a gyermek mint ajándék jelenik meg. A párkeresés és a párválasztás sikerének elősegítése. A férfi-női párkapcsolatok formáinak és az azokban megélt boldogság/csalódás lehetőségének megismerése, kialakítva a diákokban a családbarát szemléletet. Felkészítés a harmonikus, boldog, elkötelezett párkapcsolaton (házasságon) alapuló érett, felelős, kiegyensúlyozott, egészséges szexualitásra. Az egészséges szexuális élethez szükséges ismeretek elsajátítása. Korszerű tájékoztatás a szexuális úton terjedő betegségekről (SZTB-k) és a családtervezési módszerekről. A természetes családtervezési módszer (TCST) korszerű ismertetése, és a mesterséges módszerek bemutatása őszinte, nyílt, érthető, „tabuk” nélküli beszélgetések során. Az emberi élet értékének a fogantatástól kezdve a természetes halálig való tudatosítása. Ezek alapján meggyőződés kialakítása, az IGEN kimondása a valódi értékekre, és a NEM vállalása a szexuális promiszkuitásra. A művi terhességmegszakítás lelki és fizikai veszélyeinek megismerése (abortuszprevenció).	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		
<i>A nemi identitás, az ember kétneműsége – különbségek férfi és nő között</i> – A férfi és a nő közötti biológiai, pszichológiai és kulturális különbségek. – Az igazi férfi és az igazi nő. <i>Felelős szexualitás</i> – A serdülőkori sajátosságok, testi és lelki változások, szépségei, gondjai; mindezek szexuális-identitásbeli aspektusai. – A termékenység értéke. A termékenység kincs, amire vigyázni kell, és amit óvni kell. A biológiai háttér – női-férfi termékenységi jelek, menstruáció, a női ciklus eseményei, a férfiváérés. A megtermékenyítés csodája.		

- „Felvilágosítás – kicsit másként” – őszinte, nyílt, érthető, „tabuk” nélküli felvilágosítás.
- Növekedés a szeretetben: érzéseink, érzelmeink és ösztönös vágyaink kezelése.
- Felelősségvállalás.
- A szex, mint alapvető emberi szükséglet, célja és szépsége: szaporodás, gyermek; örömszerzés; szeretetkapcsolat kifejezése.
- A szüzesség értéke, mit jelent a tisztaság. Önuralom és lemondás.

A párkeresés, a párválasztás

- Nővé és férfivá válás az önnevelésben.

Életre szóló, helyes döntések meghozatala – elköteleződés. Hűség (holtomiglan-holtodiglan). A férfi-nő kapcsolat fajtái: házasság, együttélés, élettársi kapcsolat, együttjárás, laza párkapcsolat.

A termékeny szerelem: a gyermek mint ajándék

- Születésszabályozás, pozitív és negatív családtervezés – átgondoltság, tervszerűség és felelősség. Teljes körű tájékoztatás a családtervezési módszerekről, hatásmechanizmus és mellékhatások. Mesterséges és természetes családtervezési formák. Fogamzásgátlás. Egészséges életkezdés.
- Életvédelem, magzatvédelem – abortusz-megelőzés. A magzati élet állomásai.
- A várandósság – nem terhesség. Áldott állapot. A szóhasználat szerepe a közgondolkodás alakításában.
- Csecsemőgondozás alapismeretei.
- Nehezített termékenységi, meddőség kérdése.

Korai teherbeesés. A művi terhességmegszakítás lelki és fizikai következményei.

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Nemi identitás, különbségek férfi és nő között, beavatás, serdülőkori testi és lelki változás, termékenységi értéke, megtermékenyítés csodája, felvilágosítás, életvédelem.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Útelágazások, zsákutcák, útvesztők avagy Veszélyek és devianciák, döntéshelyzetek	Órakeret 9 óra
Előzetes tudás	Ismeretek a különböző szenvedélyek konkrét hatásairól, különösen a szervezetet hosszú távon károsító hatásaikról, a függőség lehetőségéről és a leszokás nehézségeiről.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A felelős gondolkodás és a döntésképeség fejlesztése, választási alternatívák felismerése, valamint azok következményeinek tudatosítása az életkornak megfelelően. Az egészség mint érték tudatosítása, a függőség fogalmának, valamint a függőség kialakulásában szerepet játszó rizikó- és védőfaktorok megismertetése.	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		
<i>Szocializáció – a közösséghez tartozás igénye</i> Érték, norma, szabály. Többség – kisebbség. Sztereotípiák, előítélet, diszkrimináció, deviancia, tolerancia. Család szerepe: érzelmi biztonság, elfogadottság érzése, stabil norma- és értékátadás, valamint adekvát feszültségkezelési minták nyújtása. Média hatás (tudatos használat, funkciók, jellemzők). Virtuális-reális? Intézmények szerepe: iskola (iskolai kötődés, tanárok, osztálytársak).		

Döntések és választási lehetőségek

Egészség mint érték:

Az egészség megőrzése.

Függőség, szenvedély – drognélküli világ?

A boldogság pótszerei, szerhasználat: dohányzás, alkohol, gyógyszer és illegális drog: kipróbálás, rendszeres fogyasztás, függés. Kialakulásban szerepet játszó rizikó- és védőfaktorok azonosítása, következmények. Esetleges pozitív attitűd megkérdőjelezése, nemet mondás, visszautasítási technikák gyakorlása.

Balesetmegelőzés (pl. közlekedés/sportolás).

Bántalmazás és önvédelem:

iskolában (kortársbántalmazás) és családban (családon belüli bántalmazás).

Segítségkérés és támasznyújtás:

Emberi kapcsolatok fontossága-család, barátok, segítő szakemberek és szervezetek bemutatása. Saját szükségletek, elvárások tudatosítása és asszertív kommunikációja. Probléma megbeszélése, a „titkok” megosztása.

Támasznyújtás módjai – aktív segítségnyújtás.

Saját erőforrásaikat meghaladó problémamegoldás esetén képesség az igényeik megfogalmazására, esetleges segítségkérésre, illetve annak elfogadására.

A függőségen belül a dohányzás-, alkoholprevenció, a csoportnyomás kivédésének, határok állításának gyakorlása, valamint a saját szükségletek és elvárások asszertív kommunikációjának gyakorlása, támasznyújtás, aktív segítségnyújtás.

Kulcsfogalmak/ fogalmak

Tudatos életvezetés, egészséges életmód, család szerepe, médiahatás (virtuális – reális), deviancia, bántalmazás, baleset-megelőzés, segítségkérés, támasznyújtás.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Változások, azok következményei és kezelésük	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	Saját tapasztalatok az életciklusok változásairól, a serdülőkor problematikájáról.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A változás okozta feszültségek, bizonytalanságok, a stressz hatékony kezeléséhez, valamint a veszteség elfogadásához szükséges kompetenciák kialakulásának elősegítése, fejlesztése, a változások kezelésével kapcsolatos ismeretek átadása. A veszteségelfogadás és -feldolgozás módjának, a gyász munka folyamatának, lépéseinek és szükségességének megismerése egyéb veszteségek kapcsán. A családi ünnepek, rítusok szerepének megismerése/felismerése. A „normál krízis” fogalmának megértetése; a krízis mint fejlődési lehetőség; az életszakaszok feladatainak megismerése, döntéshelyzetek gyakorlása, erőforrások, kapaszkodók keresésének elősegítése.	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		
A fejlődéssel járó családi életciklus-váltások, veszteségek mint „normál krízisek”. A serdülőkor lelki-viselkedésbeli változásai, gondjai, szépségei, akceleráció. Nehéz évek? Szabadság, önállóság, alkalmazkodás, engedelmesség.		

Egészség, egészségtudat. Betegség, öregség, fogyatékoság. Esélyegyenlőség. Fogyatékosághoz való hozzáállás. Fogyatékosági etikett. A fogyatékosággal élők nehézségei, a segítségnyújtás formái. Fogyatékos személyeket segítő szervezetek. A halál, az élet velejárója. A veszteségek kezelése: pszichológiai gyászmunka. A veszteségek kezelése a családban és a családon kívüli környezetben (erőforrások). A válásról és a mozaikcsaládban élés sajátos nehézségeiről (feszültségkezelési problémák). Együttérzés. Empátia. Stresszkezelés. Családi ünnepek, rítusok áthidaló szerepe a változásokban. (Eljegyzés, esküvő, évfordulók, ballagás, gyászszertartások, szokások az egyes kultúrákban.) A családi életben folyamatosan jelenlévő változások kezelése, az azzal járó nehézségek elviselése – toleranciaszint emelése.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Betegség, öregség, fogyatékoság, halál, veszteség, válás, gyászmunka, rítus, empátia.
A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	A tanuló – tisztában van a család értékével, pozitív hozzáállása erősödik a család intézménye iránt; képes a családbarát szemléletmód megélésére; – törekszik a családon belüli jó kommunikációra és érzelmei, szeretete kifejezésére; – ismeri a családon belüli szerepeket, feladatokat, felelősséget, döntési jogot; – elsajátítja az értő figyelem készségét; – tud kapcsolatokat kezdeményezni, gondozni és védelmezni; – tudatosítja a tömegkommunikáció manipulációs hatásait, ismeri a tömegkommunikációs eszközök és a virtuális világ személyiségre, társas kapcsolatokra gyakorolt hatásait; – ismeri a különböző konfliktusmegoldási stratégiákat, tudja a konfliktusmegoldás lépéseit, tisztában van a kezeletlen konfliktusok következményeivel; – ki tudja fejezni érzelmeit; ismeri az önismeret csapdáit; képes hivatását, pályaválasztását segíteni az önismeret által; – empátiás készsége fejlődik; az elfogadó, pozitív attitűd erősödik benne a hátrányos helyzetű személyek iránt; – törekszik az egyetemes emberi értékeken alapuló értékrend szerinti életre; – az érett személyiség kialakulásának útján tovább halad; – kialakul benne a termékenységtudatos szemlélet, ahol a gyermek mint ajándék jelenik meg; – alaposan ismeri a családtervezési módszerek hatásmechanizmusát, mellékhatásait, tisztában van a természetes családtervezés modern módszerének működésével; – felelősséget érez az életvédelem iránt; – a felelős gondolkodás és döntési tudás képessége fejlődik benne, és a nemet mondást kezdi egyre jobban begyakorolni; – ismeri a függőség fogalmát, a kialakulásában szerepet játszó rizikó- és

	védőfaktorokat; – segítséget mer és tud kérni a környezetétől; – megtanulja elviselni, sőt kezelni a változással járó nehézségeket; – törekszik a változás okozta feszültségek, bizonytalanságok, a stressz hatékony kezelésére; – ismeri a gyázmunka folyamatát, lépéseit, a gyázmunka szükségességét egyéb veszteségek kapcsán is.

Gazdasági és pénzügyi kultúra I.

9-10. évfolyam
(Szabad sávból heti 0,5 óra)

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A család is gazdálkodik...	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	A családban megélt gazdálkodási tapasztalatok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A saját család gazdasági funkcióinak felismertetése. A szűkösség problémájának, valamint egy átlagos család megélhetéséhez felhasználható erőforrások megismertetése. A családi munkamegosztás jelentőségének és az egymásért végzett munka felelősségének tudatosítása. Információszerzés, -felhasználás fejlesztése: meghatározott szempontból adatok gyűjtése, rendszerezése és abból következtetések levonása.	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények	

<i>Családból háztartás</i> A család gazdasági funkciói és kapcsolatai: fogyasztás, jövedelemszerzés, vásárlás, termelés, munkavégzés, megtakarítás, befektetés, adózás, adományozás, a munkaerő „újratermelése”, önkéntesség. A szűkösség problémája, a gazdálkodás szükségessége a családban. A háztartás fogalma. <i>Erőforrásaink a megélhetéshez</i> Szaktudás, munkavégző képesség, tulajdon, idő... <i>Munkavégzés, önkiszolgálás a családban</i> Munkamegosztás, munkaszervezés, gazdálkodói felelősség egymásért.	Egy elképzelt konkrét család gazdálkodásának leírásában a családok gazdasági funkcióinak felismerése, a gyűjtött ismeretek és a saját családi tapasztalatok alapján általánosítás. Ábra, gondolattérkép készítése a családok lehetséges gazdasági kapcsolatairól. Mi van, mi nincs? Családi esettanulmányok alapján megválaszolni: milyen erőforrásokkal rendelkeznek a háztartások a megélhetésükhöz? A gyűjtött ismeretek összegzése. Kérdőív segítségével statisztikai felmérés az osztályban: Ki milyen munkát végez a családban? Ki nem tud dolgozni? Kiről kell gondoskodni? A gyűjtött adatok rendszerezése, a tapasztalatok megbeszélése. Egy család ésszerű munkamegosztása. Tippgyűjtés (tanulságok levonása): minden megbeszélt témához kapcsolódóan a legfontosabb tanulások plakátszerű megjelenítése.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Család, háztartás, szűkösség, fogyasztás, jövedelemszerzés, jövedelemtermelés, vásárlás, termelés, munkavégzés, megtakarítás, befektetés, adózás, adományozás, gondoskodás, a munkaerő „újratermelése”, önkéntesség, munkavégző képesség, tulajdon, szervezés, munkamegosztás, felelősség.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A családi költségvetés, avagy a háztartások pénztárcája	Órakeret 5 óra
Előzetes tudás	A diákok családi tapasztalatai. Saját zsebpénzzel való gazdálkodás tapasztalata.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A családok legfontosabb bevételeinek és kiadásainak megismertetése. Ismeretek alkalmazása a családi költségvetés valamely formában történő összeállítására és vezetésére. Szempontok megismerése, amelyekre figyelve csökkenthetők a vásárlás	

	anyagi természetű kockázatait, ezáltal a vásárlói tudatosság erősítése. A tartalék fontosságának megértetése, az összefüggés bemutatása a megtakarítási lehetőség és a hitelfelvétel között. Adatok elemzésével logikus következtetésre jutás, ezáltal a döntéshozó képesség megalapozása.	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények	
<i>A család bevételei</i> Munkából, tulajdon hasznosításából, a társadalmi juttatásokból származó és egyéb bevételek. <i>A család kiadásai</i> Mennyiből lehet megélni? A családi kiadások főbb csoportjai, a fogyasztási szerkezet szerényen és gazdagon. <i>Kockázatok a vásárláskor</i> Minőség, ár, jótállás, fogyasztói jogok, felelősség a vásárláskor. <i>Nagy értékű vásárlások, hitelek</i> Döntési szempontok, lehetséges pénzügyi források. Az áruhitelek. <i>Költségvetési egyensúly</i> Többlet vagy hiány? Van-e lehetőség megtakarításra, vagy többletforrás kell?	Rövid családi esettanulmányok, háztartási naplók alkalmazásával a főbb bevételi források (munkabér, jutalom, bérleti, díj, kamat, társadalmi juttatások, nyeremények, nyugdíj stb.) tudatosítása, rendszerezése. Esettanulmány: Két eltérő jövedelmű család havi kiadásainak összevetése azonos csoportosítás alapján (háztartásstatisztikai adatok feldolgozásával, háztartási naplókkal). Az adatok alapján a kiadási csoportok azonosítása, színes kördiagram készítése, elemzése. A tudatos vásárlói magatartást segítő honlap, kiadvány feldolgozása. (Tanácsadói szerepben: problémákra információkeresés az adott források felhasználásával.) Döntési játék csoportokban: Melyik megoldást választjuk? Mosogatógépet/autót/... vásárol a család. Egyszerűsített költségvetés alapján kell a hitelkínálatból az adott áru vásárlásához szükséges hitelt kiválasztani. A döntések indoklása, megbeszélése. Különböző jövedelmű családok költségvetése alapján a költségvetési egyenleg megállapítása. Tippgyűjtés (tanulságok	.

	levonása).	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Családi költségvetés, háztartási napló, munkával összefüggő, tulajdonból származó jövedelem, társadalmi juttatás, transzfer, egyéb bevétel, kiadási csoport, folyó kiadás, beruházás, megtakarítás, hitelfelvétel, hiteltörlesztés, költségvetési egyenleg.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Hitelfelvétel	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	Kölcsönzéssel, hitellel, adóssággal kapcsolatos tapasztalatok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Annak megértetése, hogy a hitel lehetőséget teremt egy fontos családi igény kielégítésére, a felelős hitelfelvétellel jobban élhet a család. Egy hitelszerződés aláírásával járó kötelezettségek megismertetése. Olyan okok, kockázatok megismertetése, amelyek a hiteltörlesztés nemfizetéséhez vezethetnek. Példák megismertetése a hiteltörlesztést garantáló biztosítékokra. A nemfizetés lehetséges következményeinek megismertetése. Az ismeretek alkalmazása: javaslattevés az adósságkezelésre. Mindezek alapján annak elősegítése, hogy váljon körültekintővé egy majdani hitelfelvétel mérlegelésében.	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények	
<i>Hitelek a családi gazdálkodásban</i> Hiteltípusok. <i>Egy hitelszerződés és következményei</i> A szerződő felek, biztosítékok. A devizahitelek sajátosságai. <i>A nemfizetéshez vezető okok</i> Váratlan változások a hitelszerződés megkötése után. Családi problémák: betegség, munkanélküliség, gyermekvállalás stb. Külső okok: árfolyamváltozás, kamatváltozás, jövedelemcsökkenés stb. <i>A nemfizetés következményei:</i> a KHR-rendszer, adósságspirál, fedezet, jelzálog eladása, kezességvállalás terhei. <i>Adósságkezelés</i> Megoldáskeresés: átütemezés, végtörlesztés, szigorú	Gyűjtőmunka: Milyen családi célokat valósítottak meg hitelből a környezetében? Hitelfelvétel ésszerűen: egy megalapozott, számításokkal alátámasztott hitelfelvételi döntés bemutatása. Cél: az egyensúly! – komplex esettanulmány egy család eladósodásáról és az adósságkezelésről. Egy-egy kérdés csoportos feldolgozása: 5. Hogyan került sor a hitel felvételére? (Mire vették fel, megalapozott volt-e? Milyen kockázatok kapcsolódtak a hitelfelvételhez?) 6. Milyen tényezők (okok, körülmények) vezettek a hiteltörlesztés elmaradásához? 7. Milyen következményei	

pénzkezelés (amiről még le lehet mondani).	lehetnek a nemfizetésnek (fedezet, kezes, jelzálog, adóslista – Központi Hitelinformációs Rendszer – KHR). 8. Hogyan lehet helyreállítani az egyensúlyt? Hogyan lehet a terheket csökkenteni? Honnan lehet több pénzhez jutni? A kérdések megválaszolása után közös egyeztetés, értékelés. Tippgyűjtés (tanulságok levonása)	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Adós, hitelező, kezes, zálog, jelzálog, törlesztő részlet, kockázat, nemfizetés, árfolyamváltozás, kamatváltozás, KHR-rendszer, adósságkezelés, végtörlesztés, átütemezés	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Megtakarításból befektetés? Banki kapcsolatok	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	Családi megtakarítások, befektetések tapasztalatai.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A bankszámlák és bankkártyák használatában rejlő előnyök megismertetése. A megtakarítás és befektetés különbségének megértetése. Kritikai gondolkodás fejlesztése: tudjon a kockázat szempontjából befektetések között különbséget tenni; ismerjen fontosabb befektetési formákat és tudja, hogy milyen élethelyzetben melyiket célszerű választani. A megtakarítási célok és ezek eléréséhez kapcsolható befektetési lehetőségek összefüggésének felismertetése.	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények	
<i>Korszerű pénzkezelés</i> A perselytől a bankszámláig. A család banki kapcsolatai és kiadásainak fizetési módjai. <i>Elhalasztott vásárlások</i> A megtakarítások céljai és formái. <i>Befektetések</i> Szempontok: kockázat, hozam, idő, pénzösszeg, hozzájárulás (likviditás). A legismertebb családi befektetések (betét, értékpapír,	Statisztikai felmérés az osztályban: mit tudunk a család banki kapcsolatairól: – Hol vezeti a család a bankszámláját? – Mire jó a bankszámla? – Van-e bankkártyája a családnak? – Mire használhatjuk a bankkártyát? A felmérés tapasztalatainak megbeszélése, szükség szerinti kiegészítése. Kidolgozott esettanulmány	.

ingatlan, életbiztosítás) és a kapcsolódó fogalmak (árfolyam, EBKM – egységesített betéti kamatláb mutató).	alapján egy család megtakarítási lehetőségének, céljainak és a megtakarítás szempontjának megbeszélése. A megtakarítás és befektetés kapcsolatának értelmezése. A megbeszéltek általánosítása, a befektetési szempontok alapján a leggyakoribb befektetési típusok bemutatása. Kapcsolódó reklámok értékelése. A magyar háztartások megtakarítási adatai: KSH-adatok bemutatása. Az árfolyamváltozás hatása a hozamra – összefüggések felismerése. Tippgyűjtés (tanulságok levonása).	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Megtakarítás, bankszámla, bankkártya, átutalás, közüzemi számla, megtakarítási motívum, kockázat, hozam, betét, értékpapír, ingatlan, életbiztosítás, EBKM, árfolyam.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Zsebpénz, avagy egy diák gazdasági szerepei	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	Saját vásárlási, megtakarítási, pénzkezelési élmények. Osztálypénz gyűjtése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A szűkösség, a fenntarthatóság problémájának megvilágítása. A gazdálkodói magatartás, döntések és adófizetői szerep tudatosságának erősítése. A saját szokások tudatosításával az önismeret fejlesztése. A takarékos és fenntartható vásárlás, fogyasztás formáinak megismertetése során a tudatos magatartás erősítése. A hosszú távú gondolkodás fejlesztése a pénzügyi döntésekben. A kamatos kamat jelentőségének felismertetése a megtakarításokban. A saját segíteni tudás felismertetése, a másokért vállalt felelősség erősítése.	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények	
<i>Egy diák lehetséges bevételei</i> Zsebpénz, ajándékok, családi „hasznosságok” (üvegviszaváltás, papírgyűjtés...), munkavégzés stb. <i>A bevételek felhasználása</i>	Két gyerek zsebpénzstoriája: Hangya Balázs és Tücsök Bogi hogyan gazdálkodik a pénzzel? Tanulságok megbeszélése. Bevételek, kiadások főbb típusainak felismerése. „Hangyák” és „Tücskök” az osztályban, ki hova tartozik,	

A szűkösség problémája. Vásárlások, célzott megtakarítások (gyűjtök egy....), távoli, bizonytalan célú megtakarítások. Megtakarítás munkával. 72-es szabály. <i>Mi is adózunk?</i> Áfa és kamatadó a diákok gazdálkodói szerepében. <i>És akinek nincs?</i> Adományaink tettel/pénzzel?	önismeret. Hogyan lehet a vágyakat és a szűkös erőforrásokat összehangolni? Hogyan vásárolunk? Hogyan lehet a vásárlásainkkal is takarékoskodni? A fenntarthatóság elve a vásárlásban, fogyasztásban. Beszélgetés a kérdésekről, próbavásárlás. Közvélemény-kutatás: Mire gyűjtenek a diákok? Adatok feldolgozása és bemutatása. Két eltérő megtakarítási magatartás számszerűsítése hosszú távon. (A kamatos kamat csodája.) Vajon tudunk-e segíteni a rászorulóknak? Beszélgetés az önkéntességről. Tippgyűjtés (tanulságok levonása)	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Szűkösség, zsebpénz, takarékoság, körültekintő vásárlás, megtakarítás, kamat, kamatos kamat, 72-es szabály, áfa, kamatadó, adomány, önkéntesség.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Gazdasági kockázatok a családban	Órakeret 2 óra
Előzetes tudás	Családi problémák megélése (betegség, veszteségek).	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A társadalombiztosítás alapelemeinek, feltételeinek megismertetése, a befizetések és jogosultságok kapcsolatának megértetése. Kritikai gondolkodás fejlesztése: a gazdasági természetű kockázatok felismerése, kezelési technikák megismerése. A hosszú távú gazdálkodói felelősség erősítése önmagáért, családjáért. A saját lehetőségek, erkölcsi kötelesség felismertetése a rászorulóknak segítségében.	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények	
<i>Betegség, rokkantság</i> Hogyan és miből gondoskodik a társadalom a betegekről, rokkantokról? Betegállomány, táppénz,	Esettanulmányok és megbeszélésük: Családi történetek. Mit lehet tenni, ha – tartósan beteg lesz az egyik	

egészségügyi ellátás rendszere Magyarországon. <i>Munkanélküliség</i> Milyen ellátásra, mennyi ideig jogosult egy regisztrált munkanélküli? <i>Veszteségek, csapások</i> Károk és kezelésük a háztartásokban (törés, betörés, autókár, károkozás másnak). A biztosítások leggyakoribb típusai a háztartásokban. <i>Öngondoskodás, hosszú távú gondolkodás</i> Hogyan lehet csökkenteni a bajokból származó veszteségeket? A tartalék jelentősége. <i>Társadalmi szolidaritás</i> Hogyan gondoskodik az állam/a társadalom/egy-egy közösség a rászorultakról? Hogyan tudunk egymásnak segíteni, ha bajba jutunk?	szülő; – munkanélküli lesz az egyik szülő, – elég, beázik, karambolos lett a... Következmények és kezelési lehetőségük. Felkészülés a váratlan helyzetekre. Beszélgetés az esetekről, általánosítás és tanulságok megfogalmazása. „Segítségek a bajban” címmel gondolattérkép, rajz készítése. (Segédletek, amelyek a lehetséges támogatásokat, intézményeket írják le.) Esetjáték-esettanulmány: Kis családokban (csoportokban) eseménykártyák feldolgozása: milyen ötletük van a „családoknak” a kártyákon található problémák megoldására. Mit tehetnek a családok egymásért? A társadalmi felelősség értelmezése a családban. Felmérés az osztályban: hogyan támogatják a családok a rászorulókat? Tippgyűjtés (tanulságok levonása).	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Betegállomány, táppénz, egészségügyi ellátás, munkanélküliség, biztosítás (élet-, baleset-, vagyon-, felelősségbiztosítás), öngondoskodás, tartalék, társadalmi szolidaritás, önkéntesség, rászorultság, felelősség, pénzügyi fogyasztóvédelmi intézmény.	
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A gazdaság – igények és lehetőségek	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	Saját maga, családja, környezetében élők igényeinek, lehetőségeinek, erőforrásainak ismerete. A földrajzban megismert országok fejlettségi különbségei. A történelemben tanult technikai változások és a szükségletek, valamint kielégítési módjuk megváltozása.	
A tematikai egység	Annak megértetése és tudatosítása, hogy milyen erőforrások határozzák	

nevelési-fejlesztési céljai	meg egy ország fejlődési lehetőségeit. A szűkösség fogalmával kapcsolatban annak megértetése, hogy az igények kielégítésének miért vannak prioritásai, miért kellene döntési alternatívák az erőforrások felhasználásban. A fenntarthatóság jelentőségének, felelősségének megértetése mind a társadalom, mind az egyén esetében.	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények	
<i>Szegény és gazdag országok, erőforrások</i> A szegénység, ill. gazdagság értelmezése. Egy nemzetgazdaság erőforrásai: földrajzi és társadalmi erőforrások. A fejlettséget meghatározó tényezők (GDP, természeti erőforrások, népesség, szaktudás, termelékenység, hatalmi státusz stb.). <i>A szükségletek és a termelés kapcsolata. A szűkösség problémái</i> A termelési tényezők, a termelési folyamat, a termék és szükséglet összefüggése. Szűkösség, döntési alternatívák, gazdálkodás az erőforrásokkal. <i>A növekedés korlátai és a fenntarthatóság</i> Az ökológiai lábnyom értelmezése. Fenntarthatóság, felelősség az egyén és az ország és a Föld szintjén.	Választható esettanulmány feldolgozása: Miből élünk? V1. Három ország (köztük Magyarország) gazdaságának elemzése, az erőforrások, fejlettség és fejlődési lehetőségek elemzése (statisztikai adatok, történelmi, természeti, gazdasági körülmények). V2. Esetjáték: szükségletek, termelés, munkamegosztás, társadalomszervezés. Egy lakatlan sziget erőforrásainak és az emberek tudásának, munkavégző képességeinek felhasználásával a túlélés feltételeinek, a jólét lehetőségének megteremtése, megszervezése. Tapasztalatszerzés: Erőforrások és termelési lehetőségek összefüggése csoportos döntési játékban (papír, olló, vonalzó, ceruza, körző felhasználásával egyszerű termelési folyamat megszervezése, piacra termelés, verseny). Tapasztalatok, tanulságok összegzése. Vita: Jólétben vagy jól szeretnék élni? A jólét és jóllét különbségei. Az ökológiai lábnyom. A fenntarthatóság kritériumai. Plakátkészítés: Országok ökológiai lábnyoma.	

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Nemzetgazdaság, GDP, piac, természeti, társadalmi erőforrás, szaktudás, termelésszervezés, nagyhatalom, nyersanyag, szegénység, szegény és gazdag ország, szükséglet, termék, termelés, szolgáltatás, szűkösség, döntési alternatíva, a növekedés korlátai, fenntartható fejlődés, ökológiai lábnyom, jólét, jóllét.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A piacgazdaság, amelyben élünk	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	A piacgazdaság szereplői a diákok környezetében (termelő, szolgáltató kereskedő vállalkozások, bankok). A pénzről szerzett történelmi, földrajzi ismeretek, saját, családi tapasztalatok (vásárlás, külföldi pénzhasználat).	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A kereslet és kínálat egymásra hatásának, a piaci információk jelentőségének megértetése a termelési és fogyasztási döntésekben. A rendszerszemlélet, a modellalkotó képesség fejlesztése a gazdaság sokféle szereplője kapcsolati rendszereinek megismertetése során.	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények	
<i>A piacgazdaság fogalma, jellemzői.</i> Magántulajdon, piac, verseny. A piacgazdaság kiépítése Magyarországon. <i>A piac szerepe a gazdaságban</i> A piac mint a termelés és fogyasztás kapcsolata, információk és döntések a piac segítségével. A verseny előnyei és problémái, versenyetika. <i>A pénz fogalma és funkciói</i> A pénz szerepe a gazdaságban. A pénz mint értékmérő eszköz, forgalmi eszköz, felhalmozási eszköz, fizetési eszköz és világpénz. <i>Szereplők és kapcsolatok a gazdaságban</i> A vállalatok, háztartások, állam-önkormányzat egyszerűsített kapcsolatrendszer, a piacgazdaság modelljében. Fogyasztási cikkek piaca és erőforrások piaca. Pénzügyi közvetítők. Civil szerveződések.	Döntési játék csoportokban: A piaci mechanizmus működése, pl. egy gyümölcspiacon. Kereskedői szerepben vásárlási és eladási döntéseken keresztül a kereslet és kínálat egymásra hatásának megélése. A tapasztalatok összegzése, általánosítása. Gyűjtőmunka: Verseny a vállalatok között. A diákok környezetében működő vállalkozások versenyének konkrét jelenségei. A verseny előnyeinek és problémáinak, egészségtelen kinövésének értékelése. Kiselőadás: Fair trade kereskedelem. Gyűjtőmunka, kiállítás: A pénz története/Fizetőeszközök napjainkban. Vita: Vállaljanak-e szerepet a vállalatok a város/falu életében? Miért vállalnak el civil	

	szervezetek állami feladatokat? Lehet-e önkormányzati vezetőnek a településen saját vállalkozása? Kaphat-e önkormányzati megrendelést? Tapasztalatszerzés modelljátékban: Vállalkozó és háztartás szerepben a diákok az erőforrások, termelés és termék (áru) körforgását, adásvételét élik meg (termelési tényezők piaca, fogyasztási cikkek piaca, erőforrások-termelés összefüggése). A tapasztalatok és a piacgazdaság modelljének összevetése. Látogatás vagy vendégfogadás: Pénzügyi közvetítők (pl. bank)/civiliek az iskola környezetében. Mi a szerepük a gazdaság működésében?	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Piacgazdaság, magántulajdon, piac, termelési tényezők piaca, fogyasztási cikkek piaca, nemzetgazdaság, termelés, fogyasztás, vállalkozás, becsületes kereskedelem, piaci verseny, versenytárs, monopolhelyzet, versenyetika, állam, önkormányzat, civil szervezet, árupénz, pénz, pénzfunkció, pénzforma, euró, infláció, hitel, adó.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Világpiaci kapcsolatok – határon innen és túl	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	Importcikkek a fogyasztásunkban. Valuták, valutaváltás, árfolyam ismerete. Magyar termékek külföldön. Külföldi termékek hazánkban.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A külkereskedelem jelentőségének, szerepének, nyitottságunk, érzékenységünk megértetése a világpiaci változásokra. Az árfolyamváltozás kettős hatásának, összefüggésének megértetése a külkereskedelemmel. A helyi termékek jelentőségének tudatosítása a fenntarthatósággal összefüggésben. A kritikai gondolkodás fejlesztése előnyök és hátrányok, érvek és ellenérvek összevetése során.	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények	
A magyar és a külföldi termékek fogyasztásunkban A magyar gazdaság és a világpiac összefüggése, a nemzetközi	Gyűjtőmunka: Helyi, hazai és külföldi termékek a környék boltjaiban. A nemzetközi munkamegosztás	

munkamegosztás jelentősége. Multinacionális vállalatok. <i>Külkereskedelmünk szerkezete, partnereink</i> Magyarország külkereskedelmi partnerei az EU-ban és az EU-n kívül. A külkereskedelem összetétele, jelentősége. A nyitott gazdaság értelmezése. <i>Pénz a nemzetközi piacon</i> Valuta, deviza fogalma, árfolyama. Az euró.	előnyei és problémái. (Helyi termelés, lokalitás, fenntarthatóság összefüggése.) Szituációs játék: A helyi gazdák szövetsége helyben előállított terméket szeretne eladni a boltban. Milyen érvek szólnak mellette, ellene? Statisztikai adatok Magyarország külkereskedelmének szerkezetéről, irányáról, méretéről – diagramkészítés, értelmezés. Szerepjáték – szerepkártyák: Különböző gazdasági szereplők hogyan élik meg a devizaárfolyamok változását? A változások hatása az export, import alakulására. Vita: Magyarország EU-tagságának előnyei, hátrányai.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Világpiac, export, import, fenntarthatóság, helyi termék, multinacionális vállalat, külkereskedelem, külkereskedelem szerkezete, nyitott gazdaság, valuta, deviza, valutaváltás, árfolyam, euró.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Miért van szükség az államra?	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Az állam kialakulása, az állam változó szerepe. Adófajtak, a diák, illetve családja tagjainak adófizetése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az állami szerepvállalás okainak, az állam feladatainak megértetése. A tudatos és felelős magatartás erősítése: annak megértetése, hogy miért kell adózni, miért fontos az államnak és az adózó állampolgárnak az adómorál javítása, a feketegazdaság és a korrupció visszaszorítása. Az összefüggés felismertetése a túlköltekezés és eladósodás között. Az ésszerű gazdálkodás és takarékoság jelentőségének megértetése az ország egészére vonatkoztatva is.	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények	
A piaci működés ellentmondásai Környezetszennyezés, a verseny problémái, monopóliumok, közjavak, válság, szegénység, esélykülönbségek a társadalomban.	Aktuális országos vagy helyi hírek gyűjtése a környezetszennyezés, a szegénység, a társadalmi problémák témaköréből.	

<i>Az állami szerepvállalás és ennek költségei</i> Rendfenntartás (rendőrség, honvédelem), egészségügy, oktatás, kultúra, közjavak, állami intézmények, nyugdíjrendszer működtetése, szociális kiadások. <i>Miből költ az állam?</i> Állami bevételek: Néhány fontosabb adó (személyi és vállalati jövedelemadó, a bér közterhei, forgalmi adó, és a fogyasztási adó), vámok, illetékek, privatizáció, kölcsönök. <i>Az adófizetők kötelessége, felelőssége és joga</i> A tudatos és felelős állampolgár. <i>Eladósodott állam, eladósodott ország</i> A kiadási többlet és az államadósság összefüggése. Az egy főre jutó államadósság. A takarékoskodás és kiadáscsökkentés kényszere és nehézségei.	Vita: Ki oldja meg a piac, a környezetszennyezés, a szegénység, az esélykülönbségek problémáit? Mi a feladata e gondok enyhítése érdekében az államnak, az önkormányzatnak? Szerepjáték: Vita egy helyi önkormányzat költségvetéséről. A szűkösség problémája, teendők rangsorának felállítása különböző képviselői szerepek, érdekek ütköztetése során. Vita: Miért fontos az államnak és az állampolgárnak a feketegazdaság és a korrupció visszaszorítása? Egyszerűsített számítási feladatok: Hogyan számítják ki: – egy termék áfáját? – egy foglalkoztatott jövedelemadóját? – egy vállalkozás nyereségadóját? „Mit tennénk, ha...” döntési játék: Milyen választ adna a nemzetgazdasági miniszter? Eseménykártyák: visszaesés van a világ gazdaságban, a forint leértékelődött az euróhoz képest, infláció alakult ki, nőtt a munkanélküliség stb. Adatelemzés: Statisztikai adatok a magyar államadósság alakulásáról.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Környezetszennyezés, szegénység, a verseny problémái, monopólium, közjavak, válság, adó, adózás, személyi és vállalati jövedelemadó, bér közterhei, forgalmi adó, fogyasztási adó, vám, illeték, privatizáció, kölcsön, államadósság, GDP-arányos államadósság, honvédelem, rendőrség, kormányzati intézmény, oktatás, kultúra, egészségügy, költségvetés, bevétel, kiadás, deficit, költségcsökkentés, feketegazdaság, korrupció.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Egy ország polgára – az egyén gazdasági szerepe	Órakeret 1 óra
Előzetes tudás	Történelemformáló hősök és az átlagember szerepe, felelőssége különböző korokban a hétköznapi életben és nagy eseményekben. Saját gazdasági szerepeinek tapasztalatai. Diákönkormányzatban szerzett tapasztalatok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Saját gazdasági szerepek tudatosítása. A felelős magatartás erősítése az egyén, a társadalom és az állam kölcsönös felelősségének, egymásrautaltságának, a jogok és kötelezettségek összhangjának megértése során.	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények	
<i>Szerepeink a gazdaságban</i> Az egyén mint – fogyasztó, – munkavállaló, – adófizető, – megtakarító, – hitelfelvevő, – adományozó, segítő, – önkéntes, – vállalkozó, – választópolgár.	Gyűjtőmunka aktuális cikkekből: Gazdasági szerepek, társadalmi szerepvállalás a hétköznapi ember és néhány híresség életében.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Egyén, társadalom, állam, választópolgár, civil kezdeményezés, jog, kötelesség, felelősség.	
A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén	A tanuló érti a szűkösség fogalmát és szerepét a család és egy ország gazdálkodásában. Modellszerűen átlátja a családok gazdasági funkcióit és kapcsolatait a többi gazdasági szereplővel. Tisztában van azzal, hogy a gazdasági célok több úton is elérhetők, képes az alternatív megoldások mérlegelésére. Tájékozott a háztartások legfontosabb erőforrásairól, bevételeiről, kiadási csoportjairól, képes egyszerű családi költségvetés összeállítására és vezetésére. Fel tud sorolni a tudatos vásárlást, a fenntarthatóságot biztosító szempontokat. Érti a családi költségvetés, a megtakarítás és hitelfelvétel összefüggését, egymásra hatását. Ismeri a hitelfelvétellel járó kockázatok főbb típusait, a nemfizetés következményeit és a pénzügyi zavarok kezelésének néhány lehetőségét. Ismeri a jellemző befektetési típusokat és az ezek közti választás főbb szempontjait. Tisztában van saját gazdasági szerepével, ismeri saját gazdálkodási attitűdjét, képes saját céljaival összefüggő rövid és hosszabb távú pénzügyi tervezésre. Ismer gazdasági természetű kockázatokat a családok életében, tud javaslatot tenni ezek negatív hatásának csökkentésére, elkerülésére. Érti a családok és saját szerepét a rászorultak támogatásában, a társadalmi felelősségvállalásban, az önkéntes feladatok végzésében.	

	Képes a gazdálkodással kapcsolatos főbb alapelvek tanács formájában történő megfogalmazására, az elvek gyakorlati képviselésére. Érti a piacgazdaság működésének alapelveit, legfontosabb szereplőinek kapcsolatrendszerét. Ismer történelmi, földrajzi, társadalmi okokat, amelyek egy-egy ország szegénységét, gazdagságát eredményezik. Alapvető ismeretei vannak a piac fogalmáról, szerepéről, működéséről. Érti a verseny fogalmát, látja annak előnyeit, árnyoldalait, megértette, hogy miért fontos a versenytetika, és ő is tehet az etikus versenyért. Ismeri a pénz fogalmát, legfontosabb funkcióit, nemzetközi formáit. Átlátja, hogy a legfontosabb gazdasági szereplők: a vállalatok, a háztartások, az állam és az önkormányzatok, a pénzügyi közvetítők, a civil szerveződések között milyen kapcsolatok alakultak ki, hogyan működik a gazdaság. Megértette, hogy fogyasztásunkban szerepet játszanak a hazai és a külföldről származó termékek. Konkrét példákat tud mondani, hogy miért szükséges egy-egy terméket külföldről behozni, megértette, hogy miért és mennyiben segíti a gazdaság fejlődését, ha hazai, helyi terméket vásárolunk. Tudja az export és az import fogalmát, ismeri külkereskedelmünk alapvető szerkezeti felépítését. Tisztában van azzal, hogy szükség van az államra, fel tudja sorolni az állam feladatait, hogy mire kell az államnak pénzt költenie. Megértette az adózás jelentőségét, ismeri a főbb adónemeket. Érti, hogy miért hátrányos a társadalom számára a feketegazdaság. Érti, hogy mit jelent az ország eladósodottsága, melyek ennek gyakorlati következményei. Tisztában van azzal, hogy az egyéni sikerek és a közösség, az ország egészének jóléte hosszú távon összefüggnek, egymástól elválaszthatatlanok.

Tanulásmódszertan

9. évfolyam

(Szabad sávból heti 0,5 óra)

Tematikai egység	Tanulási önismeret	Órakeret:3 óra
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Adottságok, hajlamok, képességek, készségek szerepének bemutatása. Tanulási attitűdök és szokások, olvasási szokások, tanulás és gondolkodás, érdeklődés felmérése, alakítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
<i>Öröklődés és környezet</i> Amit hozunk, és amit szerzünk.		

Adottságok, hajlamok, képességek, készségek. Lehetőségek, korlátok, tehetség, antitalentum. <i>Tanulásvizsgálati kérdőívek – önvizsgálat</i> Önbizalom, akarat, siker, kudarc. <i>Önismeret</i> <i>Tanulási attitűdök és szokások</i>, olvasási szokások, tanulás és gondolkodás, érdeklődésvizsgálat. Tanulási típusok. Önálló tanulás elősegítése, kialakítása Szeretett/nem szeretett tantárgyak.	
Kulcsfogalmak / fogalmak	Öröklődés, környezet, önismeret, tanulási attitűd, olvasási szokás, tanulási típus.

Tematikai egység	Teljesítménypróbák	Órakeret: 3 óra
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Kognitív képesség teljesítménypróbái. Beszéd- és olvasás-teljesítménypróbák.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
<i>Kognitív képesség teljesítménypróbái</i> Hol tartok? Erősségeim, gyengeségeim. Figyelem: monotóniatűrés, jelkeresés, jelazonosítás. Emlékezet: szövegtanulás (vers, próza, algoritmus). Gondolkodás: fejtörő feladatok. Fejlesztés, önfejlesztés. <i>Beszéd- és olvasásteljesítménybeli próbák</i> Szóbeli szövegalkotás: félproduktív beszéd (történetmesélés). Spontán beszéd. Hangos kifejező olvasás: blattolás, felkészülés utáni felolvasás. Néma értő olvasás (szövegértés): válaszadás kérdésekre, lényegkiemelés.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Figyelem, monotóniatűrés, jelkeresés, jelazonosítás, emlékezet szövegtanulás, gondolkodás, szóbeli szövegalkotás, félproduktív beszéd	

	spontán beszéd, hangos kifejező olvasás, blattolás, felkészülés utáni felolvasás, néma értő olvasás.

Tematikai egység	Tanulási nehézségek	Órakeret: 2 óra
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Tanulási nehézségek feltárása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
A tantárgyak jellege: hasonlóságok, különbségek, sajátosságok. Tantárgyi szimpátiák, antipátiák és ezek eredete. Önfejlesztési tervek.		
Kulcsfogalmak	Tantárgyi jelleg, hasonlóság, különbség, tantárgyi szimpátia, antipátia.	

Tematikai egység	Az egyes tantárgyak tanulásának sajátosságai	Órakeret: 10 óra
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az egyes tárgyak tanulása sajátosságainak megismerése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
<i>Magyar nyelv és irodalom</i> Az irodalom szeretete, az írásművek üzenete. Mit, mikor, miért és hogyan olvassunk (vers, széppróza, dráma)? A köznapi közléstől az irodalmi alkotásig. Hogyan beszéljünk irodalmi témákról, alkotásokról? Verselemzési módszerek. Írásművek szerkezete. <i>Társadalomismeret, történelem</i> A történelmi gondolkodás alapjai: múlt, jelen és jövő; a jelen mint történelem, kapcsolatunk a jelennel: benne élni a történelemben; az emberiség történetének nagy trendjei, a történelmi folyamatok szemlélete: rész és egész; a történelmi megismerés forrásai, beszélő tárgyak, leletek, írásos emlékek, forráselemzés; a történelem kulcsszavai, kulcsszó-vázlat, vázlatkészítés, jegyzetelés; lényegmegragadás, támpontok a történelmi folyamatok		

elemzéséhez; az egyéni életutak története és történetisége, biográfia-kutatás, családtörténet, a nagy történelmi személyiségek történelemformáló szerepe, hatásuk titkai, háttere.

Matematika

A matematika világa, szépsége, kialakulásának rövid története, hasznossága, általános gondolkodásfejlesztő hatása; a matematikai logika, gondolkodásmód alapjai, a matematikai képzelet; matematikai fogalmak elsajátítása, megértése; matematikai szövegek pontos felfogása, szöveges feladatok megértése, értelmezése, adatainak írásos elrendezése, rendszerbe foglalása, vázlat-és rajzkészítés; matematikai meghatározások, szabályok, gondolkodási sémák; gondolkodási utak, konvergens és divergens gondolkodás, kreatív lehetőségek a feladatmegoldásban; geometriai eszközök használata, szerkesztési alapelvek; a gyakorlás jelentősége a matematikai tanulásban.

Idegen nyelvek

Az idegen szavak megtanulásának módszerei (alapelvek, egyénileg felépített rendszerek), az ismétlések jelentősége, szövegösszefüggésbe helyezés, jelentésváltozatok; nyelvtani szabályok megértése, bevésése, az alkalmazás gyakorlása, automatizmusok kialakítása; a helyesírás megtanulása, vizualizáció, gyakorlás diktálással, a gyenge pontok vizsgálata; fordítás idegen nyelvről magyarra és magyarról idegen nyelvre: a leggyakoribb hibák, az anyanyelvi tudás jelentősége, az értelem keresése, szótárhasználat, csoportmunka; a beszédgyakorlás alapelvei, a beszédfordulatok, állandósult szókapcsolatok bevésése, körülírás; a belső aktivitás jelentősége a nyelvtanulásban.

Fizika; kémia; biológia; földrajz

Természeti jelenségek megfigyelése, pontos leírása; kérdések megfogalmazása, hipotézisalkotás, kísérlet, következtetés; a tudománytörténet tanulságai; fogalomalkotás; fogalommagyarázat, definíciók és szabályok megfogalmazása, rögzítése, gondolattérkép készítésének gyakorlása, jegyzetelés; feladatmegoldási modellek, térképhasználati gyakorlatok; táblázatok, ábrák, grafikonok olvasása.

Kulcsfogalmak	Írásmű, történeti gondolkodás, hasznosság, gondolkodásfejlesztés.
A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén	A tanulási önismeret megszerzése. A tanulási nehézségek közös megfogalmazása. A tanulási szokások tudatosítása. A tanulás módszereinek megismerése. A tanuláshoz szükséges alapképességek fejlődése. Egyes tantárgyak tanulása sajátosságainak megismerése.

10. évfolyam
(Szabad sávból heti 0,5 óra)

Tematikai egység	Tanulási önismeret	Órakeret: 1 óra
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az elmúlt év tanulásmódszertani tapasztalatainak áttekintése. Tanulási attitűdök és szokások, olvasási szokások, tanulás és gondolkodás, érdeklődés felmérése, alakítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Mennyit jutottunk előre egy év alatt? Az elmúlt év tanulásmódszertani tapasztalatainak áttekintése. Az elmúlt év tanulásmódszertani tapasztalatainak áttekintése. Önismereti skálák: önbizalom, akarat, siker-kudarcc. Önértékelő lapok: viszonyulás, képességek, tanulási módszerek. <i>Tanulásmódszertani kérdőívek (önvizsgálat)</i> Tanulási attitűdök és szokások, olvasási szokások, tanulás és gondolkodás, érdeklődésvizsgálat.		
Kulcsfogalmak/fogalmak	Öröklődés, környezet, önismeret, tanulási attitűd, olvasási szokás, tanulási típus.	

Tematikai egység	Teljesítménypróbák	Órakeret: 11 óra
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Kognitív képesség teljesítménypróbái. Beszéd- és olvasás-teljesítménypróbák.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
<i>Kognitív képesség teljesítménypróba</i> Figyelem: monotóniatűrés. <i>Beszéd- és olvasásteljesítménybeli próbák</i> Szóbeli szövegalkotás: rögtönzés, hangos kifejező olvasás, blattolás, néma értő olvasás (szövegértés): válaszadás kérdésekre, lényegkiemelés.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Figyelem, monotóniatűrés, jelkeresés, jelazonosítás, emlékezet, szövegtanulás, gondolkodás, szóbeli szövegalkotás, félproduktív beszéd, spontán beszéd, hangos kifejező olvasás, blattolás, felkészülés utáni felolvasás, néma értő olvasás.	

Tematikai egység	Képességgondozás	Órakeret :4 óra
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Képességgondozás.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
A vitázás mint komplex képességfejlesztő tevékenység.		

A figyelem, a beszéd, az emlékezés, a gondolkodás fejlesztése vitával. A gondolat és a szó mint fegyver. A vitázás szabályai, a vita illemtana. Felkészülés a vitára. Állítások, tételmondatok. Definíciók, tények, adatok, megfigyelések, összefüggések feltárása, ötletbörze, bizonyítás, érvelés, cáfolás. A helyes vitázási magatartás: az érzelmi egyensúly és az elfogulatlanság megteremtése magunkban. A jó vita: igazságkeresés és eszmecsere. Tévtutak a vitázásban: csapda, manipuláció, hátsó szándék, érdekharc, szómágia, a tévedéshez való viszony (a győzelem/vereség kérdése).	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Vita, állítás, tételmondat, definíció, tény, csapda, manipuláció, hátsó szándék, érdekharc, szómágia, győzelem/vereség.

Tematikai egység	Az olvasási hatékonyság növelése, dinamikus olvasás	Órakeret: 6 óra
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Olvasási hatékonyság növelése, dinamikus olvasás.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Az olvasási magatartás (olvasási dinamika), a szövegértés, a lényegmegragadás, az olvasási technika és az olvasási sebesség fejlesztése számítógépes programmal.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Olvasási magatartás, szövegértés, lényegmegragadás, olvasási technika, olvasási sebesség.	

Tematikai egység	Kommunikáció Kommunikációs zavarok és leküzdésük a személyközi és csoportközi életben	Órakeret :6 óra
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Kommunikációs zavarok okainak tudatosítása. Szükségletek, érdekek és kommunikálásuk szerepének felismertetése. Konstruktív és destruktív konfliktuskezelés megkülönböztetése, megfelelő magatartásformák alakítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
<i>Kommunikációs zavarok keletkezése</i> Kommunikációs zavarok megjelenési formái, típusai. Kommunikációs zavarok keletkezésének háttere. Kódolási és dekódolási nehézségek a kommunikáció során (becsomagolás és kicsomagolás). A kommunikációs zavarok tudattalan közlése: a metakommunikáció. A társadalom kulturális rétegződésének szerepe a kommunikációs zavarok létrejöttében. <i>Szükségletek, érdekek és kommunikálásuk</i> A kommunikációs zavarok mint konfliktusjelzők és konfliktusforrások. Konfliktustípusok. Konstruktív és destruktív konfliktuskezelés. Stratégiák: empátia és értő figyelem; asszertivitás, én-üzenetek; együttműködés, problémamegoldás, közvetítés; meditáció (pártatlan közvetítés). Konstruktív magatartás problémahelyzetekben.		

A hazugság mint kommunikációs zavar. A szélhámosság mint kommunikációs bravúr. Kommunikációs zavarok leküzdése, konfliktusok megoldása.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Kommunikációs zavar, kódolási és dekódolási nehézség, szükséglet, érdek, konstruktív és destruktív konfliktuskezelés.
A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén	<i>Tanulásmódszertan</i> A tanulási önismeret megszerzése. A tanulási nehézségek közös megfogalmazása. A tanulási szokások tudatosítása. Az olvasási hatékonyság növelése, a dinamikus olvasási képesség megszerzése. <i>Kommunikáció</i> A kommunikációs zavarok keletkezésének, megnyilvánulási formáinak, mögöttes okainak, legyőzésük útjainak megismerése. Képesség kialakulása a konfliktusoldó és konfliktus feldolgozó stratégiák, életszemlélet alkalmazására.

Általános ismeretek gyakorlata

9-10. évfolyam

(Szakmai szabad sávból heti 1,5 óra 9. évfolyamon, heti 2 óra 10. évfolyamon)

Tematikai egység	Általános munkahelyi tűz- és balesetvédelem	Órakeret: folyamatos
Előzetes tudás	Óvatos magatartás kialakulása a nem ismert tárgyakkal és gépekkel kapcsolatban.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A munkahelyek és műhelyek használata rendjének és szabályainak megismerése, az önmaga és társai érdekében szükséges védő-, óvó előírások megismerése, fontosságuk felismertetése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<i>Fejlesztési követelmények</i> – Tűz- és balesetvédelmi előírások, műhelyhasználat rendjének megismerése. – Alapvető óvatosság kialakulása. – Műhelyben elvárt viselkedés szabályozása. – Tűz és baleset esetén szükséges teendők, mentések, értesítendők körének megismerése. <i>Ismeretek</i> – Veszélyes gépek, eszközök, tevékenységek. – Veszélyes alapanyagok, energiaforrások. – Munkaruha, védőruha, munkacipő, védő és óvó eszközök. – Elsősegélynyújtási alapismeretek, elsősegélyláda helye a műhelyben, tartalma. – Egészségvédelem a műhelyben, munkahelyen. <i>Tanulói tevékenység</i> Beszélgetés a tűz veszélyeiről, a munkagépek és munkaeszközök balesetet, sérülést okozó lehetőségeiről. Baleseti sérülés ellátásának szimulálása, elsősegélyláda tartalmának összeválogatása, alkalmazásának gyakorlása. Tűzvédelmi gyakorlat. Segélyhívások, segítségkérés helye, szimulálása, mentők, tűzoltók, rendőrség, segélyvonal. Különböző típusú munkavégzéshez alkalmas és nem alkalmas munkaruha, védőruha válogatása. Munkatevékenységekhez védő és óvó felszerelések kiválasztása. Védőfelszerelés helyes használatának bemutatása, kipróbálása. Munkaeszközök helyes megfogásának, átadásának gyakorlása. <i>Hangsúlyosan fejlesztendő képességek, területek</i> – megfigyelőképesség, – óvatosság, – kooperációs készség.		<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szövegértelmezés, szövegelemzés. <i>Testnevelés és sport:</i> egészséges életmód. <i>Informatika:</i> tájékozódás, adatgyűjtés a világhálón adott témával kapcsolatban, prezentáció készítése.

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Baleset, veszély, elsősegély, mentőláda, műhelyben használt eszközök, anyagok neve.

Tematikai egység	Közlekedési ismeretek	Órakeret: folyamatos
Előzetes tudás	Tömegközlekedési eszközök önálló, magabiztos igénybevétele.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A műhelyek és munkahelyek tömegközlekedéssel történő megközelítése lehetőségeinek megismerése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<i>Fejlesztési követelmények</i> – A munkahely és lakóhely közötti önálló közlekedés biztonságosan és célszerűen. – Tömegközlekedési eszközök biztonságos és célszerű igénybevétele. – Menetrend alapján menetidő, átszállások ismerete. – Közlekedéshez szükséges menetidő és útvonal tartása. <i>Ismeretek</i> – Menetrend. – Átszállási lehetőségek. – Tömegközlekedési eszközök útvonala. – Lakóhely közlekedése. – Lakcím és munkahely, műhely címének pontos ismerete. – Bérletek, jegyek időbeli és térbeli hatályosságának ismerete. <i>Tanulói tevékenység</i> Útvonalak tervezése, baleset esetén kerülőutak tervezése. Közlekedési igazolványok, bérletek és jegyek szükség szerinti beszerzése. Menetidő kipróbálása, pontos érkezés a munkahelyre. <i>Hangsúlyosan fejlesztendő képességek, területek</i> – figyelem, – önállóság, – együttműködési készség, – pontosság, – óvatosság.		<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szövegértelmezés, szövegelemzés. <i>Testnevelés és sport:</i> egészséges életmód. <i>Informatika:</i> tájékozódás, adatgyűjtés a világhálón adott témával kapcsolatban, prezentáció készítése.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Közlekedési eszközök neve, menetrend, menetidő, átszállás, jegyek, bérletek elnevezése, útvonal.	

Tematikai egység	Műhelygyakorlatok	Órakeret: 126 óra
Előzetes tudás	Tűz- és balesetvédelmi ismeretek, motiváltság a munkavégzésre.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Munkahelyen, műhelyben végezhető segítő feladatok, részmunkák végzése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<i>Fejlesztési követelmények</i> – Munkahelyi műhelyben helyes viselkedési szabályok kialakítása. – Egy szakmacsoport közös szakmai gyakorlati ismereteinek, készségeinek, képességeinek fejlesztése. – A szükséges általános elméleti elemekkel való összekapcsolás. – A műhelyben szokásos és elvárt higiénés szokások elsajátítása. – A képzés céljától függően felkészítés az Országos Képzési Jegyzékben szereplő konkrét szakképesítés, rész-szakképesítés vagy munkába állást, életkezdést segítő ismeretek elsajátítására. <i>Ismeretek</i> – A műhely helységeinek, eszközeinek, rendjének, tisztántartásának megismerése, megnevezése. – A munkahely és műhely elvárt higiénés rendjének megismerése. – Jellemző technológiák, a felhasznált anyagok megismerése, megnevezése. – Munkafolyamat menetének megismerése. – A társadalmi, munkahelyi beilleszkedéshez szükséges viselkedésformák elsajátítása. <i>Tanulói tevékenység</i> A műhely elvárt és szükséges higiénés rendjének betartása. Az egyszerűbb kéziszerszámok, eszközök helyes fogási, használati módjának gyakorlása. Szükséges munkaruha, védőruha, munkacipő helyes viselésének gyakorlása, gondoskodás a tisztántartásról. Mérőeszközök fajtái és használatuk. Mérési gyakorlatok. A munkaműveletek kipróbálása, a helyes munkavégzési szokások kialakulásának megalapozása. Szerszámok tisztántartásának, szerszámok, anyagok tárolási szokásainak betartása. Munkavégzés közben a szükséges pihenőidő betartása. Helyes testtartás és fogások gyakorlása.		<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szövegértelmezés, szövegelemzés. <i>Testnevelés és sport:</i> egészséges életmód. <i>Informatika:</i> tájékozódás, adatgyűjtés a világhálón adott témával kapcsolatban, prezentáció készítése.

<i>Hangsúlyosan fejlesztendő képességek, területek</i> – praktikus készség, – kooperációs készség, – pontosság, precizitás, – irányított figyelem, óvatosság, – önállóság, önismeret.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Műhelyben használt helyiségek, eszközök, anyagok nevei.
A fejlesztés várt eredményei az évfolyam végén	A tanuló az intézmény szakmai képzésének megfelelő területen jártas lesz a gyakorlati műhelyekben és munkahelyeken, elsajátítja a képzés során használatos alapvető segítő munkák és részfeladatok elemeit. Tájékozott lesz a munkavégzés során elvárt teljesítménnyel és saját képességeivel kapcsolatban.

3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

A szakképző intézményben a oktató-nevelő munka során az oktatók, pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket tankönyvi minősítéssel rendelkeznek.

A szakképző intézmény vezetése a kiválasztott tankönyveket az oktatói testület javaslata alapján a diákönkormányzattal véleményeztet.

A szakképző intézmény lehetőségeihez mérten törekszik a digitális tartalmak beszerzésére és használatára is, amennyiben rendelkezésre áll digitális tartalom a tankönyvhöz, úgy azt előnyben részesíti a választásnál.

Az egyes évfolyamok és osztályok tankönyvjegyzékét a szakképző intézmény hivatalosan közzéteszi a honlapján.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező taneszközöket az oktatók, pedagógusok tantárgyi- és szakmai csoportjai határozzák meg a szakképző intézmény szakmai programja alapján.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket a beiratkozáskor tájékoztatjuk.

A tankönyvek beszerzéséről a szakképző intézmény gondoskodik, az egyéb taneszközök megvásárlása a szülő kötelessége.

A szakképző intézmény arra törekszik, hogy a taneszközök ára feleljen meg annak az összegnek, amelyet a szülő finanszírozni tud. Lehetőség van a jogszabályban foglaltak alapján a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenes tankönyvellátására az iskola tankönyvtárából.

4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az iskolai nevelő-oktató munka tartalmi szabályozása és szabályozási szintjei. A NAT, a kerettantervek és a helyi szintű szabályozás viszonya:

„A helyi tantervek iránti alapvető követelmény, hogy megfeleljenek annak a választott kerettantervnek, amely elkészítésük alapjául szolgál, továbbá az iskola arculatára jellemzően töltsék meg tanítási-tanulási tartalommal és tevékenységekkel a rendelkezésükre álló átlagosan 10%-os szabad időkeretet.” Ezt az elvet a köznevelési alapfeladatot ellátó intézményegységünk esetében továbbra is figyelembe vesszük.

A szakképzési alapfeladat ellátási telephelyen a NAT kerettantervek ajánlásként kerülnek figyelembe véve. A szakképzési alapfeladat és a képzési és kimeneti követelmények deskriptorainak való megfelelés érdekében a kerettantervek adaptálva kerülnek felhasználására.

5. Mindennapos testnevelés

A szakképző intézmény a mindennapos testnevelést a szakképzésről szóló törvény és végrehajtási rendeletben meghatározottak szerint szervezi meg.

Ennek alapján a szakképző intézmény minden osztályban, megszervezi a mindennapos testnevelést a heti óratervi óraszámok figyelembe vételével testnevelés óra keretében, amelyből a tanuló legfeljebb heti két órát az alábbi módok valamelyikével teljesíthet:

- a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott tanórán való részvétellel,
- szakképző intézményi sportkörben való sportolással,
- kérelem alapján – sportszervezet, sportegyesület által kiállított igazolás alapján kiadott igazgatói, intézményegység vezetői engedéllyel – sportszervezet, sportegyesület keretei között szervezett edzéseken való sportolással.

A szakképző intézményben a 9-10-11. évfolyamon a heti óraterv figyelembe vételével testnevelés óra keretében szervezzük meg.

6. Választható tantárgyak, foglalkozások szabályai

A szakképző intézmény – a tanórai foglalkozások mellett – a tanulók érdeklődése, igényei szerint tanórán kívüli foglalkozásokat szervez.

A tanórán kívüli foglalkozások formái:

- a) felzárkóztató foglalkozás
- b) a szakkör, diákkör;
- c) a tanulmányi, szakmai, kulturális verseny, házi bajnokságok, iskolák közötti versenyek, bajnokságok, diáknap;
- d) a szakképző intézmény szakmai programjában rögzített, a tanítási órák keretében meg nem valósítható osztály- vagy csoportfoglalkozás, így különösen a tanulmányi kirándulás, környezeti nevelés, a kulturális, illetőleg sportrendezvény.
- e) iskolai sportkör

Az egyes tanórán kívüli foglalkozások jellemzői:

- a) felzárkóztató foglalkozás ideje alatt történik:

- a gyengébb tanulók felzárkóztatása,

A tanulót a szülő kérésére, az oktatók, szaktanárok javaslatának, a tanuló bemeneti mérési eredményének figyelembevételével, vagy a szakképzési ösztöndíj szabályozásában előírt esetekben lehet felzárkóztató foglalkozásra felvenni. A felvett tanuló a felzárkóztató foglalkozásról való távolmaradását szülői, illetve orvosi igazolással igazolhatja.

- b) diákkörök jellemzői:

- a diákkörök közül a szakköröknek kiemelt jelentősége van, megkülönböztetésben részesülnek;
- a tanulók igényeinek, érdeklődési körének megfelelően szerveződnek,
- a vezetőket a szakképző intézmény igazgatója bízza meg,
- a foglalkozások meghatározott rendben, tematika szerint történnek,
- a foglalkozásokról naplót kell vezetni;
- a szakkörökön kívüli egyéb diákkörök sajátosságai, hogy:
- a tanulók javaslatára jönnek létre,
- vezetését a szakképző intézmény oktatója, pedagógusa, vagy más külső szakember végzi az igazgató engedélyével.

- c) A tanulmányi, szakmai, kulturális versenyek, házi bajnokságok, iskolák közötti versenyek, bajnokságok, diáknap jellemzői:

- e foglalkozásokon való részvétel jobbára önkéntes alapon történik,
- a részvétellel a tanulók a szakképző intézményen belül, illetve iskolák között bizonyíthatják, mérhetik össze tudásukat, teljesítményeiket,
- az egyes versenyek az oktatók, pedagógusok felkészítő közreműködésével valósulnak meg.

- d) a szakképző intézmény szakmai programjában rögzített, a tanítási órák keretében meg nem valósítható osztály- vagy csoportfoglalkozás, így különösen a tanulmányi kirándulás, környezeti nevelés, a kulturális, illetőleg sportrendezvény jellemzői:
- az ilyen foglalkozásokat az igazgatónak, intézményegység vezetőnek előzetesen be kell jelenteni, és engedélyeztetni annak megtartását,
 - az ilyen foglalkozások alkalmával biztosítani kell oktató, pedagógus részvételét, aki gondoskodik a felügyeletről.
- a) az iskolai sportkör jellemzői:
- a többi foglalkozásoktól elkülönül,
 - külön szabályzatot készít, mely a működésének alapja.

7. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elve

Csoportba sorolás elvei és rendje

- A szakképző intézmény kizárólag jogszabályi előírások esetén kezdeményezi a csoportbontás alkalmazását (informatika, nyelvi képzés, gyakorlati oktatás)
- A szakképzés évfolyamain értelemszerűen bontani kell több szakma tanulóiból összeállított osztályokban a szakmai tantárgyak jelentős részét
- Az osztályok összevonásának lehetősége adott az ágazati alapoktatás és a szakmai tantárgyak esetében, a jellemzően bemutató előadás jellegű programok keretében
- A csoportok kialakításánál figyelemmel kell lenni az egyenletes terhelés elvére, így csoportot csak abban az esetben lehet alakítani, ha:
 - o idegen nyelv esetén: ha a választott idegen nyelvi csoport létszáma eléri a minimum 8 főt és a gyakorlati csoport leterhelés egyenletes lesz
 - o érettségire felkészítő évfolyamon a továbbtanulás érdekében választott érettségi tantárgy esetében biztosítani kell a csoport létrehozását

A közismereti tantárgyakat kiegészítő és az érettségi vizsgára felkészítő, nem kötelező tanórai foglalkozások besorolási szempontjai

- Az közismereti tantárgyakat kiegészítő és az érettségi vizsgára felkészítő nem kötelező tanórai foglalkozások elsődleges célja a tanulók felzárkóztatása.
- Felzárkóztató célzattal biztosítja a szakképző intézmény az alábbi foglalkozásokat technikumi és érettségi vizsgára felkészítő képzésekben, felzárkóztató jelleggel is:
 - o Magyar nyelv- és irodalom
 - o Matematika
 - o Idegen nyelv (angol, német)
- Felzárkóztató célzattal biztosítja az iskola az alábbi foglalkozásokat szakképző iskolai képzésekben, felzárkóztató jelleggel is:
 - o Kommunikáció, magyar nyelv- és irodalom
 - o Matematika

- A nem kötelező tanórai foglalkozások a tanórai témakörök elmélyítését, a felmerült - de a kötelező órákon nem pótolható - hiányosságok pótlását célozzák, elsősorban a közös tanulás, felkészülés igényével.
- E foglalkozásokra a tanulók besorolása oktatói, pedagógusi javaslat és önkéntes jelentkezés alapján történik. A foglalkozás jellegéből következően korlátozás nem állítható.

Az ágazati oktatást, a szakmai oktatást, a szakiskolai oktatást kiegészítő nem tanórai, választható foglalkozások besorolási elvei

- Felzárkóztató foglalkozást nyújt a szakképző intézmény minden olyan tantárgyból, melyben igény merül fel.
- Felzárkóztató foglalkozás szervez a Szabóky Adolf Szakképzési Ösztöndíjhoz kapcsolódó szabályok szerint kifutó rendszerben

8. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az egyenlő bánásmód követelménye

Az esélyegyenlőségi tervben foglaltakat minden, a szakképző intézményben oktató, pedagógus valamint az intézményünkkel egyéb jogviszonyban álló dolgozó köteles munkája során figyelembe venni, és a megvalósulását elősegíteni.

Az egyenlő bánásmód követelménye megsértését e szabályzatban megfogalmazott módon orvosolni kell.

Ezen intézkedés azonban nem járhat e szabályzat hatálya alá nem tartozó más tanuló jogainak megsértésével, illetve csorbításával.

Az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértése

- a közvetlen hátrányos megkülönböztetés,
- a közvetett hátrányos megkülönböztetés,
- a zaklatás,
- a jogellenes elkülönítés,
- a megtorlás.
- Közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, melynek eredményeként:
 - egy személy, vagy csoport valós, vagy vélt neme,
 - faji hovatartozása,
 - nemzetisége,
 - etnikai kisebbséghez való tartozása,
 - fogyatékosága,
 - vallási, vagy világnézeti meggyőződése,
 - politikai, vagy más véleménye,
 - életkora,
 - tanulói jogviszonya,
 - egészségi állapota,
 - szociális irányultsága,
 - nemi identitása,
 - társadalmi származása,
 - vagyoni helyzete,

- egyéb helyzete, tulajdonsága, vagy jellemzője,
- bőrszíne,
- anyanyelve miatt részesül más, összehasonlítható helyzetben lévő tanulóhoz, vagy csoporthoz képest kedvezőtlenebb bánásmódban.

Közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek nem minősülő, látszólag az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő rendelkezés, amely a fenti pontban meghatározott tulajdonságokkal rendelkező egyes tanulókat, vagy csoportokat más összehasonlítható helyzetben lévő tanulókhöz, vagy csoporthoz képest lényegesen nagyobb arányban hátrányosabb helyzetbe hoz.

Zaklatásnak minősül a viccelődő, „az ugratás” az emberi méltóságot sértő magatartás, amely az érintett tanulónak a fentiekben meghatározott tulajdonságával függ össze és célja vagy hatása valamely tanulóval szemben megfélemlítő, ellenséges, támadó, megalázó, megszegényítő vagy támadó környezet kialakítása, illetve gúny tárgyává teszi.

Jogellenes elkülönítésnek minősül az a magatartás, amely a fentiekben meghatározott tulajdonságai alapján egyes tanulókat vagy csoportjukat másoktól - tárgyilagos mérlegelés szerinti ésszerű indok nélkül - elkülönít.

Megtorlásnak minősül az a magatartás, amely az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt kifogást emelő, eljárást indító, vagy az eljárásban közreműködő tanulóval szemben, ezzel összefüggésben jogsérelmet okoz, jogsérelem okozására irányul, vagy azzal fenyeget.

Előnyben részesítés nem jelenti az egyenlő bánásmód követelményének megsértését, az a rendelkezés, amely egy kifejezetten megjelölt csoport tárgyilagos értékelésén alapuló esélyegyenlőségének felszámolására irányul, feltéve, ha az törvényen, kormányrendeleten alapul, és határozott időre vagy határozott feltétel bekövetkezéséig szól.

Ez a rendelkezés nem sérthet alapvető jogot, nem biztosíthat feltétlen előnyt, és nem zárhatja ki az egyéni szempontok mérlegelését.

Védelmet biztosítunk, fellépünk a jogsérelem bármely formája ellen. (pl: vagyoni, személyiségi, valamely meglévő előny elvesztése).

Az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt indítható eljárások

- Az egyenlő bánásmód megsértésének következményeit orvosolni kell.
- Ez az eljárás azonban nem járhat más tanuló jogainak megsértésével, csorbításával.
- Az egyenlő bánásmód követelményét sértő döntés semmis.
- A semmis döntés bárki által, határidő nélkül megtámadható.
- Az ilyen intézményi döntés ellen a fenntartónkhoz lehet fordulni.
- A szakképző intézménynél kezdeményezett eljárás mellett az érintett a bírósághoz is fordulhat a személyiségi jogai megsértése miatt.
- A jogsérelmet szenvedett félnek kell bizonyítani, hogy őt, vagy csoportját hátrány érte.
- A szakképző intézménynek kell bizonyítania, hogy:
 - megtartotta, vagy
 - az adott viszonyok között nem volt köteles megtartani az egyenlő bánásmód követelményeit.

- Az egyenlő bánásmód megsértése, a zaklatás, a jogellenes elkülönítés, megtorlás előfordulása esetén a tanuló a diákönkormányzat vezetőségéhez fordulhat.

Vizsgálni szükséges, hogy a hátrányos helyzet bekövetkezését kiváltó intézkedés, döntés szándékos, gondatlan, sőt vétlen, nem kívánt, az eredeti szándéktól eltérő eredményt előidéz.

Az esélyegyenlőség biztosítása

- A szakképző intézmény vezetése a helyzetfelmérés során tudomására jutott adatokat a személyes adatok védelméről szóló törvényi rendelkezéseinek megfelelően köteles kezelni.
- Az esélyegyenlőségi terv elkészítését megelőzően végzett felmérés során az adatokra vonatkozó nyilatkozattétel önkéntes.
- Különleges személyi adatnak minősül a faji eredet, a nemzeti, nemzetiségi és etnikai hovatartozás, így azok csak az érintett önkéntes adatszolgáltatása alapján kezelhető.
- A szakképző intézmény tanulója csak abban az esetben vehet részt az esélyegyenlőségi tervünkben rögzített, a helyzetéhez kapcsolódó programban, ha adatai nyilvántartásához és kezeléséhez írásban hozzájárul.

A felvételi, beiratkozás

- Érvényesítjük az egyenlő bánásmód követelményét a felvételi kérelmek elbírálása során, az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározásakor.
- A szülővel, gondviselővel a beiskolázás időszakában megismertetjük követelményeinket, feltételeinket.
- A tanulói-, felnőttképzési jogviszony létesítésének tanulmányi feltételeit, a tanulmányi követelményekkel összefüggésben állapítjuk meg.
- Olyan követelményeket támasztunk, amelyek megismerésére, elsajátítására minden jelentkezőnek lehetősége van.
- Nem támasztunk olyan követelményt, amelyre a családi háttér, a szociális körülmények befolyással vannak.
- A szakképzésbe való bekapcsolódást a képzési és kimeneti követelmények alapján előírt egészségügyi és pályaalakmassági követelményekhez kötjük, illetve figyelembe vesszük a tanulószervezővel, szakképzési munkaszerzővel való rendelkezésüket.

Oktató munka

- Az osztályokba történő besorolásról az igazgató, illetve az intézményegység vezető dönt.
- A tanórán kívüli foglalkozások megszervezésekor /szakkörök, tanulmányi- és más kirándulások, érdeklődési körök/, a résztvevők kiválasztásakor mindennemű megkülönböztetéstől tartózkodunk.
- A fenntartó által nem támogatott szakköri foglalkozásokhoz /melyhez nem köteles óraszámot biztosítani/ indokolt esetben a szakképző intézmény saját eszközével segíti azokat, akik bekapcsolódásra egyébként nem lennének képesek.
- Nem működhet a szakképző intézményben olyan szakkör, diákkör, egyéb tanulói, szülői vagy más szervezet, melynek célja más személyek vagy csoportok lejáratása, megbélyegzése, vagy kirekesztése.

- A szakmai programunkban rögzítettük, hogy világnézeti, vallási kérdésekben nem foglalunk állást, semlegesek vagyunk.

A tanulók egyéni fejlesztése

- Nem lehet egységes, általános, minden esetre igaz egyenlőtlenségi okról beszélni.
- Nem lehet minden területen valamennyi csoport hátrányos helyzetben.
- Nem lehet az esélyegyenlőtlenség ellen úgy harcolnunk, hogy ennek következtében a célzott körbe nem tartozók emberi méltósága sérüljön.
- Nem járhat azzal az előnyben részesítés, hogy az érintettek részére feltétlen előnyt biztosítunk, s nem hagyhatók figyelmen kívül az egyéni szempontok sem.
- Nem lehet, hogy minden, a csoportba tartozó tanuló egyformán igényt tartson az előnyben részesítésre.
- Intézményünk minden felvett tanulónak azonos feltételeket biztosít ahhoz, hogy hozzájuthassanak mindazokhoz az ismeretekhez, amelyek átadására jogosult, illetve köteles az intézmény.
- Oktatási-nevelési tevékenységünket a tanulók egyéniségéhez igazítjuk.
- A szakmai program nevelési programja biztosítja a személyiséghez, a tehetség kibontakoztatásához szükséges feltételeket, s segítséget adunk a családi körülményekből fakadó, vagy a betegségből, fogyatékosságból eredő hátrányok ledolgozásához.
- Alapvető kötelességünknek tartjuk, hogy az egyes szolgáltatások nyújtásánál, az egyes szolgáltatások igénybevételi lehetőségének megteremtésénél, egyenlő feltételeket biztosítsunk minden érdekelt tanulónak.
- Ésszerű indokok, mérlegelés alapján differenciált magatartást, intézkedést, utasítást teszünk, megkülönböztetett feltételeket biztosítunk, gyakorolunk. (pl.: a sajátos nevelési igényű, beilleszkedési és magatartási nehézséggel küzdő tanulók részére eltérő foglalkozásokat szervezünk, a szakértői és rehabilitációs bizottságok szakvéleménye alapján megsegítéseket foganatosítunk)
- A szülők, gondviselők kérésére, a gyermekük sajátos helyzete miatt a tanulót mentesítjük valamennyi kötelező elméleti tanórai foglalkozás alól abban az esetben, ha iskolába járás nélkül is tudja teljesíteni a követelményeket, a tankötelezettséget. A magántanulói státuszt az igazgató dönti el.
- A szolgáltatások terén betartjuk az önkéntesség elvét, és szervezőmunkával biztosítjuk az ellátást.

Értékelés

- A tanulók teljesítményének értékelése a nyilvános követelményekre épül, és a törvényi előírás szerinti eljárási rend szerint történik.
- A tanulók teljesítményét a nyújtott teljesítményük alapján, azonos mércével mérjük
- A tanulók teljesítményét, előmenetelét évközben rendszeresen érdemjeggyel, vagy szóvegesen értékeljük, melyről szülőt/gondviselőt rendszeresen értesítjük.
- Az értékelés a minősítés nem lehet fegyelmezési eszköz.
- Az év végi osztályzatot az oktatói testület állapítja meg.
- Biztosítjuk a sikeres felkészülést a vizsgákra.

- A megszerezhető tanúsítványokat, bizonyítványokat, okleveleket mindenkinek kiadjuk.

Tanulói előmenetel

- Mivel minden tanulónk számára egyforma színvonalú ellátást biztosítunk, ezért az egyéni képességükhöz igazodva nyújtunk differenciált szolgáltatást.
- Biztosítjuk a tehetséggondozást, az egyéni továbbhaladást, a felzárkóztatást.
- Szakmai programban szerepeltetjük a beilleszkedési, magatartási nehézséggel összefüggő oktató-nevelő tevékenységet, a tehetség, a képesség kibontakoztatását segítő tevékenységet, a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programot, a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységet, ez nem járhat együtt a tanulási elkülönítéssel, a külön tanulócsoport kialakításával.
- A pedagógiai szakszolgálatok igénybevétele csak a szülők, gondviselők egyetértésével történhet.
- Lehetőséget biztosítunk arra, hogy igény szerint használhassa, igénybe vegye a szakképző intézmény és intézményegysége eszközeit, a könyvtárat, a számítástechnikai eszközöket, a sport- és szabadidős létesítményeket. Biztosítjuk a rendszeres iskola egészségügyi ellátást.
- Biztosítjuk a jogszabályi alapon járó juttatásokhoz való hozzáférésüket (ingyenes, kedvezményes étkezés, tankönyvellátás, fizetési halasztás).

Fegyelmezés, büntetés

- A tanulókat a jogaik gyakorlásához való információhoz hozzájuttatjuk és tájékoztatjuk a joggyakorláshoz szükséges eljárásokról.
- A tanulók szabadon véleményt nyilváníthatnak minden kérdéssel és javaslatot tehetnek (házirend, szervezeti és működési szabályzat, szakmai program, stb.)
- Tanköteles tanulók esetében a tanulói jogviszony megszüntetését csak kivételesen alkalmazzuk, másik szakképző, vagy köznevelési intézménybe való áthelyezéssel.
- A fegyelmezés és büntetés szabályait a házirendünk tartalmazza.

Tananyag kiválasztás

- Figyelembe vesszük a szakértői és rehabilitációs bizottság intézmény típus ajánlását.
- Szükség esetén biztosítjuk az oktatáshoz a tankönyvet és más segédleteket, az esetleges magánoktatáshoz, integrált neveléshez és oktatáshoz, képzési kötelezettséghez a szakirányú végzettségű oktatót, pedagógust, illetve szakmai szolgáltatást.

Továbbtanulás

- A tanuló vagy a szülők, gondviselők kérésére továbbtanulási tanácsot adunk.
- Segítjük tanulóinkat a szakmaválasztásban.
- Támogatjuk a másodszakmás képzést felnőttek szakmai képzésében.
- Segítjük az érettségit adó képzésbe történő bekapcsolódást.

Humánerőforrás – fejlesztés, oktató-pedagógus továbbképzés

- Mindenkit a végzettségének megfelelő munkakörben foglalkoztatunk és biztosítjuk a szakmai fejlődéshez szükséges továbbképzést, magasabb iskolai végzettség megszerzését. A továbbtanulás költségeit a lehetőségekhez mérten támogatjuk. A továbbtanulás és az oktató, pedagógus továbbképzés feltételeit a Beiskolázási és Továbbképzési terv tartalmazza.
- Elsődlegesen támogatandó a szakképző intézményben a megfelelő szakos oktatói, pedagógusi továbbtanulás (egyetemi, mesterképzés), a szakmai felsőfokú végzettséggel rendelkező oktatók esetében a pedagógiai tanulmányok folytatása, valamint a szakmai gyakorlati oktatók esetén a törvényben előírt szakirányú végzettség mellett az érettségi vizsga, a mestervizsga megszerzése.
- Az új oktatók, pedagógusok felvételénél a szakképzési törvény, a végrehajtási rendelete, valamint a köznevelési törvény előírásait figyelembe véve történik a kiválasztás és a foglalkoztatás.

Partnerkapcsolatok

- Szakképző intézményünkben a tanulóközösségek, a diákkörök érdekeinek képviselésére biztosítjuk mindkét telephelyen a diákönkormányzat létrehozását, mely döntéseiben együttműködve alakítja ki véleményét.
- Duális képzőhelyekkel és szakmai szervezetekkel folyamatosan tartjuk a kapcsolatot.
- Tanulmányi munka eredményessége érdekében a kialakított partnerkapcsolatainkat intenzíven fenntartjuk. A partnerkapcsolatok kiterjednek:
 - üzemlátogatás, gyárlátogatás szervezésére,
 - szakmai előadások, bemutatók szervezésére,
 - korszerű technológiák, anyagok bemutatására, tanműhelyben ezen technológiák és anyagon támogató partnerek által való biztosítására az iskola igényei szerint.

9. Az intézményi minőségirányítási rendszer

Ellenőrzés

Célunk a fenntartói, jogi normáknak illetve a szakképző intézményi szabályoknak megfelelő intézményműködtetés. Az ellenőrzés a szervezeti működés és a pedagógiai folyamat minden pontját áthatja.

Az ellenőrzés területei:

- a tanulók tanulmányi munkája,
- tanórai, tanórán kívüli tevékenysége,
- érettségi vizsgák,
- szakmai vizsgák,
- tanulmányi versenyek,
- a tanulók magatartása és szorgalma,
- oktatók, pedagógusok munkája,
- önértékelés,
- a vezetés tervezett és eseti ellenőrzése és értékelése,
- külső szakmai vizsgálat, IKK ellenőrzés, OH tanfelügyelet,
- intézményi szintű ellenőrzés,
- fenntartói és egyéb vizsgálatok,
- szakmai tevékenységre vonatkozó vizsgálatok,
- gazdasági, pénzügyi szempontú vizsgálat.

Mérés

Az intézményi munka ellenőrzésének, értékelésének egyik legfontosabb eszköze a mérés.

Célja, hogy pontos képet kapjunk arról:

- melyek a szakképző intézményi munkánk erősségei
- milyen területeken mutatkoznak hiányosságok
- milyen fejlesztési irányokba kell haladnunk.

Feladatunk az ennek megfelelő értékelési rendszer kialakítása, a meglévő elemek működtetésével. A méréseket az intézmény minőségirányítási rendszerében foglaltan végezzük.

A mérés eszközei:

- kidolgozott mérési tematikánk és vizsgarendszerünk további működtetése
- a kidolgozott oktató, pedagógus értékelés rendszerbe foglalása
- önértékelés (oktató, pedagógus, vezető, intézmény) – önfejlesztési tervek készítése, megvalósítása, értékelése

- IKK ellenőrzés és OH tanfelügyelet (oktató, pedagógus, vezető, intézmény) – fejlesztési tervek készítése, megvalósítása, értékelése

Értékelés

- Az értékelés a kitűzött célok és az eredmények összevetése. Az értékelés középpontjában az eredményesség és a minőség áll, célunk ezek javítása, a szakképző intézmény egészének, vagy egyes elemeinek, funkcióinak a fejlesztése.
- Az intézményi értékelés a működés javítását és folyamatos fejlesztésének rendszerét érinti. Az eljárás célja, hogy a szakképző intézmény működése során keletkező problémajelzések, valamint az intézményt érintő külső- és belső mérések, belső értékelések eredményei alapján észlelt hiányosságok, hibák megszűnjenek és megtörténjenek a szükséges javító, fejlesztő, megelőző tevékenységek
- Az eljárás hatálya kiterjed a szakképző intézmény teljes működésére.
- Az eljárás során a minőségirányítási rendszer működtetéséért felelős vezető feladata a működési problémák, észlelt hiányosságok, hibák összegyűjtése és az intézményvezetéssel egyeztetve a megfelelő javító, fejlesztő tevékenységek elindítása.
- Az intézmény napi működésében felmerülő problémák, észlelt hiányosságok jelzése elsősorban az intézményi dolgozói és a tanulók részéről történhet.
- önértékelés (oktató, pedagógus, vezető, intézmény) – önfejlesztési tervek készítése, megvalósítása, értékelése
- IKK ellenőrzés, OH tanfelügyelet (oktató, pedagógus, vezető, intézmény) – fejlesztési tervek készítése, megvalósítása, értékelése

A felmerült probléma alapján a folytatás történhet:

- intézkedéssel
- intézkedési tervvel
- fejlesztő tevékenységgel.

Intézkedés:

Az intézkedést a probléma jellegétől függően az intézményvezetéssel egyeztetve az illetékes terület felelőse, vezetője hozza meg.

Intézkedési terv:

Amennyiben a jelzett probléma megoldása ismert, de elhárítása több lépésből álló hosszabb folyamatot igényel, akkor a megoldás lépéseit intézkedési tervben kell rögzíteni.

Az intézkedési tervet intézményi szinten a minőségirányítási rendszer működtetéséért vezető készíti.

Fejlesztő tevékenység:

Fejlesztő tevékenységet akkor folytatunk, ha a jelzett probléma oka, megoldása még nem ismert. A folyamatban lévő fejlesztő tevékenységekről a minőségirányítási rendszer működtetéséért felelős vezető nyilvántartást vezet, amely tartalmazza a tevékenységért felelős személyek nevét és a határidőket.

A szakképző intézményben az írásbeli beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Iskolai írásbeli beszámoltatások

Formái (kézírással készülnek):

- fogalmazás
- esszészerű kifejtés
- tollbamondás
- teszt
- fogalom meghatározás
- évszám azonosítás
- kronológia
- mértékátváltás
- topográfia
- tablókészítés
- projektfeladat

Rendje:

- írásbeli felelet
- röpdolgozat
- témazáró
- szintfelmérő
- próba írásbeli
- bemeneti kompetenciamérő (szövegértő- olvasás, matematika)
- csoportmunka (tablókészítés)
- projektfeladat

Korlátai:

- írásbeli kifejezőkészség nehézkessége
- írástechnikai problémák
- helyesírási gondok
- tudásértékelésben elfoglalt szerepe:

Képet ad: a tárgyi tudásról, íráskészségről, precizitásról, helyesírási készségről, stílusról, külalacról, esztétikai megjelenítésről

A tudásértékelésben az írásbeli beszámoltatások hangsúlyosak, a tantárgyi- és szakmai csoporton belül egységes értékelésűek. Ez kiterjed az írásbeli munka formájára, tartalmára, gyakoriságára, elkészítési idejére.

Az otthoni írásbeli munka

Elvei: kevés, eseti, szorgalmi, gyűjtőmunka, projektfeladat, félévi beszámoló, gyakorló jellegű
Korlátai: időigényes ellenőrzés, nem készítik el

Az írásbeli beszámoltatások értékelésének szempontjairól a tanulókat a megíratás előtt tájékoztatjuk. A tanév elején megismerik a témazárók, felmérések rendjét, értékelési szempontjait, súlyát. Globális értékelésűek a fogalmazások, az esszéyszerű kifejtések, pontozásos értékelésűek a tesztek, az évszám azonosítások, matematikai, szakmai számítási feladatok, idegen-nyelvi tesztek. Az írásbeli szöveges értékelés elsősorban az irodalmi dolgozatoknál jelenik meg. Az írásbeli munkák értékelése érdemjegyként bekerül a KRÉTA naplóba, a javítás és értékelés rendje a tantárgyi és szakmai csoportokon belül megegyező.

A témazárók a félévi, év végi osztályzatok kialakításában döntő szerepet játszanak, a röpdolgozatok jegyei a szóbeli feleletnél kisebb értékűek.

A javítási lehetőség kidolgozott rendszerű, pl.: matematikából, helyesírásból, de a lehetőség módja adott és ismertett más tantárgyakból is. A témazárók, a bemeneti és kimeneti mérések, irodalmi fogalmazások idejét a tanmenetekben rögzítjük. A különböző mérések eredményeit a oktató-nevelő munka tervezése során felhasználjuk, ezek követelményeit az intézményi minőségirányítási rendszerben és az éves munkatervekben rögzítjük.

10. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

Továbbhaladás, magasabb évfolyamba lépés feltételei

- az évfolyam sikeres teljesítése
- javítóvizsga sikeres letétele
- sikeres osztályozóvizsga letétele
- a szakképző intézmény igazgatója által a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól felmentett tanuló esetében sikeres osztályozóvizsga letétele

Az átjárhatóság

Iskolák közötti átjárhatóság

- fogadjuk a szülő, gondviselő kérésére az azonos iskolatípusban - a képzéseink valamelyikén - részt vevő tanulókat az adott évfolyamnak megfelelő évfolyamra
- fogadjuk a szülő, gondviselő kérésére a gimnázium és technikum átjelentkező tanulókat, a 9. ágazati alapoktatási évfolyamra
- fogadjuk az azonos iskolatípusban – nem a képzéseink valamelyikén - részt vevő tanulók jelentkezését a 9. ágazati alapoktatási évfolyamra
- fogadjuk az azonos ágazatba tartozó, sikeres ágazati alapvizsgával rendelkező tanulókat a szakmai oktatás évfolyamaira
- fogadjuk az érettségi vizsgával rendelkező tanulók jelentkezését a 2 éves technikai képzésre, valamint felnőttképzési jogviszonyban a szakképző iskola közismereti tartalom nélkül meghirdetett felnőttek szakmai oktatásába
- fogadjuk a szakiskolából hozzánk jelentkező, szakmai végzettséggel nem rendelkező, vagy csak résszakképesítéssel rendelkező, integráltan oktatható tanulókat a 9. ágazati alapoktatás évfolyamra.

- fogadjuk a más intézményben szakmai végzettséget szerzett tanulókat az érettségi vizsgára felkészítő évfolyamra
- fogadjuk a szakképesítéssel rendelkezőket felnőttképzési jogviszonyban a felnőttek szakmai oktatása keretében a közismereti tartalom nélkül meghirdetett újbóli szakképesítés megszerzésére
- fogadjuk 25 évnél idősebb, a középiskola 10. évfolyamát eredményesen befejező tanulókat a közismereti tartalom nélkül meghirdetett felnőttek szakmai oktatásába,
- fogadjuk a Szakképzési HÍD programot eredményesen teljesítő, alapfokú iskolai végzettséget igazoló tanúsítvánnyal és részszerzőképesítéssel rendelkező tanulókat a 9. ágazati alapoktatási évfolyamra.
- fogadjuk a Műhelyiskolát eredményesen teljesítő, alapfokú iskolai végzettséget igazoló tanúsítvánnyal és részszerzőképesítéssel rendelkező tanulókat a 9. ágazati alapoktatási évfolyamra.
- a szakképző iskolai képzésben tanulmányi követelményeket nem teljesítő, vagy tanulási nehézségeik miatt a szakképesítés megszerzésére reális esélyt nem mutató tanulókat az intézményegységünkbe történő áthelyezéssel, részszerzőképesítésre iskolázzuk be.
- fogadjuk a technikumi képzésben, az azonos ágazatban sikeres ágazati alapvizsgával rendelkező tanulókat, amennyiben szakképző iskolai képzést kívánnak tanulni az ágazathoz tartozó szakképesítések szakmai évfolyamaira.
- fogadjuk az általános iskola 8. évfolyamát nem teljesítő, 16. életévét betöltött tanulókat az intézményegységünkben a Dobbantó programba.
- fogadjuk a Dobbantó programot eredményesen teljesítő tanulókat a Műhelyiskola programba.

11. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Az ismeretanyag átadásának színhelye alapvetően a projekt feladat és a tanítási óra. Azonban a készségek kialakításának és a gyakorlat megszerzésének a lehetősége nem korlátozódhat csak az iskolai, duális képzőhelyi projekt feladatra, tanórára. A fent említett jártasságok nagy részét csak rendszeres, kitartó munkával lehet elérni, mely elképzelhetetlen az otthoni gyakorlás nélkül. Ezért a projektfeladatok és tantárgyak legtöbbjénél szükséges a rendszeres házi feladat.

A házi feladat lehet:

- szóbeli,
- írásbeli munka vagy
- egyszerre mindkettő.
- A házi feladatok célja, hogy a tanulók:
- elkészítésükkel elmélyítsék a projektfeladatban, a tanórán tanultakat,
- megtanulják önállóan alkalmazni az ismereteket és
- segítsék a logikus gondolkodás kialakulását és fejlesztését.

Az oktató, szaktanár adhat fel úgynevezett szorgalmi, alkotó és kreatív házi feladatot is.

A házi feladat ellenőrzése:

- a szóbeli házi feladatok ellenőrzése legtöbbször szóbeli feleletek formájában történik;
- az otthoni írásbeli munkákat minden esetben ellenőrizni kell.

Az otthoni feladatok jellege függ a projektfeladatok, tantárgyak sajátosságaitól.

Házi feladatok lehetnek:

- feladatgyűjteményből adott feladatok,
- tankönyvi kérdésekre adandó válaszok,
- vázlatkészítés,
- leíró vagy elemző munkák,
- házi dolgozat,
- gyűjtő- vagy kutatómunka,
- számítógépes feladat,
- memoriter,
- a tanult anyag szóbeli visszaidézése.

12. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

A tanulók jutalmazásának, fegyelmezésének részletes elvei a házirend 13. fejezete tartalmazza.

Magatartás

- tanulmányi kötelezettségeknek való megfelelés
- házirend betartása
- projektfeladat alatti, tanórai viselkedés
- tanórán kívüli iskolai viselkedés (folyosó, udvar, mellékhelyiségek, duális képzőhelyek, büfé)
- mulasztások aránya (igazolatlan távollét)
- a szakképző intézményi rendezvényekről való elmaradás
- fegyelmi vétségek, elmarasztalások
- közösségformáló viselkedés
- közösségi munkában való részvétel
- dicséretetek, jutalmak
- osztály, szakképző intézmény szintű feladatvállalás
- szakképző intézményi környezet óvása

Szorgalom

- képességek szerinti tanulmányi teljesítmény
- munkához való hozzáállás (projekt, elmélet, gyakorlat)
- projektfeladatokban, tanórai munkában való részvétel
- aktivitás (projekt, tanórai, tanórán kívüli)
- feladatvállalás
- tanulmányi eredmény változása (javítása, rontása)
- együttműködési készség

Félévkor és a tanév végén a tanuló magatartását és szorgalmát – kivétel a magántanuló - érdemjeggyel minősítjük, az osztályban tanító oktatók, pedagógusok véleményezésével.

Jutalmazási elvek

- példamutató magatartás
- folyamatosan jó tanulmányi eredmény
- az osztály, illetve a szakképző intézmény érdekében végzett közösségi munka
- szakképző intézményi és intézményen kívüli versenyeken, vetélkedőkön való részvétel

- bármely más módon hozzájárul a szakképző intézmény jó hírnevéhez, megőrzéséhez és öregbítéséhez

Jutalmazás formái

- tanév közben
 - igazgatói dicséret
 - osztályfőnöki dicséret
 - oktatói, szaktanári dicséret
- tanév végén
 - a Győri SZC Gábor László Építő- és Faipari Szakképző Iskola Kiváló Tanulója (szakképző iskolai-, szakiskolai-, valamint technikai képzésben a végzést megelőző évfolyamon)
 - Szabóky díj
 - a Győri SZC Gábor László Építő- és Faipari Szakképző Iskola Gábor-diák versenye
 - oktatói testületi dicséret
 - szakirányú oktatásért felelős igazgatóhelyettesi dicséret
 - osztályfőnöki dicséret
 - oktatói, szaktanári dicséret

Fegyelmezési elvek

- házirend megszegése
- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti
- igazolatlan mulasztások száma
- bármely formában árt az iskola jó hírnevének

Fegyelmezés formái

- oktatói, szaktanári figyelmeztetés
- osztályfőnöki figyelmeztetés
- osztályfőnöki intés, rovás
- igazgatói vagy intézményegységvezetői intő
- Fegyelmi eljárás keretében:
 - megrovás
 - meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése
 - áthelyezés másik osztályba, csoportba vagy szakképző intézménybe, illetve köznevelési intézménybe
 - kizárás a szakképző intézményből.

A jutalmazások és fegyelmezések írásban, határozatba foglalva a szülőkhöz eljutnak.

13. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

állóképesség

- Cooper-teszt elérhető pontszám 20 pont
- Ingafutás elérhető pontszám 20 pont

motorikus tesztek, erőnlét

- álló helyzetből felugrás (súlypontemelkedés) elérhető pontszám 10 pont
- négyütemű gyakorlat elérhető pontszám 10 pont
- fekvőtámasz elérhető pontszám 10 pont
- húzódzkodás elérhető pontszám 10 pont
- felülés elérhető pontszám 10 pont

labdás ügyesség, technika

- labdavezetés, kosárra dobás elérhető pontszám 20 pont
- labdavezetés, kapura lövés elérhető pontszám 20 pont
- büntető dobás, dekázás (választható) elérhető pontszám 10 pont

A tanulók minősítése az öt feladatban elért összes pontszám alapján:

Elért összes pontszám	Minősítés
0 – 30	rossz
31 – 50	nagyon gyenge
51 – 70	gyenge
71 – 90	közepes
91 – 110	jó
111 – 130	kiváló
131 – 140	extra teljesítmény

A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják, és ezt a szülők tudomására hozzák.

A tanulók fizikai edzettségének meghatározása a NETFIT rendszer előírásai, standardjai szerint kerülnek értékelésre és rögzítésre a NETFIT rendszer felületére.

IV. KÉPZÉSI PROGRAM

1. Az iskola képzési rendje

1.1. Képzési irányok

Szakképző iskolai 3 éves szakmai oktatás

- A 2019. évi LXXX. törvény alapján.
- általános műveltséget megalapozó a közismereti oktatás a közismereti kerettanterv szerint folyik.
- a szakirányú oktatást megelőzően ágazati alapoktatás folyik. Az ágazati alapoktatás magában foglalja az adott ágazat közös szakmai tartalmait a képzési és kimeneti követelményekben meghatározottak szerint. Az ágazati alapoktatás a Képzési és Kimentési Követelményeknek megfelelő ágazati alapvizsgával zárul.
- A szakirányú oktatás a tanítási évben teljesítendő oktatásból és a tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlatból vagy a szakképzési munkaszerződés hatálya alatt teljesítendő oktatásból és gyakorlatból áll. A szakirányú oktatás tartalmát a Programtervek szabályozzák. A képzés a Képzési és Kimentési Követelményeknek megfelelő szakmai vizsgával zárul.
- A szakképzésbe történő belépés feltételei
 - Iskolai előképzettség: Alapfokú iskolai végzettség
 - Alkalmassági követelmények:
 - Foglalkozás egészségügyi alkalmassági vizsgálat: szükséges
 - Pályaalkalmassági vizsgálat: nem szükséges (kivéve Festő, mázoló, tapétázó szakma, ott tériszony, szintévesztés, színlátás, térlátás)

Ágazat:	Szakma azonosító száma, megnevezése:
5. Építőipar	4 0732 08 01 Ács
	4 0732 06 02 Bádógos
	4 0732 06 03 Burkoló
	4 0732 06 04 Épületszobrász és műköves
	4 0732 06 05 Festő, mázoló, tapétázó
	4 0732 06 07 Kőfaragó
	4 0732 06 08 Kőműves
	4 0732 06 11 Szárazépítő
	4 0732 06 12 Szerkezetépítő és -szerelő
	4 0732 06 13 Szigetelő
	4 0732 06 14 Tetőfedő
	4 0732 06 15 Útépítő és útfenntartó
7. Fa- és bútortipar	4 0722 08 01 Asztalos
	4 0723 08 03 Kárpitos

Szakképző iskolai 2 éves szakmai oktatás

- A 2019. évi LXXX. törvény alapján.
- általános műveltséget megalapozó a közismereti oktatás nélkül.
- a szakirányú oktatást megelőzően ágazati alapoktatás folyik. Az ágazati alapoktatás magában foglalja az adott ágazat közös szakmai tartalmait a képzési és kimeneti követelményekben meghatározottak szerint. Az ágazati alapoktatás a Képzési és Kimentikövetelményeknek megfelelő ágazati alapvizsgálattal zárul.
- A szakirányú oktatás a tanítási évben teljesítendő oktatásból és a tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlatból vagy a szakképzési munkaszerződés hatálya alatt teljesítendő oktatásból és gyakorlatból áll. A szakirányú oktatás tartalmát a Programtantervek szabályozzák. A képzés a Képzési és Kimentikövetelményeknek megfelelő szakmai vizsgálattal zárul.
- A szakképzésbe történő belépés feltételei
 - Iskolai előképzettség: Alapfokú iskolai végzettség
 - Alkalmassági követelmények:
 - Foglalkozásegészségügyi alkalmassági vizsgálat: szükséges
 - Pályaalkalmassági vizsgálat: nem szükséges (kivéve Festő, mázoló, tapétázó szakma, ott tériszony, szintévesztés, színlátás, térlátás)

Ágazat:	Szakma azonosító száma, megnevezése:
5. Építőipar	4 0732 08 01 Ács
	4 0732 06 02 Bádógos
	4 0732 06 03 Burkoló
	4 0732 06 04 Épületszobrász és műköves
	4 0732 06 05 Festő, mázoló, tapétázó
	4 0732 06 07 Kőfaragó
	4 0732 06 08 Kőműves
	4 0732 06 11 Szárazépítő
	4 0732 06 12 Szerkezetépítő és -szerelő
	4 0732 06 13 Szigetelő
	4 0732 06 14 Tetőfedő
	4 0732 06 15 Útépítő és útfenntartó
7. Fa- és bútortipar	4 0722 08 01 Asztalos
	4 0723 08 03 Kárpitos

Szabóky Adolf intézmény egységben oktatott SNI adaptált 4 éves szakmai oktatás:

-
-
- A szakképzésbe történő belépés feltételei
 - Iskolai előképzettség: Alapfokú iskolai végzettség
 - Alkalmassági követelmények:
 - Foglalkozásegészségügyi alkalmassági vizsgálat: szükséges
 - Pályaalkalmassági vizsgálat: nem szükséges (kivéve Festő, mázoló, tapétázó szakma, ott tériszony, szintévesztés, színlátás, térlátás)

Ágazat:	Szakma azonosító száma, megnevezése:
5. Építőipar	4 0732 06 05 Festő, mázoló, tapétázó
	4 0732 06 08 Kőműves
7. Fa- és bútortipar	4 0723 08 03 Kárpitos

Szabóky Adolf intézmény egységben oktatott SNI adaptált 2 éves szakmai oktatás:

-
-
- A szakképzésbe történő belépés feltételei
 - Iskolai előképzettség: Alapfokú iskolai végzettség
 - Alkalmassági követelmények:
 - Foglalkozásegészségügyi alkalmassági vizsgálat: szükséges
 - Pályaalkalmassági vizsgálat: nem szükséges (kivéve Szakácssegéd részszakma, ott szükséges)

Szakmacsoport:	Egyedi azonosító:	Részszakma, megnevezése (Szakma részeként):
7. Fa- és bútortipar	3	Asztalosipari szerelő (4 0722 08 01 Asztalos)
11. Informatika és távközlés	32	Számítógépes adatrögzítő (-)
12. Kereskedelem	4	Bolti előkészítő (4 0416 13 02 Kereskedelmi értékesítő)
16. Kreatív	25	Lakástextil-készítő (4 0723 16 03 Divatszabó)
23. Turizmus-vendéglátás	31	Szakácssegéd (4 1013 23 05 Szakács)

Technikum 5 éves szakmai oktatás:

- A 2019. évi LXXX. törvény alapján.
- általános műveltséget megalapozó a közismereti oktatás a közismereti kerettanterv szerint folyik.
- a szakirányú oktatást megelőzően ágazati alapoktatás folyik. Az ágazati alapoktatás magában foglalja az adott ágazat közös szakmai tartalmait a képzési és kimeneti követelményekben meghatározottak szerint. Az ágazati alapoktatás a Képzési és Kimentik Követelményeknek megfelelő ágazati alapvizsgálattal zárul.
- A szakirányú oktatás a tanítási évben teljesítendő oktatásból és a tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlatból vagy a szakképzési munkaszerződés hatálya alatt teljesítendő oktatásból és gyakorlatból áll. A szakirányú oktatás tartalmát a Programtervek szabályozzák. A képzés a Képzési és Kimentik Követelményeknek megfelelő szakmai vizsgálattal zárul.
- A szakképzésbe történő belépés feltételei
 - Iskolai előképzettség: Alapfokú iskolai végzettség
 - Alkalmassági követelmények:
 - Foglalkozásegészségügyi alkalmassági vizsgálat: szükséges
 - Pályaalkalmassági vizsgálat: nem szükséges

Ágazat:	Szakma azonosító száma, megnevezése:
5. Építőipar	5 0732 06 16 Útépítő, vasútépítő és –fenntartó technikus
7. Fa- és bútortipar	5 0722 08 02 Faipari technikus

Kifutó Szakközépiskolai 3+2 éves szakmai képzés

- A 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendeletben kiadott szakmai kerettantervek alapján.
- általános műveltséget megalapozó közismereti képzés a teljes képzési idő 33 %-ban
- szakmai elméleti és gyakorlati képzés aránya a teljes képzési időben 30-70 %-ban.
- szakmai gyakorlati képzés a szakmai kerettantervekben meghatározott időtartamban és tartalomban (szintvizsgákra a tanulók felkészítése és a szintvizsgák lebonyolítása)

Szakmacsoport:	Szakma száma, megnevezése:
9. Építészet	34 582 01 Ács
	34 582 13 Burkoló
	34 582 04 Festő, mázoló, tapétázó
	34 582 14 Kőműves
	34 582 15 Tetőfedő
11. Faipar	34 543 02 Asztalos
	34 542 05 Kárpitos

Kifutó Szakközépiskolai 2 éves, közismereti tartalom nélküli felnőtt esti tagozatos szakmai képzés

- A 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendeletben kiadott szakmai kerettantervek alapján.
- szakmai elméleti és gyakorlati képzés aránya a teljes képzési időben 30-70 %-ban.
- szakmai gyakorlati képzés a szakmai kerettantervekben meghatározott időtartamban és tartalomban

Szakmacsoport:	Szakma száma, megnevezése:
11. Faipar	34 543 02 Asztalos
	34 542 05 Kárpitos

1.2. Előzetes tanulmányok beszámítása

- Az ágazaton belül végzett tanulmányokat a tanuló képzésénél figyelembe kell venni. Az ágazaton belüli szakmai végzettséggel rendelkező tanulók esetében az ágazati alapozó képzéstől el lehet tekinteni. A képzés abban az esetben csak a szakirányú oktatásra korlátozódik, ha 5 éven belül azonos ágazatban szerzett szakképzettsége, vagy, illetve régebbi végzettséggel rendelkezik, de igazolhatóan jelen pillanatban is az adott ágazatban dolgozik.
- Az adott szakterületen szerzett gyakorlat beszámításra kerülhet. Ebben az esetben a tanuló mentesülhet tantárgy-tantárgyak értékelése, órák látogatása, az ágazati alapképzés alól. Illetve a képzési ideje legfeljebb 1 tanévre csökkenthető, a munkáltató által igazolt 3 éves gyakorlat esetén, vagy amennyiben ez nincs meg de az adott szakmában dolgozik és vállalja a tudásfelmérést.
- Az előzetes tanulmányok beszámítását az intézmény vezetőjéhez címzett kérvényben kell kérelmezni.
- Az előzetes tanulmányokat és az azokkal megegyező tartalmú követelmények teljesítését a kérvényhez becsatolt dokumentumokkal kell igazolni (szakmai bizonyítvány, szakmai tapasztalatról szóló munkáltatói igazolás).
- A kérvény benyújtását követően a kérelmezőnek, az igazgató döntése alapján, egy az iskola által szervezett komplex szakmai tudásszint mérésen kell részt vennie. Ami szakmai elméleti és gyakorlati feladatokat egyaránt tartalmaz.
- A kérelmet minden év szeptember 1-jéig kell benyújtani.
- A kérelem, a dokumentumok és a kompetencia mérés eredményének birtokában az iskola igazgatója (a kompetencia mérést követő 8 napon belül) határozatot hoz, melyben meghatározza az előzetes tanulmányok beszámítását.
- Az igazgató döntése ellen a határozat kézhezvételét követő 15 napon belül jogorvoslattal lehet élni a Győri Szakképzési Centrumnak címezve, de az iskola titkárságán leadva. A tanulmányok minősítése ellen eljárás akkor indítható, ha a minősítés nem a szakképző intézmény szakmai programjában meghatározottak alapján történt, a minősítéssel összefüggő eljárás jogszabályba vagy a tanulói jogviszonyra, illetve a felnőttképzési jogviszonyra vonatkozó rendelkezésekbe ütközik, illetve ha a kérvényező méltányosság figyelembevételét kéri.

1.3. Hiányzás az oktatásról

- Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven foglalkozást vagy egy adott tantárgyból a foglalkozások harminc százalékát meghaladja és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha az oktatói testület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen. Az oktatói testület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz foglalkozást és a szakképző intézmény eleget tett a jogszabályban meghatározott értesítési kötelezettségének.
- A nevelőtestület – amennyiben a gyakorlati képzés gazdálkodó szervezetnél folyik, akkor a gazdálkodó szervezet javaslatának kikérése után - amennyiben az igazolt mulasztás mértéke lehetővé teszi, hogy a tanuló a következő tanév megkezdéséig pótolja a hiányzást és nincs igazolatlan mulasztása, határozatban kötelezi a tanulót a mulasztás pótlására.
- A határozatban szerepelnie kell az igazoltan mulasztott gyakorlati órák számának, a gyakorlati képzőhely pontos megnevezésének és címének, ahol a mulasztást a tanuló pótolhatja.
- A gyakorlati képzőhely az iskolának a tanév kezdetéig írásban nyilatkozik a tanuló gyakorlati mulasztásának pótlásáról.

2. Képzési szükségletek/igények felmérése

A duális partnerekkel folytatott együttműködés fejlesztése során ki kell alakítani azt a protokollt, ami a szakképzéssel kapcsolatos igényeket azonosítja.

- Helyi gazdasági igény felmérése
- Egyeztetés a duális partnerekkel
- Képzési igények vagy képzési szükségletek azonosítása
- A vállalkozások méretéhez, lehetőségeihez igazodó elvárások figyelembevétele

3. Képzési követelmények

Az intézményben oktatott szakmák, részsakképesítések (1.1 fejezet) oktatását az adott szakmára vonatkozó Képzési és Kimeneti Követelmények (továbbiakban KKK) és Programtantervek (továbbiakban PTT) alapján kell végezni.

A KKK a képzés egészére és fő szakaszaira (ágazati alapoktatás, szakirányú oktatás) vonatkoztatható követelményeket támaszt.

A PTT a tanulási területek, tantárgyak oktatására vonatkozóan adja meg a követelményeket tartalomra, óraszámra, és a kompetenciák fejlesztésének elvárt mértékére vonatkozóan.

A követelmények részletezik az elvárt készségeket, képességeket, ismereteket, viselkedésmódokat, attitűdöket, önállóságot és a felelősség mértékét. Meghatározza az ágazati alapvizsgára és a szakmai vizsgára bocsátás feltételeit. Az ágazati alapvizsga és szakmai vizsga leírását, mérésének és értékelésének szempontjait.

Az egyes oktatóknak a mérés-értékelés és az oktatás tervezését a KKK-ben és PTT-ben megadott követelmények figyelembevételével kell végezni. Az oktatók a képzés során a házirendben szabályozott gyakorisággal végzik az egyes tanulók előmenetelének mérését, fejlesztő hatású értékelését.

4. Tanulási területek

4.1. Ágazati alapoktatás

Az intézményben a szakirányú oktatást megelőzően ágazati alapoktatás folyik. Az ágazati alapoktatás magában foglalja az adott ágazat közös szakmai tartalmait a képzési és kimeneti követelményekben meghatározottak szerint. Az ágazati alapoktatás a szakképző intézményben kell megszervezni. Az ágazati alapoktatás ágazati alapvizsgával zárul.

4.1.1 Építőipar ágazat alapoktatás szakképző iskolai képzés esetén:

Az ágazat keretében ellátandó legjellemzőbb tevékenységek, valamint munkaterület leírása:

A tanuló megismeri az építőipari szakmák különböző tevékenységeit, alapvető technológiáit, anyagait. Eszközöket, kézi szerszámokat, egyszerű kisgépeket biztonsággal kezel. Megismeri az építési folyamat sorrendiségének szabályait, a tevékenységekhez kapcsolódó általános és munkavédelmi előírásokat. Egyéni védőfelszereléseket használ, betartja a tűz- és balesetvédelmi, illetve a környezetvédelmi előírásokat. Egyszerű, az építőiparra jellemző munkafolyamatokat végez. Kijelöl vízszintes és függőleges irányokat. Felkészül az önálló, illetve csoportos, felelős munkavégzésre. Papír alapú és digitális építőipari műszaki rajzokat olvas, értelmez. Anyagjelölésekkel, méretarányos, egyszerű vázlatrajzokat készít. Ismeri az épületek és építmények alapvető szerkezeteit, azok ábrázolási módjait. Egyszerű mennyiségszámításokat végez (hossz, terület, térfogat, darab), műszaki rajzokról méretet olvas le. Azonosítja a tervdokumentációban ábrázolt szerkezeteket a megépített szerkezetekkel. Irodai szoftvereket alapfokon használ, digitális tartalmakat, dokumentumokat és alkalmazásokat kezel, így ismeri az e-építési napló alkalmazást.

Az ágazati alapoktatás megszervezéséhez szükséges tárgyi feltételek:

- mérő és jelölő eszközök
- jelölő eszközök
- építőipari kéziszerszámok, kisgépek
- segédszerkezetek
- egyéni védőeszközök
- munkabiztonsági eszközök, felszerelések
- internetkapcsolattal rendelkező számítógép és irodai szoftverek (szövegszerkesztő, táblázatkezelő)
- munkakörnyezet biztosításhoz szükséges takarítóeszközök
- szelektív hulladéktároló edények

Az ágazati alapoktatás megszervezéséhez szükséges személyi feltételek:

- A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet. 134. § (2) és (3) pontja határozza meg az ágazati alapoktatás szükséges személyi feltételeit
- Az ágazati alapoktatásban szakképző iskolában az ágazatnak megfelelő felsőfokú végzettséggel és szakképzettséggel vagy felsőfokú végzettséggel és az ágazatnak megfelelő szakképesítéssel kell rendelkeznie.
- A gyakorlati ismereteket oktató személynek legalább érettségi végzettséggel és az ágazatnak megfelelő szakképesítéssel kell rendelkeznie.

Az ágazati alapoktatás szakmai követelményei:

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Munkáját az építőiparban alkalmazott gépekkel, berendezésekkel, szerszámokkal végzi.	Ismeri az építőipar különböző folyamataihoz kapcsolódó anyagokat és azok jellemző tulajdonságait, és a szerszámok szakszerű használatát.	Törekszik a precíz és pontos munkavégzésre. A szerszámokat, anyagokat szakszerűen használja, a munkaterületet tisztán tartja.	Instrukciók alapján, önállóan végzi munkáját.
2	Megkülönbözteti az építőipari szakmákra jellemző munkafolyamatokat.	Ismeri az építőipari szakmák tevékenységeit, azok alapláncveleteit.	Jó szakmaismerettel, érdeklődő, problémamegoldó gondolkodással tekint a feladatokra.	Az egyes munkafolyamatok szakmák szerinti megkülönböztetését önállóan elvégzi.
3	Képes kijelölni a munkavégzéshez szükséges kitüntetett irányokat (függőleges, vízszintes, merőleges, párhuzamos).	Ismeri a vízszintes, függőleges (merőleges) irányok kijelölési módszereit, eszközeit.	Törekszik a precíz és pontos munkavégzésre.	Döntéseket hoz, képes az önellenőrzésre, saját és mások hibáinak kijavítására.
4	Az építőipari anyagok méretre szabását, munkadarabok összeépítését, összeillesztését, rögzítését, anyagkeverékek összeállítását végzi.	Ismeri a mérési és szabási módszereket, mérőeszközöket.	Elkötelezett a precíz munkavégzés iránt. A hulladékokat szakszerűen kezeli.	Felelősséget vállal a saját munkájáért, a munkadarabok pontos méreteiért.
5	Napi tevékenységét a szakmai előírások alapján végzi.	Ismeri az ágazat általános munkavédelmi, környezetvédelmi és tűzvédelmi előírásait.	Elkötelezett a gazdaságos anyagfelhasználás és a fenntarthatóság iránt.	Betartja és betartatja a munkabiztonsági, környezetvédelmi és tűzvédelmi szabályokat.
6	Megtervezi az építőipari feladat munkafázisait és azokat helyes technológiai sorrendben elvégzi.	Ismeri az építési technológiai sorrendiségek szabályait.	Értékként tekint a kapcsolódó munkanemek által létrehozott eredményekre.	Döntéseket hoz a sorrendiséget illetően, és felelősséget vállal a döntéseiért.

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
7	Az építőipar területén dolgozó más szakemberekkel csoportos munkavégzésre, kooperációra képes.	Rendelkezik a munkatársaival és a projektben résztvevő partnereivel való kommunikációhoz szükséges szakkifejezésekkel.	Hajlandó együttműködni munkatársaival.	Irányítás mellett másokkal együttműködve dolgozik.
8	Értelmezi a műszaki rajzok jelöléseit, tartalmát és jelentését.	Ismeri a műszaki rajzok jelöléseit, tartalmát és jelentését.	Törekszik műszaki rajzok részletes, precíz értelmezésére.	Önállóan képes a rajzok értelmezésére.
9	Egyszerű, mérethelyes kézi vázlatrajzokat készít.	Ismeri a vázlatrajz készítésének módszereit, eszközeit.	Elkötelezett a tiszta, esztétikus, áttekinthető vázlatrajz elkészítése iránt.	Kreatívan választ vázlatrajz-készítési módszert.
10	Papír alapú és digitális tervrajzok tartalmát összeveti a megépített szerkezetekkel.	Ismeri a tervdokumentációk rendszerét.	Törekszik műszaki rajzok részletes, precíz értelmezésére.	Döntéseket hoz, szükség esetén korrigálja saját és mások hibáit.
11	Irodai szoftvereket alapfokon használ, digitális tartalmakat, dokumentumokat és alkalmazásokat kezel.	Ismeri az alapvető irodai szoftvereket (szövegszerkesztőt, táblázatkezelőt).	Fogékony az új szoftverek iránt, tudatos azok etikus használatában.	Önállóan kezeli a digitális tartalmakat, dokumentumokat.
12	Egyszerűbb mennyiségszámításokat végez (hossz, terület, térfogat, darab).	Ismeri a matematikai alpműveleteket, az SI mértékegységeket és az átváltásokat.	Törekszik a számítások pontosságára.	Mérései, számításai eredményét ellenőrzi, szükség esetén korrigálja saját és mások hibáit.
13	Megkülönbözteti a szakmákra jellemző szerkezeteket azok jellemző funkciói alapján.	Ismeri a szerkezeteket, azok funkcióit, összetevőit, a létrehozásukhoz szükséges anyagokat, eszközöket, szerszámokat.	Érdeklődik a kapcsolódó szakmák iránt.	Önállóan felismeri a szakmákra jellemző szerkezeteket azok jellemző funkciói alapján.

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök programterv szerinti és szabad időkeret felhasználás óraszám:

Évfolyam		1/9.	
Évfolyam összes óraszám		PTT szerint	Szabadsáv
		612	
		576	36
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	18	0
	Álláskeresés	5	
	Munkajogi alapismeretek	5	
	Munkaviszony létesítése	5	
	Munkanélküliség	3	
Építőipari közös ismeretek	Építőipari alapismeretek	126	0
	Az építőipar feladata, felosztása	9	
	Az építési munkák sorrendje, az építési folyamat résztvevői	9	
	Az építőipari szakmák és az építőipari feladatokhoz kapcsolódó szakmák tevékenységi köre	21	
	Az épített környezet, települések, települési infrastruktúra	12	
	Épületek, építmények csoportosítása, jellemzői, lakóépületek helyiségeinek, méreteinek, tájolásának ismerete	15	
	Épületszerkezetek fogalma, rendeltetése, csoportosítása	12	
	Építési technológiák, építési módok	12	
	Az építőipar és a digitalizáció kapcsolata	36	
	Építőipari kivitelezési alapismeretek	324	36
	Az építőipari munkáknál használt anyagok ismerete	36	
	Szerszámok, eszközök, gépek ismerete és alkalmazása	24	
	Építőipari alapeladatok készítése	240	36
	Dokumentáció és prezentáció	24	
	Építőipari rajzi alapismeretek	72	0
	Rajzi alapfogalmak	9	
	Műszaki rajzok készítése	45	
	Szabadkézi rajzok készítése	18	
	Munka- és környezetvédelem	36	0
	Általános munkavédelmi ismeretek	14	
	Tűzvédelem	4	
	Környezetvédelem	6	
	A munkavédelem építőipari vonatkozásai	12	

Az ágazati alapképzés során alkalmazott projektek:

A képzés során a tanulók először készség fejlesztésen vesznek részt, megismerkedhetnek a különféle szakmákkal, eszközökkel, anyagokkal az alapképzés második felében a tanuló irányultságának érdeklődési körének megfelelően legalább 2 db projektet valósít meg. A projektek megtalálhatók a mellékletben. Összegyűjti egy-egy termék, szerkezet elkészítéséhez szükséges ismereteket. Megtervezi, dokumentációba fűzi és a tanműhelyben megvalósítja! A projektek megvalósítását lehet önállóan, párosan és kisebb csoportokban szervezni. A tanulók önállóan, esetleg a társaikkal együttműködve végzik el az előkészületeket és a megvalósítás műveleteit. Az oktatók figyelemmel kísérik a folyamatot, segítik tanácsokkal és értékelik a tanulók tevékenységét.

Sorszám	Szakmai irányultság Tevékenységek, készségek, attitűdök	Kőműves		Burkoló			Festő			Ács	Tetőfedő
		1. Projekt	2. Projekt	3. Projekt	4. Projekt	5. Projekt	6. Projekt	7. Projekt	8. Projekt	9. Projekt	10. Projekt
1.	Kézi szerszámokat alkalmaz	x	x	x	x		x	x	x	x	x
2.	Gépeket használ		x		x	x		x	x		x
3.	Megismeri a különböző anyagok jellemzőit	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
4.	A feladat típusra jellemző potosságigény kialakul	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
5.	Szakszerű, biztonságos eszközhasználat	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
6.	A feladat önállóságot igényel	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
7.	Szakma specifikus alpműveleteket tartalmazó feladatok	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
8.	A feladat kreativitást, probléma megoldást igényel		x	x	x		x	x		x	
9.	Méréseket, jelöléseket végez	x	x	x	x	x	x	x		x	x
10.	Döntéshoz, értékeli, ellenőrzi a munkát	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
11.	Méretre szab, darabol	x	x	x	x			x		x	
12.	Összeépít, illeszt	x	x	x	x	x		x		x	x
13.	Anyagokat előkészít, ragaszt	x	x	x	x		x		x	x	
14.	A munkafolyamatok tervezése	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
15.	Felelősség vállal a munkájáért	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
16.	Együttműködést, csapatmunkát igényel	x	x	x		x	x	x		x	x
17.	Építőipari rajzokat, jelöléseket értelmez	x	x	x	x	x	x	x		x	x
18.	Vázlatokat készít	x	x	x	x	x	x	x		x	
19.	Rajz alapján ellenőrzi, szükség esetén javít	x	x	x	x	x	x	x		x	x
20.	A feladathoz szükséges leírásokat, számításokat, számítógépen rögzíti szerkeszti	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
21.	Anyagmennyiség számítását végez	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
22.	Ágazatra jellemző szerkezeteket ismer, tisztában van azok felépítésével	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
23.	Ismeri az építőipari anyagok legfontosabb jellemzőit	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

4.1.2 Építőipari ágazat alapoktatás felnőttképzés esetén:

A felnőtt képzés esetén az alapoktatás tartalmában nem tér el a szakiskolai képzésben szervezett képzéstől. A tanulók életkori sajátosságai miatt az alkalmazott módszertan tekintetében jelentős a különbség. A szakképzési törvény végrehajtási rendelete lehetővé teszi a felnőttképzés esetén az óraszámok csökkentését, a nappali rendszerű képzés óraszámainak legkevesebb 40%-ig. Iskolánkban az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a felnőttképzésben résztvevő tanulók munkaviszonnyal rendelkeznek. Ebből adódóan az oktatásszervezésnél törekszünk délután, 6 óras tömbökben szervezni foglalkozásokat. A képzés időtartama 0,5 tanév.

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök felnőttképzési órászáma építőipari ágazat esetén:

Tanulási területek	Tantárgyak	Gyakorlat aránya	Ágazati alapképzés	
			Elmélet	Gyakorlat
Összes óraszám:			96	138
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	0	8	0
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0
Építőipari közös ismeretek	Építőipari alapismeretek	0	51	0
	Építőipari kivitelezési alapismeretek	100	0	130
	Építőipari rajzi alapismeretek	0	29	0
	Munka - és környezetvédelem	50	8	8
6 óras oktatási nap:			16	23

Projektek a felnőttképzésben:

A projektek megvalósítása kiemelt szerepet játszik a felnőttképzésben mivel ebben a képzési formában nagyobb hangsúlyt kap az önálló tanulás. A tanulónak ugyanazokat a projekteket kell megvalósítaniuk mint szakiskolai tanulónak.

4.1.3 Fa- és bútortipar ágazat alapoktatás szakképző iskolai képzés esetén:

Az ágazat keretében ellátandó legjellemzőbb tevékenységek, valamint munkaterület leírása:

Faipari alapszerkezetek készítéséhez rajzot olvas, értelmez. A rajz alapján meghatározza a szükséges műveleteket. Kiválasztja a termék készítéséhez felhasznált alap és segédanyagokat, kézi szerszámokat, kézi kisgépeket. Elkészíti a faipari alapszerkezetet, majd ellenőrzi a minőségét. Kárpitosipari termékre vonatkozó feladatutasítást olvas és értelmez. Kiválasztja a termék készítéséhez felhasznált anyagokat, szerszámokat, megtervezi a szükséges kárpitosipari technológiát. Elvégzi a tartószerkezetre a habanyag ragasztást, a bevonási műveletet és a minőségellenőrzést.

Az ágazati alapoktatás megszervezéséhez szükséges tárgyi feltételek:

- Mérő, rajzoló, jelölő eszközök
- Munkaasztalok
- Kéziszerszámok (fűrészek, gyaluk, vésők, kalapácsok, szorítók, ollók, varró tűk, anyag kitűzők)
- Kézi kisgépek (csavarbehajtó gép, fűrőgép, szűrőfűrész, gérvágó körfűrészgép, kézi felsőmarógép, csiszológép)
- Szegező-, kapcsoló gépek
- Ragasztás eszközei, gépei (ragasztópisztolyok, ragasztás felhordás eszközei, szorítók)
- Kompresszor
- Varrógép
- Habvágó kézi kisgép
- Fűrészgépek (körfűrészgép, asztalos körfűrészgép, szalagfűrészgép)
- Gyalugépek (egyengető gyalugép, vastagsági gyalugép)
- Számítógépek internetkapcsolattal és irodai szoftverekkel
- Általános, egyéni és technológia specifikus védőeszközök és felszerelések
- Munkabiztonsági, tűzvédelmi és elsősegélynyújtási felszerelés

Az ágazati alapoktatás megszervezéséhez szükséges személyi feltételek:

- A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet. 134. § (2) és (3) pontja határozza meg az ágazati alapoktatás szükséges személyi feltételeit
- Az ágazati alapoktatásban szakképző iskolában az ágazatnak megfelelő felsőfokú végzettséggel és szakképzettséggel vagy felsőfokú végzettséggel és az ágazatnak megfelelő szakképesítéssel kell rendelkeznie.
- A gyakorlati ismereteket oktató személynek legalább érettségi végzettséggel és az ágazatnak megfelelő szakképesítéssel kell rendelkeznie.

Az ágazati alapoktatás szakmai követelményei:

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Olvassa és elemzi az adott termékalkészítéséhez a faipari alapszerkezetek műszaki rajzait.	Ismeri, és értelmezi a fakötések, alapszerkezetek ábrázolási módjait (nézeti és metszeti rajzait).	Átlátja és magabiztosan alkalmazza a különböző ábrázolási módokat.	Önállóan képes a faipari alapszerkezetek rajzait értelmezni.
2	Olvassa és elemzi az adott kárpitosipari termékre vonatkozó feladatutasítást.	Ismeri az adott kárpitos termék készítéséhez szükséges műveleteket (ragasztás, bevonó anyag szabás, bevonás).	Átlátja és magabiztosan alkalmazza a kárpitosipari termék elkészítéséhez szükséges műveleteket.	Önállóan képes feladatutasításokat értelmezni.
3	Megtervezi a faipari alapszerkezet készítésének műveleteit.	Ismeri a fa-és bútorigipari ágazatban alkalmazott alapszerkezeteket, az elkészítésük műveleteit.	Tudatosan választja ki az alapszerkezetek elkészítéséhez szükséges műveleteket.	Önállóan dönt az alapszerkezetek elkészítésének műveleteiről.
4	Kiválasztja az adott termékhez szükséges anyagokat.	Ismeri a faipari és kárpitosipari alap-és segédanyagokat.	Törekszik az alap-és segédanyagok gazdaságos felhasználására	Önállóan képes a faipari és kárpitosipari alap-és segédanyagokat kiválasztani.
5	Elvégzi a rajzon megadott termékhez szükséges méréseket.	Ismeri a hossz-mérés eszközeit, annak használati módját. Ismeri a hosszmérés pontosságát, mértékegységeit, átváltási módját.	Nagyfokú precizitással végzi a munkáját.	A mérések pontosságáért felelősséget vállal.
6	Kiválasztja az adott termék készítéséhez szükséges szerszámokat, eszközöket, kisépeket.	Ismeri a fa-és bútorigipari ágazatban alkalmazott kéziszerszámokat és kézi kisépeket.	Tudatosan választja ki a szükséges szerszámokat, eszközöket, kisépeket.	Önállóan képes kiválasztani az adott termék készítéséhez szükséges szerszámokat, eszközöket, kisépeket.

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvart viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
7	Szakszerűen használja a faipari alapszerkezet és a kárpitosipari termék készítéséhez szükséges kézi szerszámokat, kézi kiségeket.	Ismeri a fa-és bútortipari ágazatban alkalmazott kéziszerszámok, kézi kiségek biztonságos használatát, a kézi szerszámok karbantartását.	Körültekintő a kéziszerszámok, kézi kiségek biztonságos használata során.	A munka megkezdése előtt meggyőződik a munkaeszközök biztonságos állapotáról.
8	Összeállítja és összeragasztja, a faipari alapszerkezetet majd ellenőrzi a minőségét.	Ismeri a faipari alapszerkezet összeállításának, ragasztásának műveleteit, és a minőségellenőrzés szempontjait.	A ragasztás során előnyben részesíti a környezetbarát megoldásokat és elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt.	Felelősséget vállal a saját munkájáért és a minőségért.
9	Adott kárpitosipari termékhez habanyagot ragaszt a tartószerkezetre.	Ismeri és alkalmazza a hab-anyag ragasztás technológiáját.	A ragasztás során előnyben részesíti a környezetbarát megoldásokat.	Munkáját a technológiai előírások betartásával végzi.
10	Adott kárpitosipari terméken elvégzi a bevonási műveletet, majd ellenőrzi a minőségét.	Ismeri a bevonási műveletet, és a minőségellenőrzés szempontjait.	Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt	Felelősséget vállal a saját munkájáért és a minőségért.
11	Számítógép segítségével önéletrajzt ír, és interneten elküldi a megadott email címre.	Ismeri az Europass önéletrajz formáját, értelmezését, számítógépes kitöltési módját. Ismeri az internetes levelező rendszer működését, lehetőségeit, és szabályait.	Törekszik a számítógépes önéletrajz szakszerű elkészítésére.	Önállóan tölti ki és küldi el interneten a digitális önéletrajzát.

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök programterv szerinti és szabad időkeret felhasználás óraszám:

Évfolyam		1/9.	
Évfolyam összes óraszám		PTT szerint	Szabadsáv
		612	
		576	36
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	18	0
	Álláskeresés	5	
	Munkajogi alapismeretek	5	
	Munkaviszony létesítése	5	
	Munkanélküliség	3	
Fa- és bútortipari alapo-zás	Ábrázolási alapismeretek	126	0
	Alapfogalmak, síkmértani szerkesztések	18	
	Ábrázolási módok, rajzok fajtái	18	
	Fakötések, alapszerkezetek	72	
	Bútorfajták, ergonómiai alapok	18	
	Mérési alapismeretek	36	0
	Mérőeszközök és alapvető mérések	8	
	Alapvető számítások	28	
	Fa- és bútortipari alagyakorlat	288	36
	Biztonságos munkavégzés	36	18
	Gyártási alapidokumentumok	36	
	Kézi alapidműveletek	54	
	Gépi alapidműveletek	54	18
	Termékkészítés	108	
	Anyagismeret	54	0
	Faanyagismeret	18	
	Kárpitosipari alapanyagok	18	
	Fa- és lemeztermékek	18	
	Digitális alapismeretek	54	0
	Alapfogalmak	6	
	Szövegszerkesztés	18	
	Táblázatkezelés	30	

Az ágazati alapképzés során alkalmazott projektek:

A képzés során a tanulók először készség fejlesztésen vesznek részt, megismerkedhetnek a különféle szakmákkal, eszközökkel, anyagokkal az alapképzés második felében a tanuló legalább 2 db projektet valósít meg. A projektek megtalálhatók a mellékletben. Összegyűjti egy-egy termék, szerkezet elkészítéséhez szükséges ismereteket. Megtervezi, dokumentációba fűzi és a tanműhelyben megvalósítja! A projektek megvalósítását önállóan, esetleg párosan lehet szervezni. A tanulók önállóan, esetleg a társaikkal együttműködve végzik el az előkészületeket és a megvalósítás műveleteit. Az oktatók figyelemmel kísérik a folyamatot, segítik tanácsokkal és értékelik a tanulók tevékenységét.

Sorszám	Tevékenységek, készségek, attitűdök	1. Projekt	2. Projekt
1.	Kézi szerszámokat alkalmaz		x
2.	Faipari kisgépeket használ	x	
3.	Ágazatra jellemző alap szerkezeteket ismer, tisztában van azok felépítésével	x	x
4.	A feladat típusra jellemző potosságigény kialakul	x	x
5.	Szakszerű, biztonságos eszközhasználat	x	x
6.	A feladat önállóságot igényel		x
7.	Ismeri a fakötéseket	x	x
8.	Faipari rajzokat, jelöléseket értelmez	x	x
9.	Méréseket, jelöléseket végez	x	x
10.	Szerkezetet összeépít, illeszt, ragaszt	x	x
11.	Rajz alapján ellenőriz, szükség esetén javít	x	x
12.	Környezettudatosan választ anyagokat		x
13.	A munkafolyamatok tervezése	x	x
14.	Önéletrajzot ír	x	
15.	Elektronikus kommunikációt végez	x	
16.	Felelősség vállal a munkájáért	x	x
17.	Döntéshoz, értékeli, ellenőrzi a munkát	x	x
18.	Ismeri az faipari anyagok legfontosabb jellemzőit	x	x
19.	Kárpitos anyagokat szab	x	x
20.	Habszivacsot ragaszt	x	x
21.	Ismeri a fontosabb kárpitos ipari műveleteket	x	x
22.	Ismeri a fontosabb kárpitos ipari anyagokat	x	x
23.	Egyszerű kárpitos behúzást végez	x	x

4.1.4 Alapoktatás technikus képzés esetén:

Az ágazati alapképzés követelményrendszere tartalmában megegyezik a szakképző iskolai ágazati alapoktatással! Eltérés a képzésnél alkalmazott programterv tartalmában és az a képzés időtartamában van. Az ágazati alapoktatás időtartama a technikus képzés esetében 2 év.

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök programtanterv szerinti és szabad időkeret felhasználás óraszámát építőipari ágazat esetén:

Évfolyam		1/9.		2/10.	
Évfolyam összes óraszám		PTT szerint	Szabadsáv	PTT szerint	Szabadsáv
		288		360	
		252	36	324	36
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	18	0	0	0
	Álláskeresés	5			
	Munkajogi alapismeretek	5			
	Munkaviszony létesítése	5			
	Munkanélküliség	3			
Építőipari közös ismeretek	Építőipari alapismeretek	54	0	36	0
	Az építőipar feladata, felosztása	6			
	Az építési munkák sorrendje, az építési folyamat résztvevői	6			
	Az építőipari szakmák és az építőipari feladatokhoz kapcsolódó szakmák tevékenységi köre	21			
	Az épített környezet, települések, települési infrastruktúra	12			
	Épületek, építmények csoportosítása, jellemzői, lakóépületek helyiségeinek, méreteinek, tájolásának ismerete	9		6	
	Épületszerkezetek fogalma, rendeltetése, csoportosítása			12	
	Építési technológiák, építési módok			12	
	Az építőipar és a digitalizáció kapcsolata			6	
	Építőipari kivitelezési alapismeretek	72	36	36	36
	Az építőipari munkáknál használt anyagok ismerete	12			
	Szerszámok, eszközök, gépek ismerete és alkalmazása	8			
	Építőipari alapeladatok készítése	48	36	32	36
	Dokumentáció és prezentáció	4		4	
	Építőipari rajzi alapismeretek	72	0	0	0
	Rajzi alapfogalmak	9			
	Műszaki rajzok készítése	45			
	Szabadkézi rajzok készítése	18			
	Munka- és környezetvédelem	36	0	0	0
	Általános munkavédelmi ismeretek	14			
	Tűzvédelem	4			
	Környezetvédelem	6			
	A munkavédelem építőipari vonatkozásai	12			
Építőipari technikus közös ismeretek	Ábrázoló geometria	0	0	108	0
	Síkgeometria			18	
	Térgeometria			66	
	3D ábrázolási módok			24	
	Építési alapismeretek	0	0	72	0
	Talajok, földmunkák, víztelenítések			15	
	Alapozások			36	
	Alépítményi szigetelések			21	
	Ábrázoló geometria	0	0	72	0
	Rajzoló- és tervező programok felépítése			24	
	Számítógéppel segített rajzolás			48	

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök programterv szerinti és szabad időkeret felhasználás óraszámát a fa –és bútortipari ágazat esetén:

Évfolyam		1/9.		2/10.	
Évfolyam összes óraszám		PTT szerint	Szabadsáv	PTT szerint	Szabadsáv
		288		360	
		252	36	324	36
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	18	0	18	0
	Álláskeresés	5		5	
	Munkajogi alapismeretek	5		5	
	Munkaviszony létesítése	5		5	
	Munkanélküliség	3		3	
Fa-és bútortipari alapismeretek	Ábrázolási alapismeretek	36	0	90	0
	Alapfogalmak, síkmértani szerkesztések	18			
	Ábrázolási módok, rajzok fajtái	18			
	Fakötések, alapszerkezetek			72	
	Bútorfajták, ergonómiai alapok			18	
	Mérési alapismeretek	36	0	0	0
	Mérőeszközök és alapvető mérések	8			
	Alapvető számítások	28			
	Fa- és bútortipari alapismeretek	90	36	198	36
	Biztonságos munkavégzés	18	36	18	
	Gyártási alapismeretek	18		18	
	Kézi alapismeretek	54			36
	Gépi alapismeretek			54	
	Termékkészítés			108	
	Anyagismeret	54	0	0	0
	Faanyagismeret	18			
	Kárpitosipari alapismeretek	18			
	Fa- és lemeztermékek	18			
	Digitális alapismeretek	18	0	36	0
	Alapfogalmak	6			
	Szövegszerkesztés	12		6	
	Táblázatkezelés			30	

4.1.5 Fa- és bútortipar ágazat alapoktatás felnőttképzés esetén:

A felnőtt képzés esetén az alapoktatás tartalmában nem tér el a szakiskolai képzésben szervezett képzéstől. A tanulók életkori sajátosságai miatt az alkalmazott módszertan tekintetében jelentős a különbség. A szakképzési törvény végrehajtási rendelete lehetővé teszi a felnőttképzés esetén az óraszámok csökkentését, a nappali rendszerű képzés óraszámainak legkevesebb 40%-ig. Iskolánkban az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a felnőttképzésben résztvevő tanulók munkaviszonnyal rendelkeznek. Ebből adódóan az oktatásszervezésnél törekszünk délután, 6 órás tömbökben szervezni foglalkozásokat. A képzés időtartama 0,5 tanév.

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök felnőttképzési órászáma fa –és bútortipari ágazat esetén:

Tanulási területek	Tantárgyak	Gyakorlat aránya (%)	Ágazati alapképzés	
			Elmélet	Gyakorlat
Összes óraszám:			96	175
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	0	9	0
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0
Fa-és bútortipari alapozás	Ábrázolási alapismeretek	30	36	18
	Mérési alapismeretek	20	12	3
	Fa - és bútortipari alapgyakorlat	80	24	96
	Anyagismeret	40	15	9
	Digitális alapismeretek	100	0	24
6 órás oktatási nap:			16	25

Projektek a felnőttképzésben:

A projektek megvalósítása kiemelt szerepet játszik a felnőttképzésben mivel ebben a képzési formában nagyobb hangsúlyt kap az önálló tanulás. A tanulóknak ugyanazokat a projekteket kell megvalósítaniuk mint szakiskolai tanulóknak.

5. Szakirányú oktatás

A szakirányú oktatás célja, hogy a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy számára biztosítsa a szakma keretében ellátandó munkatevékenységekhez szükséges ismeretek és készségek elsajátítását, képessé tegye azok gyakorlatban történő alkalmazására és a tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt a szakmai vizsgára felkészítse.

5.1. Építőipari ágazat

5.1.1. Ács

Feltöltés alatt!

5.1.2. Bádogos

Feltöltés alatt!

5.1.3. Burkoló

Feltöltés alatt!

5.1.4. Épületszobrász és műköves

Feltöltés alatt!

5.1.5. Festő, mázoló, tapétázó

Feltöltés alatt!

5.1.6. Kőfaragó

Feltöltés alatt!

5.1.7. Kőműves

Feltöltés alatt!

5.1.8. Szárazépítő

Feltöltés alatt!

5.1.9. Szerkezetépítő és –szerelő

Feltöltés alatt!

5.1.10. Szigetelő

Feltöltés alatt!

5.1.11. Tetőfedő

Feltöltés alatt!

5.1.12. Útépítő és útfenntartó

Feltöltés alatt!

5.1.15. Útépítő, vasútépítő és –fenntartó technikus

Feltöltés alatt!

5.2. Fa- és bútorigipari ágazat

5.2.1. Asztalos

Feltöltés alatt!

5.2.2. Kárpitos

Feltöltés alatt!

5.2.3 Faipari technikus

Feltöltés alatt!

5.3. Műhelyiskola

Feltöltés alatt!

5.4. SNI adaptált képzések

30/2016. (VIII, 31.) NGM rendelet szakképzési kerettantervek alapján indítható szakképesítések

FESTŐ, MÁZOLÓ, TAPÉTÁZÓ

Szakképesítés azonosító száma:

Szakképzési évfolyam száma:

Elmélet aránya:

szakképesítés óraterve

34 582 04

4

30%

Gyakorlat aránya:

70%

Műveltségi terület/Szakmai követelménymodul	Tantárgyak	Heti/évi óraszám										
		9. évfolyam/36 hét			10. évfolyam/36 hét			11. évfolyam/36 hét			12. évfolyam	
		E	Gy	ögy	E	Gy	ögy	E	Gy	ögy	E	Gy
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	1/36	-	70	1/36	-	105	1/36	-	105	1/32	-
Idegen nyelv	Idegen nyelv	1,5/54	-		1/36	-		1/36	-		1/32	-
Matematika	Matematika	1,5/54	-		2/72	-		2/72	-		2/64	-
Ember és társadalom	Erkölcstan	1/36	-		1/36	-		1/36	-		1/32	-
Informatika	Informatika	1,5/54	-		2/72	-		1/36	-		1/32	-
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport	3/108	-		3/108	-		3/108	-		3/96	-
	Családi életre nevelés	1/36	-		1/36	-		1/36	-		1/32	-
	Munkapiac	-	-		-	-		0,5/18	-		0,5/16	-
	Gazdasági és pénzügyi kultúra I.	0,5/18	-		0,5/18	-		-	-		-	-
	Tanulásmódszertan	0,5/18	-		0,5/18	-		0,5/18	-		0,5/16	-
	Osztályfőnöki óra	1/36	-		1/36	-		1/36	-		1/32	-
Közismeret összesen		12,5/450	-		13/468	-		12/432	-		12/384	-
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.	-	-		-	-		-	-		2/64	-
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.	-	-		-	-		-	-		0,5/16	-
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5/18	-		-	-		-	-		-	-
10101-12 Építőipari közös tevékenység	Építőipari alapismeretek	1/36	-		2/72	-		-	-		0,5/16	-
	Építőipari alapismeretek gyakorlat	-	1/36		-	-		-	-		-	-
10104-12 Szobafestő, díszítő munkák	Falfelület festése, díszítése	2/72	-		2/72	-		2/72	-		-	-
	Falfelületek festésének, díszítésének gyakorlata	-	7/252		-	5/180		-	6/216		-	-
10103-12 Mázolási munkák fa-, fal-, fém és speciális felületeken	Mázolás	2,5/90	-		2/72	-		2/72	-		3/96	-
	Mázolás technológiája	-	7/252		-	5/180		-	6/216		-	6/192
	Általános ismeretek gyakorlata	-	1,5/54		-	2/72		-	2/72		-	2/64
10105-12 Tapétázási munkák	Tapétázási munkák	-	-		1/36	-		2/72	-		3/96	-
	Tapétázási munkák gyakorlata	-	-		-	4/144		-	3/108		-	6/192
Összes heti/éves szakmai E és Gy óraszám:		6/216	16,5/594		7/252	16/576		6/216	17/612		9/288	14/448
Összes heti/éves (E+Gy) és ögy szakmai óraszám:		22,5/810		70	23/828		105	23/828		105	23/736	
Összes heti/éves óraszám (közismereti és szakmai):		35/1260		70	36/1296		105	35/1260		105	35/1120	

KÁRPITOS

szakképesítés óraterve

Szakképesítés azonosító száma:

34 542 05

Szakképzési évfolyam száma:

4

Elmélet aránya:

30%

Gyakorlat aránya:

70%

Műveltségi terület/Szakmai követelménymodul	Tantárgyak	Heti/évi óraszám										
		9. évfolyam/36 hét			10. évfolyam/36 hét			11. évfolyam/36 hét			12. évfolyam	
		E	Gy	ögy	E	Gy	ögy	E	Gy	ögy	E	Gy
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	1/36	-	70	1/36	-	105	1/36	-	105	1/32	-
Idegen nyelv	Idegen nyelv	1/36	-		1/36	-		1/36	-		1/32	-
Matematika	Matematika	2/72	-		2/72	-		2/72	-		2/64	-
Ember és társadalom	Erkölcstan	1/36	-		1/36	-		1/36	-		1/32	-
Informatika	Informatika	1,5/54	-		2/72	-		1/36	-		1/32	-
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport	3/108	-		3/108	-		3/108	-		3/96	-
	Családi életre nevelés	1/36	-		1/36	-		1/36	-		1/32	-
	Munkapiac	-	-		-	-		0,5/18	-		0,5/16	-
	Gazdasági és pénzügyi kultúra I.	0,5/18	-		0,5/18	-		-	-		-	-
	Tanulásmódszertan	0,5/18	-		0,5/18	-		0,5/18	-		0,5/16	-
	Osztályfőnöki óra	1/36	-		1/36	-		1/36	-		1/32	-
Közismeret összesen		12,5/450	-		13/468	-		12/432	-		12/384	-
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.	-	-		-	-		-	-		2/64	-
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.	-	-		-	-		-	-		0,5/16	-
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5/18	-		-	-		-	-		-	-
10233-12 Járműkárpitos tevékenységek	Járműkárpitozási ismeretek	-	-	70	1/36	-	105	2/72	-	105	-	-
	Járművek kárpitozása gyakorlat	-	-		-	4/144		-	6/216		-	4/128
10234-12 Kárpitozás alapjai	Kárpitos szakmai ismeretek	4/144	-		3/108	-		3/108	-		2/64	-
	Gyártástechnológiai alapismeretek gyakorlat	-	8/288		-	5/180		-	4/144		-	4,5/144
10235-12 Kárpitozott termékek készítése, felújítása	Kárpitozástechnológia	2/72	-		3/108	-		2/72	-		2/64	-
	Kárpitozott termékek készítése, javítása gyakorlat	-	6,5/234		-	5/180		-	4/144		-	6/192
	Általános ismeretek gyakorlata	-	1,5/54		-	2/72		-	2/72		-	2/64
Összes heti/éves szakmai E és Gy óraszám:		6,5/234	16/576		7/252	16/576		7/252	16/576		6,5/208	16,5/528
Összes heti/éves (E+Gy) és ögy szakmai óraszám:		22,5/810		70	23/828		105	23/828		105	23/736	
Összes heti/éves óraszám (közismereti és szakmai):		35/1260		70	36/1296		105	35/1260		105	35/1120	

NÉPI KÉZMŰVES (SZŐNYEGSZÖVŐ SZAKIRÁNY)**szakképesítés óraterve**

Szakképesítés azonosító száma:

34 215 01

Szakképzési évfolyam száma:

4

Elmélet aránya:

30%

Gyakorlat aránya:

70%

Műveltségi terület/Szakmai követelménymodul	Tantárgyak	Heti/évi óraszám										
		9. évfolyam/36 hét			10. évfolyam/36 hét			11. évfolyam/36 hét			12. évfolyam	
		E	Gy	ögy	E	Gy	ögy	E	Gy	ögy	E	Gy
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	1/36	-	70	1/36	-	105	1/36	-	105	1/32	-
Idegen nyelv	Idegen nyelv	1/36	-		1/36	-		1/36	-		1/32	-
Matematika	Matematika	2/72	-		2/72	-		2/72	-		2/64	-
Ember és társadalom	Erkölcstan	1/36	-		1/36	-		1/36	-		1/32	-
Informatika	Informatika	1,5/54	-		2/72	-		1/36	-		1/32	-
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport	3/108	-		3/108	-		3/108	-		3/96	-
	Családi életre nevelés	1/36	-		1/36	-		1/36	-		1/32	-
	Munkapiac	-	-		-	-		0,5/18	-		0,5/16	-
	Gazdasági és pénzügyi kultúra I.	0,5/18	-		0,5/18	-		-	-		-	-
	Tanulásmódszertan	0,5/18	-		0,5/18	-		0,5/18	-		0,5/16	-
	Osztályfőnöki óra	1/36	-		1/36	-		1/36	-		1/32	-
Közismeret összesen		12,5/450	-		13/468	-		12/432	-		12/384	-
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.	-	-	70	-	-	105	-	-	105	2/64	-
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.	-	-		-	-		-	-		0,5/16	-
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5/18	-		-	-		-	-		-	-
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészettörténet	1/36	-		1/36	-		1/36	-		1/32	-
	Általános néprajz	1/36	-		1/36	-		-	-		-	-
	Rajz gyakorlatok	-	1/36		-	1/36		-	2/72		-	1/32
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	1/36	-		1/36	-		1/36	-		-	-
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	1/36	-		1/36	-		1/36	-		1/32	-
10692-12 Szőnyegszövés	Szőnyegszövő szakmai ismeretek	2/72	-		2/72	-		2/72	-		2/64	-
	Szőnyegszövő szakmai néprajz	1,5/54	-		1/36	-		1/36	-		-	-
	Szőnyegek szövése gyakorlat	-	10/360		-	11/396		-	11/396		-	11,5/368
	Általános ismeretek gyakorlata	-	1,5/54		-	2/72		-	2/72		-	2/64
	Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat	-	2/72		-	2/72		-	2/72		-	2/64
Összes heti/éves szakmai E és Gy óraszám:		8/288	14,5/522		7/252	16/576		6/216	17/612		6,5/208	16,5/528
Összes heti/éves (E+Gy) és ögy szakmai óraszám:		22,5/810		70	23/828		105	23/828		105	23/736	
Összes heti/éves óraszám (közismereti és szakmai):		35/1260		70	36/1296		105	35/1260		105	35/1120	

5.4.4. SNI adaptált részszakképesítések

30/2016. (VIII, 31.) NGM rendelet szakképzési kerettantervek alapján indítható szakképesítések

ASZTALOSPARI SZERELŐ

részszakképesítés óraterve

Szakképesítés azonosító száma:

21 543 01

Szakképzési évfolyam száma:

2

Elmélet aránya:

30%

Gyakorlat aránya:

70%

Műveltségi terület/Szakmai követelmény-modul	Tantárgy	Óraszám					Összesen 2 évre
		9. évfolyam/ 36 hét			10. évfolyam/ 35 hét		
		elméleti heti/évi	gyakorlati heti/évi	ögy	elméleti heti/évi	gyakorlati heti/évi	
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	1/36	-	70	1/35	-	71
Matematika	Matematika	2/72	-		2/70	-	142
Ember és társadalom	Erkölcstan	1/36	-		1/35	-	71
Informatika	Informatika	1,5/54	-		2/70	-	124
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport	3/108	-		3/105	-	213
	Családi életre nevelés	1/36	-		1/35	-	71
	Munkapiac	0,5/18	-		1/35	-	53
	Gazdasági és pénzügyi kultúra I.	0,5/18	-		0,5/17,5	-	35,5
	Tanulásmódszertan	0,5/18	-		0,5/17,5	-	35,5
	Osztályfőnöki óra	1/36	-		1/35	-	71
Közismeret összesen		12/432	-		13/455	-	887
11371-12 Biztonságos munkavégzés	Biztonságos munkavégzés alapjai	1/36	-		1/35	-	71
	Biztonságos munkavégzés gyakorlata	-	1/36		-	1/35	71
10224-12 Alapvető tömör-fa megmunkálás	Faipari szakmai és gépismeret	3/108	-		3/105	-	213
	Faipari szakmai gyakorlat	-	6/216		-	6/210	426
10225-12 Asztalosipari szerelés	Asztalosipari szerelési ismeretek	3/108	-		3/105	-	213
	Asztalosipari szerelési gyakorlat	-	7/252		-	7/245	497
	Általános ismeretek gyakorlata	-	2/72		-	2/70	142
Összes heti/éves szakmai elméleti/gyakorlati óraszám:		7/252	16/576		7/245	16/560	1633
Összes heti/éves (E+Gy) és ögy szakmai óraszám:		23/828		70	23/805		1703
Összes heti/éves óraszám (közismeret és szakmai):		35/1260		70	36/1260		2590

CSALÁDELLÁTÓ

részsakképesítés óraterve

Szakképesítés azonosító száma:

21 814 01

Szakképzési évfolyam száma:

2

Elmélet aránya:

20%

Gyakorlat aránya:

80%

Műveltségi terület/Szakmai követelmény-modul	Tantárgy	Óraszám					Összesen 2 évre
		9. évfolyam/ 36 hét			10. évfolyam/ 35 hét		
		elméleti heti/évi	gyakorlati heti/évi	ögy	elméleti heti/évi	gyakorlati heti/évi	
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	1/36	-	70	1/35	-	71
Matematika	Matematika	2/72	-		2/70	-	142
Ember és társadalom	Erkölcstan	1/36	-		1/35	-	71
Informatika	Informatika	1,5/54	-		2/70	-	124
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport	3/108	-		3/105	-	213
	Családi életre nevelés	1/36	-		1/35	-	71
	Munkapiac	0,5/18	-		1/35	-	53
	Gazdasági és pénzügyi kultúra I.	0,5/18	-		0,5/17,5	-	35,5
	Tanulásmódszertan	0,5/18	-		0,5/17,5	-	35,5
	Osztályfőnöki óra	1/36	-		1/35	-	71
Közismeret összesen		12/432	-		13/455	-	887
11033-12 Család- és háztartásellátás	Élelmiszerek és táplálkozási, ételkészítési alapismeretek	2/72	-		2/70	-	142
	Családellátás, - gondozás	2/72	-		2/70	-	142
	Lakókörnyezet kialakítás	1/36	-		1/35	-	71
	Család- és háztartás-ellátási gyakorlat	-	16/576		-	16/560	1278
	Általános ismeretek gyakorlata	-	2/72		-	2/70	142
Összes heti/éves szakmai elméleti/gyakorlati óraszám:		5/180	18/648			5/175	18/630
Összes heti/éves (E+Gy) és ögy szakmai óraszám:		23/828		70	23/805		1703
Összes heti/éves óraszám (közismeret és szakmai):		35/1260		70	36/1260		2590

ÉLELMISZER-, VEGYIÁRU ELADÓ**részsakképesítés óraterve**

Szakképesítés azonosító száma: 31 341 05

Szakképzési évfolyam száma: 2

Elmélet aránya: 30%

Gyakorlat aránya: 70%

Műveltségi terület/Szakmai követelménymodul	Tantárgy	Óraszám					Összesen 2 évre
		9. évfolyam/ 36 hét			10. évfolyam/ 35 hét		
		elméleti heti/évi	gyakorlati heti/évi	ögy	elméleti heti/évi	gyakorlati heti/évi	
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	1/36	-	70	1/35	-	71
Matematika	Matematika	2/72	-		2/70	-	142
Ember és társadalom	Erkölcstan	1/36	-		1/35	-	71
Informatika	Informatika	1,5/54	-		2/70	-	124
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport	3/108	-		3/105	-	213
	Családi életre nevelés	1/36	-		1/35	-	71
	Munkapiac	0,5/18	-		1/35	-	53
	Gazdasági és pénzügyi kultúra I.	0,5/18	-		0,5/17,5	-	35,5
	Tanulásmódszertan	0,5/18	-		0,5/17,5	-	35,5
	Osztályfőnöki óra	1/36	-		1/35	-	71
Közismeret összesen		12/432	-		13/455	-	887
11992-16 Kereskedelmi ismeretek	Kereskedelmi ismeretek	2,5/90	-		3/105	-	195
	Kereskedelmi gyakorlat	-	9/324		-	8/280	604
	Általános ismeretek gyakorlata	-	2/72		-	2/70	142
10028-16 Az élelmiszerek és vegyiárak forgalmazása	Élelmiszer és vegyiáruismeret	2/72	-		2/70	-	142
11691-16 Eladástan	Eladástan	2/72	-		1,5/52,5	-	124,5
	Eladási gyakorlat	-	5,5/198		-	6,5/227,5	425,5
Összes heti/éves szakmai elméleti/gyakorlati óraszám:		6,5/234	16,5/594		6,5/227,5	16,5/577,5	1633
Összes heti/éves (E+Gy) és ögy szakmai óraszám:		23/828		70	23/805		1703
Összes heti/éves óraszám (közismeret és szakmai):		35/1260		70	36/1260		2590

FOGYÓELEKTRÓDÁS VÉDŐGÁZAS ÍVHEGESZTŐ

részsakképesítés óraterve

Szakképesítés azonosító száma: 31 521 03

Szakképzési évfolyam száma: 2

Elmélet aránya: 30%

Gyakorlat aránya: 70%

Műveltségi terület/Szakmai követelménymodul	Tantárgy	Óraszám					Összesen 2 évre
		9. évfolyam/ 36 hét			10. évfolyam/ 35 hét		
		elméleti heti/évi	gyakorlati heti/évi	ögy	elméleti heti/évi	gyakorlati heti/évi	
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	1/36	-	70	1/35	-	71
Matematika	Matematika	2/72	-		2/70	-	142
Ember és társadalom	Erkölcstan	1/36	-		1/35	-	71
Informatika	Informatika	1,5/54	-		2/70	-	124
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport	3/108	-		3/105	-	213
	Családi életre nevelés	1/36	-		1/35	-	71
	Munkapiac	0,5/18	-		1/35	-	53
	Gazdasági és pénzügyi kultúra I.	0,5/18	-		0,5/17,5	-	35,5
	Tanulásmódszertan	0,5/18	-		0,5/17,5	-	35,5
	Osztályfőnöki óra	1/36	-		1/35	-	71
Közismeret összesen		12/432	-		13/455	-	887
10162-12 Gépészeti alapozó feladatok	Gépészeti alapozó feladatok	2/72	-		-	-	72
	Gépészeti alapozó feladatok gyakorlata	-	4/144		-	-	144
10163-12 Gépészeti munkabiztonság és környezetvédelem	Munkavédelem	1/36	-		-	-	36
	Elsősegélynyújtás gyakorlat	-	1/36		-	-	36
10180-12 A hegesztés előkészítő és befejező műveletei	Hegesztési alapismeretek	2/72	-		2/70	-	142
	Hegesztési alapgyakorlatok	-	3/108		-	6/210	318
11455-12 Fogyóelektródás védőgázas ívhegesztő feladatok	Hegesztési ismeretek II.	3/108	-		3/105	-	213
	Hegesztési gyakorlatok II.	-	5/180		-	10/350	530
	Általános ismeretek gyakorlata	-	2/72		-	2/70	142
Összes heti/éves szakmai elméleti/gyakorlati óraszám:		8/288	15/540		5/175	18/630	1633
Összes heti/éves (E+Gy) és ögy szakmai óraszám:		23/828		70	23/805		1703
Összes heti/éves óraszám (közismeret és szakmai):		35/1260		70	36/1260		2590

KONYHAI KISEGÍTŐ**részsakképesítés óraterve**

Szakképesítés azonosító száma:

21 811 01

Szakképzési évfolyam száma:

2

Elmélet aránya:

30%

Gyakorlat aránya:

70%

Műveltségi terület/Szakmai követelménymodul	Tantárgy	Óraszám					Összesen 2 évre
		9. évfolyam/ 36 hét			10. évfolyam/ 35 hét		
		elméleti heti/évi	gyakorlati heti/évi	ögy	elméleti heti/évi	gyakorlati heti/évi	
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	1/36	-	70	1/35	-	71
Matematika	Matematika	2/72	-		2/70	-	142
Ember és társadalom	Erkölcstan	1/36	-		1/35	-	71
Informatika	Informatika	1,5/54	-		2/70	-	124
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport	3/108	-		3/105	-	213
	Családi életre nevelés	1/36	-		1/35	-	71
	Munkapiac	0,5/18	-		1/35	-	53
	Gazdasági és pénzügyi kultúra I.	0,5/18	-		0,5/17,5	-	35,5
	Tanulásmódszertan	0,5/18	-		0,5/17,5	-	35,5
	Osztályfőnöki óra	1/36	-		1/35	-	71
Közismeret összesen		12/432	-		13/455	-	887
11518-16 Élelmiszerismeret	Általános élelmiszerismeret	3/108	-		1/35	-	143
11519-16 Élelmiszerbiztonsági alapismeretek	Élelmiszerbiztonságról általában	1/36	-		-	-	36
	Vendéglátás higiénijája	-	-		1/35	-	35
12904-16 Ételkészítési ismeretek alapjai	Ételkészítési ismeretek alapjai elméleti	5/180	-		1,5/52,5	-	232,5
	Ételkészítési ismeretek alapjai gyakorlat	-	12/432		-	17,5/612,5	1044,5
	Általános ismeretek gyakorlata	-	2/72		-	2/70	142
Összes heti/éves szakmai elméleti/gyakorlati óraszám:		9/324	14/504		3,5/122,5	19,5/682,5	1633
Összes heti/éves (E+Gy) és ögy szakmai óraszám:		23/828		70	23/805		1703
Összes heti/éves óraszám (közismeret és szakmai):		35/1260		70	36/1260		2590

LAKÁSTEXTIL-KÉSZÍTŐ**részsakképesítés óraterve**

Szakképesítés azonosító száma:

21 542 01

Szakképzési évfolyam száma:

2

Elmélet aránya:

30%

Gyakorlat aránya:

70%

Műveltségi terület/Szakmai követelménymodul	Tantárgy	Óraszám					Összesen 2 évre
		9. évfolyam/ 36 hét			10. évfolyam/ 35 hét		
		elméleti heti/évi	gyakorlati heti/évi	ögy	elméleti heti/évi	gyakorlati heti/évi	
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	1/36	-	70	1/35	-	71
Matematika	Matematika	2/72	-		2/70	-	142
Ember és társadalom	Erkölcstan	1/36	-		1/35	-	71
Informatika	Informatika	1,5/54	-		2/70	-	124
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport	3/108	-		3/105	-	213
	Családi életre nevelés	1/36	-		1/35	-	71
	Munkapiac	0,5/18	-		1/35	-	53
	Gazdasági és pénzügyi kultúra I.	0,5/18	-		0,5/17,5	-	35,5
	Tanulásmódszertan	0,5/18	-		0,5/17,5	-	35,5
	Osztályfőnöki óra	1/36	-		1/35	-	71
Közismeret összesen		12/432	-		13/455	-	887
10113-16 Ruhaipari anyagvizsgálatok	Ruhaipari anyag- és áruismeret	3/108	-		2/70	-	178
	Anyagvizsgálatok gyakorlat	-	3/108		-	4/140	248
10118-16 Lakástextíliák készítése	Lakástextíliák gyártástechnológiája	4/144	-		5/175	-	319
	Lakástextíliák készítése, javítása gyakorlat	-	11/396		-	10/350	746
	Általános ismeretek gyakorlata	-	2/72		-	2/70	142
Összes heti/éves szakmai elméleti/gyakorlati óraszám:		7/252	16/576		7/245	16/560	1633
Összes heti/éves (E+Gy) és ögy szakmai óraszám:		23/828		70	23/805		1703
Összes heti/éves óraszám (közismeret és szakmai):		35/1260		70	36/1260		2590

SZÁMÍTÓGÉPES ADATRÖGZÍTŐ**részsakképesítés óraterve**

Szakképesítés azonosító száma:

31 346 02

Szakképzési évfolyam száma:

2

Elmélet aránya:

40%

Gyakorlat aránya:

60%

Műveltségi terület/Szakmai követelménymodul	Tantárgy	Óraszám					Összesen 2 évre
		9. évfolyam/ 36 hét			10. évfolyam/ 35 hét		
		elméleti heti/évi	gyakorlati heti/évi	ögy	elméleti heti/évi	gyakorlati heti/évi	
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	1/36	-	70	1/35	-	71
Matematika	Matematika	2/72	-		2/70	-	142
Ember és társadalom	Erkölcstan	1/36	-		1/35	-	71
Informatika	Informatika	1,5/54	-		2/70	-	124
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport	3/108	-		3/105	-	213
	Családi életre nevelés	1/36	-		1/35	-	71
	Munkapiac	0,5/18	-		1/35	-	53
	Gazdasági és pénzügyi kultúra I.	0,5/18	-		0,5/17,5	-	35,5
	Tanulásmódszertan	0,5/18	-		0,5/17,5	-	35,5
	Osztályfőnöki óra	1/36	-		1/35	-	71
Közismeret összesen		12/432	-		13/455	-	887
12084-16 Üzleti kommunikáció és protokoll	Kommunikáció a titkári munkában	8/288	-		8/280	-	568
12082-16 Gépírás és irodai alkalmazások	Gépírás és levelezési gyakorlat	-	8/288		-	7/245	533
	Irodai alkalmazások gyakorlat	-	5/180		-	6/210	390
	Általános ismeretek gyakorlata	-	2/72		-	2/70	142
Összes heti/éves szakmai elméleti/gyakorlati óraszám:		8/288	15/540		8/280	15/525	1633
Összes heti/éves (E+Gy) és ögy szakmai óraszám:		23/828		70	23/805		1703
Összes heti/éves óraszám (közismeret és szakmai):		35/1260		70	36/1260		2590

TEXTILTERMÉK ÖSSZEÁLLÍTÓ**részsakképesítés óraterve**

Szakképesítés azonosító száma: 21 542 02

Szakképzési évfolyam száma: 2

Elmélet aránya: 30%

Gyakorlat aránya: 70%

Műveltségi terület/Szakmai követelménymodul	Tantárgy	Óraszám					Összesen 2 évre
		9. évfolyam/ 36 hét			10. évfolyam/ 35 hét		
		elméleti heti/évi	gyakorlati heti/évi	ögy	elméleti heti/évi	gyakorlati heti/évi	
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	1/36		70	1/35	-	71
Matematika	Matematika	2/72	-		2/70	-	142
Ember és társadalom	Erkölcstan	1/36	-		1/35	-	71
Informatika	Informatika	1,5/54	-		2/70	-	124
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport	3/108	-		3/105	-	213
	Családi életre nevelés	1/36	-		1/35	-	71
	Munkapiac	0,5/18	-		1/35	-	53
	Gazdasági és pénzügyi kultúra I.	0,5/18	-		0,5/17,5	-	35,5
	Tanulásmódszertan	0,5/18	-		0,5/17,5	-	35,5
	Osztályfőnöki óra	1/36	-		1/35	-	71
Közismeret összesen		12/432	-		13/455	-	887
10113-16 Ruhaipari anyagvizsgálatok	Ruhaipari anyag- és áruismeret	2/72	-		1/35	-	107
	Anyagvizsgálat gyakorlat	-	2/72		-	-	72
10114-16 Ruhaipari gyártmánytervezés	Ruhaipari gyártáselőkészítés	1/36	-		1/35	-	71
	Szakrajz	1/36	-		1/35	-	71
	Szakrajz gyakorlat	-	2/72		-	3/105	177
	Számítógépes ruhaipari gyártáselőkészítés gyakorlat	-	1/36		-	2/70	106
10115-16 Textiltermékek összeállítása	Textiltermékek szabásminta készítése	-	-		2/70	-	70
	Ruhaipari gépek üzemeltetése	1/36	-		-	-	36
	Textiltermékek gyártástechnológiája	2/72	-		2/70	-	142
	Textiltermékek készítése gyakorlat	-	9/324		-	9/315	639
	Általános ismeretek gyakorlata	-	2/72		-	2/70	142
Összes heti/éves szakmai elméleti/gyakorlati óraszám:		7/252	16/576		7/245	16/560	1633
Összes heti/éves (E+Gy) és ögy szakmai óraszám:		23/828		70	23/805		1703
Összes heti/éves óraszám (közismeret és szakmai):		35/1260		70	36/1260		2590

6. Oktatás szervezés

Szakirányú oktatást a duális képzőhely, illetve a szakképző intézmény folytathat. A szakirányú oktatás követelményeire való felkészítéshez szükséges tárgyi eszközöket és személyi feltételeket a szakirányú oktatást folytató szervezet biztosítja.

81. § [Képzőközpontok]

A duális képzőhelyi követelményeknek való együttes megfelelés érdekében történő együttműködés céljából létrehozott nonprofit gazdasági társaság ágazati képzőközpontként működhet.

Projekt napok

7. Értékelés

7.1. Évközi értékelés

A tanuló teljesítményét, előmenetelét az oktató a tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. Ha a tanuló szakirányú oktatását nem a szakképző intézmény végzi, a szakirányú oktatással összefüggésben a tanuló teljesítményét, előmenetelét a duális képzőhely az oktatóval közösen értékeli és minősíti. Az ilyen értékelésre a szakképző intézmény szakmai programjában meghatározott, elsajátított tananyagrészenként megszervezett beszámolás keretében kerül sor. Az előkészítő évfolyamon - a nyelvi előkészítés kivételével - a tanulót kizárólag a tanítási év végén kell szövegesen minősíteni és dönteni az előrehaladásáról. A műhelyiskolában értékelés, minősítés nem alkalmazható.

A sajátos nevelési igényű tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, az igazgató mentesítheti - a szakirányú oktatás kivételével - egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól.

Az érdemjegyek és az osztályzatok a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

Az értékelési rendszer kiemelt részét képezi a képzés folyamán lebonyolított projektek értékelése!

A tanulók évközi értékelését a Házirend 21. pontja szabályozza.

7.2. Akkreditált vizsgaközpont

Feltöltés alatt!

7.3. Ágazati alapvizsga

Az ágazati alapvizsga állami vizsga, amely a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő személynek az adott ágazatban történő munkavégzéshez szükséges szakmai alaptudását és kompetenciáit országosan egységes eljárás keretében méri. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az ágazati alapoktatás elvégzését követően tehet ágazati alapvizsgát.

Az ágazati alapvizsga az adott ágazatba tartozó valamennyi szakma tekintetében azonos szakmai tartalmát a képzési és kimeneti követelmények határozzák meg.

Az ágazati alapvizsgára bocsátás feltétele: valamennyi előírt képzési évfolyam eredményes teljesítése.

7.3.1 Ágazati alapvizsga vizsgatevékenységek

Írásbeli vizsga:

Építőipar

A vizsgatevékenység megnevezése: Építőipar alapjai

Az írásbeli vizsgatevékenység az alábbi tanulási eredmények mérésére és értékelésére irányul:

Az írásbeli vizsga tartalmaz feleletválasztós, feleletalkotós, számításos és rajzolvasási feladatokat.

Adott műszaki tervdokumentáció alapján:

- végezzen mennyiség számítást;

-
- azonosítsa be a szerkezeteket;
 - értelmezze a terv jelöléseit.

Feladatválasztós feladat során:

- munkavédelmi, tűzvédelmi és környezetvédelmi előírások
- ábrák és képek alapján azonosítsa be az építőipari szakmáknál alkalmazott eszközöket, berendezéseket, alapvető szerkezeteket.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 90 perc

Faipar

A faipari ágazatban nincs írásbeli része az ágazati alapvizsgának.

Gyakorlati vizsga:

7.3.1 Ágazati alapvizsga értékelési szempontok

7.4. Szakmai vizsga

7.4.1 Szakmai vizsga vizsgatevékenységek

7.4.1 Szakmai vizsga értékelési szempontok

8. Tantárgyszerkezet és óratervezet a kifutó szakképző évfolyamokon

8.1. Szakképző iskolai képzések

- A szakmai képzésben 3 éves OKJ szakmai képzést folytatunk. A képzés a kiadott központi programok és a szakmai és vizsgakövetelmények alapján történik.
- A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény (Szt.) 8. §-ának (7) bekezdése alapján a szakképzési kerettantervet a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter – az oktatásért felelős miniszterrel és az adott szakképesítésért felelős miniszterrel egyetértésben – adja ki rendeletben.
- A 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendeletben kiadott szakképzési kerettantervek alapján.

8.1.1. Építészet szakmacsoport (Szakmacsoport száma: 9.)

34 582 01 Ács szakma

A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

Szakiskolai képzés esetén a heti és éves szakmai óraszámok:

Évfolyam	Heti óraszám szabadsáv nélkül	Éves óraszám szabadsáv nélkül	Heti óraszám szabadsávval	Éves óraszám szabadsávval
9. évfolyam	14,5 óra/hét	522 óra/év	17 óra/hét	612 óra/év
Ögy		140		140
10. évfolyam	23 óra/hét	828 óra/év	25 óra/hét	900 óra/év
Ögy		140		140
11. évfolyam	23 óra/hét	713 óra/év	25,5 óra/hét	791 óra/év
Összesen:		2343 óra		2853 óra

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja évfolyamonként

		Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással									Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül				
		9. évfolyam				10. évfolyam			11. évfolyam		1. évfolyam			2. évfolyam	
		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy		e	gy		e	gy		e	gy		e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Összesen	4,5	10	140	9	14	140	8	15	11,5	20	160	9,5	22	
	Összesen	14,5			23			140	23		31,5		160	31,5	
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.								0,5		0,5				
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.							2		2					
10101-12 Építőipari közös tevékenység	Építőipari alapismeretek	1			2			0,5		3			0,5		
	Építőipari alapismeretek gyakorlat		1								1				
10102-12 Hagyományos zsaluzat és állványzata	Hagyományos zsaluzatok	1								1					
	Hagyományos zsaluzatok gyakorlat		2								2				
10318-12 Rendszerzsaluzatok és állványok	Zsalu- és állványrendszerek kialakítása				2					1			1		
	Rendszerzsaluzatok alkalmazása gyakorlat					2					2				
10100-12 Állványzatok	Hagyományos állványzatok				1					1					
	Hagyományos állványzatok gyakorlat					2					2				
10319-12 Fémszaerkezetű állványok	Fémállványok szereléstechnológiája							1					1		
	Fémállványok alkalmazása, szerelése gyakorlat								2					2	
11689-16 Ácsszerkezetek	Ácsszerkezetek	2			4			4		2,5			7		
	Ácsszerkezetek építése gyakorlat		6			9			12		12			18	
11690-16 Gépkezelés	Gépismeret	0,5								0,5					
	Gépkezelés gyakorlat		1			1			1		1			2	

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tanuló a szakképzési kerettanterv alapján készített szakmai programban a szorgalmi időszakra meghatározott gyakorlati óraszámokon és az összefüggő szakmai gyakorlatra meghatározott óraszámokon felül gyakorlati foglalkozáson való részvételre nem kötelezhető.

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt szabadsáv (szabadon hagyott időkeret) felhasználása, a tantárgyak heti óraszámoként

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással									Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül					
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			1. évfolyam			2. évfolyam		
		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy
		e	gy		e	gy		e	gy		e	gy		e	gy	
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.															
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.															
10101-12 Építőipari közös tevékenység	Építőipari alapismeretek															
	Építőipari alapismeretek gyakorlat		1								0,5					
10102-12 Hagyományos zsaluzat és állványzata	Hagyományos zsaluzatok	0,5								1						
	Hagyományos zsaluzatok gyakorlat		1								0,5					
10318-12 Rendszerzsaluzatok és állványok	Zsalu- és állványrendszerek kialakítása														0,5	
	Rendszerzsaluzatok alkalmazása gyakorlat					1										
10100-12 Állványzatok	Hagyományos állványzatok				1						0,5					
	Hagyományos állványzatok gyakorlat															
10319-12 Fémszerkezetű állványok	Fémállványok szereléstechológiája								0,5						0,5	
	Fémállványok alkalmazása, szerelése gyakorlat									1						1
11689-16 Ácsszerkezetek	Ácsszerkezetek										1					
	Ácsszerkezetek építése gyakorlat										1					1
11690-16 Gépkezelés	Gépismeret															
	Gépkezelés gyakorlat										0,5					0,5

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja évfolyamonként esti tagozatos felnőttképzés esetén

		Szakközépiskolai felnőtt képzés közismereti oktatás nélkül esti tagozat				Szakközépiskolai intenzív felnőtt képzés közismereti oktatás nélkül esti tagozat		
		1. évfolyam			2. évfolyam		1. évfolyam	
		heti óraszám		heti óraszám	heti óraszám		heti óraszám	
		e	gy		e	gy	e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Összesen	6	12	160	6	12	12	18
	Összesen	18			18		30	
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.	0,5					0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.	1					1	
10101-12 Építőipari közös tevékenység	Építőipari alapismeretek	1,5			0,5		2	
	Építőipari alapismeretek gyakorlat		1					0,5
10102-12 Hagyományos zsaluzat és állványzata	Hagyományos zsaluzatok	0,5					0,5	
	Hagyományos zsaluzatok gyakorlat		1,5					2
10318-12 Rendszerzsaluzatok és állványok	Zsalu- és állványrendszerek kialakítása	0,5			0,5		1	
	Rendszerzsaluzatok alkalmazása gyakorlat		1					1
10100-12 Állványzatok	Hagyományos állványzatok	0,5					0,5	
	Hagyományos állványzatok gyakorlat		1					1
10319-12 Fém-szerkezetű állványok	Fémállványok szereléstechológiája				1		1	
	Fémállványok alkalmazása, szerelése gyakorlat					1		0,5
11689-16 Ácsszerkezetek	Ácsszerkezetek	1			4		5	
	Ácsszerkezetek építése gyakorlat		7			10		12
11690-16 Gépkezelés	Gépismeret	0,5					0,5	
	Gépkezelés gyakorlat		0,5			1		1

34 582 13 Burkoló szakma

A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakközépiskolai képzésben a heti és éves szakmai óraszámok:

évfolyam	heti óraszám szabadsáv nélkül	éves óraszám szabadsáv nélkül	heti óraszám szabadsávval	éves óraszám szabadsávval
9. évfolyam	14,5 óra/hét	522 óra/év	17 óra/hét	612 óra/év
Ögy		140		140
10. évfolyam	23 óra/hét	828 óra/év	25 óra/hét	900 óra/év
Ögy		140		140
11. évfolyam	23 óra/hét	713 óra/év	25,5 óra/hét	791 óra/év
Összesen:		2343 óra		2853 óra

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja évfolyamonként

		Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással								Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül						
		9. évfolyam				10. évfolyam			11. évfolyam		1. évfolyam			2. évfolyam		
		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám			
		e	gy		e	gy		e	gy	e	gy		e	gy		
A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Összesen	4,5	10	140	9	14	140	8,5	15	11,5	20	160	9,5	22		
	Összesen	14,5			23			23		31,5			31,5			
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.							0,5		0,5						
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.							2,0		2						
10101-12 Építőipari közös tevékenység	Építőipari alapismeretek	1			2			0,5		3			0,5			
	Építőipari alapismeretek gyakorlat		1								1					
11855-16 Burkolás előkészítés	Burkolás előkészítés	2,5			2			1,5		2			3			
	Burkolás előkészítés gyakorlat		2						2		2			2		
11856-16 Hidegburkolás	Hidegburkolás	1			2			2		1			4			
	Hidegburkolás gyakorlat		7			4			3		7			9		
11857-16 Speciális burkolás	Speciális burkolás				2			2		2			2			
	Speciális burkolás gyakorlat					7			8		7			8		
11725-16 Térburkolás	Térburkolás				1					1						
	Térburkolás gyakorlat					3			2		3			3		

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tanuló a szakképzési kerettanterv alapján készített szakmai programban a szorgalmi időszakra meghatározott gyakorlati óraszámra és az összefüggő szakmai gyakorlatra meghatározott óraszámra felül gyakorlati foglalkozáson való részvételre nem kötelezhető.

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt szabadsáv (szabadon hagyott időkeret) felhasználása, a tantárgyak heti óraszámát évfolyamonként

Szakmai követelmény- modulok	Tantárgyak	Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással									Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül					
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			1. évfolyam			2. évfolyam		
		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy
		e	gy		e	gy		e	gy		e	gy		e	gy	
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.															
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.															
10101-12 Építőipari közös tevékenység	Építőipari alapismeretek															
	Építőipari alapismeretek gyakorlat		0,5													
11855-16 Burkolás előkészítés	Burkolás előkészítés										0,5					
	Burkolás előkészítés gyakorlat		1					1			1				0,5	
11856-16 Hidegburkolás	Hidegburkolás	0,5									0,5					
	Hidegburkolás gyakorlat		0,5			1		1							1	
11857-16 Speciális burkolás	Speciális burkolás										1			1		
	Speciális burkolás gyakorlat							0,5							1	
11725-16 Térburkolás	Térburkolás				1						0,5					
	Térburkolás gyakorlat															

34 582 04 Festő, mázoló, tapétázó szakma

A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

Szakiskolai képzés esetén a heti és éves szakmai óraszámok:

évfolyam	heti óraszám szabadsáv nélkül	éves óraszám szabadsáv nélkül	heti óraszám szabadsávval	éves óraszám szabadsávval
9. évfolyam	~~14,5 óra/hét~~	~~522 óra/év~~	~~17 óra/hét~~	~~612 óra/év~~
Ögy		140		140
10. évfolyam	23 óra/hét	828 óra/év	25 óra/hét	900 óra/év
Ögy		140		140
11. évfolyam	23 óra/hét	713 óra/év	25,5 óra/hét	790 óra/év
Összesen:		2343 óra		2582 óra

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja évfolyamonként

		Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással								Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül									
		9. évfolyam				10. évfolyam				11. évfolyam				1. évfolyam			2. évfolyam		
		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám						
		e	gy		e	gy		e	gy	e	gy		e	gy					
A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Összesen	4,5	10	140	9	14	140	8,5	15	12,5	19	160	8,5	23					
	Összesen	14,5			23			23		31,5			31,5						
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5								0,5									
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.							0,5					0,5						
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.							2					2						
10101-12 Építőipari közös tevékenység	Építőipari alapismeretek	1			2			0,5		3			0,5						
	Építőipari alapismeretek gyakorlat		1								1								
10104-12 Szobafestő, díszítő munkák	Falfelület festése, díszítése	1			3			2		2			2						
	Falfelület festésének, díszítésének gyakorlata		5			8			6		10			9					
10103-12 Mázolási munkák fa-, fal-, fém és speciális felületeken	Mázolás	1			2			1,5		4			1,5						
	Mázolási munkák gyakorlata		3			3			4		4			6					
10105-12 Tapétázási munkák	Tapétázási munkák	1			2			2		3			2						
	Tapétázási munkák gyakorlata		1			3			5		4			8					

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tanuló a szakképzési kerettanterv alapján készített szakmai programban a szorgalmi időszakra meghatározott gyakorlati óraszámokon és az összefüggő szakmai gyakorlatra meghatározott óraszámokon felül gyakorlati foglalkozáson való részvételre nem kötelezhető.

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt szabadsáv (szabadon hagyott időkeret) felhasználása, a tantárgyak heti órászáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással									Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül				
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			1. évfolyam			2. évfolyam	
		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy		e	gy		e	gy		e	gy		e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság														
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.														
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.														
10101-12 Építőipari közös tevékenység	Építőipari alapismeretek														
	Építőipari alapismeretek gyakorlat														
10104-12 Szobafestő, díszítő munkák	Falfelület festése, díszítése	0,5			1						1			1	
	Falfelület festésének, díszítésének gyakorlata		1			1			1			1			1
10103-12 Mázóási munkák fa-, fal-, fém és speciális felületeken	Mázolás										0,5			0,5	
	Mázolási munkák gyakorlata		1						1			1			0,5
10105-12 Tapétázási munkák	Tapétázási munkák													0,5	
	Tapétázási munkák gyakorlata								0,5						

34 582 14 Kőműves

A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakközépiskolai képzésben a heti és éves szakmai óraszámok:

Évfolyam	Heti óraszám szabadsáv nélkül	Éves óraszám szabadsáv nélkül	Heti óraszám szabadsávval	Éves óraszám szabadsávval
9. évfolyam	14,5 óra/hét	522 óra/év	17 óra/hét	612 óra/év
Ögy		140		140
10. évfolyam	23 óra/hét	828 óra/év	25 óra/hét	900 óra/év
Ögy		140		140
11. évfolyam	23 óra/hét	713 óra/év	25,5 óra/hét	791 óra/év
Összesen:		2343 óra		2853 óra

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszása évfolyamonként

		Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással							Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül							
		9. évfolyam				10. évfolyam			11. évfolyam		1. évfolyam			2. évfolyam		
		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám			
		e	gy		e	gy		e	gy	e	gy		e	gy		
A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Összesen	4,5	10	140	9,5	13,5	140	8,5	15	13	18,5	160	10,5	21		
	Összesen	14,5			23			23		31,5			31,5			
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.							0,5		0,5						
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.							2		2						
10101-12 Építőipari közös tevékenység	Építőipari alapismeretek	1			2			0,5		3			0,5			
	Építőipari alapismeretek gyakorlat		1								1					
10275-16 Falazás, vakolás	Falazás, vakolás	2,5			2,5			1		2,5			4			
	Falazás, vakolás gyakorlat		6			5			5		6			8		
10274-16 Beton és vasbeton szerkezetek	Beton és vasbeton szerkezetek	1			2			1,5		2			3			
	Beton és vasbeton szerkezetek gyakorlat		3			3			5		6			8		
10277-16 Szigetelések	Szigetelés				2					2						
	Szigetelés gyakorlat					3,5					3,5					
11725-16 Térburkolás	Térburkolás				1					1						
	Térburkolás gyakorlat					2					2					
11726-16 Kiegészítő kőműves feladatok	Kiegészítő kőműves feladatok							3					3			
	Kiegészítő kőműves gyakorlat								5					5		

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tanuló a szakképzési kerettanterv alapján készített szakmai programban a szorgalmi időszakra meghatározott gyakorlati óraszámra és az összefüggő szakmai gyakorlatra meghatározott óraszámra felül gyakorlati foglalkozáson való részvételre nem kötelezhető.

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt szabadsáv (szabadon hagyott időkeret) felhasználása, a tantárgyak heti órászáma évfolyamonként

Szakmai követelmény- modulok	Tantárgyak	Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással									Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül				
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			1. évfolyam			2. évfolyam	
		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy		e	gy		e	gy		e	gy		e	gy
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.														
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.														
10101-12 Építőipari közös tevékenység	Építőipari alapismeretek														
	Építőipari alapismeretek gyakorlat		1												
10275-16 Falazás, vakolás	Falazás, vakolás	0,5			0,5					0,5					
	Falazás, vakolás gyakorlat		1					1		1				2	
10274-16 Beton és vasbeton szerkezetek	Beton és vasbeton szerkezetek				1					0,5					
	Beton és vasbeton szerkezetek gyakorlat					0,5		1		1				1	
10277-16 Szigetelések	Szigetelés														
	Szigetelés gyakorlat									0,5					
11725-16 Térburkolás	Térburkolás														
	Térburkolás gyakorlat														
11726-16 Kiegészítő kőműves feladatok	Kiegészítő kőműves feladatok														
	Kiegészítő kőműves gyakorlat							0,5						0,5	

34 582 15 Tetőfedő

A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakközépiskolai képzésben a heti és éves szakmai óraszámok:

évfolyam	heti óraszám szabadsáv nélkül	éves óraszám szabadsáv nélkül	heti óraszám szabadsávval	éves óraszám szabadsávval
9. évfolyam	14,5 óra/hét	522 óra/év	17 óra/hét	612 óra/év
Ögy		140		140
10. évfolyam	23 óra/hét	828 óra/év	25 óra/hét	900 óra/év
Ögy		140		140
11. évfolyam	23 óra/hét	713 óra/év	25,5 óra/hét	791 óra/év
Összesen:		2343 óra		2853 óra

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszama évfolyamonként

		Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással							Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül						
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam		1. évfolyam			2. évfolyam		
		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy		e	gy		e	gy		e	gy		e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Összesen	4,5	10	140	9	14	140	8,5	15	11,5	20	160	9,5	22	
	Összesen	14,5			23			23		31,5			31,5		
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.							0,5		0,5					
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.							2		2					
10101-12 Építőipari közös tevékenység	Építőipari alapismeretek	1			2			0,5		3			0,5		
	Építőipari alapismeretek gyakorlat		1								1				
11767-16 Tetőfedési aljzatok és alátéthéjazatok	Tetőfedő aljzatok	1,5			3			2		2			4		
	Tetőfedő aljzatok gyakorlat		4			2,5			3,5		6,5			5	
11766-16 Tetőfedő munkák	Tetőfedő munkák	2			4			3,5		4			5		
	Tetőfedő munkák gyakorlat		5			11,5			11,5		12,5			17	

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tanuló a szakképzési kerettanterv alapján készített szakmai programban a szorgalmi időszakra meghatározott gyakorlati óraszámra és az összefüggő szakmai gyakorlatra meghatározott óraszámra felül gyakorlati foglalkozáson való részvételre nem kötelezhető.

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt szabadsáv (szabadon hagyott időkeret) felhasználása, a tantárgyak heti órászáma évfolyamonként

Szakmai követelmény- modulok	Tantárgyak	Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással									Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül				
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			1. évfolyam			2. évfolyam	
		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy		e	gy		e	gy		e	gy		e	gy
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.														
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.														
10101-12 Építőipari közös tevékenység	Építőipari alapismeretek									0,5					
	Építőipari alapismeretek gyakorlat		1												
11767-16 Tetőfedési aljzatok és alátéthéjazatok	Tetőfedő aljzatok	0,5								1					
	Tetőfedő aljzatok gyakorlat		1			1			1					1	
11766-16 Tetőfedő munkák	Tetőfedő munkák				1					1			1		
	Tetőfedő munkák gyakorlat								1,5		1			1,5	

8.1.3. Faipari szakmacsoport (Szakmacsoport száma: 11.)

34 543 02 Asztalos szakma

A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

Szakközépiskolai képzés esetén a heti és éves szakmai óraszámok:

Évfolyam	Heti óraszám szabadsáv nélkül	Éves óraszám szabadsáv nélkül	Heti óraszám szabadsávval	Éves óraszám szabadsávval
9. évfolyam	14,5 óra/hét	522 óra/év	17 óra/hét	612 óra/év
Ögy		140		140
10. évfolyam	23 óra/hét	828 óra/év	25 óra/hét	900 óra/év
Ögy		140		140
11. évfolyam	23 óra/hét	713 óra/év	25,5 óra/hét	790 óra/év
Összesen:		2343 óra		2582 óra

Évfolyam	Heti óraszám szabadsáv nélkül	Éves óraszám szabadsáv nélkül	Heti óraszám szabadsávval	Éves óraszám szabadsávval
1. évfolyam	31,5 óra/hét	1134 óra/év	35 óra/hét	1260 óra/év
Ögy.		160 óra		160 óra
2. évfolyam	31,5 óra/hét	976 óra/év	35 óra/hét	1085 óra/év
Összesen:		2270 óra		2505 óra

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja évfolyamonként

		Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással								Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül									
		9. évfolyam				10. évfolyam				11. évfolyam				1. évfolyam				2. évfolyam	
		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám						
		e	gy		e	gy		e	gy	e	gy		e	gy					
A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Összesen	4,5	10	140	8	15	140	8,5	14,5	10,5	21	160	10,5	21					
	Összesen	14,5			23			23		31,5			31,5						
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5								0,5									
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.							0,5					0,5						
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.							2					2						
11371-12 Biztonságos munkavégzés	Biztonságos munkavégzés alapjai				1								1						
	Biztonságos munkavégzés gyakorlata		1								1								
10224-12 Alapvető tömörfa megmunkálás	Faipari szakmai és gépismeret	2								2									
	Faipari szakmai gyakorlat		7								8								
10225-12 Asztalosipari szerelés	Asztalosipari szerelési ismeretek	1								1									
	Asztalosipari szerelési gyakorlat		2			2			2		4			2					
10226-12 Asztalosipari termékek gyártása	Szerkezetan-szakrajz és technológia				4			4		4			4						
	Asztalosipari szakmai gyakorlat					9			8,5		8			11					
10228-12 Gépkezelés	Gépkezelési ismeretek				1			1					2						
	Gépkezelési gyakorlat					4			4					8					
10229-12 Gyártáselőkészítési feladatok	Faipari szakrajz	1								1									
	Gyártáselőkészítési ismeretek				2			1		2			1						

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tanuló a szakképzési kerettanterv alapján készített szakmai programban a szorgalmi időszakra meghatározott gyakorlati óraszámokon és az összefüggő szakmai gyakorlatra meghatározott óraszámokon felül gyakorlati foglalkozáson való részvételre nem kötelezhető.

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt szabadsáv (szabadon hagyott időkeret) felhasználása, a tantárgyak heti órászáma évfolyamonként

Szakmai követelmény- modulok	Tantárgyak	Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással									Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül				
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			1. évfolyam			2. évfolyam	
		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy		e	gy		e	gy		e	gy		e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság														
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.														
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.														
11371-12 Biztonságos munkavégzés	Biztonságos munkavégzés alapjai														
	Biztonságos munkavégzés gyakorlata														
10224-12 Alapvető tömörfa megmunkálás	Faipari szakmai és gépismeret										0,5				
	Faipari szakmai gyakorlat		1												
10225-12 Asztalosipari szerelés	Asztalosipari szerelési ismeretek	0,5									0,5				
	Asztalosipari szerelési gyakorlat		1							0,5					0,5
10226-12 Asztalosipari termékek gyártása	Szerkezetan-szakrajz és technológia				1						1				
	Asztalosipari szakmai gyakorlat									1					2
10228-12 Gépkezelés	Gépkezelési ismeretek										0,5				
	Gépkezelési gyakorlat									1					1
10229-12 Gyártáselőkészítési feladatok	Faipari szakrajz														
	Gyártáselőkészítési ismeretek				1						1				

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja évfolyamonként esti tagozatos felnőttképzés esetén

		Szakközépiskolai felnőtt képzés közismereti oktatás nélkül esti tagozat					Szakközépiskolai intenzív felnőtt képzés közismereti oktatás nélkül esti tagozat	
		1. évfolyam			2. évfolyam		1. évfolyam	
		heti óraszám		heti óraszám	heti óraszám		heti óraszám	
		e	gy		e	gy	e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Összesen	6	12	160	6	12	12	18
	Összesen	18			18		30	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5					0,5	
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.				0,5		0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.				1		1	
11371-12 Biztonságos munkavégzés	Biztonságos munkavégzés alapjai				0,5		0,5	
	Biztonságos munkavégzés gyakorlata		0,5					0,5
10224-12 Alapvető tömörfa megmunkálás	Faipari szakmai és gépismeret	1					1	
	Faipari szakmai gyakorlat		5					6
10225-12 Asztalosipari szerelés	Asztalosipari szerelési ismeretek	0,5					0,5	
	Asztalosipari szerelési gyakorlat		4			1		2
10226-12 Asztalosipari termékek gyártása	Szerkezetan-szakrajz és technológia	2			2		4	
	Asztalosipari szakmai gyakorlat		2,5			6		6,5
10228-12 Gépkezelés	Gépkezelési ismeretek				1		1	
	Gépkezelési gyakorlat					5		3
10229-12 Gyártáselőkészítési feladatok	Faipari szakrajz	0,5					0,5	
	Gyártáselőkészítési ismeretek	1,5			1		2,5	

34 542 05 Kárpitos szakma

A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

Szakiskolai képzés esetén a heti és éves szakmai óraszámok:

évfolyam	heti óraszám szabadsáv nélkül	éves óraszám szabadsáv nélkül	heti óraszám szabadsávval	éves óraszám szabadsávval
9. évfolyam	14,5 óra/hét	522 óra/év	17 óra/hét	612 óra/év
Ögy		140		140
10. évfolyam	23 óra/hét	828 óra/év	25 óra/hét	900 óra/év
Ögy		140		140
11. évfolyam	23 óra/hét	713 óra/év	25,5 óra/hét	790 óra/év
Összesen:		2343 óra		2582 óra

évfolyam	heti óraszám szabadsáv nélkül	éves óraszám szabadsáv nélkül	heti óraszám szabadsávval	éves óraszám szabadsávval
1. évfolyam	31,5 óra/hét	1134 óra/év	35 óra/hét	1260 óra/év
Ögy.		160 óra		160 óra
2. évfolyam	31,5 óra/hét	976 óra/év	35 óra/hét	1085 óra/év
Összesen:		2270 óra		2505 óra

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszama évfolyamonként

		Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással								Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül						
		9. évfolyam				10. évfolyam			11. évfolyam		1. évfolyam			2. évfolyam		
		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám			
		e	gy		e	gy		e	gy	e	gy		e	gy		
A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Összesen	4,5	10	140	8	15	140	8,5	14,5	10,5	21	160	10,5	21		
	Összesen	14,5			23			23		31,5			31,5			
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5								0,5						
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.							0,5					0,5			
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.							2					2			
10233-12 Járműkárpitos tevékenységek	Járműkárpitozási ismeretek							2					2			
	Járművek kárpitozása gyakorlat					2			7		3			6		
10234-12 Kárpitozás alapjai	Kárpitos szakmai ismeretek	3			5			2		6			3			
	Gyártástechnológiai alapismeretek gyakorlat		7			2					7			5		
10235-12 Kárpitozott termékek készítése, felújítása	Kárpitozástechnológia	1			3			2		4			3			
	Kárpitozott termékek készítése, javítása gyakorlat		3			11			7,5		11			10		

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tanuló a szakképzési kerettanterv alapján készített szakmai programban a szorgalmi időszakra meghatározott gyakorlati óraszámokon és az összefüggő szakmai gyakorlatra meghatározott óraszámokon felül gyakorlati foglalkozáson való részvételre nem kötelezhető.

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt szabadsáv (szabadon hagyott időkeret) felhasználása, a tantárgyak heti órászáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással									Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül				
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			1. évfolyam			2. évfolyam	
		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám			heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy		e	gy		e	gy		e	gy		e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság														
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.														
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.														
10233-12 Járműkártyos tevékenységek	Járműkártyozási ismeretek														
	Járművek kártyozása gyakorlat								1						1
10234-12 Kártyozás alapjai	Kártyos szakmai ismeretek				1						2				
	Gyártástechnológiai alapismeretek gyakorlat		1												0,5
10235-12 Kártyozott termékek készítése, felújítása	Kártyozástechnológia	0,5			1						1,5				
	Kártyozott termékek készítése, javítása gyakorlat		1						1,5						2

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja évfolyamonként esti tagozatos felnőttképzés esetén

		Szakközépiskolai felnőtt képzés közismereti oktatás nélkül esti tagozat					Szakközépiskolai intenzív felnőtt képzés közismereti oktatás nélkül esti tagozat	
		1. évfolyam			2. évfolyam		1. évfolyam	
		heti óraszám		heti óraszám	heti óraszám		heti óraszám	
		e	gy		e	gy	e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Összesen	6	12	160	6	12		
	Összesen	18			18			
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5					0,5	
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.				0,5		0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.				1		1	
10233-12 Járműkárpitos tevékenységek	Járműkárpitozási ismeretek				1		1	
	Járművek kárpitozása gyakorlat		2			3		3
10234-12 Kárpitozás alapjai	Kárpitos szakmai ismeretek	3			1,5		4,5	
	Gyártástechnológiai alapismeretek gyakorlat		4			3		5
10235-12 Kárpitozott termékek készítése, felújítása	Kárpitozástechnológia	2,5			2		4,5	
	Kárpitozott termékek készítése, javítása gyakorlat		6			6		10

8.1.7. Szakképzési Hídprogram

31 543 01 Famegmunkáló részsakképesítés

A részsakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A képzés heti és éves szakmai óraszámait hosszabb képzési idejű részsakképesítés oktatásához:

	SZH/1 évfolyam heti óraszám	SZH/1 évfolyam éves óraszám (36 héttel)	SZH/2 évfolyam heti óraszám	SZH/2 évfolyam éves óraszám (35 héttel)
Közismeret	16,5	594	10	350
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	15	540+105	21,5	752,5
Összesen	31,5	1134+105	31,5	1102,5
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2,5	90	1	35
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1	36	2,5	87,5
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+105	35	1225

A részsakképesítés oktatására fordítható idő **1521** óra (540+105+752,5+36+87,5) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja évfolyamonként

		Szakközépiskolai felnőtt képzés közismereti oktatás nélkül esti tagozat				
		SZH/1 évfolyam			SZH/2 évfolyam	
		heti óraszám		heti óraszám	heti óraszám	
		e	gy		e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Összesen	5	10	105	6,5	15
	Összesen	15			21,5	
11371-12 Biztonságos munkavégzés	Biztonságos munkavégzés alapjai				1,5	
	Biztonságos munkavégzés gyakorlata		2			
10224-12 Alapvető tömörfa megmunkálás	Faipari szakmai és gépismeret	2			2	
	Faipari szakmai gyakorlat		4			6
10225-12 Asztalosipari szerelés	Asztalosipari szerelési ismeretek	2			1	
	Asztalosipari szerelési gyakorlat		2			4
10228-12 Gépkezelés	Gépkezelési ismeretek	1			2	
	Gépkezelési gyakorlat		2			5

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tanuló a szakképzési kerettanterv alapján készített szakmai programban a szorgalmi időszakra meghatározott gyakorlati óraszámokon és az összefüggő szakmai gyakorlatra meghatározott óraszámokon felül gyakorlati foglalkozáson való részvételre nem kötelezhető.

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt szabadsáv (szabadon hagyott időkeret) felhasználása, a tantárgyak heti óraszámát évfolyamonként

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Szakközépiskolai felnőtt képzés közismereti oktatás nélkül esti tagozat				
		SZH/1 évfolyam		SZH/2 évfolyam		
		heti óraszám		heti óraszám	heti óraszám	
		e	gy		e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Összesen	5	10	105	6,5	15
	Összesen	15			21,5	
11371-12 Biztonságos munkavégzés	Biztonságos munkavégzés alapjai				0,5	
	Biztonságos munkavégzés gyakorlata					
10224-12 Alapvető tömörfa megmunkálás	Faipari szakmai és gépismeret	0,5				
	Faipari szakmai gyakorlat		0,5			0,5
10225-12 Asztalosipari szerelés	Asztalosipari szerelési ismeretek					
	Asztalosipari szerelési gyakorlat					0,5
10228-12 Gépkezelés	Gépkezelési ismeretek					
	Gépkezelési gyakorlat					1

Mellékletek

Építőipari ágazati projektek

Építőipari ágazat 1. projekt (kőműves)

Projektfeladat leírása

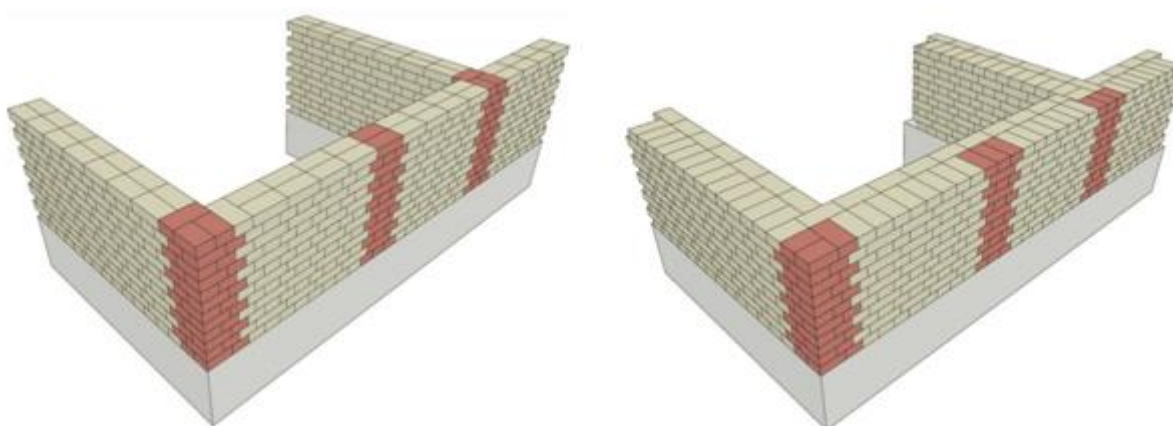
Ágazat, szakma: Építőipari ágazat

A megvalósítás tervezett ideje: 9. évfolyam második félév.

Projekttermék neve, leírása:

Falazási feladat készítése

A feladat falsarok vagy falcsatlakozásos falszakasz készítése tetszőleges falazó elemből 5 sor magasságban, összeségében 2 m hosszúságban. A falszakaszt vízszigetelő aljzatra kell építeni függőlegesen, a fugavastagságot és a kötéseket a falazóelem típusának megfelelően kell kialakítani. A falazatot vakolatlan kivitelben kell elkészíteni.

Feladat:

- Konzultáljon az oktatóival a szerkezet kialakításának lehetőségeiről!
- Válassza ki az alkalmazni kívánt szerkezeti megoldásokat. Válasszon falazóelem típust!
- Készítsen vázlatot az elkészítendő szerkezetről!
- Konzultáljon az oktatóval, közösen finomítsák a szerkezeti megoldásokat!
- Készítsen műszaki rajzokat a termékről (felülnézeti rajz M1:20, kötési rajzok M1:20)!
- Készítse el a falazat anyagszükséglet számítását!
- Ismertesse a felhasznált anyagok tulajdonságait, a felhasználásuk során előforduló problémákat!
- Írja le technológiai lépések sorrendjét időrendben az egyes lépéseknél írja le a munkabiztonság szempontjából fontos szabályokat!
- A fontosabb lépéseket fényképezze le és a fotókat gyűjtse össze!
- A falszakasz tervezése és készítése során folyamatosan konzultáljon oktatóival!
- Az elkészült leírásokat, dokumentumokat illesze össze egy teljes dokumentációba!

A feladat elkészítésének és a dokumentáció leadásának határideje:

Vázlat határideje:

Rajzok elkészítésének határideje:

Kalkulációs táblázatok elkészítésének határideje:

Szöveges dokumentumok elkészítésének határideje:

A produktum elkészítésének határideje:

A komplett dokumentáció elkészítésének határideje:

Projektvezető neve:

Projekt értékelőlapja:

Építőipari kivitelezési alapismeretek

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

.....

Építőipari alapismeretek

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

.....

Munka- és környezetvédelem

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

.....

Építőipari rajzi alapismeretek

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

.....

Összefoglaló szöveges értékelés:

.....

.....

.....

.....

.....

A projekt záró érdemjegye:..... Projekt vezető aláírása:

Projekt oktatói feladatok

Építőipari kivitelezési alapismeretek

Szükséges óra:	4 óra
Szükséges eszközök:	Habarcskeverő Lapát Kőműveskalapács Ytong fűrész Kőműveskanál Szerpenyő Tapétavágó Ácsceruza Víz mérték Sor osztó Mérő és rajzoló eszközök
Szükséges anyagok:	A feladat típusának megfelelő falazó elemek Szigetelő lemez Habarcs Víz
Alkalmazott ismeretek:	Mérés, jelölés Falazó elem darabolása Fal kötések Habarcs keverés Falazás

Építőipari alapismeretek

Szükséges óra:	8 óra
Szükséges eszközök:	Digitális oktatást támogató eszközök
Szükséges anyagok:	-
Alkalmazott ismeretek:	Falazóelem típusok és tulajdonságaik Falazóelem kötések Habarcs típusok és tulajdonságaik Falazás technológiája Anyagmennyiség számítások Az összegyűjtött dokumentumok egydokumentumba szerkesztése

Munka- és környezetvédelem

Szükséges óra:	4 óra
Szükséges eszközök:	Digitális oktatást támogató eszközök
Szükséges anyagok:	-
Alkalmazott ismeretek:	Biztonságos anyagmozgatás, tárolás Biztonságos munkavégzés kézi szerszámokkal Habarcskeverőgép biztonságtechnikája

Építőipari rajzi alapismeretek

Szükséges óra:	6 óra
Szükséges eszközök:	Digitális oktatást támogató eszközök
Szükséges anyagok:	-
Alkalmazott ismeretek:	Vetületi ábrázolás készség szintű alkalmazása Kötési rajz készítése

Építőipari ágazat 2. projekt (kőműves)

Projektfeladat leírása

Ágazat, szakma: Építőipari ágazat

A megvalósítás tervezett ideje: 9. évfolyam második félév.

Projekttermék neve, leírása:

Falazási feladat készítése

A feladat pillér készítése tetszőleges falazó elemből 8 sor magasságban. A pillér helyét ki kell tűzni és vízszigetelő aljzatra kell építeni függőlegesen, a fugavastagságot és a kötéseket a falazóelem típusának megfelelően kell kialakítani. A falazatot vakolatlan kivitelben kell elkészíteni.

Feladat:

- Konzultáljon az oktatóival a szerkezet kialakításának lehetőségeiről!
- Válassza ki az alkalmazni kívánt szerkezeti megoldásokat. Válasszon falazóelem típust!
- Készítsen vázlatot az elkészítendő szerkezetről!
- Konzultáljon az oktatóval, közösen finomítsák a szerkezeti megoldásokat!
- Készítsen műszaki rajzokat a termékről (felülnézeti rajz M1:20, kötési rajzok M1:20)!
- Készítse el a falazat anyagszükséglet számítását!
- Ismertesse a felhasznált anyagok tulajdonságait, a felhasználásuk során előforduló problémákat!
- Írja le technológiai lépések sorrendjét időrendben az egyes lépéseknél írja le a munkabiztonság szempontjából fontos szabályokat!
- A fontosabb lépéseket fényképezze le és a fotókat gyűjtse össze!
- A pillér tervezése és készítése során folyamatosan konzultáljon oktatóival!
- Az elkészült leírásokat, dokumentumokat illesze össze egy teljes dokumentációba!

A feladat elkészítésének és a dokumentáció leadásának határideje:

Vázlat határideje:

Rajzok elkészítésének határideje:

Kalkulációs táblázatok elkészítésének határideje:

Szöveges dokumentumok elkészítésének határideje:

A produktum elkészítésének határideje:

A komplett dokumentáció elkészítésének határideje:

Projektvezető neve:

Projekt értékelőlapja:

Építőipari kivitelezési alapismeretek

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

.....

Építőipari alapismeretek

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

.....

Munka- és környezetvédelem

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

.....

Építőipari rajzi alapismeretek

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

.....

Összefoglaló szöveges értékelés:

.....

.....

.....

.....

.....

A projekt záró érdemjegye:..... Projekt vezető aláírása:

Projekt oktatói feladatok

Építőipari kivitelezési alapismeretek

Szükséges óra:	4 óra
Szükséges eszközök:	Habarcskeverő Lapát Kőműveskalapács Ytong fűrész Kőműveskanál Szerpenyő Tapétavágó Ácsceruza Vízérték Sor osztó Mérő és rajzoló eszközök
Szükséges anyagok:	A feladat típusának megfelelő falazó elemek Szigetelő lemez Habarcs Víz
Alkalmazott ismeretek:	Mérés, jelölés Falazó elem darabolása Fal kötések Habarcs keverés Falazás

Építőipari alapismeretek

Szükséges óra:	8 óra
Szükséges eszközök:	Digitális oktatást támogató eszközök
Szükséges anyagok:	-
Alkalmazott ismeretek:	Falazóelem típusok és tulajdonságaik Falazóelem kötések Pillér típusok Habarcs típusok és tulajdonságaik Falazás technológiája Anyagmennyiség számítások Az összegyűjtött dokumentumok egydokumentumba szerkesztése

Munka- és környezetvédelem

Szükséges óra:	4 óra
Szükséges eszközök:	Digitális oktatást támogató eszközök
Szükséges anyagok:	-
Alkalmazott ismeretek:	Biztonságos anyagmozgatás, tárolás Biztonságos munkavégzés kézi szerszámokkal Habarcskeverőgép biztonságtechnikája

Építőipari rajzi alapismeretek

Szükséges óra:	6 óra
Szükséges eszközök:	Digitális oktatást támogató eszközök
Szükséges anyagok:	-
Alkalmazott ismeretek:	Vetületi ábrázolás készség szintű alkalmazása Kötési rajz készítése

Építőipari ágazat 3. projekt (burkoló)

Projektfeladat leírása

Ágazat, szakma: Építőipari ágazat

A megvalósítás tervezett ideje: 9. évfolyam második félév.

Projekttermék neve, leírása:

Falburkolási feladat készítése

A feladat ragasztott csempeburkolat készítése tetszőleges falazó csempe típusból 3 m² falfelületen. A burkolt falszakasz széleit egyenes élkialakítással kell elkészíteni. A fugákat egyenletesen, a burkolóelemeket egy síkban kell elhelyezni.

Feladat:

- Konzultáljon az oktatóival a szerkezet kialakításának lehetőségeiről!
- Válassza ki az alkalmazni kívánt szerkezeti megoldásokat. Válasszon burkolóelem típust!
- Készítsen vázlatot az elkészítendő burkolatról!
- Konzultáljon az oktatóval, közösen finomítsák a szerkezeti megoldásokat!
- Készítsen műszaki rajzokat a termékről (falnézeti rajz, csempekiosztás M1:20)!
- Készítse el a burkolat anyagszükséglet számítását!
- Ismertesse a felhasznált anyagok tulajdonságait, a felhasználásuk során előforduló problémákat!
- Írja le technológiai lépések sorrendjét időrendben az egyes lépéseknél írja le a munkabiztonság szempontjából fontos szabályokat!
- A fontosabb lépéseket fényképezze le és a fotókat gyűjtse össze!
- A burkolat tervezése és készítése során folyamatosan konzultáljon oktatóival!
- Az elkészült leírásokat, dokumentumokat illesze össze egy teljes dokumentációba!

A feladat elkészítésének és a dokumentáció leadásának határideje:

Vázlat határideje:

Rajzok elkészítésének határideje:

Kalkulációs táblázatok elkészítésének határideje:

Szöveges dokumentumok elkészítésének határideje:

A produktum elkészítésének határideje:

A komplett dokumentáció elkészítésének határideje:

Projektvezető neve:

Győri SZC Gábor László Építő- és Faipari
Szakképző Iskola
9024, Győr, Nádor tér 4.

Szakmai Program
2020.

Projekt értékelőlapja:

Építőipari kivitelezési alapismeretek

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

Építőipari alapismeretek

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

Munka- és környezetvédelem

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

Építőipari rajzi alapismeretek

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

Összefoglaló szöveges értékelés:

.....

.....

.....

A projekt záró érdemjegye:..... Projekt vezető aláírása:

Projekt oktatói feladatok

Építőipari kivitelezési alapismeretek

Szükséges óra:	7 óra
Szükséges eszközök:	Keverőszár, fúró Vödör Gumikalapács Csempevágó Fogas glettvas Szerpenyő Fugatisztító Szintező ék Fugamosó Ácsceruza Vízmérték Mérő és rajzoló eszközök
Szükséges anyagok:	A feladat típusának megfelelő falburkoló elemek Csempe ragasztó Fuga kereszt Fugázó anyag Víz
Alkalmazott ismeretek:	Mérés, jelölés Csempe darabolása Ragasztó felhordása Csempe burkolat készítése Fuga kitöltés

Építőipari alapismeretek

Szükséges óra:	8 óra
Szükséges eszközök:	Digitális oktatást támogató eszközök
Szükséges anyagok:	-
Alkalmazott ismeretek:	Csempe típusok és tulajdonságaik Csempe kiosztás módjai Csemperagasztó típusok és tulajdonságaik Ragasztott falburkolat készítés technológiája Anyagmennyiség számítások Az összegyűjtött dokumentumok egydokumentumba szerkesztése

Munka- és környezetvédelem

Szükséges óra:	4 óra
Szükséges eszközök:	Digitális oktatást támogató eszközök
Szükséges anyagok:	-
Alkalmazott ismeretek:	Biztonságos anyagmozgatás, tárolás Biztonságos munkavégzés kézi szerszámokkal Kisgépek (ragasztókeverés) biztonságtechnikája

Építőipari rajzi alapismeretek

Szükséges óra:	6 óra
Szükséges eszközök:	Digitális oktatást támogató eszközök
Szükséges anyagok:	-
Alkalmazott ismeretek:	Vetületi ábrázolás készség szintű alkalmazása Falnézeti rajz készítése

Építőipari ágazat 4. projekt (burkoló)

Projektfeladat leírása

Ágazat, szakma: Építőipari ágazat

A megvalósítás tervezett ideje: 9. évfolyam második félév.

Projekttermék neve, leírása:

Padló burkolási feladat készítése

A feladat ragasztott padlóburkolat készítése tetszőleges járólap típusból 3 m² falfelületen. Az aljzatot ki kell egyenlíteni. A burkolt felület széleit egyenes élkialakítással kell elkészíteni. A fugákat egyenletesen, a burkolóelemeket egy síkban kell elhelyezni.

Feladat:

- Konzultáljon az oktatóival a szerkezet kialakításának lehetőségeiről!
- Válassza ki az alkalmazni kívánt szerkezeti megoldásokat. Válasszon burkolóelem típust!
- Készítsen vázlatot az elkészítendő burkolatról!
- Konzultáljon az oktatóval, közösen finomítsák a szerkezeti megoldásokat!
- Készítsen műszaki rajzokat a termékről (felülnézeti rajz, burkolóelem kiosztás M1:20)!
- Készítse el a burkolat anyagszükséglet számítását!
- Ismertesse a felhasznált anyagok tulajdonságait, a felhasználásuk során előforduló problémákat!
- Írja le technológiai lépések sorrendjét időrendben az egyes lépéseknél írja le a munkabiztonság szempontjából fontos szabályokat!
- A fontosabb lépéseket fényképezze le és a fotókat gyűjtse össze!
- A burkolat tervezése és készítése során folyamatosan konzultáljon oktatóival!
- Az elkészült leírásokat, dokumentumokat illesze össze egy teljes dokumentációba!

A feladat elkészítésének és a dokumentáció leadásának határideje:

Vázlat határideje:

Rajzok elkészítésének határideje:

Kalkulációs táblázatok elkészítésének határideje:

Szöveges dokumentumok elkészítésének határideje:

A produktum elkészítésének határideje:

A komplett dokumentáció elkészítésének határideje:

Projektvezető neve:

Projekt értékelőlapja:

Építőipari kivitelezési alapismeretek

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

.....

Építőipari alapismeretek

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

.....

Munka- és környezetvédelem

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

.....

Építőipari rajzi alapismeretek

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

.....

Összefoglaló szöveges értékelés:

.....

.....

.....

.....

.....

A projekt záró érdemjegye:..... Projekt vezető aláírása:

Projekt oktatói feladatok

Építőipari kivitelezési alapismeretek

Szükséges óra:	7 óra
Szükséges eszközök:	Keverőszár, fúró Vödör Gumikalapács Csempevágó Fogas glettvas Serpényő Fugatisztító Szintező ék Fugamosó Ácsceruza Vízmérték Mérő és rajzoló eszközök
Szükséges anyagok:	A feladat típusának megfelelő padlóburkoló elemek Csempe ragasztó Aljzatkiegyenlítő Fuga kereszt Fugázó anyag Víz
Alkalmazott ismeretek:	Mérés, jelölés Járólap darabolása Aljzat kiegyenlítés Ragasztó felhordása Padló burkolat készítése Fuga kitöltés

Építőipari alapismeretek

Szükséges óra:	8 óra
Szükséges eszközök:	Digitális oktatást támogató eszközök
Szükséges anyagok:	-
Alkalmazott ismeretek:	Járólap típusok és tulajdonságaik Járólap kiosztás módjai Csemperagasztó típusok és tulajdonságaik Ragasztott padlóburkolat készítés technológiája Anyagmennyiség számítások Az összegyűjtött dokumentumok egydokumentumba szerkesztése

Munka- és környezetvédelem

Szükséges óra:	4 óra
Szükséges eszközök:	Digitális oktatást támogató eszközök
Szükséges anyagok:	-
Alkalmazott ismeretek:	Biztonságos anyagmozgatás, tárolás Biztonságos munkavégzés kézi szerszámokkal Kisgépek (ragasztókeverés) biztonságtechnikája

Építőipari rajzi alapismeretek

Szükséges óra:	6 óra
Szükséges eszközök:	Digitális oktatást támogató eszközök
Szükséges anyagok:	-
Alkalmazott ismeretek:	Vetületi ábrázolás készség szintű alkalmazása felülnézeti rajz készítése

Építőipari ágazat 5. projekt (burkoló)

Projektfeladat leírása

Ágazat, szakma: Építőipari ágazat

A megvalósítás tervezett ideje: 9. évfolyam második félév.

Projekttermék neve, leírása:

Térburkolási feladat készítése

A feladat térkőburkolat készítése tetszőleges térkő típusból 3 m² falfelületen. Az aljzatot elő kell készíteni. A burkolt felület széleit egyenes élkialakítással kell elkészíteni. A burkolóelemeket egy síkban kell elhelyezni.

Feladat:

- Konzultáljon az oktatóival a szerkezet kialakításának lehetőségeiről!
- Válassza ki az alkalmazni kívánt szerkezeti megoldásokat. Válasszon burkolóelem típust!
- Készítsen vázlatot az elkészítendő burkolatról!
- Konzultáljon az oktatóval, közösen finomítsák a szerkezeti megoldásokat!
- Készítsen műszaki rajzokat a termékről (felülnézeti rajz, burkolóelem kiosztás M1:20)!
- Készítse el a burkolat anyagszükséglet számítását!
- Ismertesse a felhasznált anyagok tulajdonságait, a felhasználásuk során előforduló problémákat!
- Írja le technológiai lépések sorrendjét időrendben az egyes lépéseknél írja le a munkabiztonság szempontjából fontos szabályokat!
- A fontosabb lépéseket fényképezze le és a fotókat gyűjtse össze!
- A burkolat tervezése és készítése során folyamatosan konzultáljon oktatóival!
- Az elkészült leírásokat, dokumentumokat illesze össze egy teljes dokumentációba!

A feladat elkészítésének és a dokumentáció leadásának határideje:

Vázlat határideje:

Rajzok elkészítésének határideje:

Kalkulációs táblázatok elkészítésének határideje:

Szöveges dokumentumok elkészítésének határideje:

A produktum elkészítésének határideje:

A komplett dokumentáció elkészítésének határideje:

Projektvezető neve:

Projekt értékelőlapja:

Építőipari kivitelezési alapismeretek

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

.....

Építőipari alapismeretek

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

.....

Munka- és környezetvédelem

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

.....

Építőipari rajzi alapismeretek

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

.....

Összefoglaló szöveges értékelés:

.....

.....

.....

.....

.....

A projekt záró érdemjegye:..... Projekt vezető aláírása:

Projekt oktatói feladatok

Építőipari kivitelezési alapismeretek

Szükséges óra:	14 óra
Szükséges eszközök:	Lapát Gumikalapács Térkő daraboló Seprű Ácsceruza Vízmérték Mérő és rajzoló eszközök
Szükséges anyagok:	A feladat típusának megfelelő térkő elemek Homok Kavics
Alkalmazott ismeretek:	Mérés, jelölés Aljzat előkészítés Térkő darabolása Térkőburkolat készítés Fuga kitöltés

Építőipari alapismeretek

Szükséges óra:	8 óra
Szükséges eszközök:	Digitális oktatást támogató eszközök
Szükséges anyagok:	-
Alkalmazott ismeretek:	Térkő típusok és tulajdonságai Térkő kiosztás módjai Aljzat előkészítés anyagai és folyamata Térkő burkolat készítés technológiája Anyagmennyiség számítások Az összegyűjtött dokumentumok egydokumentumba szerkesztése

Munka- és környezetvédelem

Szükséges óra:	4 óra
Szükséges eszközök:	Digitális oktatást támogató eszközök
Szükséges anyagok:	-
Alkalmazott ismeretek:	Biztonságos anyagmozgatás, tárolás Biztonságos munkavégzés kézi szerszámokkal Kisgépek (ragasztókeverés) biztonságtechnikája

Építőipari rajzi alapismeretek

Szükséges óra:	6 óra
Szükséges eszközök:	Digitális oktatást támogató eszközök
Szükséges anyagok:	-
Alkalmazott ismeretek:	Vetületi ábrázolás készség szintű alkalmazása felülnézeti rajz készítése

Építőipari ágazat 6. projekt (festő)

Projektfeladat leírása

Ágazat, szakma: Építőipari ágazat

A megvalósítás tervezett ideje: 9. évfolyam második félév.

Projekttermék neve, leírása:

Festési feladat készítése

A feladat mészfestés készítése két színben tagolt felületen 4 m² falfelületen. A falat elő kell készíteni. A festett felület széleit egyenes élkialakítással kell elkészíteni. A festésnek egyenletesen, és az adott színnél azonos árnyalatban kell a falfelületet takarni.

Feladat:

- Konzultáljon az oktatóival a festék felhordásának lehetőségeiről!
- Válassza ki az alkalmazni kívánt megoldásokat. Válasszon szint!
- Készítsen vázlatot az elkészítendő falfelületről!
- Konzultáljon az oktatóval, közösen finomítsák a megoldásokat!
- Készítsen műszaki rajzokat a termékről (falnézeti rajz; M1:20)!
- Készítse el az anyagszükséglet számításokat!
- Ismertesse a felhasznált anyagok tulajdonságait, a felhasználásuk során előforduló problémákat!
- Írja le technológiai lépések sorrendjét időrendben az egyes lépéseknél írja le a munkabiztonság szempontjából fontos szabályokat!
- A fontosabb lépéseket fényképezze le és a fotókat gyűjtse össze!
- A festés tervezése és készítése során folyamatosan konzultáljon oktatóival!
- Az elkészült leírásokat, dokumentumokat illesze össze egy teljes dokumentációba!

A feladat elkészítésének és a dokumentáció leadásának határideje:

Vázlat határideje:

Rajzok elkészítésének határideje:

Kalkulációs táblázatok elkészítésének határideje:

Szöveges dokumentumok elkészítésének határideje:

A produktum elkészítésének határideje:

A komplett dokumentáció elkészítésének határideje:

Projektvezető neve:

Győri SZC Gábor László Építő- és Faipari
Szakképző Iskola
9024, Győr, Nádor tér 4.

Szakmai Program
2020.

Projekt értékelőlapja:

Építőipari kivitelezési alapismeretek

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

Építőipari alapismeretek

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

Munka- és környezetvédelem

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

Építőipari rajzi alapismeretek

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

Összefoglaló szöveges értékelés:

.....

.....

.....

A projekt záró érdemjegye:..... Projekt vezető aláírása:

Projekt oktatói feladatok

Építőipari kivitelezési alapismeretek

Szükséges óra:	14 óra
Szükséges eszközök:	Keverőszár, fúró Vödör Ecsetek Vonalzó Sablon Glettvás Serpentyő Spakli Ceruza Vízmérték Mérő és rajzoló eszközök
Szükséges anyagok:	Mézfesték Színezőpaszta Glett anyag Maszkolószalag Víz
Alkalmazott ismeretek:	Mérés, jelölés Létrahasználat Felület előkészítés (glettelés) Színkeverés Mézfestés technikája

Építőipari alapismeretek

Szükséges óra:	8 óra
Szükséges eszközök:	Digitális oktatást támogató eszközök
Szükséges anyagok:	-
Alkalmazott ismeretek:	Mész, mészfestékek Színtan Glett típusok és tulajdonságai Glettelés technológiája Mészfestés technológiája Anyagmennyiség számítások Az összegyűjtött dokumentumok egydokumentumba szerkesztése

Munka- és környezetvédelem

Szükséges óra:	4 óra
Szükséges eszközök:	Digitális oktatást támogató eszközök
Szükséges anyagok:	-
Alkalmazott ismeretek:	Biztonságos anyagmozgatás, tárolás Biztonságos munkavégzés kézi szerszámokkal Kisgépek (festékkeverés) biztonságtechnikája

Építőipari rajzi alapismeretek

Szükséges óra:	6 óra
Szükséges eszközök:	Digitális oktatást támogató eszközök
Szükséges anyagok:	-
Alkalmazott ismeretek:	Vetületi ábrázolás készség szintű alkalmazása falnézeti rajz készítése

Építőipari ágazat 7. projekt (festő)

Projektfeladat leírása

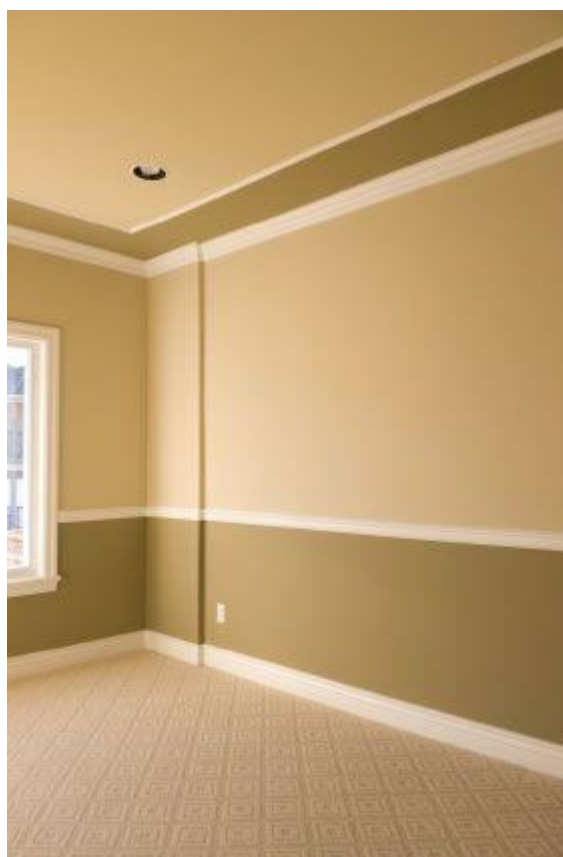
Ágazat, szakma: Építőipari ágazat

A megvalósítás tervezett ideje: 9. évfolyam második félév.

Projekttermék neve, leírása:

Festési feladat készítése

A feladat műgyanta alapú festés készítése két színben tagolt felületen 4 m² falfelületen. A falat elő kell készíteni. A festett felület széléit egyenes élkialakítással kell elkészíteni. A festésnek egyenletesen, és az adott színnél azonos árnyalatban kell a falfelületet takarni.

Feladat:

- Konzultáljon az oktatóival a festék felhordásának lehetőségeiről!
- Válassza ki az alkalmazni kívánt megoldásokat. Válasszon szint!
- Készítsen vázlatot az elkészítendő falfelületről!
- Konzultáljon az oktatóval, közösen finomítsák a megoldásokat!
- Készítsen műszaki rajzokat a termékről (falnézeti rajz; M1:20)!
- Készítse el az anyagszükséglet számításokat!
- Ismertesse a felhasznált anyagok tulajdonságait, a felhasználásuk során előforduló problémákat!
- Írja le technológiai lépések sorrendjét időrendben az egyes lépéseknél írja le a munkabiztonság szempontjából fontos szabályokat!
- A fontosabb lépéseket fényképezze le és a fotókat gyűjtse össze!
- A festés tervezése és készítése során folyamatosan konzultáljon oktatóival!
- Az elkészült leírásokat, dokumentumokat illesze össze egy teljes dokumentációba!

A feladat elkészítésének és a dokumentáció leadásának határideje:

Vázlat határideje:

Rajzok elkészítésének határideje:

Kalkulációs táblázatok elkészítésének határideje:

Szöveges dokumentumok elkészítésének határideje:

A produktum elkészítésének határideje:

A komplett dokumentáció elkészítésének határideje:

Projektvezető neve:

Győri SZC Gábor László Építő- és Faipari
Szakképző Iskola
9024, Győr, Nádor tér 4.

Szakmai Program
2020.

Projekt értékelőlapja:

Építőipari kivitelezési alapismeretek

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

Építőipari alapismeretek

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

Munka- és környezetvédelem

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

Építőipari rajzi alapismeretek

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

Összefoglaló szöveges értékelés:

.....

.....

.....

A projekt záró érdemjegye:..... Projekt vezető aláírása:

Projekt oktatói feladatok

Építőipari kivitelezési alapismeretek

Szükséges óra:	14 óra
Szükséges eszközök:	Keverőszár, fúró Vödör Ecsetek Vonalzó Sablon Glettvás Serpényő Spakli Ceruza Vízmérték Mérő és rajzoló eszközök
Szükséges anyagok:	Diszperziós festék Színezőpaszta Glett anyag Maszkolószalag Víz
Alkalmazott ismeretek:	Mérés, jelölés Létrahasználat Felület előkészítés (glettelés) Színkeverés Műgyanta alapú festék felhordásának technikája

Építőipari alapismeretek

Szükséges óra:	8 óra
Szükséges eszközök:	Digitális oktatást támogató eszközök
Szükséges anyagok:	-
Alkalmazott ismeretek:	Műgyanta festékek Színtan Glett típusok és tulajdonságaik Glettelés technológiája Műgyanta alapú festékek felhordásának technológiája Anyagmennyiség számítások Az összegyűjtött dokumentumok egydokumentumba szerkesztése

Munka- és környezetvédelem

Szükséges óra:	4 óra
Szükséges eszközök:	Digitális oktatást támogató eszközök
Szükséges anyagok:	-
Alkalmazott ismeretek:	Biztonságos anyagmozgatás, tárolás Biztonságos munkavégzés kézi szerszámokkal Kisgépek (festékkverés) biztonságtechnikája

Építőipari rajzi alapismeretek

Szükséges óra:	6 óra
Szükséges eszközök:	Digitális oktatást támogató eszközök
Szükséges anyagok:	-
Alkalmazott ismeretek:	Vetületi ábrázolás készség szintű alkalmazása falnézeti rajz készítése

Építőipari ágazat 8. projekt (festő)

Projektfeladat leírása

Ágazat, szakma: Építőipari ágazat

A megvalósítás tervezett ideje: 9. évfolyam második félév.

Projekttermék neve, leírása:

Mázolási feladat készítése

A feladat mázolás készítése tagolt fa vagy fém felületen (pl.: nyílászáró) 4 m² felületen.

A felületet elő kell készíteni. A festésnek egyenletesen, és azonos árnyalatban kell a felületet takarni.

Feladat:

- Konzultáljon az oktatóival a festék felhordásának lehetőségeiről!
- Válassza ki az alkalmazni kívánt megoldásokat. Válasszon szint!
- Készítsen vázlatot az elkészítendő felületről!
- Konzultáljon az oktatóval, közösen finomítsák a megoldásokat!
- Készítsen műszaki rajzokat a termékről (falnézeti rajz; M1:20)!
- Készítse el az anyagszükséglet számításokat!
- Ismertesse a felhasznált anyagok tulajdonságait, a felhasználásuk során előforduló problémákat!
- Írja le technológiai lépések sorrendjét időrendben az egyes lépéseknél írja le a munkabiztonság szempontjából fontos szabályokat!
- A fontosabb lépéseket fényképezze le és a fotókat gyűjtse össze!
- A festés tervezése és készítése során folyamatosan konzultáljon oktatóival!
- Az elkészült leírásokat, dokumentumokat illesze össze egy teljes dokumentációba!

A feladat elkészítésének és a dokumentáció leadásának határideje:

Vázlat határideje:

Rajzok elkészítésének határideje:

Kalkulációs táblázatok elkészítésének határideje:

Szöveges dokumentumok elkészítésének határideje:

A produktum elkészítésének határideje:

A komplett dokumentáció elkészítésének határideje:

Projektvezető neve:

Győri SZC Gábor László Építő- és Faipari
Szakképző Iskola
9024, Győr, Nádor tér 4.

Szakmai Program
2020.

Projekt értékelőlapja:

Építőipari kivitelezési alapismeretek

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

Építőipari alapismeretek

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

Munka- és környezetvédelem

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

Építőipari rajzi alapismeretek

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

Összefoglaló szöveges értékelés:

.....

.....

.....

.....

.....

A projekt záró érdemjegye:..... Projekt vezető aláírása:

Projekt oktatói feladatok

Építőipari kivitelezési alapismeretek

Szükséges óra:	14 óra
Szükséges eszközök:	Ecsetek Festő henger Vonalzó Sablon Csiszoló papucs Spakli Ceruza Vízmérték Mérő és rajzoló eszközök
Szükséges anyagok:	Lazúr vagy zománcfesték Alapozó festék Tapaszoló anyag anyag Maszkoló szalag Festék típusának megfelelő hígító
Alkalmazott ismeretek:	Mérés, jelölés Létrahasználat Felület előkészítés (csiszolás, tapaszolás) Mázolás technikája

Építőipari alapismeretek

Szükséges óra:	8 óra
Szükséges eszközök:	Digitális oktatást támogató eszközök
Szükséges anyagok:	-
Alkalmazott ismeretek:	Lazúrok, vagy zománcfestékek Tapasz anyagok és tulajdonságaik Tapaszolás technológiája Mázolás technológiája Anyagmennyiség számítások Az összegyűjtött dokumentumok egydokumentumba szerkesztése

Munka- és környezetvédelem

Szükséges óra:	4 óra
Szükséges eszközök:	Digitális oktatást támogató eszközök
Szükséges anyagok:	-
Alkalmazott ismeretek:	Biztonságos anyagmozgatás, tárolás Biztonságos munkavégzés kézi szerszámokkal Kisgépek (csiszolás) biztonságtechnikája

Építőipari rajzi alapismeretek

Szükséges óra:	2 óra
Szükséges eszközök:	Digitális oktatást támogató eszközök
Szükséges anyagok:	-
Alkalmazott ismeretek:	Vetületi ábrázolás készség szintű alkalmazása előlnézeti rajz készítése

Építőipari ágazat 9. projekt (ács)

Projektfeladat leírása

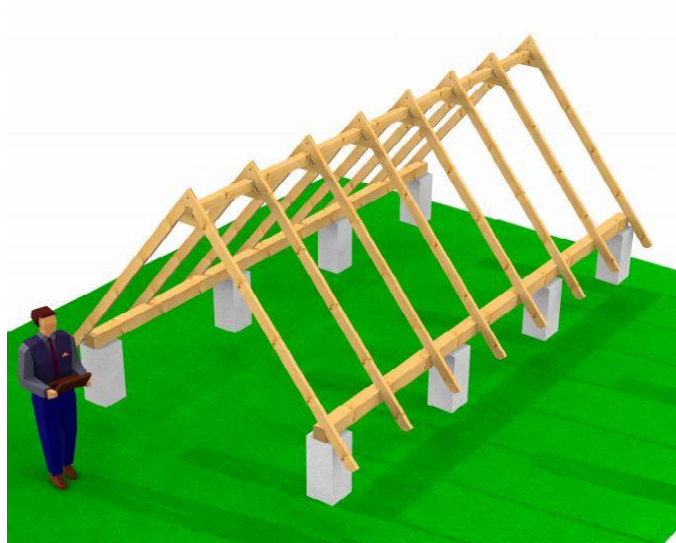
Ágazat, szakma: Építőipari ágazat

A megvalósítás tervezett ideje: 9. évfolyam második félév.

Projekttermék neve, leírása:

Ács szerkezet feladat készítése

A feladat egyszerű ács szerkezet készítése. Az alkatrészek közül egy típus hagyományos fakötéssel kapcsolódjon a többihez. A szerkezetet M1:5 méretarányban kell elkészíteni.

Feladat:

- Konzultáljon az oktatóival a szerkezet felépítésének lehetőségeiről!
- Válassza ki az alkalmazni kívánt megoldásokat.
- Készítsen vázlatot az elkészítendő szerkezetről!
- Konzultáljon az oktatóval, közösen finomítsák a megoldásokat!
- Készítsen műszaki rajzokat a termékről (metszetrajz; M1:10; zsinórpád M1:1)!
- Készítse el az anyagszükséglet számításokat!
- Ismertesse a felhasznált anyagok tulajdonságait, a felhasználásuk során előforduló problémákat!
- Írja le technológiai lépések sorrendjét időrendben az egyes lépéseknél írja le a munkabiztonság szempontjából fontos szabályokat!
- A fontosabb lépéseket fényképezze le és a fotókat gyűjtse össze!
- A festés tervezése és készítése során folyamatosan konzultáljon oktatóival!
- Az elkészült leírásokat, dokumentumokat illesze össze egy teljes dokumentációba!

A feladat elkészítésének és a dokumentáció leadásának határideje:

Vázlat határideje:

Rajzok elkészítésének határideje:

Kalkulációs táblázatok elkészítésének határideje:

Szöveges dokumentumok elkészítésének határideje:

A produktum elkészítésének határideje:

A komplett dokumentáció elkészítésének határideje:

Projektvezető neve:

Győri SZC Gábor László Építő- és Faipari
Szakképző Iskola
9024, Győr, Nádor tér 4.

Szakmai Program
2020.

Projekt értékelőlapja:

Építőipari kivitelezési alapismeretek

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

Építőipari alapismeretek

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

Munka- és környezetvédelem

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

Építőipari rajzi alapismeretek

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

Összefoglaló szöveges értékelés:

.....

.....

.....

A projekt záró érdemjegye:..... Projekt vezető aláírása:

Projekt oktatói feladatok

Építőipari kivitelezési alapismeretek

Szükséges óra:	14 óra
Szükséges eszközök:	Kézi fűrész Véső Pillanatszorító Kalapács Csavarbehajtó Ács derékszög Ceruza Mérő és rajzoló eszközök
Szükséges anyagok:	Lucfenyő fűrészáru Csavarok, szegek
Alkalmazott ismeretek:	Mérés, jelölés Szerkezet tervezése Zsinórpád készítés Fakötések készítése Szerkezet összeállítás Csavarozás, szegezés

Építőipari alapismeretek

Szükséges óra:	8 óra
Szükséges eszközök:	Digitális oktatást támogató eszközök
Szükséges anyagok:	-
Alkalmazott ismeretek:	Fenyő építő anyagok tulajdonságai Ács szerkezeti kötések Ácsszerkezet készítés technológiája Anyagmennyiség számítások Az összegyűjtött dokumentumok egydokumentumba szerkesztése

Munka- és környezetvédelem

Szükséges óra:	4 óra
Szükséges eszközök:	Digitális oktatást támogató eszközök
Szükséges anyagok:	-
Alkalmazott ismeretek:	Biztonságos anyagmozgatás, tárolás Biztonságos munkavégzés kézi szerszámokkal Kisgépek (csavarbehajtó) biztonságtechnikája

Építőipari rajzi alapismeretek

Szükséges óra:	2 óra
Szükséges eszközök:	Digitális oktatást támogató eszközök
Szükséges anyagok:	-
Alkalmazott ismeretek:	Vetületi ábrázolás készség szintű alkalmazása metszetrajz készítése

Építőipari ágazat 10. projekt (tetőfedő)

Projektfeladat leírása

Ágazat, szakma: Építőipari ágazat

A megvalósítás tervezett ideje: 9. évfolyam második félév.

Projekttermék neve, leírása:

Egyszerű tetőfedési feladat készítése

A feladat Egyszerű tetőfelület fedésének készítése, szabadon választott tetőfedő anyagból. A választott fedéstípusnak megfelelő aljzatot elő kell készíteni. A lefedett mintatetőnek tartalmaznia kell legalább 1m hosszúságban gerinc részt. A fedést legalább 5 m² felületen kell végezni és a felülethatároló éleinek egyenesnek kell lenniük.

Feladat:

- Konzultáljon az oktatóival a szerkezet felépítésének lehetőségeiről!
- Válassza ki az alkalmazni kívánt tetőfedő anyagokat.
- Készítsen vázlatot az elkészítendő szerkezetről!
- Konzultáljon az oktatóval, közösen finomítsák a megoldásokat!
- Készítsen műszaki rajzokat a termékről (metszetrajz; M1:5; léckiosztás M1:10)!
- Készítse el az anyagszükséglet számításokat!
- Ismertesse a felhasznált anyagok tulajdonságait, a felhasználásuk során előforduló problémákat!
- Írja le technológiai lépések sorrendjét időrendben az egyes lépéseknél írja le a munkabiztonság szempontjából fontos szabályokat!
- A fontosabb lépéseket fényképezze le és a fotókat gyűjtse össze!
- A festés tervezése és készítése során folyamatosan konzultáljon oktatóival!
- Az elkészült leírásokat, dokumentumokat illesze össze egy teljes dokumentációba!

A feladat elkészítésének és a dokumentáció leadásának határideje:

Vázlat határideje:

Rajzok elkészítésének határideje:

Kalkulációs táblázatok elkészítésének határideje:

Szöveges dokumentumok elkészítésének határideje:

A produktum elkészítésének határideje:

A komplett dokumentáció elkészítésének határideje:

Projektvezető neve:

Győri SZC Gábor László Építő- és Faipari
Szakképző Iskola
9024, Győr, Nádor tér 4.

Szakmai Program
2020.

Projekt értékelőlapja:

Építőipari kivitelezési alapismeretek

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

Építőipari alapismeretek

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

Munka- és környezetvédelem

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

Építőipari rajzi alapismeretek

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

Összefoglaló szöveges értékelés:

.....

.....

.....

.....

.....

A projekt záró érdemjegye:..... Projekt vezető aláírása:

Projekt oktatói feladatok

Építőipari kivitelezési alapismeretek

Szükséges óra:	14 óra
Szükséges eszközök:	Kézi fűrész Kalapács Csavarbehajtó Tetőfedőanyag szabásához szükséges eszközök Fúró Ceruza Mérő és rajzoló eszközök
Szükséges anyagok:	Tetőfedő anyagok A fedőanyagnak megfelelő aljzat anyagok Kötöző drót Csavarok, szegek
Alkalmazott ismeretek:	Mérés, jelölés Szerkezet tervezése Tetőfedő anyagok szabása Szakszerű tető aljzat előkészítés Tetőfedés technikája

Építőipari alapismeretek

Szükséges óra:	8 óra
Szükséges eszközök:	Digitális oktatást támogató eszközök
Szükséges anyagok:	-
Alkalmazott ismeretek:	Tetőfedő anyagok Tetőfedő aljzat anyagok Tetőfedés technológiája Anyagmennyiség számítások Az összegyűjtött dokumentumok egydokumentumba szerkesztése

Munka- és környezetvédelem

Szükséges óra:	4 óra
Szükséges eszközök:	Digitális oktatást támogató eszközök
Szükséges anyagok:	-
Alkalmazott ismeretek:	Biztonságos anyagmozgatás, tárolás Biztonságos munkavégzés kézi szerszámokkal Magasban végzett munka Kisgépek (pl.:sarok köszörű) biztonságtechnikája

Építőipari rajzi alapismeretek

Szükséges óra:	2 óra
Szükséges eszközök:	Digitális oktatást támogató eszközök
Szükséges anyagok:	-
Alkalmazott ismeretek:	Vetületi ábrázolás készség szintű alkalmazása Metszetrajz készítése

Fa- és bútorigipari ágazati projektek

Fa és bútorigipari ágazat 1. projekt

Projektfeladat leírása

Ágazat, szakma: Fa és bútorigipari ágazat

A megvalósítás tervezett ideje: 9. évfolyam második félév.

Projekttermék neve, leírása:

Lap és lemezipari termékből készített kárpitozott ülőke

Az ülőke lap és lemezipari termékből (célszerűen laminált forgácslap vagy rétegelt lemez) készül kárpitozott ülőlappal. Formai kialakítását tekintve a korpuszát adó kávaszerkezet legalább két lapja a függőlegestől eltérő szögben döntött. A kávaszerkezet aljánál a káva belső felére tömörfa sarokerősítést kerül. Az ülőkére, a sarokerősítések alá, maximum 5 cm magas műanyag vagy keményfa talp szerelendő. Az ülőlap a kávaszerkezethez tetszőleges módon, de stabilan rögzül. Az ülőlap kárpitozott. Az ülőlapot forgácslap vagy rétegelt lemezre ragasztott 5 cm vastag szivaccsal, a sarkain kézi rejtett varrással kialakított műbőr vagy szövet bevonó anyaggal készül. A bevonó anyag rögzítése tetszőleges!

Feladat:

- Konzultáljon az oktatóival a szerkezet kialakításának lehetőségeiről!
- Válassza ki az alkalmazni kívánt szerkezeti megoldásokat. Válasszon alapanyagot!
- Készítsen vázlatot az elkészítendő szerkezetről!
- Konzultáljon az oktatóval, közösen finomítsák a szerkezeti megoldásokat!
- Készítsen műszaki rajzokat a termékről (csomóponti rajzok 3 db, jellegrajz M1:5)!
- Készítse el a termék műszaki leírását!
- Készítse el a termék szabásjegyzékét, anyagnormáját!
- Ismertesse a felhasznált anyagok tulajdonságait, a felhasználásuk során előforduló problémákat!
- Írja le technológiai lépések sorrendjét időrendben az egyes lépéseknél írja le a munkabiztonság szempontjából fontos szabályokat!
- A fontosabb lépéseket fényképezze le és a fotókat gyűjtse össze!
- A termék tervezése és készítése során folyamatosan konzultáljon oktatóival!

Győri SZC Gábor László Építő- és Faipari
Szakképző Iskola
9024, Győr, Nádor tér 4.

Szakmai Program
2020.

- Az elkészült leírásokat, dokumentumokat illessze össze egy teljes dokumentációba! A dokumentációhoz csatoljon Önéletrajzt!
- A dokumentációt e-mailben kell beadni.

A feladat elkészítésének és a dokumentáció leadásának határideje:

Vázlat határideje:

Rajzok elkészítésének határideje:

Kalkulációs táblázatok elkészítésének határideje:

Szöveges dokumentumok elkészítésének határideje:

A produktum elkészítésének határideje:

A komplett dokumentáció elkészítésének határideje:

Projektvezető neve:

Projekt értékelőlapja:

Fa- és bútortipari alap gyakorlat (fa szerkezet)

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

Fa- és bútortipari alap gyakorlat (kárpitozás)

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

Anyagismeret

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

Biztonságos munkavégzés

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

Digitális alapismeretek

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

Összefoglaló szöveges értékelés:

.....

.....

Győri SZC Gábor László Építő- és Faipari
Szakképző Iskola
9024, Győr, Nádor tér 4.

Szakmai Program
2020.

.....
A projekt záró érdemjegye:..... Projekt vezető aláírása:

Projekt oktatói feladatok

Fa- és bútoripari alap gyakorlat (fa szerkezet)

Szükséges óra:	14 óra
Szükséges eszközök:	Egyengető és vastagsági gyalugép Szabász körfűrész Pillanatszorítók Vasaló Merülő körfűrész Lamelló- vagy dominó maró, vagy pisztolyfűrő Kapocsbelövő Görbetű Csavarbehajtó Fúrószárak Mérő és rajzoló eszközök
Szükséges anyagok:	Forgácslap vagy rétegelt lemez Tömörfa Vasalható élzáró agyag Idegencsap Fa ragasztó Kapocs Varrócérna Talp Facsavar
Alkalmazott ismeretek:	Mérés, jelölés Fűrészelés Élzárás Fúrás Idegencsapok készítése Szerkezet összeállítása, szerelés Ragasztás Varrás

Bevonóanyag rögzítés

Fa- és bútortipari alap gyakorlat (kárpitozás)

Szükséges óra:	6 óra
Szükséges eszközök:	Szabász olló Tapétavágó Görbetű Csavarbehajtó Szórópisztoly Kapocs belövő Kompresszor
Szükséges anyagok:	Habszivacs 5cm-es Bevonó anyag Varrócérna Molinó Kapocs Kárpitos ragasztó
Alkalmazott ismeretek:	Mérés, jelölés Szabás Varrás Ragasztás Bevonó anyagrögzítés Kárpitozott elem rögzítése favázon

Anyagismeret

Szükséges óra:	8 óra
Szükséges eszközök:	Digitális oktatást támogató eszközök Szemléltető eszközök
Szükséges anyagok:	-
Alkalmazott ismeretek:	Forgácslap/Rétegelt lemez tulajdonságai Habszivacs tulajdonságai Csavar típusok és tulajdonságaik

A feladat típusának megfelelő bevonó anyagok
Kapcsok fajtái típusai
Cérnák

Biztonságos munkavégzés

Szükséges óra: 5 óra
Szükséges eszközök: Digitális oktatást támogató eszközök
Szükséges anyagok: -
Alkalmazott ismeretek: Biztonságos anyagmozgatás, tárolás
Biztonságos munkavégzés kézi szerszámokkal
Szabászati műveletek biztonságtechnikája
Kézi kisgépek biztonságtechnikája

Digitális alapismeretek

Szükséges óra: 10 óra
Szükséges eszközök: Számítógép
Szoftverek: word, excel
Szükséges anyagok: -
Alkalmazott ismeretek: Összefüggő szöveg szerkesztése formázása
Objektumok beágyazása szöveg környezetbe
(táblázat, kép beszúrása)
Táblázatok formázása
Táblázatok egyszerű cellaműveletei

Ábrázolási ismeretek

Szükséges óra: 20 óra
Szükséges eszközök: Digitális oktatást támogató eszközök
Szükséges anyagok: -
Alkalmazott ismeretek: Vetületi ábrázolás készség szintű alkalmazása
Metszetek készítése
Csomóponti rajzok készítése

Győri SZC Gábor László Építő- és Faipari
Szakképző Iskola
9024, Győr, Nádor tér 4.

Szakmai Program
2020.

Jelleg rajz készítése
Anyagjelölések alkalmazása
Méretezés alkalmazása
Szerkezeti kötések ábrázolása
Komplex szerkezet ábrázolása

Fa és bútorigipari ágazat 2. projekt

Projektfeladat leírása

Ágazat, szakma: Fa és bútorigipari ágazat

A megvalósítás tervezett ideje: 9. évfolyam második félév.

Projekttermék neve, leírása:

Konyhai ülőke

A konyhai ülőke tömör lucfenyőből készül kárpitozott ülőlappal. Formai kialakítását tekintve négy függőleges lábból négy az ülőlap alsó és a lábak felső végeinek síkjához illesztett felső kötőből, négy alsó kötőből és egy a felső kötőkhöz rögzített ülőlapból áll. A tömörfa alkatrészek saját csapos kötésekkel kapcsolódnak egymáshoz. Az ülőlapot a felső kötőkhöz kell rögzíteni. Az ülőlap agglomerált termékre ragasztással rögzített 2 cm vastag habszivacsból és az ülőlap alján kapcsolózással rögzített kárpitos bevonó anyagból áll. A tömörfa alkatrészeket felületkezelni kell!

Feladat:

- Konzultáljon az oktatóival a szerkezet kialakításának lehetőségeiről!
- Válassza ki az alkalmazni kívánt szerkezeti megoldásokat. Válasszon felületkezelő anyagot!
- Készítsen vázlatot az elkészítendő szerkezetről!
- Konzultáljon az oktatóval, közösen finomítsák a szerkezeti megoldásokat!
- Készítsen műszaki rajzokat a termékről (csomóponti rajzok 3 db, jellegrajz M1:5)!
- Készítse el a termék műszaki leírását!
- Készítse el a termék szabásjegyzékét, anyagnormáját!
- Ismertesse a felhasznált anyagok tulajdonságait, a felhasználásuk során előforduló problémákat!
- Írja le technológiai lépések sorrendjét időrendben az egyes lépéseknél írja le a munkabiztonság szempontjából fontos szabályokat!
- A fontosabb lépéseket fényképezze le és a fotókat gyűjtse össze!
- A termék tervezése és készítése során folyamatosan konzultáljon oktatóival!
- Az elkészült leírásokat, dokumentumokat illesze össze egy teljes dokumentációba!

A feladat elkészítésének és a dokumentáció leadásának határideje:

Vázlat határideje:

Rajzok elkészítésének határideje:

Kalkulációs táblázatok elkészítésének határideje:

Szöveges dokumentumok elkészítésének határideje:

A produktum elkészítésének határideje:

A komplett dokumentáció elkészítésének határideje:

Projektvezető neve:

Projekt értékelőlapja:

Fa- és bútortipari alap gyakorlat (fa szerkezet)

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

Fa- és bútortipari alap gyakorlat (kárpitózás)

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

Anyagismeret

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

Biztonságos munkavégzés

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

Digitális alapismeretek

Érdemjegy:

Tanár aláírása:

Szöveges értékelés:

.....

Összefoglaló szöveges értékelés:

.....

.....

Győri SZC Gábor László Építő- és Faipari
Szakképző Iskola
9024, Győr, Nádor tér 4.

Szakmai Program
2020.

.....
A projekt záró érdemjegye:..... Projekt vezető aláírása:

Projekt oktatói feladatok

Fa- és bútorigipari alap gyakorlat (fa szerkezet)

Szükséges óra:	21 óra
Szükséges eszközök:	Egyengető és vastagsági gyalugép Szabász körfűrész Pillanatszorítók Favésők Kézi fűrészek Kézi gyalu Felsőmaró Csavarbehajtó, fúró Fúrószárak Mérő és rajzoló eszközök Ecset
Szükséges anyagok:	Lucfenyő palló Forgácslap vagy rétegelt lemez Felületkezelő anyag Fa ragasztó Csiszoló papír vagy vászon különféle Facsavar
Alkalmazott ismeretek:	Mérés, jelölés Fűrészelés Vésés Csiszolás Fakötések készítése Szerkezet összeállítása Ragasztás Felület előkészítés Felület kezelés

Győri SZC Gábor László Építő- és Faipari
Szakképző Iskola
9024, Győr, Nádor tér 4.

Szakmai Program
2020.

Fa- és bútortipari alap gyakorlat (kárpitozás)

Szükséges óra:	3 óra
Szükséges eszközök:	Szabász olló Tapétavágó Csavarbehajtó Szórópisztoly Kapocs belövő Kompresszor
Szükséges anyagok:	Habszivacs 2cm-es Bevonó anyag Molinó Kapocs Kárpitos ragasztó
Alkalmazott ismeretek:	Mérés, jelölés Szabás Ragasztás Bevonó anyag rögzítés Kárpitozott elem rögzítése favázon

Anyagismeret

Szükséges óra:	4 óra
Szükséges eszközök:	Digitális oktatást támogató eszközök Szemléltető eszközök
Szükséges anyagok: -	
Alkalmazott ismeretek:	Luc fenyő tulajdonságai Forgácslap/Rétegelt lemez tulajdonságai Habszivacs tulajdonságai A feladatnak megfelelő bevonó tulajdonságai A feladatnak megfelelő felületkezelő tulajdonságai Csiszoló anyagok Kapcsok fajtái típusai

Biztonságos munkavégzés

Szükséges óra:	3 óra
Szükséges eszközök:	Digitális oktatást támogató eszközök
Szükséges anyagok: -	
Alkalmazott ismeretek:	Biztonságos anyagmozgatás, tárolás Biztonságos munkavégzés kézi szerszámokkal Vegyi anyagokkal történő munka, tárolás Kézi kisgépek biztonságtechnikája

Digitális alapismeretek

Szükséges óra:	6 óra
Szükséges eszközök:	Számítógép
	Szoftverek: word, excel
Szükséges anyagok: -	
Alkalmazott ismeretek:	Összefüggő szöveg szerkesztése formázása Objektumok beágyazása szöveg környezetbe (táblázat, kép beszúrása) Táblázatok formázása Táblázatok egyszerű cellaműveletei

Ábrázolási ismeretek

Szükséges óra:	12 óra
Szükséges eszközök:	Digitális oktatást támogató eszközök
Szükséges anyagok: -	
Alkalmazott ismeretek:	Vetületi ábrázolás készség szintű alkalmazása Metszetek készítése Csomóponti rajzok készítése Jelleg rajz készítése Anyagjelölések alkalmazása Méretezés alkalmazása Szerkezeti kötések ábrázolása Komplex szerkezet ábrázolása

A szakmai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések

A szakmai program érvényességi ideje

- A szakképző intézmény 2020. szeptember 1. napjától a szakképzési alapfeladatot ellátó telephelyen az 1/9., a köznevelési feladatot ellátó Intézményegységben a 9/E előkészítő évfolyamon és a Dobbantó programban szervezi meg először nevelő és oktató munkáját e szakmai program alapján.
- A szakmai program felmenő rendszerben kerül bevezetésre.
- Ezen szakmai program érvényességi ideje négy tanévre – azaz 2020. szeptember 1. napjától 2024. augusztus 31. napjáig – szól.

A szakmai program értékelése, felülvizsgálata

- A szakmai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását az oktatói testület folyamatosan vizsgálja.
 - Az oktatók, pedagógusok szakmai munkaközösségei minden tanév végén írásban értékelik a szakmai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.
- A 2020/2021. tanév során az oktatói testületnek el kell végeznie a szakmai program különböző programjainak – különösen a képzési program felülvizsgálatát, értékelését, és a szakmai program programjait módosítani, az ágazati alapoktatás bevezetése után szakmai oktatás feltételeinek meghatározása érdekében kiegészítenie kell.

A szakmai program módosítása

- A szakmai program módosítására javaslatot tehet:
 - a szakképző intézmény igazgatója;
 - a szakképző intézmény Intézményegységének vezetője,
 - az oktatói testület bármely tagja;
 - a szakmai munkaközösségei;
 - a diákönkormányzat,
 - az iskola fenntartója.
- A szakmai program módosítását az oktatói testület fogadja el.

- A szakmai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra vagy a működtetőre a jogszabályi előírásokon felül többletkötelezettség hárul, be kell szerezni a fenntartó, illetve a működtető egyetértését.

A szakmai program nyilvánosságra hozatala

- A szakképző intézmény szakmai programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető.
- A szakmai program elolvasható a szakképző intézmény honlapján (www.muhelyiskola.hu), a köznevelési feladatellátási Intézményegység honlapján (www.szaboky.sulinet.hu).
- A szakmai programról minden érdeklődő tájékoztatást kérhet a szakképző intézmény igazgatójától, intézményegység vezetőjétől, igazgatóhelyetteseitől, valamint a szakképző intézmény oktatóitól, pedagógusaitól az oktatóval, pedagógussal előre egyeztetett időpontban.
- A szakmai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve helyeken tekinthető meg:
 - a szakképző intézmény és intézményegysége honlapján;
 - a szakképző intézmény telephelyeinek titkárságain;

A szakmai program elfogadása, véleményezési jog gyakorlása

Diákönkormányzat véleményalkotási jegyzőkönyve

A szakmai program elfogadása előtt a Diákönkormányzat a szakmai program valamennyi programrészét áttekintette, a benne foglaltakat véleményezte, elfogadásra javasolja.

Győr, 2020. augusztus...²⁵...

Bognár Péter László

Győri SZC Gábor László Építő- és Faipari
Szakképző Iskola
Diákönkormányzat vezetője

Steiner Adrián

Győri SZC Gábor László Építő- és Faipari
Szakképző Iskola Szabóky Adolf
Szakiskolai Intézményegysége
Diákönkormányzat vezetője

Oktatói testületi elfogadási jegyzőkönyv

A Győri SZC Gábor László Építő- és Faipari Szakképző Iskola oktatói testülete a szakmai programot (nevelési program, egészségfejlesztési program, oktatási program, képzési program) a 2020. augusztus 31-i ülésén áttekintette, a benne foglaltakat véleményezte, elfogadja.

Győr, 2020. augusztus 31.

Árvai Zsolt

Győri SZC Gábor László Építő- és Faipari
Szakképző Iskola
Árvai Zsolt igazgató

Veres Gábor

Győri SZC Gábor László Építő- és Faipari
Szakképző Iskola Szabóky Adolf
Szakiskolai Intézményegysége
Veres Gábor intézményegység vezető

Győri SZC Gábor László Építő- és Faipari
Szakképző Iskola
9024, Győr, Nádor tér 4.

Szakmai Program
2020.

Fenntartói jóváhagyás

A Győri SZC Gábor László Építő- és Faipari Szakképző Iskola által elfogadott és jóváhagyott szakmai programját

jóváhagyom

nem hagyom jóvá

Győr, 2020.

Gede Eszter
kancellár

Hartyándiné Frey Aranka
főigazgató